

JESU-KRISTOREN IMITAZIONEA

Mixel Xurio

Iturria: *Jesu-Christoren imitacionea*, Michel Chourio (faksimilea). Hordago, 1978.

Klasikoen Gordailuan:

<http://klasikoak.armiarma.com/idazlanak/X/XurioImitacionea.htm>

Klasikoen Gordailuak egindako lanak oro dominio publikokoak dira, eta, Jabego Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

APROBAZIONEA

Irakurri dut atenezione handi batekin liburu bat zeñak baitu titulu-tzat, *Jesus Kristoren Imitazionea*, Jaun Mixel Xurio Donibaneko erretor zenak eгина; zeñetan ez baitut deus kausitu fedearen kontra, baiñan bai arima debot guziak berthutearen bidean aitziañatzeko, eta nor nahi den debozionera erakartzeko doktrina saindua; hartarakotz aprobazione huni Donibanen Apirillaren 25an 1720 egiñari fede emategatik ezarri dut hemen ene izena.

Haristegi Donibaneko erretora,
eta Theologian dotora

APROBAZIONEA

Gure jaun Aphezpikuaren manus irakurri dut, *Jesu-Kristoren Imitazionea* M. Xurio Donibaneko Jaun erretorak eskararat emana, eta haren handitasuna seguratu dut, eskara haguiz garbian eta guziz orijinalaren gantzadura berezia dela. Horla baizen etzen iguriki behar authorearen jakite, eta pietate berezitik: aspaldi zuen liburu saindu hau bere bihotzerat, eta akzionetarat ekharri zuela, hemengo egia, eta berthute gehienak beretuak bezala zituen, eta hura bezaiñ barnekoia, eta sainduen eskolan jakina behar da hemengo maxima gora, eta perfetei bere edertasuna, egia handiei bere argia, eta berthuterik gaitzenei bere maitagarritasuna erdara atze batean konserbatzeko. Ezagun da bihotzei mintzatzeko, eta hei ardiarazteko zuen donua zeñarekin uste baitut obra hau hobekienik ager eta balia deitekela. Ziburun apherillaren hogoi, eta seiean milla eta zazpi ehun eta hogoiean.

J Darretxe, Ziburuko erretora

APROBAZIONEA

Denborak gitu arima leialek egartsu handibat zutela *Jesus Kristoren Imitazionea* eskaraz ikhusteko; handik plazer egiazko bat izan dut gure Jaun Aphezpikuak egorri darotanean Mixel De Xurio Donibaneko Jaun erretor zenak liburu saindu hortaz egiñ zuen tradukzioea. Haren ordenaz irakurri, eta examinatu dut artha berezi batekin, baita erremarkatu ere obra labur, eta eder hau, xoillki autorak egiñ tuen meditazioe luze batzuen efetu bat dela. Hargatik da haiñ iustua non ez bainaz beldur, nik bezala irakurtzen duten guziek ezdezaten aproba, eta nik egiñ ahal dezakedan baiño hobekiago lauda.

Azkaiñen maiatzaren 4 egiña 1720
Dohalbide, Azkaingo erretora

Jesu-Kristoren Imitazionea
LEHENBIZIKO LIBURUA
Bizitze espiritualekotz on diren abisuak

I. KAPITULUA

Imita Jesu-Kristo, mezpreza munduko banitate guziak.

1. *Niri darraitana ez dabilla ilhunbean*, dio Jesu-Kristok. Hitz horiez gure salbatzailleak irakhasten daroku nola behar ditugun imitatu haren akzioeak eta berthuteak, eta bizi hura bizi izatu den bezala, egiazko argiaz nahi badugu argitu eta bihotzeko itsutasunetik osoki libratu.

Beraz gure artharik handiena izan behar da Jesu-Kristoren bizitzea gogoan erabiltzea, eta hura beti meditatzea.

2. Sainduak irakhasten darozkiguten gauzak ez dire, Jesus berak ikhasten darozkigunean aldean, eta Jainkoaren espiritua lukenak kausi lezake eta gusta haren doktrina sainduan gordea den manua zerukoa.

Ordean hañitzek enzuten dute maiz Ebanjelioa progotxu gabe, eta haren obratzeko gutiziarik sentitu gabe. Zergatik? Zeren ez baitute Jesus Kristoren espiritua.

Haren hitzak ungi aditu eta gustatu nahi dituenak hasi behar du haren berthuteen imitatzetik, eta bizi behar du ahalaz hura bizi izatu den bezala.

3. Zer probetxu zinduke Trinitateko misterioaz gauza barrenak eta gordeak iakitea, eta hetaz zuhurki eta goraki miñtzatzea, humill izan faltaz, gaitzetsia bazare Trinitateko presunez?

Egias gauza gorez miñtzatzeak, eta hitz ederren errateak ezgaitu saindutzen; berthute xoillak egiten gaitu Jainkoaren gogarako.

Nahiago dut miñki sentitu bihotzean ene bekhatezko dolorea, ezen ez iakiñ nola presuna estudiantuek dolore hura esplikatzen duten.

Eskritura guzia eta filosofo guzien erranak gogoz baziñakizki ere, zer probetxu zinduke, ezbaduzu Jainkoaren amudioa eta grazia?

Banitateko banitatea, eta gauza guziak dira banitate; Deus ere munduan ezda funsezkorik, baizen Jainkoaren maitatzea eta hura xoilki zerbitzatzea.

Zuhurziarik handiena da mundua mezprezaturik, zerurat gure gutizia guzien itzultzea eta harat lehiatzea.

4. Banitate da beraz eta erhokeria aberastasun galkhorren ondoan ibiltzea, eta hetan nork bere esparanzaren eta fidanziaren ematea.

Banitate da eta enganio munduko ohoreen billhatzea, eta bertzeak baiño gorago igan nai izatea.

Gauza banoa eta funsgabekoa da oraiño haragiaren gutizien segitzea, eta haiñ garrakzi punituko diren atsegiñen maitatzea.

Banitate eta zoratureria da bizitze luzea desiratzea, eta ungi bizitzeaz kontu guti egitea.

Banitate dohakabe bat da halaber nork bere artha guziak bizitze huntan ematea, eta ethorkizuneko bizitzeas hurren ez orhoitzea.

Fiñean banitate handi bat da haiñ laster iragaten diren gauzei amudios lotzea, eta bethi iraun behar duen zorionarentzat ez kharrik ez lehiaz izatea.

5. Orhoit zaite maiz errankomun huntaz; *begia ez da asetzen ikhustez, ez beharria aditzez.*

Hari zaite ahal guziaz zure bihotza gauza ikhusten direnen amudiotik apartatzen, eta ikhusten ez diren ontasunei iratxekitzen. Ezen bere sensuen nahikarak konplitu nahi dituztenek lohitzen dute bere konzienzia eta galtzen Jainkoaren grazia.

II. KAPITULUA

*Guti iduk gere buruak, humill behar dugu izan
gure iakiñ guziekiñ ere*

1. Gizonak bere egitez eta naturalez du iakiteko gutizia. Baiñan zertako da iakitea, Jainkoaren beldurtasuna gabe?

Egiaz laborari humill eta Jainkotiarrak gehiago du balio filosofo superbioak baiño, zeñak bere arimaren artha largaturik, zeruari eta izarrei beha baitarama denbora.

Bere burua ungi ezagutzen duenak, arbuiatzen du bere burua, eta halakoak ezdu atsegiñik hartzen gizonek ematen diozaten laudoriotan.

Munduko gauza guziez iakinsun banintz, eta ez banu karitatea, zer probetxu nuke Jainkoaren aitzinean, zeñak ene obren arabera iuiatuko bainau?

2. Utzatu sobera iakiteko gutizia; ezen hirritz hark hañitz espirituko barraiadura dakharke, eta maiz enganioa.

Jakinsunek agertu nahi dute eta zuhur fama ardietsi munduan.

Bizkitartean badire milla gauza, zeñen iakiteaz arimak ez baitu probetxu garabik, edo guti hagitz.

Eta erhokeria handia da, salbamendukotz on diren gauzez bertzetan gogoaren ematea.

Hitz hañitzek ez dute kontentatzen arima, baiñan bizitze onak konsolatzen du, eta konzienzia xahuak ematen dio Jainkoa baitan fidanzia handi bat.

3. Zenbatenez baitzare argituago, hanbatenez punituko zare garrazkiago, ez bazare iakiñaren eredura sailduki bizitzen.

Duzun beraz burupe baiño beldur geihiago eman zaizkitzun argien eta talenduengatik.

Uste duzu benturaz hañitz gauza ikhasi ditutzula eta ungi dakizkitzula, segura, zaitte hagitzez gehiago direla zuk ezdakizkitzunak.

Ez duzun zeure buruaz urguilluzko gogoetarik; aitzitik aithorazazu garbiki zure iakingabetasuna.

Zergatik zeure burua iduk bertzeak baiño gehiago; hañitz direnaz geroz zu baiño iakindunagoak eta Jainkoaren legean argituagoak?

Nahi duzu zure studioak eta iakiñaz ungi probetxatu! onhets zazu arbuiatua izatea, eta nihortaz ezagutua izan gabe bizitzea.

4. Ikhatsaririk gorena eta probetxoena da gere buruen ezagutzea eta meziprezatzea.

Ala zuhurzia eta perfezione handi baten seiñalea baita nor bere burua guti, eta bertze guziak hañitz, idukaitzea.

Ikhusten bazindu norbait huts ageritan erortzen, edo bekhatu handien egiten, etzinduke hargatik zeure burua hura baiño hobeagotzat esimatua behar: ezen ezdakizu noiz arteraiño iraunen duzun estatu onean eta graziazkoan.

Guziak flakoak gare: baiñan zuk uste behar duzu ezdela nihor zu baiño flakoagorik.

III. KAPITULUA

*Jainkoaren enzutea, nork bere buruaren ezagutzea eta garazitzea
dela egiazko doktrina, eta ikhasi behar den zuhurtzia.*

1. Dohatsu egia, den bezala, ber baitan ezagutzen duena, eta ez figura edo hitz klartarsunik utzi gabe iragaten direnez.

Gure usteak opinioeak enganatzen gaitu maiz, eta gure espirituko bixta xoill da laburra eta flakoa.

Zer probetxu da haiñ zorrozki arrazoiñatzea gauza ilhunez eta estaliez, zeñien ez iakitea ezbaitzaitzu bekhatutzat kondatuko Jainkoaren iuiamenduan?

Erhokeria handia da gauza baliosak eta iakin beharrak utzirik, probetxu gabekoen eta kaltiarren ondoan ibiltzea, hori da begiak izatea, eta hetaz ez baliatzea.

2. Zertako ditugu filosofoen ihardukitze banoak, eta hekien kuestione deusetako on ez direnak?

Berbo eternala irakhatsaille duenak ez du horlako gauza alfer eta funs gabekoez espiritua tratatzen.

Gauza guziak berboak egin ditu: hartaz mintzo zaizkigu gauza guziak. Hura da gure lehenbiziko prinzipioa, eta hura bera mintzo zaizu.

Hark ez bagaitu argitzen ezin deus ikhas dezakegu, ezin deusez ungi iuia dezakegu.

Jainkoa xoilla gauza guzien orde duenak, gauza guziak Jainko xoillaganat dakhazkenak, guziak haren baitan ikhusten dituenak, kausitzen du bere bihotzeko deskansua eta bere bakea Jainkoa baitan.

O ene Jainkoa, egia eternala eta soberanoa, zurekin bat egiñ nazazu bethi iraunen duen amudioaz.

Hañitzetan unhatzen naiz hambat aditzeaz eta irakurtzeaz: zure baitan da ene gutizia guzien konpligarria.

Ixill beitez dotor guziak, ixill beitez kreatura guziak gure aitziañean: zu xoillki mintza zakizkit.

3. Zenbatenaz baita nihor gauza guzietarik apartatuago, bre baitarat bilduago, bere barrenean sarthuago, hanbatenaz errexkiago ezagutzen ditu misteriorik gorenak: zeren egiazko argiak heldu baitzaiko zerutik.

Arima garbia, sinplea, xuxena, eta bere deliberazione onei fermuki datxakoena, begiraten da ber baitarik sobera ilkhitzetik eta hañitz egitekotan ber burua barriatzetik: zeren ez baitu gogoan Jainkoaren loria bizen, ber burua deusetan ere bilhatu gabe.

Deusek ez darotzu hambat pena ematen eta hanbat traba, nola zure bihotzeko gutizia desordenatuek, hekien hezteko eta mortifikatzeko art-harik ez duzunean.

Presuna prestu eta Jainkotiarrak bere barrenean lehenik moldatzen eta arrimatzen ditu, kanporat egin gogo dituen obrak.

Handik heldu da bethi arrazoiñaz gobernatzen baita, eta naturaleza bizioaren nahioarak ezbaititu egiten.

Nork du gudu bortizagorik ber burua garaitu nahiz hari denak baiño? Hortaz gure lan bakharra behar leiteke gure pendura gaixtoei gerla egitea gere buruen hezte, eta egun oro berthutean aitziaña goatea.

4. Gure perfekzioea zerbait eskasekin juntatua da bethi ere mundu huntan, eta gure argiak ez dire zerbait illhuntasun gabe.

Zeure buruaren ezagutza humilla bide seguragoa duzu Jainkoa ganat goateko, iakintasunik handiena baino.

Ezda hargatik arbuiatu behar edo gaixtotzat iduki behar iakintasuna eta extudioaren bidez ardiesten diren ezagutzak: onak dire berenez eta Jainkoaren ordenuaren arabera: baiñan hobeagoa eta prezatzeokoagoa bethi ere konzienzia garbia eta bizitze saindua.

Bainan nola gehienek gutizia handiagoa baitute hañitz iakiteko, ezen ez ungi bizitzeko, erortzen dire enganiorat eta egiten dute probetxu guti edo batere ez.

5. Oi haiñ arthoski hari balire bizioen erroetarik atheratzen eta bert-huteen landatzen, nola gauza banoez arrazoiñantzen eta ihardukitzen, ez leiteke hanbat gaixtakeria eta skandala ikhuz munduaren artean, ez hanbat desordenu komentuetan.

Egiak azken iudizioan etzaitu galdegiñen zer irakurri dugun, baiñan zeregin dugun, ez eta ea ederki mintzatu garen, baiñan ea sainduki bizi izatu garen.

Erradazu, non dire orai dotor eta nausi zuhur hek noizbait bizi ziren denboran ezagutu ditutzunak? Hekin kadirak eta benefizioak bertzek daduzkate, benturaz hetaz orhoitzen ez direla: bizi zireño prezatua ziren eta laudatuak, eta orai hetaz inor ez da mintzo.

6. Oi zein laster doan munduko loria! Oxala iakinsun bezain saindu izatu balire! Manera hortan etzuten egiñen estudio eta irakurtze probetxosik baizen.

Zenbat dire munduan bere iakintasun banoaz galtzen direnak, kontu guti egiñik Jainkoaren zerbitzatzeaz.

Nola nahiago baitute munduaren begietan handi izan, ezen ez humill, errebelatzen dire eta galtzen bere arrazoiñamenduetan.

Karitate handiak egiten du egiazko handitasuna egiazko handia da bere burua xume dadukana, eta ohorerik handiena ere arbuaitzen duena.

Egiazko zuhurra da lurreko *gauza guziak basaren pare daduzkana, Jesu-Kristo irabazteagatik.*

Egiazko iakinsuna da, ber nahiari ukho eginik, Jainkoaren borondatea konplitzen dakiena.

IV. KAPITULUA

Ez errexki sinhets bertzees erraten den gaizkia. Ez gaizki iuia edo mintza berzees. Balia prudenziaz.

1. Ez dire sinhetsi behar erraten zaizkigun, edo gogorat heldu zaizkigun guziak; baiñan gauzak pisatu behar dire Jainkoaren arabera astiroki eta goardia handirekiñ.

Helaz! gure flakotasuna haiñ handia da, non gogotikago bertzees siñhesten eta erraten baitugu gaizkia, ezen ez ungia.

Baiñan perfetek ezdute arinki edozein presuna siñhesten: ezagutzen dute zeñ herbal, zeñ erorkor den gizona, eta zeñ errexki mintzatzen den gaizki bere lagun proximoaz.

2. Prudenzia handia da egitekotan ez lasterregi goatea, eta gure ustean edo siñhestean ez hisituki gogortzea.

Prudenziari dagoko halaber erran guzien ez siñhestea, eta aditu eta siñhetsi guzien ez erratea.

Hartzazu bethi ere konseillu gizon zuhur eta prestu batenganik, eta zeure argiak baiño harenak gehiago preza zatzu.

Bizitze onak egiten du nihor Jainkoaren arabera zuhur, eta haiñtz gauzen ezagutza ematen dio berari frogarazirik.

Zenbatenez baita nihor humillago, zenbatenez haren baitan Jainkoak kausitzen baitu kontresta gutiago hanbatenez du haiñak zuhurtzia eta sosegu gehiago.

V. KAPITULUA

Nola behar diren irakurri Eskritura Saindua, eta debozinezko liburuak. Konseillu galdetu behar zaiela presuna zuhur eta prestuei.

1. Egia behar da Eskritura Sainduan bilhatu, ez elokuenzia eta hitzen distiadura.

Eskritura guzia irakurri behar da egiñ den espiritu eta xede berarekiñ.

Han ezda billhatu behar hitzen edertasuna eta arrimua, baiñan arimaren probetxua.

Irakuranzigun hain gogotik liburu espiritualak eta debozinezkoak, lanoak izan arren eta edergaillu gabeak, nola kuriosak eta gauza gorez mintzo direnak.

Etzazula begira ea liburuaren egillea iakinsuna den, ala ez. Baiñan egiaren amudio xoillez irakurrazu.

Pisazazu zer erraten zaitzun, kontu egiñ gabe nor den errailea.

2. Gizonak badoaz, ordean Jainkoaren egia bethi daga.

Jainkoa mintzo zaitzu hañitz manera fuertez, eta plazer duen presuna guziez.

Gure kuriostasuna dela kausa galtzen dugu maiz liburu sainduen irakurtzetik ginduken probetxua; zundatu nahi dugunean, lanoki iragan behar laitekena, eta arrazoiñamendurik gabe siñhetsi behar laitekena.

Nahi baduzu zure irakurtzeaz probetxatu, irakurazu humilki, simpleki eta federekin, iakinsun agertzeko gutziarik gabe.

Zuhurrei gogo onez galdegiozute konseillu, eta respeturekin entzun zatzu sainduen hitzak; etzazula arbuia zaharren errankomunak, ezen ez dire arrazoin gabe erraten, eta maiz zarratzen dute zenbait egia handi.

VI. KAPITULUA

Afekzione eta gutizia desordenatuez. Ezin dukegula bakarrik hek mortifikaturik eta hezirik baizen.

1. Gizonak ezdu hañ laster gutizia desordenatu bat bere baitan garaitzerat uzten, non khexatzen eta altarutzen baita berehala.

Supherbioek eta abariziosek ez dute behin ere pausurik: pobreak eta espiritu humillak bake handi batean daramate bizia.

Ber baitan, osoki mortifikatua ezdena eta bere pasioneak hillak ezdi-tuena, maiz da tentatua, eta laster garaitua tentazionerik xumeenez.

Presuna flakoa, berthutean guti borthiztua eta sensuen atsegiñen gutziak dituen, nekhez alde batera libratzen da munduko gauzen amudiotik.

Hargatik maiz tristatzen da eta erortzen zaio bihotza hetarik apartatu behar duenean, eta galtzen du erreki pazientzia nihork kontra egiten dioenean.

2. Bere gutizia kontentatzen badu, berehala konzienziako harrak altarutzen du; zeren ez baitu atsegin falso hartan kausitzen billhatzen zuen bakea eta sosegua.

Beraz bihotzeko bakea ez da edireten gure nahi desordenatuak konpliturik, baiñan bai hei kontra egiñik.

Hala egiazko sosegu hura ez daiteke kausi gizon haragiazkotan, munduko espirituak darabiltzanetan, eta kanpoko gauzetarat baraiatuak direnetan: baiñan kausitzen da debozione kharsua dutenetan, presuna barrenkoi eta Jainkoaren espirituaren arabera bizi direnetan.

VII. KAPITULUA

Gure esparanza eman behar dugula ez gure baitan, edo berze gizonen baitan, baiñan Jainkoa baita, zeinaganik heldu baitire on guziak. Humiliatu behar dugula eta gure buruak iduki behar ditugula bertze guziak baño gutiago.

1. Banoa da eta zoratu bere esparanza gizonetan edo zein nahiden kreatoretan ematen duena.

Etzaren ahalke Jesu-Kristogatik bertzeen zerbitzatzera, eta mundu huntan pobre agertzera.

Etzaitela fida zure baitan: baiñan zure fidanzia guzia emazu Jainkoa baitan.

Egizu zure aldetik zure egin ahala, eta Jainkoa lagunduko zaizu zure nahi eta xede onetan.

Etzaitzela segura zure jakiñean, ez eta zein nahi den gizonen prudenzian, antzean, edo fexotasunean: baiñan zure esparanza emazu Jainkoaren grazian, zeinak laguntzen baititu humillak, eta humiliatzen fidoask eta seguratuak.

2. Baldin badituzu aberastasunak etzatzula hetan eman zure loria eta burupea, ez eta zure adiskidetan poderosoak badire ere: baiñan zure konsozazionea eta bozkarioa emazu Jainkoa baitan, zeinaganik baitugu guziak eta zeinak berze guzien gainerat eman nahi baitarozu bere burua ere.

Kontu guti egizu zure ungi egintasanaz, edertasunaz, eta gorphutze-kontu bertze abantaillez, zeinal eritasun xume batek desegiten baititu.

Etzakizkola boz zure fexotasunari edo espirituari; beldurrez gaitzi dakion Jainkoari zeinaganik baitituzu dituzun dohaiñ eta talendu naturak guziak.

3. Etzazula iduk zeure burua bertzeak baino hobeagotzat, beldurrez guzietako gaixtoena ager zaitezten Jainkoaren begietan, zeinak ezagutzen baitu gizonaren barrena.

Ez duzun burupetik zure obra onengatik; Jainkoaren iuiamentuak gureetarik xoill dire diferentak, eta hark haitzesten du maiz gizonei eder zaiena.

Deus onik balinbada zure baitan siñhetsazu gehiago dela berzeren baitan, eta horla egonen zare humiltasunean.

Ez duzu deus hirriskatzen zeure burua bertze guzien ezpian ematez; baiñan hañitz galtzen duzu zeure burua batez gorago idukitzeaz.

Bethiereko bakea du humillak baiñan supherbioaren bihotzean maiz kausi daiteke ieloskortasuna, eta asarretasuna.

VIII. KAPITULUA

Hautatu behar dela adiskide zuhur eta prestubat; ez dela behar famillertu edo trebatu, mundanoekiñ, guziz gazteekiñ, aberatseki, emaztekiekiñ, baiñan gure familiertasuna izan behar dela presuna berthutezkoekin Jainkoarekin eta aingeruekiñ.

1. *Ez diozozula edozeiñi ager zure bihotza*, baiñan mintza zaitte zure egitekoez gizon zuhur eta Jainko beldurti batekiñ.

Jende gazteekiñ, kanpokoekiñ, mundanoekiñ, gutitan kausi zaitte.

Ez aberatsei lausenga eta ez zure oldez ager ager aitzinean.

Adiskide egñ zaitte humillekiñ ximple eta xuxenekiñ, prestu eta jainkotiarrekiñ, eta minza zaitte bethi ere arimakotz on diren gauzez.

Ez duzun adiskidetasun berezirik eta trebetasunik emzateki batekiñ ere baiñan Jainkoari gomenda diotzozu jeneralki emazte berthutezko guziak.

Jainko xoillarekiñ eta aingeruekiñ desira zazu maizenik izatea, ego-tea, mintzatzea; eta ihes egiozu gizonen ezagutzari.

2. *Mundu guzia maitatu behar da; baiñan hirrisku da mundu guziarekiñ trebe izatea.*

Maiz prezatzen da presuna ezagutua ez dena bere fama onagatik, eta bera agertzen denean galtzen baitu bere estimua.

Uste dugu batzuetan bertzeek atsegiñ dutela gure maiz ikusteaz, eta hek gaitzesten baikaituzte hanbatenaz geihiago, zenbatenaz gure eskasak hurbilgotik ikhusten baitituzte.

IX. KAPITULUA

Maita obeditzea eta bertzeren gidaren azpian izatea; nor bere ustean ez sobra finka, eror bertzeren nahirat etan eta abisuran.

1. Gauza handi bat da obedientziaren azpian bethi bizitzea, eta nork bere libertateari aldebererat ukho egitea.

Segurago bide da, manatzea baiño, obeditzea. Hanitzek obeditzen dute, ez amarez, bainan bortxaz; eta hek pena hanitz dute, eta deus gutiz mormoratzen dire.

Ez dute halakoek sekulan ardietsiko espirituko libertatea, non ez diren obedientziaren azpian ematen bere bihotz guziaz, Jainkoaren amoreagatik.

Ibill zaitte lekutz leku nahi duzun bezanbat, ez duzu kausituko egiazko bkerik, aitzindari baten gidaren azpian humillki ematen ez bazare.

Lekhu aldatzeko gutuziak, eta berzetan hobeki izateko usteak hañitz enganatu ditu.

2. Egia da; batebederari on zaio bere buruz gobernatzea, eta gizonen maitatzen dituzte hekien sensurat eta abisurat erortzen diren presunak.

Baiñan Jainkoa gurekiñ bada behar diogute batzuetan ukho egin gure argi propioei bakearen ontasunagatik.

Zeiñ da gizon hain zuhurra, gauza guziak perfetki dakizkiena?

Etzaitzela beraz sobera gogor zure abisuan eta siñhestean, baiñan gogotik entzun zazu eta segi bertzerena.

Zure ona delarik uzten baduzu Jainkoagatik eta hartzen bertzerena, merezimendu handi izanen duzu.

3. Hañitzetan aditu dut hobeago dela, eta segurago, mintzatzea baiño, entzutea, eta koseillu ematea baino, hartzea.

Gertha ere daiteke batzuen eta bertzeen abisua ona den: ordean bertzerenerat ez iaustea, arrazoinak edo okasioneal hala galdetzen duenean, orgilleriaren eta hisiaren seiñalea da.

X. KAPITULUA

Utz mundanoen konpañiak eta solas sobraniazkoak: begira ixilltasuna; probetxos direla solas espiritualak.

1. Ihes egiozu ahal guziaz munduko habarrotsari eta nahasmenduari, ezen xede gaixtorik ez izan arren, munduko gauzen erabilzeaz trabatzen du hagitz espiritua.

Banitatezko airea sartzen da solas hetan, zeñak lizuntzen baitu laster gure arima eta debekatzen Jainkoa gana librokari altxatzetik.

Ala nahi bainuke hañitz orduz egotu baninz ixillik, eat jende artean ez baninz kausitu?

Baiñan nondik dugu hanbat gutizia elkharrekin mintzatzeko, solas hetarik hurren behiñere konzienzia zaurthu gabe ilkhitzen ezgarelarik?

Hori heldu da, zeren solas hekien bidez nahi baitugu zerbait konso-lamendu elkharrekin hartu eta gure bihotza gogoeta diferentez kargatua eta nekhatua arindu.

Hargatik atsegiñ dugu mintzateaz hagitz maitatzen eta desiratzen ditugun gauzez, bai eta beldur garenez eta gure nahien kontra direnez ere.

2. Baiñan helaz! Maiz alferrik. Ezen kanpoko konsolamendu hura ezda traba xumea Jainkoaren barneko konsolamenduentzat.

Beraz atzarriak eta othoitzean egon behar dugu, denbora alferrik ezdoakuntzat.

Mintzatu behar bada mintza zaitte arimakotz on daitezken gauzez.

Gure usanga gaixtoa, eta berthutean aitzia goateko dugun artha gutia da kausa hañ gaizki mihia begiratzen baitugu.

Guziareki ere sola espiritualak ezdire guti baliatzen prefekzioe-ko bidean aitzia goatzeko guziz presuna Jainkoaren baitan iuntatuak, eta espirituz eta bihotzez bat egiñak elkhargana bilzen direnean.

XI. KAPITULUA

Nola beharden ardietsi bihotzeko bakea, eta aiziña goan berthutearen bidean. hezi behar direla bizioak, eta gutizia desordenatuak.

1. Bake handi bat ginduke, nahi ezbagindu sarthu bertzek erraten, edo egiten dutenetan, eta guk kontu eman behar ezdugun gauzetan.

Nola dagoke luzero bakean, bertzeren egitekoek behar gabeko art-hak hartzen dituen, kanporat espiritua barraiatzen duena, eta bere baitan guti sartzen denan?

Dohatsu sinpletasun saildu batean bizi direnak, ezen hek gozatuko dire bake handi batez.

2. Zergatik saildu batzuk hanbat bethute ardietsi dute, eta hañ gora kontenplazionean altxatu dire?

Zeren bere bihotzetik khendu baitute aldebaterat lurreko gauzen amudioa, eta bide hortaz ardietsi baitute bere espirituko libertate osoa, eta lothu baitzaizko Jainkoari bere bihotzeko indar guziez.

Baiñan guri sobra lan ematen daroku gutizia desordenatuen konten-tatzeak, eta artha sobra hartzen dugu gauza iragankorrez.

Gutitan garaitzen ere dugu bizio bat osoki, ezdugu kharrrik berthutean aitzia goateko; hala bethi ephel eta bethi laxo gelditzen gare.

3. Gu bagine gure alderakotz osoki hillak, eta munduko amarradure-tatik libratuak, Jainkozko gauzei gozto hargiñozokete, eta kontenplazio-nearen gozotik zerbait froga giñezake.

Gehienik gu trabatzen gaituena da, gure bizioak, eta gutizia gaixto-ak oraiño biziak baitire, eta hastantzen baikare sailduak bere exenpluez erakutxi darokuten bidetik.

Zerbait atsekabe xume gerthatzen zaizunean ere, gogoia hiltzen zaizu berehala, eta abiatzen gare munduko konsolamenduen bilha.

4. Guk bagindu bihotzik asko guduan fermu egoteko, izan giñezake faltagabe laguntza handi bat zerutik.

Ezen Jainkoa bethi dago gogotik laguntzerat haren alde guduan hari direnak, eta haren grazian bere esperantza dutenak; eta hare berak soraratzten ere darozkigu paradak guri khoroen mereziatzeko.

Relijioneko perfekzioea, eta berthuteko aitzinomendua xoillki eman badugu kanpoko gauza batzuen xirrikitu konplitzean, gure debozio-neaz ez du hañitz iraunen.

Baiñan goazen gaitzaren erroraiño; hezatzigun gure bihotzeko mobimendu desordenatuak, eta gozatuko gare arimako bakeaz.

5. Urthe guzietz bizio bat atheratzen bagindu, eta khentzen bihotzetik, laster ardiets giñezake berthutearen, perfekzioea.

Baiñan urrun gare handik: Aitzitik frogatzen dugu maiz konbertitu berrian berthute gehiago ginduela, handik hañitz urtheren buruan baiño.

Egun oroz saindutasunean behar ginduke berretu, eta orai hañitz daritzagu lehenbiziko kharraren ez osoki galzea.

Hastean geure buruei bortxa pixka bat egiten bagiñote, handik haratko guziak errexki eta bozkarioekiñ agiñ giñetzake.

6. Gaitz da usanza gaixtoen uztea; baiñan gaitzago da oraiño nork bere nahiarri ukho egitea.

Ordean gauzarik, xumeenetan ez baduzu zeure burua garaitzen, nola bada, garaituko duzu handienetan?

Hastetik kontresta egiozu zure bihotzeko iaipurari, eta pendura gaixtoari, etzazula entzun zure hazdurak erraten darozuna: beldurrez egunetik egunera gaiztasunak handi daitezen, eta egiñ dakizun eziñ garaituzko traba.

Zuk baziñaki zer bake zinduke zerorrek, eta zer bozkario bertzeek, zure egiñbidean arabera arabera bizi baziñe, artha gehiago zinduke bertutean aitzina goateko.

XII. KAPITULUA

Zeñ progotxos den sofritzea.

1. On da batzuetan guretzat penak eta trebesiak izatea, zeren hek gure baitan sararazten baikaituzte bizi garela, eta ez dugula eman behar gure esparanza munduko gauzetan.

On da noizik behiñ kausi deitezen gure kontrestatzaillak, eta gutaz opinione gaixtoa dutenak, gure akzioeak, eta xedeak onak izan arren. Gauza hori maiz baliatzen da banagloriatik gure beiratzeko eta humiltasunean finkatzeko.

Nihoitz ere ez dugu hobeki billhatzen gure barrenean Jainkoaren lekhukotasuna, eta aprobazioea nola kapotik gizonek arbuatzen eta gaizki iuiatzen gaituztenean.

2. Hargatik behar luke gizonak Jainkoa baitan hartaraiño bortistu, non ezbailuke munduko konsolazionean billhatzeko beharrik.

Zenbatenez presuna prestu bat baita aflijituagoa edo tentatuagoa, edo gogoeta gaixtoez penatuagoa, hanbatenez frogatzen du bere baitan hobeki Jainkoaren beharra, zeñ gabe ezbaitegikegu deus onik.

Orduan tristatzen, dago plaiñuz, eta othoitez sofritzen tuen gaitzetarik libratua izateko. Unhatzen da haiñ luze bizitzeaz, eta hiltzea desiratzten du bere gathetarik libro, eta Jesu-Kristorekin bat izateko.

Orduan ezagutzen du ezdela mundu huntan segurantz osorik, ez bake perfetik.

XIII. KAPITULUA

Tentazione progotxuaz, eta nola behar zaioten kontra egiñ.

1. Mundu huntan bizi gareiño eziñ gaitetzke afizione, eta tentazione gabe.

Hargatik erran du Jopek gizonaren bizia ez dela bethiereko tentazioneerik baizen lurraren gaiñean.

Hargatik batbederak guardian egon behar luke tentazioneen kontra, eta othoitzean erne beldurrez engana dezan debruak zeñia ez baita behi-ere loharkatzen, eta *bethi gure ingurutan baitabilla nor irets ahal dezaken.*

Ezda gizonik haiñ saindurik ez haiñ perfetik, noizik behin tentazioneak ez dituenik, eziñ gaitetzke ere osoki halakorik gabe.

2. Halere tentazioneak maiz arimakotz progotxos dire nekhagarriak, eta fastigagarriak diren arren, zeren gizonaren humiliatzeko, xahutzeko, eta argitzeko baliatzen baitire.

Saindu guziak hañitz aflikzone eta tentazioneerik iragan dire, eta progotxatu dire hei kontra egiñik, eta tentazioneak ezeiñ iasan dituztenak reprobatu dire, eta galdu.

Ez da ordena haiñ saindurik, ez lekhu haiñ gorderik non ez baitire penak eta tentazioneak aurkhitzen.

3. Gizona bii deiño eziñ daiteke seguratu ez dela behin ere tentatuko, zeren nola baikare konkupizentzia sorthuak, gurekiñ baitarkegu tentazione guzien ithurburua.

Tentazioneak eta tribulazioneak bata bertzeari darraizko, eta gure lehenbiziko dohatsutasuna galduz geroztik izanen dugu bethi zerbaitek sofritzeko.

Hañitz presuna tentazioei ihesi dabiltzala dohakabekiago hetarat erortzen dire.

Ihes egite xoillak ezdaroku garaia emanen, baiñan pazienziak, eta egiazko humiltasunak egiñen gaitu gure etsai guziak baiño sendoago.

4. Kanpotik baizen gaitzari ihes egiten ez dioenak, eta hura erroetarik atheratzen ez duenak, guti abantzatuko du, aitzitik lasterrago bihurtuko zaio tentazionea, eta lehen baiño borthizkiago.

Errexkiago Jainkoaren laguntzarekiñ batean garaitukotz baratxe baratxe tentazioneak pazienza humill eta luze batez, ezen-ez zure buruaren kontrako gogortasun, eta amore gaitzez.

Har zazu konseilu tentazioneko denboran, eta ezzazula gogorki trata tentazioneez doloratua den presuna: aitzitik konsola zazu zeronek kasu berean nahi zindujen bezala.

5. Tentazione guzien hastapena gure arimaren inkonstanzia da, eta Jainkoa baitan fidanzia eskasa.

Ezen nola utzi lema gabe bat uhiñek norat nahi baitarabillate, hala presuna laxoa eta bere seliberazioneran inkonstanta darabillate tentazioneek.

Suak frigatzen burdiña eta tentazioneek gizon iustua.

Ez dakigu maiz zertaraiño doan gure ahala, baiñan tentazioneak erakusten daroku nor garen.

Bizkitartean bethi erne egon behar da, eta beregaiñki tentazionearen haztean, ezen errexkiago garaitzen dugu etsaia aitziaña goaskonean, eta hurbill senti dugun bezañ sarri arimako athea zarratzen diogunean.

Hargatik erraten zuen zuhur batek: *hastetik emozu gaitzari erremedio, bertzela alferrik emanen diozu sobera luzaturik gaitza nausitu denean.*

Tentazioneak baitu bere graduak; hastean ezda espirituko gogoeta bat baizen, gero imajinazione borthiz bat, gero atsegiña, gero mobimendu desordenatua, eta azkenean konsentimentua: baratxe baratxe etsaia sartzen da osoki ariman barrena, zeren etzaion berehala kontra egiñ.

Ezen zenbatenez berantzenago baitugu hari kontra egiterat, hanbatenez flakantzen gare gehiago, eta hura gehiago borthizten da.

6. Batzuek bere konbertziencearen hastean pairatzen tuzte tentazioneerik dorpheenak; bertze batzuek fiñean, badire bere bizi guzian tentazioneez penatuak direnak.

Batzuek tentazione ariñoagoak dituzte, eta horiek guziak gertatzen dire Jainkoaren zuzeraren eta iustiziaren ordeñuen arabera, zeñiak pisatzen baititu bat bederaren dispoziñoneak, eta merezimenduak, eta guziak arrimatzen bere hautetsien salbamendukotz.

7. Ezdugu beraz etsitu behar tentatuak garenean, aitzitik hanbatenez khar gehiagorekiñ othoiz egiñ behar diogu Jainkoari arren lagun gaitzan gure pena guzietan, eta hark iondoni Paulok dioen bezala *progotxurekiñ atherako gaitu tentazioneetik, haren garaitzeko indarra emanik.*

Humilia gaitzen beraz Jainkoaren esku poderosaren azpian tentatuak, eta afrijituak garen guzian, zeren humillak salbatuko eta bere loriarat altxatuko baititu.

8. Gizona tentazionetan, eta trebesietan frogatzen da, hetan ikhusten du zenbat berthutean aitziañatu den, hetan merezimendu handiago da, eta berthutea ezagunago.

Ezda gauza handi bat debozionatean bero izatea deusik sofritzeko ezdenean, baina trebesietan pairakor denaz esparanza izateko da berthutean abantzatuko duela.

Halere badire batzuek zeñiak tentazionerik dorpheenak garaitu ondoan erortzen baitire xumeenetan, eta ardurazkotan, Jainkoak hori permititzen du haiñak humilia daitezentzat, eta bere indarretan fida ezditezentzat okasione handietan, haiñ flako gerthatu diren ondoan okasione-rik xumeenetan.

XIV. KAPITULUA

Ez iuia bertzeez temerarioki: finka zatzu begiak zure gaiñean eta etzaitzela iar bertzeen akzioon iui.

1. Bertzeren iuiatzen hari dena, alferrik traillaatzen da, maiz engatzen da, eta erreki hutsetan erortzen, baiñan bere buruaren iuiatzen eta examinatzen hari dena, bethi progotxoski hari da.

Gure bihotzeko penduren arabera dire komunski gure iuiamenduak, eta gure amudio propioak gaixtatzentu ghienean.

2. Jainkoa balitz gure xere baxharra, eta gure gutizia guzien objeta ez ginteze haiñ erreki altara gure sentimenduei kontra egiten zaienean.

Baiñan maiz edo zenbait amarradura gordek, edo zenbait kanpoko obietek garamatza.

Batzuek gordeki eta nola ezdakitelat bere buruak billhatzen tuzte bere akzione guzietan.

Bakean daudez eta soseguan hekiñ gogara gauzak doazeino, baina hekien desgogara deus gerthutzen bada, altaritzen dire eta tristatzen berehala.

Sentimendu eta umore kontarioek eskatimak sorarazten tuzte adiskideen, herritarren, ordena saindutako presunen, eta prestuen, eta Jainkotiarren artean.

3. Usanza zaharrak nekhez uzten dire, eta ezdugu utzi nahi gure argi propiolez urrunago gidatzerat.

Zure espirituaren eta zure antzean gehiago fidatzen bazare ezenez Jesu-Kristoren indarrean, zeñiak irabazten eta garaitzen baititu bihotzak, gutitan eta berant izanen dituzu haren argiak, ezen Jainkoak nahi du haren azpian perfetki humilia gaitzen, eta amudio khartsu batek sakrifika dion gure arrazoiñ eta argi guziak.

XV. KAPITULUA

Akzione guziak amudioreki egiñ behar dira.

1. Ez da egiñ behar gaizkirik deusen ere gatik, edo nihoren amoreagatik, baiñan obra on bat hasia utz dezakegu, edo ganbia hobeago batetara, gure lagun proximoaren beahrrak hala galdetzen duenean.

Manera hortan gure obra ona ezda galtzen, baiñan bai hobeago batetarat ganbiatzen.

Jainkoaren amudioa gabe egiten diren obrak ez dire deusetako baliatzen; baiñan Jainkoaren amudioz egiten diren gauzak merezimenduskoak dire, xumeak eta mesprexagarriak iduri arren.

Jainkoak ezdu hanbat konsideratzen zer obra egiten dugun nola zer xedez hari garen.

2. Hañitz maite duenak hañitz egiten du.

Ungi egiten duenak hanitz egiten du, eta ungi egiten du bere progotua baiño bertzerena hobeki billatzen duenak.

Maiz xede humanoak garabiltzate, eta uste baitugu karitateak garabiltzala; ezen gure pendura naturala, borondate propioa, zenbait abantailen esparantza, eta gure aisien gutizia hurren sentitu gabe sartzen da gure xedeetan.

3. Jainkoaren amudio egiazkoa, eta perfeta duenak ezdu deusetan ere bere burua billatzen, baiñan gauza guzietan billatzen du Jainkoaren loria.

Etzaio nihori bekhaisten, ezen ezdu bere baitan ematen bere kontamendua.

Ezda bere baitan alegeratzen baiñan bai Jainkoa baitan, zeña baita hark desiratzen duen ontasun baxharra, eta hura dohatsu errenda dezakena.

Ez diote ematen creaturei ontasun baten ere buruperik, baiñan on guzien loria ematen dio kreatzailleari zeñaganik heldu baitire gauza on guziak ber ithurburutik bezala, eta zeña baitan kausitzen baitute sainduak bere errepausu eta dohatsutasun soberanoa.

Oi egiazko karitatetik den gutiena bagindu, ikhus giñezake munduko gauza guziak ez direla banitaterik baizen.

XVI. KAPITULUA

Nola behar tugun iasan bertzeren eskasak.

1. Gure edo bertzeren baitan eziñ korreji detzakegun eskasak, behar tugun pazienki jasan, Jainkoak berzela ordena dezaken arteraiño.

Siñhetsazu benturaz hori hobe dela gure frogatzeko, eta gu borthizteko pazienzian, zeña gabe deus guti kondatu behar baitire gure merezimenduak.

Halere behar diogu Jainkoari miñki othoiz egiñ: desegiñ detzan gure baitan traba hek, edo eman diezagun indarra hekiñ ungi iasateko.

2. Presuna bat behiñ edo bietan abisatu duzun ondoan ez bada errotzen zure sentimendurat, etzazula gehiago harekiñ iharduk; baiñan utzazu guzia Jainkoa ganat, haren borondatea konpli dadintzat, eta haren loria ager dadintzat haren zerbitzarietan, zerbizarietan, ezen badaki hark ungi gaitza onera ganbiatzen.

Usa zaite bertzeren eskasen eta flakezien pazienziarekiñ iasaten, ezen baituzu zuk ere hañitz bertzeek pairatu behar dituztenak.

Hortaz eziñ gure burua erakhar badezazuke nahi zinduken kozkara; nola bertzeak moldatuko tutzu zure nahien eredura?

Atsegiñ dugu bertzeak izan ditezen eskasik gabe, baiñan gerorrek ezditugu gureak uzten.

3. Nahi dugu hek garraski mehatxa ditezen, eta ezdugu geronek nahi mehatxatuak izan.

Errateko dugu bertzei bere galdeak errexxiegi konplitzen zaizkotela, eta ezdugu nahi guri deus errefusa dakigun.

Galdegiten tugu bertzeentzat erregelamendu hertsia, baiñan guretzat ezdugu nahi hertsitasun garabik.

Ageri da beraz zeñ guti bertzeak gure buruaz neurtzen tugun.

Mundu guzia eskas gabe balitz zer ginduke gizonenganik pairatzeko Jainkoaren amoreagatik?

4. Baiñan Jainkoak bertzela ordenatu du, ikhas dezaguntzat elkharren karguen iasaten.

Nola ez baita nihor eskas gab e, hala ez da nihor karga gabe.

Nihor ez da beretzat asko, nihor ez da aski zuhur ber buruaren gidatzeko, eta behar dugu guziek elkhar iasan, elkhar konsolatu, elkhar lagundu, eta abisu onez argitu.

Ezda berthutearen froga seguragorik sofrikariak baiño.

Ezen okasioneek ez gaituzte flakutzen, baiñan zein flako garen erakusten.

XVII. KAPITULUA

Relijioneko bizitzeaz.

1. Ikhasi behar duzu hañitz gauzetan zure buruari bortxa egiten, eta zure nahia garaitzen, bertzeekiñ batasunean bizi nahi baduzu.

Ezda gauza gutia komentu edo kongragazione batean errenkuratze-ko suietik eman, edo hartu gabe bizitzea, eta heriotzeraiño bizitze errege-latu batean irautea.

Dohatsua da han eraman duen bizitze saindua heriotze on batez khorozten duena.

Nahi baduzu berthutean fermu egon, eta goan aitzina zure burua idukazu desterratu bat, edo bideante bat bezala lurraren gaiñean.

Relijioneko bizitzea eraman nahi duenak, eta Jesu-Kristoren gogarako izan nahi duenak, iguriki beahr du errotzat itxikiko dela munduaren artean.

2. Ordenako arropa, eta ilearen moxtea ez deus guti baliatzen dire: bizitzearen ganbiantzak, eta pasioneen mortifikazioneak egiten du egiazki religioneke presuna.

Jainkoaz eta salbamenduaz bertzerik billatzen duenak, ezdu kausituko dolorerik eta ondikorik baizen.

Guzien azken, eta guzien azpiko izan nahi ez duenak eziñ duke bake luzerik.

3. Orhoit zaitte obeditzera ethorri zarela, eta manatzerat, religionerat deithua izatu zarela sofritzeko, eta traillaatzeko, eta ez solaz alferretan denbora galtzeko.

Komentutan baraz frogatzen dire gizonak urrea labeen bezala.

Han nihork eziñ iraun dezake ez bada. Jainkoagatik humiliatzen bere bihotz guziaz.

XVIII. KAPITULUA

Sainduen exenpluaz progotxatu behar dugula.

Konsidera zatzu sainduen exenpluak, zeñak izatu baitire Relijionearen eta perfektionearen mirail bizizak eta kausituko duzu deus guti edo ez deus dela guk egiten duguna. Helaz! Zer da gure bizia hekie-naren aldean?

Sainduak, eta Jesu-Kristoren adiskideak zerbitzatu dute Jainkoa sofritzen dutela gosea, eta egarria, hotza eta billuiztasuna, nekheak eta tabailuak, beillak eta barurak; egiñ dituzte othoitzak eta meditazione sain-duak, eta pairatu haiñitz persekuzione eta laido fuerte.

2. Oi zenbat pena dorphe eta aflikzione gogor ezdute pairatu Apostoluek, eta Martirek, Konfesorek, eta Birjinek, eta Jesu-Kristoren urratsei iarraki nahi izatu zaisten berze guziek *Higuindu izan dute mundu bere huntan bere bizia, hartaz gozatzeko eternitatean.*

Oi! Ala desertuko aitez eraman duten bizitzea izatu baita probrea eta mortifikatua. Ala hekien tentazioneak luzeak izatu baitire ea dorp-heak, zeñ maiz ezdire hek izatu etsaiak persekuatuak. Oi! nolakoa izatu den othoitzetan hekien berotasuna eta iarraikitazuna, zeñ garratzak izatu diren hekien abstinenziak, zeñ zelo khartsua izatu duten debozioneeran aitzia goateko.

Zer animorekin ezdiote gerla egiñ bizioei? zer xede xuxen eta xahu-rekiñ billhatu ezdute Jainkoa. Egunaz lanean ari ziren, eta gabaren gehien partea othoitzean zaramaten, eta lanean hari zirenean ere hekien espiritua etzen othoitz egitetik gelditzen.

3. Bere denbora guzia progotxoski enplegatzen zuten; orenak labu-regi zitaizkoten Jainkoa baitan aplikatuak egoteko; eta kontenplazio-nean sentitzen zituzten atseginek ahantzarazten ziotzoten gorputzeko beharrik handienak.

Ukho egiten zioten aberastasunei, kargei, ohoreei, adiskideei, eta ahaideei; eta etzuten desiratzen munduko gauzarik batere doidoia hartzen zuten biziarenzat behar zena ere, eta etzuten bere gorputzez eziñ berzez-ko artharik baizen.

Probe ziren munduko ontasunez, baiñan aberats graziaz eta berthutez. Kanpotik gauza guziak eskas zituzten, baiñan barrenean zeruko dohaiñez etea konsolazioneer betheak ziren.

4. Munduarekiñ atze bezala bizi ziren, baiñan Jainkoaren adiskiderik maiteenak hek ziren.

Munduak meziprezatzen zituen, eta bere begietan ere etziren deus, baiñan Jainkoarenetan maite eta preziatu ziren humiltasun egiazkoan bizi ziren, obediencia simple batean, karitate, eta pazienza perfet batean, eta hala egun guzietz bizitze espirituean aitziañatzen ziren eta berretzen ziren graziaz eta berthutez.

Saindu hek ematen izan diotzate mirailtatz Jainkoak Relijioneeran persuna guziei, eta hekien etsenpluak hobekiago behar gaitu obra onetar-animatu ezen ez haiñitz ephelen ikhustek laxatu.

5. Oi! nolakoa izatu den fraide eta serora guzien debozioneeran kharra bere ordenen hastapenetan; zeñ handia hekien othoitzetako berotasuna, hekien lehia elkarren berthutean imitatzeko, bere erregela ponturen pontu beiratzeko: nolako errespetua eta obediencia bere aitzindarientzat.

Hek utzi darozkiguten berthuteen urratsek erakusten darokute egiazki perfetak zirela, eta izatu dutela animo munduari gerla egiteko, haren garaitzeko, eta bere handitasun guziekiñ ostizatzeko.

Orai gauza handizat daukate botuak ez haustea, eta hartu duten uztarria pazienki iasatea.

6. Oi gure denborako laxotasuna, eta epheltasuna, lehenbiziko kharra hura lauster iraungitu da, eta haiñ gare flakoak, eta hagaranduak non bizia ere nekhararik baitzaiku. Oxala hanbat sainduen etsenpluek bitx balezate gure baithan ere saindutzeko gutizia.

XIX. KAPITULUA

Debozionario praktiket.

1. Relijioneko presuna prestu baten bizitzeak behar du izan berthute guziet berregindua, kanpotik ageriden bezalakoa barrenean izan dadintzat.

Artha gutxiago behar du ere izan barrenaz ezenez kanpoaz, zeren Jainkoa baita gure bihotzeko mobimenduen lekhukoa eta juiea, eta hala haren aitzinean agertu behar baitugu Aingeruen errespetuarekin, eta garbitasunarekin.

Horatarakotz egun oroz erreberitu behar ditugu gure deliberazioe onak, eta bixtu behar dugu gure kharra, gure konbersionea egun hasi balitz bezala. Erran behar diogu Jainkoari: Jauna, lagun nazazu zure ungi zerbitzatzeko eman darotazun desira onean, eta indazu grazia egundik egin ditudan guziak ez dire deus.

2. Berthutean gure aitzineatzea maiz gure deliberazioeen berotasunak egiten du, eta bide haiñitz egin nahi duenak animo handia behar du.

Baldiñ deliberazionerik hoberenak hartzen dituen ere erortzen bada maiz, zer izanen da bada gutitan eta flakoki deliberatzen dutenez?

Haiñitz manera suertez gerthatzen da gure laxatzea deliberazioe onetan; eta Jainkozko eginbidetan egiten dugun hutsik xumeena ere hurren bethi gure kaltetan eta gutimendutan egiten da.

Bizkitartean justuen deliberazioe onak hobeki dire fundatuak Jainkoaren grazian, ezenez hekien zuhurtzian, eta zerbait egitekorik lotzen zaiztenean, Jainkoa baithan emana dute bere esparanza guzia. Ezen gizonak *deliberatzen du, eta Jainkoak disposatzen du*; eta gizonak bere zorthea ez du bere eskuko.

3. Gure ardurako debozionarioak uzten baditugu noizik behiñ Jainkozko xedez, edo gure anaien progotxuagatik, huts hura errexki erremediatuko dugu, baiñan desgustuz edo laxotasunez uzten baditugu, huts handia izanen da, eta sentituko ditugu haren ondoreak.

Jarraiki gagizkoten beraz ahal guziaz gure eginbideei, guziarekin sobra baitzen ez dugu huts egiñen haiñitz gauzetan.

Halere on da bethiere zerbait lot gakizkon partikularrean, eta guziz har detzagun gure deliberazioeak perfekzioe bidean kausitzen ditu-

gun traben kontra. Orobat behar dugu izan artha gure barrenaz, nola gure kanpoaz, ezen biek egiten dute gure aitzineamendua.

4. Instant guziet zure barrenean eziñ sar bazaitetzke, sar zaite bederen denboratik denborara, eta gutienean egunean behiñ, goizean edo arratsean.

Goizean arrimatza zu zure espirituan egunean behiñ egiñ behar dituzun gauza guziak, eta etsamina zazu arratsean zer egin duzun, nolakoak izatu dire zure gogoetak, hitzak eta obrak, eta kausituko duzu menturaz huts haiñitz egiñ duzula Jainkoaren, eta lagun proximoaren kontra.

Harzatzitza armak soldau balent batek bezala deabruaren maleziaren kontra: ebak atzu jan edaneko sobrania guziak, eta errexkiago garaituko dituzu haragiaren berze gutziak.

Ez zaudezela behiñ ere alferrik, aitzetik bethi othoitzean edi meditazioe, irakurtzen edo iskribatzen, edo balsakotz zerbait lanen egiten.

Halere bada kanpoko praktikak eta gorputzeko obra debozionarioezkoak prudenziarekin hautatu behar dire, eze ez dire guziak on guzientzat.

5. Guretzat partikularik hartu ditugunak, ez ditugu bertzen aitzinean egiñ behar, ezen segurago da hek gordeki egitea.

Begirautzu halere izan etzaitezen laxo komuneko debozionario, eta sobra kharsu zure pratika hautetsietarat baiñan zure eginbideak arthoski eta osoki konplitu ondoan, balin baduzu gehiagoko denborarik, enplegazazu zure debozionario partikularrak inspiratzen darozkitzun gauzen egiten.

Guziek ezin dukete enplegatu bera, bara gauza batekotz da gai, eta bertzea bertzekotz. Eta on da ere denbora arabera debozionario deiferentak hartzea, ezen batzuek hobeki dagozkote beste, berzeak astelegunei.

Batzuen beharra dugu tentazioe denboran; eta berzeena bakean eta soseguan.

Batzuek on ditugu triste garen denboran, eta bertze batzuek Jainkoa baithan boztuak garenean.

6. Besta handitan erreberitu behar dugu gure debozionario, eta galdetu berotasun handiarekin sailduen arartekotasuna: on da besta batetik berzera presta gaitezen orduan mundutik ilkhi behar bagindu bezala, eta goan eternitaterat, zeinetan egiñen baitugu dohatsuen besta handia.

Hala denbora sailduetan gure artha guzia behar da izan gure bizi gehiago saildutea, eta gure egin bide guziak leialki konplitea, gure nekeen saria, izateko menea bagiñe bezala.

7. Eta baldiñ Jainkoak luzatzen badu oraiño gure golardoa, sinhets agun ez garela oraiño aski prest, eta ez garela digne haren gloriaren ikhus-teko zeña erakutsiko baitaroku berak ordenatu duen denboran; egitzigun beraz gure egiñ ahal guziak ungi prestaturik ilkhitzeko mundu huntarik.

Dohatsu zerbitzaria (dio San Luc Ebanjelistak) *jauna heldu denean atzarrria edirenen duena, erraten darotzuet egja bere ontasan guzien gainean ezarriko duela.*

XX. KAPITULUA

Maitatu behar dela erretiramendua, eta ixiltasuna.

1. Harzazu denbora zure baitan sartzeko, eta maiz gagoan erabiltzazu Jainkoaganik errezipitu dituzun ontasanak.

Utz azitzu kuriostasun guziak, eta hauta zatzu liburuak espirituaren bethetzeko baiño bihotzaren ukitzeko geiago direnak.

Zure egitekoen konturik khentzen baidituztu solas banoak, bisita alferrak, eta munduko berriak, kausituko duzu denborarik asko meditazionean egoteko.

Saindurik handienak urrundu dire ahal guziaz gizonen balsatik, eta hautatu izan dute bakhartasunean Jainkoaren zerbitzatzea.

2. Arrozoiñekin erran zuen lehenago zuhur batek: *Ez naiz egundaiño gizonen artean izatu non ez naizen gutiago, eta flakatuago bihurtu*; eta gauza hori frogatzen dugu gure solasak luzexko diren guzian.

Errexago da garabik ez mintzatzea, ezen ez hasi geroztik ez sobera mintzatzea.

Errexago da etxean bakharrik egotea, ezem ez kanporat geroztik bere buruaren ungi begiratzea.

Beraz bizitze espiritualean aitziañatu nahi duenak behar du Jesusekiñ munduaren artetik, eta habarrotsetarik erretiratu.

Erretiramendua onhetsi behar da segurantzarekiñ kanpoan agertzeko. Ixillik egoten ez dakienak beldurrekiñ behar du mintzatu. Zerbitzatzen ez dakienarentzat hurrisku da buruzagi izatea; obeditzen dakienak ungi manatzen du.

3. Ez da bozkario egiazkorik konzienzia onaren soseguan baizen.

Halere sainduen segurantzaz bethiere iuntatua izatu da Jainkoaren beldurtasunarekiñ, eta zenbat baitziren ere grazian, eta berthutean alxtatuak, bethi humill izatu dire, eta ikharan egotu dire. Kontrarat gaixtagiñen seguratasuna heldu da hekien orgilleriatik eta burupetik, eta azkean baliatzen da hekien enganatzeko eta galtzeko.

Eztzazula burura segurean konda mundu huntan zareiño, kometuan edo desertuan sainduki bizi baziñe ere.

4. Maiz konzienzia sobrak etxatu ditu hurriskurik handienetarat munduak gehienik estimatzen zituenak. Hargatik da on haiñtzentzat tentazionetarik osoki libro ez izatea, aitzitik hetaz husu penatuak izatea; beldurrez segurantz sobrak eroraraz detzan orgilleriarat, eta libertate sobra-reakiñ ibil daitezen konsolazione humanoen ondoan.

Oi ala gure konzienzia garbia bailiteke bozkario iragankorren billha ibiltzen ez bagiñe, eta munduarekiñ egitekorik ez bagindu!

Oi nolakoa liteken gure bihotzeko bakea eta sosegua, behar gabeko arthak utzirik, gure salbamenduan baizik pensatzen ez bagindu, Jainkoa baithan gure esparanza guziak ematen ditugula!

5. Nihor ez da zeruko konsolazioneen errezibitzeko, ez badu maiz sentitu bere baithan bihoz doloratsu, eta humiliatu baten urriki.

Nahi baduzu urriki miñ hark uki dezan zure bihotza, sar zaite zure barrenean, urrun zaite munduko habarrotsetatik, eta Psalmoetan eskribatua den bezala: *zure ohean eman zaite urrikimenduzko sentimendu egazkoetan*. Kausituko duzu zure erretiramenduan maiz mundupean gal zinezakena.

Erretiramendua ederrestu da ungi begiratu denean; baiñan gaizki begiratzen bada, unhagarri da eta desgustagarri.

Zure konbertsionearen hastetik erretiramenduan lakhet baduzu, eta zure arimak han gustuago ditu konsolazioneik eztienuk.

6. Arima debotak eta Jainkotiarrak ixiltasunean eta soseguan egiten du bide berthutean, eta han ikhasten ditu skripturako sekretuak.

Han kausitzen ditu nigarrezko xirripak zeñiez garbitzen baitu gau guziez bere arima; eta hanbatenez hurbiltzen da bere Jainkoa ganat, zenbatenez urruntzen baita munduko egitekoetarik eta habarrotsetarik.

Bere adiskidetarik eta ezagunetarik urruntzen dena hurbiltzen da Jainkoaganat, eta aingeruen ganat.

Hobeago da gorderik egotea, eta salbamenduaz artha izatea, ezenez artha hura utzirik mirakulluen egitea.

Relijioneko presuna batentzat laudagarri da guti ilkhitzea, ez ikhusi, ez ikhusia nahi izatea.

7. Zergatik nahi duzu ikhusi zuretzat izatea zilhegi etzaitzuna? Mundua iragaten da, eta iraganen dire halaber munduko guziak ere.

Atsegiñaren hirritsak bagarabiltza maiz pasaieta alferreran, baiñan denbora hura goan denean, zer handik ekharriko dugu lekhat konzienziaren pisutasuna, eta bihotzeko baraiadura.

Maiz nihor alegera ilkhitzen da, eta triste bihurtzen, eta arrats bozkariozkoak goiz tristea dakharke.

Hala ohi dire manduko bozkario guziak, atsegiñekin sartzen dire, baiñan azkenean, zaurtzen dute eta hiltzen arima.

Zer ikhusiko duzu berzetan, ikhusten ez duzunik zaren lekhuana? Begien aitzinean ditutzu zerua, lurra eta elementak, bada hetaz egiñak dire munduan ikhus daitezken gauza guziak.

8. Zer ikhus dezakezu iguzkiaren azpian bethi iraun dezakenik? uste-duzu menturaz kontentamendu oso bat kausituko duzula, ezeki ez duzu kausituko sekulan.

Munduko gauza guziak betan zure aitzinean ikhusten bazintu ere, zer liteke ikhuste bano bat baizen?

Altxa zatzu begiak gorat zure Jainkoa, eta othoitzazu barkha die-tzakitzun zure bekhatuak eta laxotasunak.

Utz diotzatzute gauza banoak presuna banoiei, zu lotzakizko Jainkoak manatzen darotzun lanari.

Hertsazu barnetik zure gelako athea eta deithzazu harat zure Jesus maitea. Egon zaite harekiñ, nihon ez duzu kausituko hanbat sosegu.

Handik ilkhi ez bagiñe, eta hanbat berri ez bazindu aditu, hobeki gozatuko ziñen bihotzeko bakeaz. Gauza berrien aditzen atsegiñ hartzen dugun pontutik, bihotza altaraten, eta espiritua barraiatzen.

XXI. KAPITULUA

Bihozeko urrikimenduaz.

1. Nahi baduzu aitiñatu debozionetan idukazu bihotza Jainkoaren beldurtasunean, eta ez diozazula eman zure buruari sobera libertate, baiñan itxek atzu zure sensuak goardia hertsia azpian, bozkario bano-ei ihes egiten diozutela. Eman zakizko osoki zure bekhatuen doloreari, eta ardietsiko duzu debozione egiazkoa.

Dolore hark haiñitz ontasun ematen daroku; baiñan espirituko barraiadurak ontasun hek guzian galarazten darozkigu.

Espantagarri da, nola ahal dukeen gizonak mundu huntan instant batez ere egiazko bozkario; konsideratzen duenean bere desterrua, eta zenbat hirrisku harrigarri den inguratua.

2. Gure bihotzeko arintasunak, eta bizioen uzteko dugun ansikabetsunak debekatzen gaitu gure arimako zaurien sentitzetik, eta hirri egiten dugu maiz nigar egiñ behar gindukeen denboran.

Ez da egiazko libertaterik eta ez bozkario perfetik, Jainkoaren beldurtasunean eta konzienziaren garbitasunean baizen.

Dohatsu, traba eta barraiadura guzietarik espiritua libra ahal deza-keena, eta bere bekhatuen urrikiak bere baithan sarrastatzen duena: Dohatsu ko nzenzia lohi edo karga dezaketen gauza guziak bereganik hastantzen dituen.

Duzun animo eta ezzaitezela gudian unha, usantza onak gaxtoa garaitze du. Ikhasen baduzu behiñ gizonen aldebaterat usten; hek ere utziko zaituzte lauster nahi duzunaren egitera.

3. Ez zaitezela karga bertzeren arthez eta lanez, guziz ezzaitezela sar handien egitekoetan. Zure begiak finak zatzu lehenik zure buruaren gaiñean, eta zure abisu onak lehenago emotzu zure buruari, zure adiskiderik maiteenei baiño.

Gizonen grazian edo adiskidetasunean ez bazare, ez duzula gauza hortaz bihotz miñik, baiñan zure damu guzia beharda izan zeren etzaren bizi iainkoaren zerbitzari, edo relijioneko presuna batek lukeen hersitasun eta goardia guziarekiñ.

Maiz segurago da eta progotxosago mundu huntan kosnolazione haiñitz ez izatea, guziz sensuen araberakorik.

Jainkozko konsolazionez denaz bezanbatean maiz gure falta da ez balinbaditugu, zeren ez baikare aski ensaiatzen gure bekhatuen urriki bihotzean formatzerat, eta baidiogute uko egine aldebaterat konsolazioe humanoei.

4. Ezagut zazu beraz ez zarela digne zeruko konsolazioneen errezi-bitzeko, aitzitik ez duzula merezi damurik eta desgusturik baizen.

Egiazko urrikiak bihotza hautsia denean munduak ez du harentzat kiratsik eta behazunik baizen. Girstiño on batek bethi kausitzen du arrozoinik asko nigarretan eta doloretan egoteko.

Ezen konsidera dezan bere burua edo bere lagun proximoa, ez du ikhusten alde guztietan lazeriarik eta ondikorik baizen, eta zenbatenez gehiago bere burua examinatzen baitu, hanbatenez gehiago doloratzen da.

Hortaz gure urrikiak eta nigarren arrozoiñ iustuak dire gure bekhatuak eta bizioak, zeñek halako manera baikaduzkate herstuak eta zapatuak non hurren eziñ zeruko gauzetan pensa baitezakegu.

5. Bizitze luzean baiño heriotze hurbillean maizago bazindu gogo, khar gehiago zinduke zure biziaren xuxenzeko.

Fede bizi batekiñ konsideratzen bazintu ifernuko eta purgatorioko tormentak, uste dut ezleitekela penarik edo nekherik gogorregi lizaikezunik, eta gogo onez paira etziñezakenik.

Baiñan nola egia inportant horiek ez baitire sartzen dure bihotze-raiño, eta oraiño sensuen atsegiñen ondoan baigabiltza, bethi epelthasunean eta nagitasunean gelditzen gare.

6. Maiz gure espirituaren fl akotasunetik heldu da gure gorputz dohakabea haiñ sentikor eta errenkurati baita. Egiozu beraz othoitz Jainkoari humilki, eta galde diozozu bihotz urrikimenduz doloratu bat, erratendiozula profetarekiñ; Iauna, janaraz diezadazu nigarrezko ogia, eta edanaraz diezadazu ebundanki ene nigarren ura.

XXII. KAPITULUA

Konsideratu behar ditugula mundu huntako miseriak.

1. Non nahi den izan daitezen, eta norat nahi den itzul zaitezen, bethi dohakabe izanen zare, Jainkoari lotzen ez bazaizko.

Zergatik altarutzen zare zure xedetan heldzen ez zarenean? Nor da gauza guziak bere gogara dituen? Ez zu, ez ni, ez munduan nihor. Ez da mundu huntan nihor penarik, eta ondikorik gabe, lizela eta Errege edo Aira Saindua.

Guzietako dohatsuena da Jainkoaren amoreagatik zerbait pairatzen duena.

2. Flakoek erraten dute maiz: ala hunelako dohatsu baita! ala aberats! ala podoroz baita.

Baiñan beha diozozute zeruko ontasunei, eta ikhusiko duzu mundu huntako gauza guziak ez direla deus guti segurak bere iraupenean, deskansu baiño karga hobekiago direla, eta hekien gozamina milla beldurrez eta griñez bethea dela.

Ez dago gizonaren dohatsutasuna haiñitz ontasunen izatean, haiñ guti asko duenaz geroztik bizitzeko.

Egiatzki beraz miseria handia da lurrean bizitzea; eta zenbatenez nihor aitziziatzen baita gehiago bizitze espiritualean, hanbatenez zaio bizitze hau kharitsez betheago, zeren hark miñkiago sentitzen baititu, eta agerikiago ikhusten korrupzioezko estatu hunen eskasak.

Ezen iatea, edatea, atzarria egotea, lo egitea, lanean haritzea, pentsatzea, eta naturalezaren bertze behar guzien azpiko izatea ezda bada bethiereko miseria, eta ondiko gogorra gizon prestu, eta Jainkotiarrentzat, zeñiak nahi bailuke libro izan gorputzaren amarretarik, eta bekhatuaren gatibotasunetik?

3. Segur da Jainkoaren espirituaz bizi den arima batentzat gorputzaren beharrak karga pisu bat direla: hargatik profetak haiñ beroki erraten dio Jainkoari: *Jauna othoi libra nazazu ene behar guzietarik.*

Baiñan zorigaitz bizitze huntako lazeria ezagutzen ez dutenentzat, eta zorigaitz gehiago bizitze hau miseriaz, eta lazeriaz inguratuaz delarik halere maite dutenentzat.

Ezen badire presunak bizitze hunekiñ hartaraiño lothuak, bethiereko lanez, eta eskez baizen garraiatzen ez dutelarik, non hortaz bethi goza ahal balitez, ez bailezakete egiñ konturik zeruko erresumaz.

4. O arima fede eta adimendu gabeak, bihotz gogorak, zeñian hartaraiño baitire lurrarekiñ, iosiak non ez baitute sentimendurik munduko gauzentzat baizen.

Baiñan helaz dohakabe hek azkenean frogatuko dute zeñ ezdeusak, eta mezprezagarriak ziren hek hanbat maitatu dituzten gauzak.

Bertzela konportatu dire sainduak, eta Jesu Cristoren adiskideek ez dute ko nturik egiñ sensuen atsegiñez, edo mundu huntako ponpoez: baiñan bere esparantza guzia eman izan dute zeruko ontasunetan, zeñentzat baitire hekien amudio, eta gutizia guziak .

Bethi bere bihotzak altxatuak zaozkaten ontasun ikhusten, eta fiñatzen ez direnetarat beldurrez ikhusten diren gauzen amudioak behera zetzan lurreko alderat.

Ez dezazula bada gla, ene anaia, bizitze espiritualaren progotxxatzeko fidanzia, eta animoa, Jainkoak hortakotz ematen darotzunaz geroztik oraiño denbora.

5. Zergatik nahi duzu luzatu egunetik egunerat zure konbersioea? Altxa zaite, khexa zaite, haz zaite orai beretik, eta errozu zure buruari: orai da denbora dugukatzekoa, orai da denbora ziñziñez konbertitzeko.

Noiz ere gerthutzen baitzaiku zerbait ondiko edo altaramendu, oraduantxe da denbora merezimendu egiteko. Iragan behar duzu ezen, *uretik eta sutik freskaduran sarthu baiño lehenagp.*

Zure buruari ukho egiten ez badiozu eziñ garaituko dituzu zure bizioak.

Gorputz herbal hau dakarkegiño, eziñ zaitezke bekhatu gabe, ez eta bizi dolorarik edo unhadurarik gabe.

Nahi ginduke egiatzki sosegu oso batez gozatu munduan, baiñan bekhatuaz galtzearekiñ batean onozentzia, galdu dugu halaber dohatsutasuna.

Hartu behar dugu beraz pazientzia, eta egon Jainkoaren miserikordiaren beira: *Inikitatea iragan daitekeen arteraiño, eta gure baithan hilkor den guzia ethorkizuneko bizitzeak irets dezakeen arteraiño.*

6. Oi! nolakoa den gure flakezia zeñiak haiñ abiadura handian baigaramatza biziora.

Egun konfesatzen ditutzu egiñ ditutzun bekhatuak, eta bihar egiten ditutzun bekhatuak berrizkonfesatu ditutzun hek berak. Orai deliberatzen duzu beiratuko zarela huts batetik, eta oren baten buruko erortzen zare hartan, deliberzionerik hartu ez bazindu bezala.

Arrozoiñ handiak ditugu beraz gure buruen humiliatzeko, eta gure indarrak deus gutitzat igukitzeko, haiñ flako eta mudakor garenaz geroztik.

Nagitasunak eta ansikabetasunak galaraz ere diezakegu instant batez nekhe gogorrekiñ graziak ardiets arazi darokun berthutea.

7. Zer izanen da beraz gutaz, egunaren akhabantzian, goizetik haiñ ephel garenaz geroztik?

Zorigaitz guretzat pausatzeko gutizia badugu, iadanik bakea, eta salbamenduaren segurantza ardietsi bagindu bezala. Gure bizitzean sailtasunaren seiñalerik batere ageri ez den arren.

Beharra baginduke berriz has litezengdure nausiak gauzarik xehe-nak guri irakasten, eta gure gidatzen berthutean aprendizak bezala: ikhus-teko ea baden esparantzarik korrejituko garela edo aitziañatuko bizitze espiritualean.

XXIII. KAPITULUA

Heriotzean behar dugula pensatu, eta hartarat preparatu.

1. Mundu huntan zureak eginduke lauster, ikusazu zertan zaren. Egun bazare, bihar etzare. Eta presuna bat bixtatik gladuz geroz, galtzen da halaber lauster orhoitzapenetik.

O gizonen bihotz gogor, eta sentimendu gabeak zeñiek ez baitute pensatzen oraingo gauzetan baizen gerokoez konturik egiñ gabe! Egunoroz zure akziane, eta gogoeta guziak erregelatu behar zintuzke egun berean hill behar bazindu bezala.

Koziencia ona bazindu, ezzintezke heriotzearen beldur. Hala hobea-go liteke bekhatuari ihes egitea heriotzeari baiño.

Egun hilzeko prest ez bazare, nola bihar izanen zare? Biharko egun hura ez da segura, ezen zer dakizu, Jainkoak emanen darotzun?

2. Zer progotxu dugu haiñitz bizitzea, haiñ guti gure eskasak uzten ditugunaz geroztik?

Helaz! bizitze luzeak ez ditu maiz gutitzen gure fatak, aitzitik gehie-nean berretzen ditu.

Oxala gure bizi guzian egun bat bederen ungi iragan bagindu.

Hainitzek kondatzen dituzte konbertitu direla dituzten urthak, baiñan eziñ erakutx dezakete zer fruitu georztik ekharri duten.

Heriotzea beldurtzeko bada, maiz beldurtzekoago da luze bizitzea.

Dohatsua da heriotzeko orena bethi begien aitziañean darabillana, eta egun guziez hilzera prestatzen dena.

Ikhusi baduzu nihor hiltzen, orhoit zaite gauza bera zuri ere gerthatuko zaitzula.

3. Goizean, duzun uste arratsa ardietsiko ez duzula, eta arratsa etho-ri denean, ez zaitezela atrebi zure buruari biharamuna agintzera.

Zaren beraz bethi prest, eta bizi zaite halako maneraz non herioak ez baitzaitu sekulan ustegaberik atzemanen.

Haiñitz presuna hilltzen dire uste ez dutela, eta heriotze supitus: *Ezen gizonaren semea nihork uste ez duen orduan ethortzen da.*

Azkeneko oren hura ethortzen denan, bertze gisaz behatuko bide diozu zure bizitze iraganari, eta ungi urrikutuko zaitzu zeren haiñ andika-be eta laxo izatu zaren.

4. Ala dohatsu baita eta zuhur haiña zeñak bere ahal guziak egiten baititu bizitzean halakoa izateko, nolakoa nahi bailuke heriotzean kausitu.

Heriotze on eta dohatsu baten esparanza har ahal dezakegum baldiñ balin badugu munduarentzat meziprezio osobat, berthutean aitzina goateko desira bero bat, bizitze erregelatuaren amudio handi bat; baldiñ penitentzia garratz bat egiten badugu, obeditzera prest bagaudez, gure buruari ukho egiten badiogu, eta sofrikari guziak Jesu-Kristoren amoreagatik pairatzen baditugu.

Haiñitz ungi dagikezu osasuna duzuiño baiñan erituz geroz ez dakit zertakotz gai izanen zaren. Eritasunek ezen, eta erromeriek nihor guti hobetzen ohi dute.

5. Ez zazula urrun egor zure salbamenduaren lana, eta ezzazula utz egiteko handi hura zure hurkoben edo adiskideen gaiñean, uste duzun baiño lehenago gizonei ahantziko zaizkote.

Segurago da haiñitez eta hobeago oraidanik zure sal bamenduaren egiten zeroni haritzea, eta zure obra onak zure aitzinean egortzea, ezen ez kondatzea zu hill ondoan bertzeek egiñen darozkizuten laguntzen gaiñean.

Bizi zarella zeronek artharik ez baduzu zure arimaz, nork naho duzu harta duen axola zu hill ondoan.

Orai da denbora baliatzekoa, *orai dire salbamenduko egunak, oari denbora fagorezkoak, momentu guziak dire orai preziatu.*

Baiñan helaz! ala zuk gaizki enplegatzen baitituzu oren eta momentu hek zeñak eman baitzaizkitzu izitze eternalaren merezitzeko.

Ethorriko da denbora zeñetan galdetuko baitugu egun bat edi oren bat penitziaren egiteko, eta ez dakit ardietsiko duzun.

6. Oi ene anaia maitea ikhasazu zenbat hirriskutarik eta beldurretarik athera dezakezun zure burua, bethie herioaren ustean eta beldurrean bizi bazare.

Enzaiazaite orai halako mameraz bizitzera, non zure heriotzeko orenak beldur baiño bozkario gehiago eman baitiezakezu.

Ikhasazu orai danik munduari hiltzen, Jesu-Kristorekin orduan bizitzen hasteko.

Ikhasazu orai dnk gauza guzien arbuizatzen libro izan zaitezentzat orduan zure salbatzailea ganat goateko.

Gastigazazu orai zure gorputza penitziaren, orduan Jainkoa baitan esparanza fermu bat izateko.

7. Helaz erhoa! zergatik darabillazu gogoan luzero bizitzea, egun batez segur ez zarenaz geroztik?

Zenbat ez ditu enganatu haiñitz bizitzeko esparanzak, zeñak hill baitire gutien uste zutenean?

Zenbatetan ez duzu aditu hunelako hill da ezpata kolpe batez, halako itho da, bertze batek goratik eroririk hautsi du burua? bata hiltzen da iatean, berzea iokoa; bata konsumitzen du subak, bertzea akhabatzem du burdiñak: bata hiltzen da izurritz, bertzea mandularen eskuz, eta hala herioak badaramatza guziak, eta gizonen *bizia sunsitzen da itzala bezala.*

8. Zu hill ondoan nork egiñen du zutaz orroitzapen, edo pthoitz Jainkoari?

Egitzu beraz orai danik, ene anaia maita, egiñ ahal ungi guziak, ezen ez dakizu noiz hillen zaren, eta hill ondoan zer gerthatuko zaitzun: denbora duzuiño bilatzu aberastasunak eternitaterakotz: ez duzun gogoetarik salbamenduaz baizen, ez axolarik Jainkoaz baizen.

Egitzatzu orai adiskideak zeruan, sainduak ohoraturik eta imitaturik, hill ondoan errezibi zaitzaten tabernakle eternalen.

9. Bizi zaite lurraren gaiñean arrotz eta bideante bat bezala zeñia ez baitute munduko egitekoek deusetan ere ukhitzen.

Itxekazu zure bihoitza mundutik apartatua, eta Jainkoa ganat altxatua, ezen ez da hemen zuretzat egoitza iraupenekorik.

Ofrenda diotzozu bethiere Jainkoari zure othoitzak, nigarrak eta plaiñuak, bizitze hunen ondoan zure arimak merezi dezantzat haren ganat dohatsuki goatea. HALABIZ.

XXIV. KAPITULUA

Jainkoaren iuiamendu ikharagarriaz, eta bekhatoeren suplizoaz.

1. Gauza guzietan orhoit zaite zure azken fiñaz, eta ez dezazula ahan-tzagun batez agertuko zarela iuie garratz haren aitziiñean zeñarentzat ez baita deus gorderik zeñak ez baititu errezibitzen ez gure presentak, ez eta gure aitzekiak, baiñan iuiatzen baitu bethiere iustutaisunaren arabera.

O bekhatore erho eta dohakabea, zeñia ikharatzen baitu maiz gizon baten kolerak; zer ihardetsiko diok bada Jainkoari, zeñiak ikhusten baiti-tu hire krima guziak.

Zergatik ezhaiz prestatzen iuiamenduko egun ikharagarri hartakotz, zeñetan nihork ez baitu izanen begiratzailerik, sustengurik eta defenda-tzeilerik; eta zeñetan batbederak aski izanen baititu bere karga.

Orai lituzkek hire obrak progotxosak, hire nigarrak entzunak, hire urrikiak merezimenduzkoak, eta hire doloreak baliozak eta salbamendu-kotz onak.

2. Oi hala bizitze hau purgatorio ona baita gizon pairakor batentzat, zeñiak afrontuak errezibitzean damuago baitu ofensatzailearen bekhatauz, ezen ez berari egiten zaioen gaizkiaz; zeinak bihotz onez othoitz egi-ten baitio Jainkoari bere persekutatzaileentzat, zeñiak barkhatzen baitio-te gogotik bere etsaiei, eta zeñia prest baitago bethi bere hutsik xumee-nen gaiñean bertzeei barkhamendu eskatzera; zeñiaren bihotzean errex-kiago sartzen baita urrikalmendua, eze ez asarradura, zeñiak maiz bere buruari bortxa egiten baitio; zeñia ensaiatzen baita bethiere bere burua-ren garaitzerat, eta espiritua haragiaren nausi errendatzerat.

Hobeago da balinba orai gure konzienziaren xahutzea, eta handik bizioak atheratzea, ezen ez hek uztea berze munduko suas purgatzeko: baiñan gure haragiarentzat dugun amudio desordenatuak enganatzen eta itsutzen gaitu.

3. Helaz! ez dugu pensatzen su izigarri hark ez duela bertze bazkarik izanen gure bekhatuak baizen.

Zenbatenez hemen zure burua guphidesten baituzu gehiago, hanba-tenaz gehiago han sofrituko duzu; zuk hemen zure haragia mainozkiago

lausenga, hura gehiago han puni eta tormenta; zenbatenez Jainkoa ofensa-tzen baituzu gehiago, hanbatenez biltzen duzu ifernukotz sukari gehiago.

Zertaz ere gizonak egiñ baitu bekhatu, hartarik beretik izanen du pena, eta gastigu gehienik.

Han nagiak eta antsikabeak izanen dire suzko punta zorrotzez pun-xikatuak, han gormantak eta hordiak gosez eta egarriaz kruelki tormen-tatuak.

Han lohiak, eta desonestak pulunpatuko dire bikhezko, eta sufrezko tulunbio irakitueta, eta bekhaitziak bere dolorearen biolentzian egonen dire marrubiaz potzo errabiatuak bezala.

4. Han bizio bakhoitxak izanen du bere suplizio partikularra. Han izanen dire supherbioak sekulako laidoaz eta ahalkeriaz estaliak, eta abariziosak azkeneko lazeriaz, eta erromesiaz herstuak.

Han oren bten pena gaitzago izanen da pairatzen, hemen ehun urt-heren penitentzia den garratzena baiño.

Hemen nekheak badu bere sosegua, doloreak bere deskansua, baiñan han damnatuentzat ezda pausurik batere, ez kosolazionerik, ez deskansurik.

Duzun bada orai zure bekhaturezko dolore bizi bat, eta hari zaite zure falten penitentziaz urratzen, iuiamenduko egunean sar zaitezentzat dohatsuen bakean eta soseguan.

Ezen orduan iustuak *altxatuko dire segurantza handirekiñ mundu huntan desohoratu, eta persekutatu dituztenen kontra.*

Orai hemen gizonen iuiamendu iniustuak humilki pairatzen dituen a ethorriko da orduan loriaz betherik hekien iuie izatera.

Orduan humilla eta pobrea izanen dire segurantza oso batean, eta superbioak ikharan eta etsimenduan.

5. Orduan ikhusiko da egiazko zuhurrak zirela haiñak zeñek nahi izan baitute mundu huntan izan mezprezatuak edo erhotzat idukiak Jesu-Kristoren amoregatik.

Orduan pazienziarekiñ pairaturikako atsekabeak izanen dire persekutatuena loria, eta persekutatzaileen iniustutasunak egiñen du hekien etse-ka bea eta bihotz mina.

Orduan presuna prestua eta debota bozkarioan izanen da, eta gaix-tagiañ nigarretan eta plaiñutan.

Orduan gorputz mortifikatua egiñen da distantago eta ederrago, bethi atsegiñpean, eta maiñanpean hazia izatu baliz baiño.

Orduan distiatuko dute pobrearen tresna txarrek, eta illhunduko da aberatsaren berregintza.

Orduan gehiago prezatua izanen da etxola txarra, ezen ez iauregi urreztatua.

Orduan hobeago kausituko da pazientzia humilla, ezen ez munduko bothere guzia, eta obediencia sinple batek gehiago balioko du munduko prudenzia eta errefinamendu guziak baiño.

6. Orduan bozkario gehiago emanen du konzienzia onak eta garbiak, ezen ez filosofoen iakintasun guziak.

Orduan gehiago laudatuko da aberastasunen mesprezioa, ezen ez munduko tresor guzien iabetasuna eta posesioea.

Ikhusiko dugu orduan othoitzean enplegatu dugun denbora hobeki emana izatu dela, ezen ez atsegiñezko othuruntzetan iragan zaiguna.

Orduan bozkario gehiago izanen dugu ixillik egonaz, ezen ez solas luzeak egiñaz.

Progotxosago izanen ditugu hitz ederrak baiño, obra sainduak. Eta deskansu gehiago emanen daroku bizitze hersi eta penitentizak munduan hartu ditugun atsegin guziek baiño.

Ikhasazu beraz bizitze huntako gaitz xume, eta iragankorren pairatzen, bertzeko tormenta dorphe, eta eternaletarat eror ez zaitezen.

Froga zazu hemen, zer han paira dezakezun; hemengo gaitz xumeen iasateko indarrrik ez baduzu, ikhasazu nola han pairatuko dituzun bethi iraunen duten suplizioak.

Hain pazientzia guti baduzu orai gaitzik xumeenetan, nola iraunen duzu ifernuko su eta lametan?

Orhoit zaite ez dela posible bozkariotik iragatea, mundu huntan lehenik dohatsu izatea, eta gero zeruan Jesu-Kristorekin erregiñatzea.

7. Zure bizi guzia ohorez eta atsegiñez orai arteraiño bethea izan balitz ere, zer progotxu zinduke orai beran hill behar bazindu?

Gauza guziak dire beraz bano eta ezdeus lekat Jainkoa maitatzea, eta haren xoillki zerbitzatzea.

Bere bihotz guziaz Jainkoa maite duenak ez du beldurrik heriotzearentzat ez suplizoarentzat, zeren Jainkoaren amudio perfetak haren ganat segurantzarekiñ hurbill arazten baikaitu.

Baiñan ez da miresteko bekhatuan oraiño lakhet duena heriotzearen, eta iuiamenduaren beldur izatea.

On da bada halere amudioak oraiño gibelatzen ez bazaitu bekhatutik, gibela zaitzan bederen ifernuaren beldurak.

Guziarekiñ ere Jainkoaren baiño berze zerbaiten beldurrago denak, eziñ onean luzero iraunen du, eta lauster eroriko da deabruaren artetarat.

XXV. KAPITULUA

Gerotik gerorat berthutean aitzinatzeraz behar dugua lehiatu.

Izan zaite erne eta arthos jainkoaren zerbitzuan, eta manera berezi batean Jainkoari konsekratua bzare, errozu maiz zure buruari: zer xedez ethorri naiz hunat? Zertako utzi duk mundua, Jainkoaren espiritual bat eramateko baizen?

Zoaz beraz khar handiarekiñ aitziaña, sinhetsirik nekheen saria lauster izanen duzula, eta orduan izanen zarella zure gaitz, eta beldur guzie-tarik kanpoan.

Nekhe hek xumeak direlarik ere izanaraziko darotzute sosegu eternal bat, eta dohatsutasun infinitu bat.

Zaren leial eta khartsu Jainkoaren zerbitzuan, eta Jainkoa leial izanen da eta liberal zure golardoan.

Behar duzu izan esperanza handi bat ardiesteko duzula golardo hura, ordean halere ez diozozula zure buruari agiñ segurantza osorik beldurrez eror epheltasunerat edo orgilleriarat.

2. Behiñ Jainkoaren zerbitzari bat khexatua hagitz, eta penatua beldurraren, eta esparantzaren artean, goan zen, tristeziatz betherik Eliza batetara, eta han aldaren baten aitziañean ahuspez emanik, gogoeta hau zarabillan bere baitan: oi banaki bederen iraunen dudala Jainkoaren zerbitzuan! eta berehala aditu zuen boz bat zeiañak bere barrenetik ertan baitzooen: eta bada gauza hori baziñaki zer egiñ nahi zinduke? Egizu orai orduan egiñ zinezakena, eta izanen duzu desiratzen duzun segurontza! Errespusta hortaz konsolatua guzia, eta borthiztua abandonatu zen osoki Jainkoaren borondatera, eta fazegatu ziren haren khexagune guziak.

Handik harat etzen kurioz izatu iakitekotz zer gerthatu behar zitzaioen ethorkizunean, baiñan haren arta guziak izatuziren iakiteko zer zen Jainkoaren nahia, zer zen haren begietan hoberenik, eta perfetenik bere obra on guziak sailduki hasteko eta akhabatzeko.

3. *Duzun esparanza Jainkoa baithan, dio profetak, eta egizu ungia, egon zaite lurrean, eta haziko zare haren ontasunez.*

Gauza batek gibelatzen gaitu edo geldiarazten salbamenduko bidean; eta hura da han kausitzen diren gaiztasunen, eta han iasan behar diren guduen beldurra.

Bertenez haiñak gehienean berthutean aitziañatzen dire, zeiañak animo gehiagorekiñ ensaiatzen baitire trabarik handiene, eta gure desira sailduak gehienik kontratatzen dituztenen garaitzerat.

Ezen zenbatenaz gizonak bere burua garaitzen, eta mortifikatzen baitu gehiago, hanbatenaz ardiesten du grazia, merezimendu, eta perfezione gehiago.

4. Baiñan guziek ez dute hanbat pasione mortifikatzeko, ez haiñ gudu handia egiñ behar bere buruen garaitzeko.

Halere khar eta zelo gehiago duneak bide gehiago egiñen du berthutean pasione borthitzagoak izan arren ezen ez pendura onak dituelarik khar gutiago duenak.

Bi moian dire guziz handiak gure eskasetarik libratzeko, lehenbizikoa da geure buruei bortxa egitea, gure bizio naturalei kontra egiteko, eta bertzea zinzinñez premiatzea gehienik behar ditugun berthutean ardiesteko.

Ensaia zaite beraz arthozki zure baithan garaitzerat bertzean baithan gehien gaitzesten dituzun eskasak.

5. Progotxa zaite gauza guziez zure aitzinamendukotz, eta lehia zaite imitatzerat ikhusten edo aditzen dituzun etsenplu on guziak.

Nihork huts bat egiten badu zure aitziañean, goardia gehiagorekiñ beira zaite huts hartarik, edo zu ere hartara erori bazare altxa zaite ale hen bai lehen.

Orhoit zaite zuk bertzean gaiñean bezala, bertzeek ere zure gaiñean begia idekia daokatela.

Oi ala on baita eta esti bizitzea presuna debot, eta khartsuekiñ, bere egiñ bideei iarraikiekiñ, eta bere bizitzean erregulatuekin!

Kontrarat, ala triste eta doloragarri bait ikhustea iende desordena-tuak, eta bere egiñ bidetarik batere konplitzen ez dutenak!

Ala perilloz baita nork bere estatuko obligazioneak uztea, eta obligatu ez den egitekoei lotzea!

6. Orhoit zaite bethiere zertarat deithua izatu zaren, eta maiz beha diozozu Jesu-Kristo gurutzefikatuaren imajinari.

Zuretzat ahalkeria handi baten suieta behar da izan ikhustea zeiañ guti zure bizia harenaren iduriko errendatu duzun, Jainkoaren zerbitzuan.

Arima Jainkotiar batek amudiorerik meditatzen duenean Jესu-Kristoren bizitze saildua, eta haren pasioea, kausitzen ditu bere salbamenduaren egiteko progotxos dituen gauza guztiak. Alferrik bilha lezake bertzetan Jესusen baitan kausitzen duen baiño zerbait hobegorik.

Oi baldiñ sartzen baliz Jესus gurutzefikatua gure bihotzean, ala lauster baikiñakike iakiñ berhar den guzia.

7. Relijioneko presuna batek zeloz etakharrez bihotza bethea duenean, hartzen ditu gogo onez, eta berahala konplitzen egiten zaizkon manu guztiak, baiñan ephelak, eta antsikabeak bere buruari erakartzten dio atsekabea atsekabearen gaiñean, eta ez du halakoak alde guzietarik penarik, eta dolorerik baizen, zeren gabetua baita barneko konsolazioneez, eta debekatzen baitzaizko kanpokoak.

Bere erregelatik urruntzen dena osoki galtzeko menea da.

Aisian eta largotasunean bizi nahi duena onhiko gogoretan kausituko da; zeren eta gauza batean laxatzen denak ez baitu aurkhitzen bertze guzietan desgusturik, eta unhadurarik baizen.

8. Nola egiten dute hanbat relijioneko presunek zeiniñ bere errege-la haiñ hersiki beiratzten dutela bizi baitire komentutan?

Bakhan ilkhitzen dire, bakhartasunean daudez, pobreki iaten dute, harriko bestitzen dire, haiñitz nekatzten, guti mintzatzen, luzero beillatzen dute, goiz iaikitzen dire, berant etziten, othoitz luzeak egiten, haiñitz irakurtzen, eta bere buruak bere eginbide guzietan arthoski itxekitzen.

Ikhusazu Xartrusen ordena, Zitozkoa, eta hanbat bertze fraide eta serora, zeiniñ gau guziez iaikitzen baitire Jainkoaren laudorioen kantatzera.

Laido handi bat liteke zuretzat laxo eta nagi izatea haiñ eginbide sailduan, hanbat arima on khar eta debozionereriñ othoitzean daudezen denboran.

9. Oi posible balitz bertze artahrik ez izatea munduan lekat gure bihotz guziaz Jainkoaren laudatzea! Ez balitz behar behiñ ere ez ian ez edan, ez lo egiñ: ahal bagintez bertze artharik gabe Jainkoaren eta gure arimaren alderakoez lekhora, orduan hagitzez dohatsuago bide ginteke orai garen baiño, gorputzeko behar guzien gatibu garen huntan baiño.

Oxala bada gatibusun huntarik alde batera libratuak bagiñe, eta lan bakhartzat bagindu gure arimari bere bezka espirituala ematea, zeiniñ helaz! Gutitan dastatzen baitugu!

10. Gizonak ardietsi duenean estatuhura zeiniñetan ez baitu bilhatzen kreaturen konsolazionerik, orduan hasten da Jainkoaren ungi gustatzen, eta zer nahi den gertha dakioen bake handi batean dago haren arima.

Orduan ez gauza handiek ez xumeek ez diote kausatzen bozkariarik edo tristeziarik, nola osoki ematen baitzaio Jainkoari, gauza guztiak kausitzen ditu Jainkoa baitahn, zeiniñarentzat ez baita deus ez galtzen, ez hiltzen, eta zeiniñ gauza guziek obeditzen baitute gibelamendurik batere gabe.

11. Bethi orohit zaite zure fiña hurbiltzen dela egunetik egunerat, denbora galduak ez direla gehiago bihurtzen, eta artha eta griña handierikiñ baizen berthuteak ez direla ardiesten.

Epheltzen hasten zaren pontutik, hasten zare gaizkitzen, baiñan zure berotasunean irauten baduzu, bake handi baten gozatuko zare, eta Jainkoaren graziak eta berthutearen amudioak estituko darozkitzute nekhe guztiak.

Arima khartsua eta arthosa prest dago gauza guzietako.

Arimak pena gehiago hartzen du bizioei eta pasioei kontra egiten, ezen ez gorputzak nekherik handiñen iasaten.

Falta xumeei ez badiozute ihes egiten, roriko zare baratxe baratxe handiñentarat.

Nahi baduzu izan alegera arratsean, enplegazuzu progotxoski eguna.

Egon zaite erne zure buruaren gaiñean, atzarazu zure burua; animazazu, mehatxazazu, eta bertzeez zer izanen bada ere, ez dezazula utz zure buruaren artha.

Zenbatenez zure buruari bortxa egiñen baitiozu, hanbatenez goanen zare aitziniñ berthutean.

HALABIZ

Jesu-Kristoren Imitazioea
BIGARREN LIBURUA
 Bizitze Espiritualean arimaren abantzuaz

I. KAPITULUA

*Sarthu behar dugula gure barrenean,
 eta konbersatu Jesu-Kristorekin.*

1. *Jainkoaren erresuma zuen baitan da, dio Salbatzailleak, konberti zaitte Jainkoaganat zure bihotz guziaz, eta utzazu mundu dohakabe hau, eta zure arimak kausituko du egiazko sosegua.*

Usa zaitte kanpoko gauza guzien arbuiatzen, eta maiz zure barrenean sartzen, eta sentituko duzu Jainkoaren erresuma zureganat ethortzen. Ezen Jainkoaren erresuma ezta bertzerik lekhat Espiritu Sainduak bihotzera dakharken bakea eta bozkarioa, zeññaz gaixtoak ez baitire gozatzen.

Jesu-Kristo ethorriko da zureganat, eta dastaraziko darozkitzu bere konsolazioeak, hari dagokan egoitza bat preparatzen badiozu.

Hark maite duen loria eta edertasun guzia ariman dago, han egotea du lakhet.

Gizon barrenkoiak izaten du harenganik bisita husuak, instrukzione samurrak, konsolazioe eztiak, bake handi bat, eta komunikazioe batzuk guziz miragarriak.

2. Ea beraz arima leiala aphain diozozu zure bihotza espos dibino hari; han bere egoitza egiñ dezantzat. Ezen berak erran du: *Ni maite nauenak ene hitzak beiratuko ditu ethorriko gare harengan, eta egiñen dugu haren baitan gure egoitza.* Idek diozozu beraz zure bihotza Jesu-Kristori, eta herts bertze guziei.

Hura baduzu aberatz zare, eta hura bakharrik asko duzu, hark berak konplituko ditu zure behar guziak; hura izanen da zure habea eta adiskidea, eta etzare izanen gizonen laguntzaren galdegiteko beharrean. Ezen gizonak laster ganbiatzen dire, eta eskasten berehala; baiñan Jesu-Kristo *bethikoz dago*, eta haren adiskidetasunak irauten du mende guzietan.

3. Guti behar duzu pausatu gizon flako eta hilkor baten gainean, nahi bezaiñ progotxosa edo maitea zuretzat izan arren eta etzaitzu halaber sobera gaitzitu behar, haren inkonstanzia, edo herra zure aldera jiaratzen dire haizea bezala, egun zure alde direnak, bihar zure kontra izanen dire, eta berriz egun etsai ditutzunak bihar zure fagore altxatuko dire.

Ez beraz eman zure esparantza bertzetan, baizen Jainkoa baitan; den hura baxharrik zure beldurtasun, eta amudio guzieñ xedea. Hark iharde-siko du zuretzat, eta gauza guzietarik probetxu atheraraziko darotzu.

Ezta hemen zuretzat iraupenezko egoitzarik, norat nahi zoazen arrotz eta bideante izanen zare, eta eztuzu egiazko sosegurik kausituko non etzaren Jesu-Kristorekin osoki iuntatzen.

4. Zer ikhusten duzu mundu huntan trikaraz zaitzakenik, eztenaz geroztik hemen zuk pausatu behar duzun lekhu? Zeruan behar duzu egiñ zure egoitza hala lurreko gauza guziei eztiowitz beiratu behar iragaitzaz baizen.

Gauza hek iragaten dire eta zu ere bai hekiekiñ, begirautzu hei lot etzakizkoten beldurrez har zaitzaten eta gal bethikotz.

Itx ezazu zure espiritua Jainkoaganat alxtatua, eta ofrenda diotzokotzu bethiere zure othoitzak Jesu-Kristori. Kontenplazione gora batera eziñ hel bazaitzke, pausa zaitte Jesu-Kristoren pasionean, eta duzun lakhet haren zauri sakratuetan egotea. Ezen iheslekhu sakratu hartara debozione handirekiñ goaten bazare, kausituko duzu deskansu handi bat zure atseka-be guzietan, kontu guti egiñen duzu gizonen arbuioez eta kalomniez.

5. Jesu-Kristo bera gizonetarik mesprezaturia izatu da, behar suerte guziez inguratua, bere ahaide eta adiskideez abandonaturia, laidoen eta doloreen erdian. Jesusek nahi izatu du izan penaturia eta arbiaturia, gero atrebituko zare nihortaz errenkuratzera? Jesusek izatu ditu etsaiak eta gaizki erraileak, eta zuk eztuzu nahi kausitu adiskiderik eta ungi erraile-rik baizen? Nola Jainkoak khoroatuko du zure pazienza, ez baduzu nahi gertha dakikun atsekaberik? Eta ez baduzu deus sofritu nahi, nola izanen zare Jesu-Kristoren adiskide? Sofri zazu Jesusekin eta Jesusgatik, nahi baduzu Jesusekin erregiñatu.

6. Oi behiñ sar ahal bazintez Jesusen galtzarrean, eta aphur bat senti baziñeza haren amudioaren kharra eta gozotasuna; etzintezke kasu hari zure amudio propioaren gogara edo desgogara litezken gauzez, boskariorekiñ har ziñetzake egiten gaizkitzun afrontuak, ezen Jesusen amudioak ekhartzen gaitu gure buruaren mesprezatzera.

Jesu eta haren egia ziñ-ziñez maite duena, eta afekzione desordena-tuetarik libratu-rik barreneko bizitzeaz bizi dena ematen zaio osoki

Jainkoari, eta alxtatzen da espirituz bere buruaz gorago, sosegu ezti batez gozatzeko bere maitearen posesioea.

7. Nork ere gauzez iuiatzen baitu ez iendeen ustearen, ede erranaren arabera, baiñan gauzak berenez direnaren arabera, haiña da zuhurra; ez gizonenganik heldu den zuhurtziaz, baiñan Jainkoaganik heldu denaz. Barreneko bizitzeaz bizitzen dakienak eta kanpoko gauzetan gelditzen eztenak, eztu muga edo lekhu suerte baten hartzeko beharrik bere debo-zionearen bizteko.

Gizon barrenkoia laster bereganat biltzen da, zeren ez baita behiñ-ere osoki kanporat airatzen: kanpoko lanek, eta ardurazko egitekoek ezte-trabatzen, ez barriatzen; baiñan alogatzen da egitekoekiñ, gerthatzen direnaren arabera. Bere baitan ungi disposaturia denak, kontu guti egiten du munduan kondemnatzen edo laudatzen diren gauzez. Zenbatenez gizonak hartzen baitu kanpotik egiteko gehiago, hanbatenez gehiago barriatzen da bere barrenean.

8. Bihotza xuxena bazindu, eta garbia gauza guziez, egiñ ziñetzake probetxu eta berthutean aitziañamendu. Milla gauzek khexatzen zaituzte, eta altaraten zeren ez baitzare oraiño zure baitan osoki hilla, eta munduko gauzetarik apartaturia. Deusek eztu hala nothatzen eta tratatzen gizo-naren bihotza, nola kreaturen arudio lohiak munduko konsolazioneak hastantzen bazintu zureganik, zeruko gauza kontenpla ziñetzake, eta senti ziñetzake hango bozkarioak.

II. KAPITULUA

*Guk konek eziu deus dagi1 utela bere esparantza Jainkoa baitan
emana duenaren kontra.*

1. Etzaitzela penetan eman nor den zure alde edo zure kontra; baiñan duzun artha solamente Jainkoa den zurekiñ egiten dituzun gauza guzietan. Duzun bethiere konzienzia garbi, eta Jainkoak defendatuko zaitu guzien kontra. Ezen gizonen maleziak eziñ egiñ diozoke bidegaberi Jainkoak lagundu nahi duenari.

Baldiñ badakizu ixillik sofritzen, frogatuko duzu falta gabe Jainkoaren laguntza. Hark daki ungi zeñ diren zure laguntzeko mugarik, era rnanerarik hoberenak; hala emazu zure burua haren eskuetarat. Hark daki zure laguntzen, eta zure atheratzen zure nahasdura guzietarik. On da rnaiz gure humiltasuna beiratzeko eta handitzeko, bertzek iakiñ detzaten gure eskasak, eta hekien gatik rnehatxa gaitzaten.

2. Nihork bere hutsa aithortzen duenean, eta hartaz humiliatzen denean, errexki fazegatzen ditu, eta kontentatzen bere mehatxatzaileak. Jainkoak humilla begiratzen du eta defendatzen; maitatzen du, konsolatzen du, harenganat ethortzen da, bethetzen du bere graziez, eta beheramendu handi baten ondoan altxatzen du azkenean loriarik gorenera.

Jainkoak humillari agertzen diotza bere sekretuak, deitzen du eta erakhartzen emeki bereganat. Zer nahi ahalkeria izan dezan humillak, bakean da hargatik, zeren bere sosegua ematen baitu Jainkoa baitan, eta ez gizonen baitan. Eztuzu uste behar perfekzioranean aitziañatu zarela, ez badaukazu siñhetsia guzietako xumeena zu zarela.

III. KAPITULUA

Barreneko bakeaz.

1. Haz zaitte behiñdik behiñ zure bihotzean bakearen ezartzen, eta gero bertzeen artean emanen dukeku. Gizon bakezkoa progotxosago da bertzeentzat gizon sabanta baiño. Bere pasioneen gathibu den gizonak ona ere gaitzera itzultzen du, eta errexki siñhesten du bertzeez erraten den gaizkia, baiñan gizon baketiarrak guziak onerat aldatzen ditu.

Bere baitan bakean den gizonak eztu nihortaz suspitxarrik, baiñan gizon khexosa eta pausugabea hañitz suspitxa suertez bethea da, eta ez bere buruari, ez bertze nihori uzten dio halakoak bakerik. Mintzo da maiz erran behar ez lituzken gauzez, eta uzten ditu egiñ gabe gehienik egiñ behar lituzken gauzak. Artha handi du iakiteko bertzeak zertara diren obligatuak, eta berak uzten ditu egiñ gabe obligazioranean egiñ behar lituzken gauzak. Duzun beraz zelo lehenik zure buruarentzat, eta gero bertzetara ere hedatuko dukezu.

2. Badakiku xoill ungi zure hutsen eta falten gerizatzen eta bernuzatzen; eta ez dituztu errezi bitzen berzeek bere hutsen estaltzeko edo gutitzeko ekhartzten dituzten arrazoiñak ez liteke bada iustuago zure burua faltiar aithortzea, eta bertzeak faltatik deskargatzea?

Nahi baduzu bertzeek iasan gaitzaten, iasan zatzu zuk ere bertzeak. Ikhusazu hortik zeñ urrun zaren oraiño egiazko karitatetik, eta egiazko humiltasunetik, zeñiak ez baitu asarradurarik bere buruaren kontra bai-zen.

Ez da gaitz bakezko izatea onekiñ eta mansoekiñ, natural da ezen bakea maitatzea, eta gure sentimenduko diren presunen onhestea. Baiñan grazia handi bat, eta berthute sendo bat behar da, buru gaitz eta errebe-sekiñ, desordenatuekiñ, makhurrekiñ, eta kontrestatsaileekin bakean bizitzeko.

Badire presunak bere buruekiñ, eta bertzeekiñ bakea dutenak: badire bertze batzuk ez berekiñ ez bertzeekin bakerik ez dutenak bertzeentzat nekharri eta nekharriago beretzat.

Bertze batzuk ez dire kontentatzen bere buruekiñ bakean izateaz, ensaiatzen dire bertzei ere haren ematerat. Guziarekiñ ere zure bakea bizitze dohakabe huntan gareiño, hobeki datza trebesien humilki paira-

tzean, ezen ez atsekaberik gabe izatean. Zenbatenaz baitaki gizonak hobeki pairatzen, hanbatenaz du bake gehiago. Paziencia duena da bere buruaren garatzaile, munduaren nausi, Jesu-Kristoren adiskide, eta parabisuko primu.

IV. KAPITULUA

Bihotzeko garbitasunaz eta xedearen sinpletasunaz.

1. Garbitasuna eta sinpletasuna bi hegal dire zeinek lurraz gorago altxatzen baikaituzte. Sinpletasunak behar du izan gure xedeetan, garbitasunak gure afekzionatean. Sinpletasunak eramaten gaitu Jainkoarenganat, garbitasunak erakhartzen du Jainkoa gureganat.

Zer nahi den akziane onetako prunpt izanen zare, baldiñ libro bazarre barranean afekziane desordenatuetarik. Ez baduzur bertze xederik Jainkoaren gogarako, eta lagun proximoaren probetxuko izatea baizen, gozatuko zare barreneko libertateaz.

Zure bihotza xuxena balitz, kreatura guziak eurentzat kreatzaillearen kontenplatzeko mirailtatzat litezkez, eta liburu bat zeinietan ikhus baitziñetzake bizitze saindu baten eramateko erregelak. Ezen ezta kreaturik haiñ xumerik, eta txarrik non ez baitaroku erakuxten Jainkoaren ontasuna.

2. Arima ona eta xahua baziñdu, gauza guziak ikhus ziñetzake goibelik gabe, eta errexki adi ziñetzake: ezen bihotz xahuarentzat ezta deus estalirik, idekiac dire zeruak eta ifernuak.

Nolakoa baita gigona bere barrenean, halakoak dire haren iuiamenduak kanpoko gauzen gaiñean.

Egiatzko bozkariarik baldiñ bada munduan, hura du bihotz onetako gigonak. Eta balin bada atsekaberik edo ondikorik, konzienzia gaixtoentzat dire guziz halakoak.

Nola burdiña herdoilldura guziak utzirik goritzen baita suban, hala Jainkoari osoki ematen zaion gizona egiten da gizon berri bat uzkurdura guziak utzirik.

Arima bat epheltzen hasten den pontutik izitzen da nekherik xumee-naz, eta kanpoko konsolazioneen ondoan abiatzen da.

Baiñan noiz eta ere bere burua osoki garaitzen hazten baita, eta Jainkoaren bideetan gogo onez ibiltzen, orduan errex kausitzen du lehen gaitz eta dorphe zitzaiona.

V. KAPITULUA

Gogo guzia eman behar dugula gure buruen ezteustazunean eta Jainkoaren handitasunean pensatzen.

1. Eztugu behar gure baitan sobra fidatu, zeren eta maiz eskaz baitugu grazia, eta espirituko argia. Eztugu gure baitan airaio xume bat baizen, zeïña laster galtzen baitugu gure antsikabez, eta gehienean haiñ itsu gare non ez baitugu ezagutzen gure itsutasuna ere.

Maiz gaizki egiten dugu, eta gaizki egiña gure aitzekiez gaizkiago gerizatzen.

Batzuetan uste dugu zeloak garabiltzala, eta pasioneak baikarabiltza.

Mehatxatzen ditugu bertzeak falta xumeen gatik, eta gure buruei hutsik handienak ere, barkhatzen diotzogute.

Biziki sentitzen ditugu eta gure hitzez berretzen bertzeenganik pairatzen ditugunak, eta ez gare akordatzen ere zer bertzeei pairarazten dioguten.

Gure obrak zorrozki eta xuxenki pisatzen bagintu, ez ginduke lekhu-ric bertzeen hertsiki iuiatzeko eta kondenatzeko.

2. Barreneko bizitzeaz bizi den gizonak artha guzien aitziañean darabilla bere arimaren artha, eta bere buruaren gaiñean atzarria dagoena guti minzo da bertzeez.

Etzare sekulan izanen debot eta barrenkoi, ez baduzu ikhasten zure buruaren gaiñean atzarririk egoten, eta bertzeen egitekoak alde batera uzten.

Zure gogoan ez bada Jainkoa eta gure burua baizen kanpoan ikhus-ten dituzun gauzek guti mobituko zaituzte.

Non zare zure buruaren bistan etzarenean, eta zure baitan gogoa eztuzunean? Eta zer probetxu gelditzen zaitzu zure buruaren artha largaturik, kanpoan gogoa ibilliz haizatu zaitzunean?

Nahi baduzu barreneko bakeaz gozatu, eta Jainkoaren adiskide egiazko izan, emozu zure buruari kontu, eta ahantzazu bertze guziak.

3. Hagitz aitziañatuko zare berthutean gauza iragankorren artha uzten baduzu, baiñan hei lotzen bazaizkote hagitz gibela egonen zare.

Eztezazula estima badela deus handirik, gorrarik, agradagarririk, edo baliosik Jainkoa baizen, eta Jainkoaganik heldu denik baizen.

Banotzat eta ezdeustzat idukatzu kreaturenganik heldu diren konso-lamendu guziak.

Jainkoa maite duen arima haren azpian ematen da eta altxatzen da denbora berean bertze gauza guziez gorago.

Jainko xoillak bere izate neurri gabekoaz, eta fiñ gabekoaz egiten du arimaren konsolazionea, eta bihotzeko bozkario egiazkoa.

VI. KAPITULUA

Konzienzia onaren bakeaz.

1. Presuna prestuaren *loria egiten du haren konzienziaren lekhukotasunak*. Duzun bihotza garbi, eta bethi izanen zare bozkarioan.

Konzienzia onak pairatzen du hañiz, eta bethi boz dago sofrikarien erdian ere.

Konzienzia gaixtoa bethi da izialduran eta altaramenduan.

Sosegu ezti batez gokatuko zare, zure bihotzak deusez akusatzen ez bazaitu.

Ez zaitezela deusez ere boz ungi egiñaz baizen.

Bekhatoreak eztu egiazko bozkarioerik, ez barreneko sosegurik, zeren Jainkoaren beraren errana baita: Gaixtagiñentzat eztela bakerik.

Erranen dute menturaz: *Deskansuan gare, ezta gure gaiñera gaitzik eroriko, eta nor atrebi ere leiteke guri gaizki egitera?* Baiñan ez detzakula siñhetz, ezen Jainkoaren kolera betan altxatuko da hekien kontra; ez estatuko ditu hekien obrak, eta hekaiekiñ batean suntzituko dire hekien gogoeta guziak.

2. Ezta gaitz Jainkoa maite duen arima *batentzat atsekabetan loriatzea*, ezen hori da nihork *bere loria Jesusen gurutzean ematea*.

Gizonek elkharri ematen eta hartzen dioten loria berehala iragaten da, eta loria hari bethi darraio tristezia.

Prestuen loria hekien bihotz barrenetan dago, eta ez gizonen ahoetan.

Nola iustuen bozkarioa Jainkoaganik heldu baita, Jainkoa baitan da guzia, eta da egian fundatua.

Loria egiazkoa eta eternala billhatzen duena ezta kasu hari mundu huntakoaz, eta munduko loria arbuiatu behar bidean, billhatzen duenak erakuxten du zeruko loria eternalaz eztuela axolarik.

Bihotzeko bakea handia du hañiak, zeñiak ez baitu ansiarik ez munduko laudorioez ez afrontuez.

3. Konzienzia garbia errexki da kontent eta soseguan.

Hortaz gizonen laudorioek etzaituzte sainduago egiten, eta halaber etzaituzte gaixtoagotzen iendeek zutaz erraten dituzten gaizgiek.

Hek guziengatik zarena zare; eta gizonen erranek etzaituzte egiten Jainkoaren ezagutzan zarenaz bertze bat.

Ikhusazu beraz zer zaren zure barrenean, eta kontu guti egiñen duzu zer iendeek dioten zutaz.

Gizonek kanpoa dakusate, eta Jainkoak bihotza. Gizonak ikhusten ditu akzioaneak, eta Jainkoak pisatzen xedeak eta intenzioeak.

Bethi ungi haritzea, eta bere burua guti prezatzea, da arima humillaren seiñalea.

Kreaturenganikako konsolamendu guzien usteak markatzen du arima bat hagitz garbia, eta bere esparantza guzia Jainkoa baitan duena.

4. Gizonen estimuaren den gutiena ere billha eztabillanak erakuxten du Jainkoari oseki eman zaiola.

Ezen Iondoni Paulok dioen bezala: *Laudagarri eta estimagarri da ez bere burua laudatzen duena, baiñan Jainkoak laudatzen duena.*

Gizon barrenkoiaren estatu perfeta da, bere barrenean Jainkoari iarraitzea, eta kanpoko gutizietarik eta afekzionatetarik libro izatea.

VII. KAPITULUA

Maitatu behar dela Jesus gauza guzieren gaiñetik.

1. Dohatsua da ungi dakiena zer den Jesusen maitatzea, eta Jesusengatik bere buruaren arbuatzea.

Utzi behar ditutzu maite dituzun guziak guziz maite haren gatik, zeren bakharririk, eta gauza guzieren gaiñetik nahi baitu izan maitatua.

Kreaturen amudio enganiosa da, eta ganbiakorra, baiñan Jesusen amudioa leiala eta iraupenezkoa.

Kreaturari lotzen zaioena eroriko da harekiñ, baiñan Jesusi iuntatzen zaioena hura bezala egonen da fermu eternitatean.

Maita zazu eta itxezazu zure adiskidetzat mundu guziak uzten zaituenean utziko etzaituena, eta galtzetik debekatuko zaituena.

Berdiñ nahi baduzu eta ez noizbait utzi beharko ditutzu kreatura guziak.

2. Lot zakizko beraz Jesusi, eta zaude harekien bizian eta heriotzean; eman zaitzate adiskide leial haren eskuetan zeñiak baitu podore zure laguntzeko bertze guziak eskasten zaizkitzunean ere.

Orduan guzizko maite hark bakharririk nahi du izan maitatua, eztu nahi bertzerekiñ partitu zure bihotza, berak nahi du guzia, eta nahi du han iarri errege bere tronuan bezala.

Nahi baziñdu husku zure bihotza kreaturen afekzione guzietarik, ethor liteke Jesus gogotik zure baitan bere egoitzaren egitera.

Berdiñ gizonengatik egiten dituzun obrak, eta Jesusi khentzen diotzotzunak galduak dire guziak.

Etzazula har zure habetzat seska bat haizeak darabillana, ezen *hara-gi guzia beharraren pare da, eta haren loria guzia ihartzen da beharraren lorea bezala.*

3. Gizonen kanpoari bazauzko beira laster enganatuko zare, eta hetan billhatzen baduzu zure konsolamendua, eta probetxua, maizago kausituko duzu zure arimako kaltea, eta zorigaitza.

Gauza guzietan Jesus billhatzen baduzu falta gabe edirenen duzu; eta zure burua billhatzen baduzu halaber kausituko duzu, baiñan zure bidegabetan.

Ezen gizonak Jesus billhatzen duenean bere buruari kalte gehiago egiten dio, mundu guziak eta bere etsaiik handienak egiñ diozokoten baiño.

VIII. KAPITULUA

Jesusen amudioa dela on guzieren ethorkia

1. Jesus bihotz batean denean han dire on guziak, errex zaizko gauza guziak; baiñan handik urrun denean, gauza guziak zaizko gogor eta gaitz.

Jesus arima bati mintzo etzaioenean deusek eztu konsolatzen; baiñan Jesus mintzo denean hitz bat baizen ez erranik ere konsolazionez bethetzen da.

Maria Madalena laster altxatutzen nigarrez kagoen lekhitik; Marthak erran zioenean: *Hemen da Iauna, zure galdez dago.*

Dohatsu orena zeñetan Jesussek deitzen baikaitu nigarretarik bozkarroriat.

Ala gure bihotza agor baita, eta gogor Jesus gabe! Oi zeñ eroa, eta banoa zaren Jesusez kanpoan deus billhatzen baduzu! Munduko tresor guzieren galtzea ezta deus orduan egiñ ziñezaken kaltearen aldean.

2. Hortaz zer probetxu ekhar diezazuke mundu guziak ere Jesus gabe?

Jesus gabe bizitzea ifernua da, harekiñ bizitzea parabisua.

Jesus zurekiñ bada, eziñ nihork kalterik egiñ diezazuke.

Jesus kausitzen duenak kausitzen du tresor bat, edo hobeki, ontasun guzieren gaiñeko ontasun bat.

Hura galtzen duenak galtzen du gehiago aberatstasun guziak baiño, eta mundu guzia baiño ere.

Jesus gabe bizitzea, azkeneko lazeria, Jesusekin bizitzea aberatstasunik handiena.

Sekreturik handiena da beraz Jesusekin bizitzen iakitea, eta prudentzia soberanoa nork bere bihotzean hura idukitzea.

Zaren humill eta baketiari, eta Jesus gurekin izanen da.,

Zaren debot eta manso, eta Jesus zure baitan idukiko duzu.

Orduan ihesi egorriko duzu, eta segurki galduko duzu, munduko gauzetara beheratzen bazare. Eta ihesi badoatzu, norenganat goanen zare? Galtzen baduzu, non kausituko duzu adiskide leial bat?

Ez bada posible adiskide gabe bizitzea, Jesus ez denean zure adiskide izanen, ala zu triste eta larri egonen baitzare.

Erhoki beraz zure esparantza eta bozkarioa ematen duzu hartaz bertzetan.

Hobeago ziñduke mundu guziaz higuindua izan ezen ez gaitzez egon Jesusekin.

Den beraz Jesus zure adiskideen artean guziz hautetsia eta onhetsia.

4. Maita zatzu bertze guziak Jesusengatik, eta Jesus beregatik.

Hark baxharrik behar du izan bereziki maitatua, hura baxharrik hobeago, maitagarriago eta leialago baita bertze adiskide guziak elkarrekin baiño.

Maita zatzu haren baitan zure adiskideak, eta harengatik zure etsaiak, eta egiozu othoiz batzuentzat eta bertzeentzat, demoten grazia haren eza-gutzeko eta maitatzeko.

Eztuzu nahi behar baxharrik maitatua edo laudatua izan: hori etzaizor Jainkoari baizen, zeñiak ez baitu nihor bere parerik edo idurikorik.

Ez duzu nihoren bihotzean eta amudioan buruperik, eta ez diozozula eman halaber zurean nihori; Jesus xoillaren amudioak behar ditu bethe bihotz guziak.

5. Begira zazu zure arima garbi eta libro kreaturen traba guzietarik.

Billhuzi behar duzu guzietarik, eta bihotza garbi eman behar diozu Jainkoari, nahi baduzu harekin iuntatu, eta launa zeñ gozoa den gustatu.

Egia da billhuztasuneko estatu hortara ez zare helduko, graziak ez badu zure bihotza behindik behiñ atzartzen, eta gero thirartzen eta alxartzen; munduko lothura guzietarik libratu Jainko xoillarekin iunta zaitezentzat.

Ezen graziak borthizten gaituenean, gauza guzietako gai eginen gare; baiñan uzten gaituenean, erortzen gare gabetasunerat eta flakeziarat, eta gaudez paratuak pena eta gaztigu suerte guzietarat.

Hargatik ez zaizu bihotza erori behar, edo esparantzaz gabetu; baiñan bakezki Jainkoaren borondateari behar gaizko sumetitu, eta gertatzen zaizkigun gaiz guziak Jesu-Kristoren loriagatik pairatu, ezen uda heldu da neguaren ondoan, eguna badarraio gabari, edo denbora ederra tenpestari.

IX. KAPITULUA

Barreneko agortasunez eta desgustuez.

1 Ezta gaitz gizonen konsolazionean arbutatzea Jainkoaren konsolazioneak gustatzen ditugunean. Baiñan berthute hagitz handi bat behar da konsolamendu batzuez, eta bertzeez gabetua bizitzeko, eta Jainkoaren loriagatik gabetasun hura gogo onez pairatzeko, nork bere burua deuse-tan ere ez billhatzeko, eta bere merezimenduari ez batere behatzeko.

Ezta miresteko bozkario sentitzen baduzu grazia zureganat iausten denean. Nork ezta duka bere burua dohatsu momentu zorionezko hartan?

Bere gogara dabilla graziak darabillana: eta ez da mirakullu ez bazaitzu deus pisu iduritzen, Jainko guziz podorosak sustengatzen eta gidatzen gaituenean.

2. Atsegiñ dugu bethiere kausitzeaz zerbait konsolagarri; eta nekhez gure buruei ukho egiten diogute.

Iondoni Laurendi martir handi hark garaitu zuen mundua bere Ipizpiku sailduak bezala, hemengo atsegiñak eta xarmak ostikaturik, bai eta oraiño pazientki pairaturik apartatua izatea Sixto Aita saildua hagitz samurki maite zuenaganik.

Manera hartan Jainkoarentzat zuen amudioaz garaitu zuen gizonarentzat zuen amudioa, eta konsolazione humanoa utzirik segitu zuen Jainkoaren nahia.

Hortik ikhasazu behar duzula utzi Jainkoagatik zure adiskiderik maitena eta beharrena.

Ez bekizu damu adisakide batek uzten zaituenean, orhoit zaite noizbait berdin behar degula elkharganik separatu.

3. Gudu luze eta dorphe bat egiñ behar dio bere buruari gizonak, bere burua osoki garaituko badu, eta bere afekziona guziak Jainkoaganat itzuliko baditu.

Bere baitan sustengatzen dena erreki iausten da munduko konsolazionetarat.

Baiñan Jesu-Kristo zin-ziñez maite duena, eta berthuteari arthoski darraioena ez da beheitzen gizonen konsolamenduetarat, eta ez abiatzen sensuen araberako solaiimenduen ondoan, aitzitik lotzen kaio debozio-

nezko praktikarik gaitzenei, eta nekherik gogorrenak iasaten ditu Jesu-Kristoren amorea gatik.

4. Hala Jainkoak egortzen darotzunean barreneko konsolazionerik, har zazu eskerrekiñ, eta pensa zazu hark egiten darotzun dohaiñ bat dela hura; eta ez zuk irabazirikako sari bat.

Ez duzun orduan buruperik, ez bozkario sobrarik, aitzitik izan zaite humillago; zure gaiñean atzarriago, zure akziona guzietan beldurtiago; ezen oren dohatsu hura iraganen da eta tentazioneko denbora ethorriko da.

Barreneko eztitasun hartaz gabetzen zarenean, ez bekizu eror bihotza, baiñan humiltasun, eta pazienziarekiñ idurikazu bihur dakikun; ezen aski botheretsu da Jainkoa zuri emateko fagore bera, eta oraiño abundantkiago.

Konportamendu hori ez da berria, ez mirestekoa Jainkoaren bideak egagutzen dituztenentzat; Profeta zaharrek eta Saindurik handienek frogatu dituzte ezen bere baitan ganbiantza horlakoak.

5. Hargatik Errege Profetak graziazko abundanzian erraten ohi zuten: *Nik erran dut neure abundanzian, ez naiz sekulan mobituko* edo aldara-tuko. Orduan grazia hura harengatik hastandu denean, berenez zeñ flakoa zen frogaturik, dio: *Itzuli duzu eneganik zure begitarte, eta erori naiz altaramenduan.*

Halere bada ez du galtzen bere esparantza, aitzitik khar gehiagorekiñ othoizten du Jainkoa, eta diotzo: *Iauna, ene oihua altxatuko dut zureganat, eta egiñen darotzut ene othoitza.* Eta fiñean markatzen du ardietsi duela galdetu duena, dionean: *Iaunak entzun nau, eta urrikaldu natzaio, ene Jainkoa egiñ da ene laguntzaille.*

Baiñan adi zagun zer laguntza egin dioen, dio: *Iauna, ene plainuak ganbiatu ditutzu bozkariorat, eta inguratu nauzu alegranziaz.*

Saindurik handienei horla gerthatu bazaie, guk gaxo eta herbalek ez dugu esparantza galdu behar, batzutan khartsu, eta bertzetan hotz ederiten bagare, zeren Jainkoaren espiritua hurbiltzen eta urruntzen baita berak plazer duen bezala.

Hargatik diotso Jopek Jainkoari: *Goizetik gizona bisitatzen duzu eta berehala ondoan frogatzen duzu harengatik apartaturik.*

6. Zeren gaiñean beraz fida ahal naiteke eta zertan eman ahal dezaiket neure esparantza baizen Jaikoaren grazian, eta haren miserikordian?

Ezen nahiz aurkhi nadiñ presuna prestuekiñ eta arima sainduekiñ, edo adiskide leialekiñ; nahiz irakur detzadan liburu sainduak eta Jainkozko gauzez mintzo direnak, nahiz kanta detzadan edo entzun detzadan kantatzen himnoak, eta Elikako bertze kantak; horietan guzietan laguntza eta deskansu guti kausitzen dut graziaz billhuzia; eta neure miseriarat largatua balin banaiz.

Orduan erremedio hoberena da pazienza, eta gure buruen abandotamendua Jainkoaren nahirat.

7. Ez dut egundaiño kausitu gizonik haiñ debotik eta kharsurik zeñez ez baitu frogatu bere burua graziaz gabetua, eta lehen zuen berotasunetik epheldua.

Ez da egundaiño izatu saindurik hartaraiño argiturik, edo haiñ gora althaturik, zeñia ez baita lehenxe edo geroxe izatu tentazioneez humiliatua.

Jainkoaren amoreagatik gudu handirik iasan ez duenak ez du merezi kontenplazione gora batetara altxatua izatea.

Ezen presenteko tentazionea da marka konsolazioneak laster ethorri behar duelakoa: hortaz konsolazioneak etzaizte ere bertzei agintzen, lekhat atsekabeez frogatuak izan direnei baizen, dio ezen Jainkoak: *Biktorioz izanen denari emanen diot iatera bizitzearen arbolako fruitutik.*

8. Ezen grazia suerte horiek ematen zaizko gizonari sendoago izan dadintzat sofrikarien pairatzeko, eta berriz nahigabeak egortzen zaizko bere baitan altxa ez dadintzat grazia hekiengatik.

Hala zaude bethi prest gudu egiterat, ezen deabrua ez datza lo, haragia ez da hilla, eskuiñ, eta ezker baitutzu etsaiak behin ere pausatzen ez direnak.

X. KAPITULUA

Jainkoaren grazientzat behar den esker eta ezagutzaz.

1. Zertako zabilta pausu billha nekhekotz sorthua zarenaz gerotik; prepara zaite gehiago pazientziarat ezen ez konsolazionerat, atsekaberat hobeki ezen ez bozkariorat.

Nor da munduan presuna bozkario eta konsolazione espiritualak gogotik gusta ez detzakena, bethi hetaz goza ahal baledi? Ezen gozoago dire konsolazione hek haragiaren plazer, eta munduko atsegiñ guziak baiño.

Ezen haragiaren atsegiñak edo dire banoak, edo laidotsuak; baiñan espirituaren plazerak ederrak dire eta garbiak, zeren berthutetarik sortzen baitire, eta Jainkoak itzartzen baititu arima garbietarat. Baiñan eziñ nihor goza daiteke nahi bezanbat Jainkozko konsolazione hetaz, zeren tentazionearekiñ ditugun tregoak hagitz baitire laburrak.

2. Konsolazione espiritual hekiñtzat traba handiak dire gure burua baitan dugun fidanzia sobraniozkoa eta gure arimaren libertate falsoa.

Jainkoak ungi egiten daroku bere graziaz konsolatzen gaituenean, baiñan guk ungi hura ganbiatezen dugu gaizkira, gure eskerren bidez guzia hari berari bihurtzen ez diogunean, eta horrengatik ez dire heldu gureganat graziaren dohaiñ hek, zeren eskergabeak baikare hekien emaillearen alderat, eta ez baiditugu iganaratzitzen bere ithurbururat aithor humill baten medioz.

Ezen grazia errezibituen ezagutzak erakhartzen ditu gureganat grazia berriak: eta Jainkoak supherbioari khentzen dioena, ematen dio humillari.

3. Ez diezadazula eman, o ene Jainkoa, konsolazionerik ene bekhatuen urrikiaz gabe nazakenik, ez eta kontenplazionerik orgilleriara altxa nakakenik.

Ezen gora guziaz ez dire saindu, ezti diren guziak ez dire on, desiratzen den guzia ez da garbi, eta gizonaren gogora den guzia ez da zure gogora.

Baiñan indazu, Iauna, grazia bat humillago eta arkarriago egiñen nauena, eta neure buruari ukho egitera ekharriko nauena.

Jainkoak bere grazia batean eman ez bertzean khenduz presuna bat argitu duenean, eziñ atrebituko da siñhstera deus onik bereganik baduela; baiñan aithortuko du haiñak gauza guzies dela pobrea eta billhuzia.

Emozu Jainkoari Jainkoarena dena, eta guretzat, ez zakula har zurerik baizen; Erran nahi da, emotzu eskerrak Jainkoari harenganik ditutzun graziez, eta aithorazu ez duzula zureganik bekhatua baizen, eta hala ez duzula merezi hari zor zaioen pena baizen.

4. *Eman zaite bethi lekhurik beherean*, eta altxatuko zaituzte gorenerat; lehenbiziko herrunka azkenekoa hautatzen duenarena da.

Saindu Jainkoaren begietan handienak dire bere begietan xumeenak, zenbatenaz distiantago, hanbatenaz humillago.

Ezen nola baitire zeruko egiaz eta loriaz betheak, ez dire kasu harri munduko ohore banoez: Jainkoa baitan finkatuak eta borthitstuak ez ditu higitzen orgilleriak; eta nola Jainkoari egortzen baitiotzate harenganik izatu dituzten on guziak, ez dute nahi batzuek bertzeenganik loriarik, eta ez dute desiratzen Jainkoaganik heldu dena baizen.

Hek gauza guzien gaiñetik desiratzen dutena da Jainkoa den laudatua bere baitan, eta bere sainduetan, eta hori da hekien akzione guzien xedea.

5. Duzun beraz ezagutza handi bat graziarik xumeenez, eta merezitu dituzu handienak. Jainkoaganik heldu zaitzun dohaiñik xumeena estima zazu hañitz, eta gizonei txar iduritzen aiena den preziatu zure begietan.

Emaillearen handitasunak errendatzen badu balioz dohaiña, Jainkoaren dohaiñik eziñ daiteke txarrik edo xumerik; ezen guziz handiak eziñ deus xumerik eman dezake.

Harenganik heldu zaizkigun gaztiguak eta zigorrak ere on behar zaizkigu, ezen deus ez zaizu gerthatzen non ez duen hark gure salbameduagatik permetitzen.

Beraz Jainkoaren grazia konserbatu nahi duenak esker, eta ezagutza behar du hura ematen zaionean, eta pazientzia khentzen zaionean, behar du egiñ othoitz haren ardiesteko, eta behar du izan humill, eta goardia-kor haren konserbatzeko.

XI. KAPITULUA

Gutik dutela maite Jesu-Kristoren gurutzea.

1. Jesusek baditu hañitz haren erresuma maite dutenak, baiñan guti harren gurutzea iasaten dutenak.

Hañitzek billhatzen dituzte haren konsolazioneak, gutik haren sofrikariak.

Lagun hañitz du mahaiñean, baiñan bakharrrik da barurean.

Guziek nahi dute izan haren bozkarioetan partale, baiñan nihor gutik nahi du harengatik pairatu.

Hañitz darraizko Jesusi ogia partitzen diotenean, baiñan guti pasioneko khalitza edan behar denean.

Hañitzek ohoratzen dituzte haren bizitzeko mirakulluak, baiñan gutik haren heriotzeko laidoak.

Hañitzek maite dute Jesus nahigaberik gerthatzen ez deiño, laudatzen dute eta benedikatzen, konsolatzen ditueiño; baiñan gordetzen bazaiote, eta uzten baditu denbora bateko, erortzen dire berehala murmurazionerat eta epheltasunerat.

2. Jesus maite dutenek ez bere kontentamendu propialagatik, baiñan Jesus beragatik, benedikatzen dute sofrikarietan haiñ ungi nola bozkarioetan.

Eta behiñ-ere konsolazionerik eman ez baliozate ere, ez litezke geldi hargatik bere laudorioak, eta eskerrak hari bihurtzetik.

3. Oi ala indarsua baita Jesusen amudioa garbia denean, eta amudio propioaz nahastatua ez denean! Zer dire beraz Jainkoaren zerbitzuan ezitasantanen bilha bethi dabiltzanak, baizen zerbitzari intresatuak, eta soldateko sehiak?

Hañiek bere buruak Jesus baiño gehiago dituzte maite zeñak bethi bere abantailen, eta aisien ondoan baitabiltza.

Bizkitartean nor kausitzen da orai Jainkoa dohaiñik zerbitzatu nahi duenik?

4. Presuna espiritualen artean ere nekhez kausituko da bat gauza guziez billhuzia denik.

Non kausi daiteke presuna espirituz egiazki pobrea, eta kreatura guzien amudiotik osoki libroa? *Munduaren bazterreraiño goanik behar da aurkhitu halako bat.*

Gizonak bere ontasan guziak ematen balitu ere, ez da hori deus. Penitentzia garratz bat egiñ baleza ere deus guti da hori. Munduko iakintasan guziak balitu ere urrun da oraiño. Balu ere berthute handi bat, eta debozione kharsu bat, eskas du gauza bat hagitz beharra.

Zeñi da hura? Gauza guziak utzi ondoan, utz dezan bere burua; bere baitharik athera dadiñ osoki, eta ez dezan deus itxek bere amudio propiotik; eta oraiño gauza horiek egiñ ondoan, eta egitekotz dauskan guziak siñhets dezan ez duela deus egiñ.

5. Gutti preza dezan bertzeei haren baitan handi iduritzen zaiena, eta zin-ziñez aithor dezan zerbitzari alfer bat dela; Jesu-Kristo berak erakusten darokun bezala: *Manatu zaizkitzuen guziak egiñ ondoan, errazue bethi, zerbitzari inutillak gare.*

Orduan daiteke egiaz espirituzko pobrea, eta gauza guziez billhuzia: orduan erran dekake Profetarekiñ: *Pobrea naiz eta abandonatua.*

Halere ez da nihor izanen aberatsagorik, puxantagorik, ez libroagorik halako gizona baiño, zeñiak baitaki gauza guzietarik apartatzen, eta azkeneko herrunkan bere buruaren ematen.

XII. KAPITULUA

Gurutzea dela zeruko bidea.

1. Jesu-Kristoren hitz hauk dorphe zaizkote hañitzei: *Ukho egjozu zure buruari, altxa zazu gurutzea, eta iarraiki zakizkit.* Baiñan dorphe izanen da aho beretik aditzea azkeneko hitz hauk: *Aparta zaitzte eneganik madarika-tuak, eta zoazte sekulako surat.*

Orai gurutzezko hitz hek gogotik aditzen dituztenak ez dire beldur izanen adi dezaten Jainkoaren iuiamenduan kondenazionezko arasta ikhagarri hura.

Gurutzea agertuko da zeruan, Jesu-Kristo ethortzen denean gure iuiatzera. Orduan gurutzearen zerbitzari guziak, bere bizian Jesus gurutzefikatuaren iduriko egiñ direnak seguratu ki hurbilduko dire bere iuiearenganat.

2. Zergatik zare bada beldur gurutzearen hartzerat, haren bidez goan behar denaz geroztik zerurat? Gurutzean kausituko duzu zure salbamendu-a, zure bizitzea, eta zure etsaien garaitzeko behar den guzia.

Gurutzea da grazien kanala, arimaren indarra, espirituaren bozkarioa; gurutzean da berthuteen khoroa, eta saindutasunaren perfekzioea.

Ez dugu kausituko arimaren salbatzerik, ez bizitze eternalaren esparrantzarik gurutzean baizen.

Har zazu beraz zure gurutzea, eta zarraizko Jesusi, eta goanen zare bizitze eternalerat.

Berak iasan du lehenik bere gurutzea, eta hill da hartan zuregatik; zuk ere iasan zazuntzat zurea, eta hartan hilltzera dezazuntzat.

Ezen harekin hilltzen bazare, harekiñ biziko zare, eta haren penetan partale bazare, izanen duzu halaber haren lorian parte.

3. Gauza dago beraz gurutzearen maitatzean, eta hartan hilltzean; ez da bertze biderik bizitze eternalerat, eta egiazko bakerat, lekhat gurutzearen eta mortifikazioearen bidea.

Zoaz noratnahi, billha zazu plazer duzun bezanbat; behatzen baduzu gorat, ez duzu kausituko bide altxatuagorik, behatzen baduzu beherat, ez duzu kausituko seguragorik gurutze sainduaren bidea baiño.

Dispersa zatzu eta arrima gauza guziak zure nahien, eta xedearen arabera; nahi baduzu eta ez, aurkituko duzu bethi zerbait pairatzeko; hala

kausituko duzu bethiere gurutzea. Ezen edo izanen duzu gorphutzean oiñhaze, edo espirituaren atsekabe.

4. Batean Jainkoak utziko zaitu, bertzean gizonek persekutatuko zaituzte, eta gehiago dena, maiz zure buruarentzat zeroni nekharri izanen zare. Eta eziñ kausituko duzu zure penen erremedioarik, edo arintasunik; hala beharko dituzu guziak pairatu Jainkoak plazer duen arteiraiño. Ezen Jainkoak nahi du ikhas dezazun pairatzen konsolamendu gabe; osoki haren azpian eman zaitzezentzat, eta pairatuz humillago egiñ zaitzezentzat.

Jesu-Kristoren pasioneak ez du nihor hala ukitzen nola haren iduriko sofrikariak pairatu dituen. Alde guzietarik beraz bathuko zaitzu gurutzea, lekhu guzietan zure beira dago.

Noratnahi den ihes egiñ dekakun, eziñ itzuriko zaizko; zeren noratnahi den zoazen, zurekin eramaten baitutzu zure burua, eta hala kausituko baitutzu zure burua lekhu guzietan.

Zoazen goiti, zoazen beheiti, zoazen kanporat, edo zaudezen barrenean; alde guzietan aurkhituko duzu gurutzea, lekhu guzietan beharko duzu pazienziak borthiztu, nahi baduzu ardietsi bihotzeko bakea, eta merezitu sekulako khoroa.

5. Gogotik ekhartzen baduzu zure gurutzea, hark ere ekharriko zaitu, eta gidatuko zaitu xede dohatsu hartara zeña baita nekhe guzien akhabantza, eta zeña ez baita edireten bizitze hunetan.

Baiñan gogoaren bortxa iasaten baduzu karga pisuago egiten duzu, eta pena gehiago zure buruari ematen diozu, berdiñ bai eta ez bada pairatu behar duzunaz geroztik.

Gurutze bat uzten baduzu, kausituko duzu bertze bat menturaz pisuagoa.

6. Egundaiño nihor eziñ itzuri zaio gurutzeari, eta duzu uste zu itzuriko zaizkola? Sainduetarik zeñ izatu da egundaiño gurutze, eta ondiko gabe bizia iragan duenik?

Jesus gure nausiak ez du berak izatu munduan bizi izan deiño oren bat zerbait pairatu gabe. Ezen dio berak: *Pairatu behar zuen Kristok, hiletarik bixtu behar zuen, eta sofrikarien bidez behar zuen sarthu bere lorian.* Nola bada billhatzen duzu zeruko bertze biderik, gurutzearen bide erregezkoa baizen.

7. Jesusen bizitze guzia bethiereko gurutzea, eta martirioa izatu da, eta zu zabilta pausuaren, eta bozkarioaren billha?

Enganutzen zare, berriz ere diot, enganutzen zare, mundu huntan billhatzen baduzu penarik, eta pairatzerik baizen, zeren bizitze mortal hau lazeriaz bethea baita, eta alde guzietarik atsekabez, eta gurutzez inguratua.

Eta zenbatenaz arima bat aitziañatzen baita gehiago bizitze espiritua-lean, hainbatenaz komunzki gurutze handiagoak ditu; zeren zeruarentzat duen amudioak miñkiago sentiarazten baitiotza bere desterruko penak.

8. Halere haiñ miñki aflijitua den arima ez da konsolazione gabe, ezen frogatzen du zenbatenaz baita haren gurutzea gogorrago eta pisua-go, hanbatenaz dela haren abantzua, eta probetxu espirituala handiago.

Ezen nihork amudiorekiñ atsekabeak hartzen dituenen, hekien dorphetasuna ganbiatzen da Jainkoaren esparantza handi batetara, eta zenbatenaz sofrikari hek gehiago flakutzen baitute haragia, hanbatenaz graziaz borthiten du espiritua.

Eta batzuetan Jesus gurutzefikatuaren iduriko izan nahian inspira-tzen dio arima bati hanbat amudio, atsekabeentzat, non ez bailuke nahi izan hetaz gabetua; zeren uste baitu hanbatenaz izanen dela Jainkoaz mai-tatuago, zenbatenaz pairatuko baitu haren amoreagatik gehiago.

Eta ez du hori egiten gizonaren berthuteak, baiñan bai Jainkoaren grazia, zeiañak haragi flakoan bizi bagare ere ematen baitaroku hanbat indar non maitarazten baitaroku, eta khar handirekiñ billharazten natura-lezak gehienik higuiañarazten darozkigun gauzak.

9. Ez da gizonaren pendura gurutzearen iasatea eta maitatzea, gorp-hutzaren gatzigatzea, eta gathibu errendatzea, ohoreei ihes egitea afron-tuak bozkarioarekiñ hartzea, bere buruaren arbuatzea, eta bertzez arbuia-tua izan nahi izatea, kalteak eta nahigabeuk gogo onez pairatzea, eta mundu huntako onen eta abantailen gutiziarik ez izatea.

Zure burua ungi konsideratzen baduzu, kausituko duzu horietarikan deus eziñ dagikezula; baiñan Jainkoa baitan ematen baduzu zure esparan-tza hark emanen darotzu zeruko laguntza, eta hala mundua, hala haragia zure azpian izanen dire.

Fedeaz armatua eta gurutzeaz seiñalatua bazare, deabruaren ere etsai krudel haren beldur etzare izanen.

10. Zaude Jesusen zerbitzari on eta leial bat bezala, bihotz handire-kiñ iasatera gurutzea, zeiañetan zure nausi adoragarriak nahi izatu baitu hill zure amoreagatik.

Deliberatu behar duzu bizitze dohakabe huntan zareiño hañitz gaitz eta atsekabe suerteren pairatzerat; ezen norat nahi zoazen, eta non nahi gorde zaitezen, ez duzu kausituko halakorik baizen.

Horixe da zure zorthea; eta gaitz horien guzien kontrako erreme-diorik ez dukezu, guziak pazientki iasatea baizen.

Edan zazu beraz gogo onez Jesusen khalitza, nahi baduzu izan haren adiskide, eta haren erresuman partale.

Konsolazioneez denaz bezanbatean utzatzu hek Jainkoaren boron-datera, egiñ dezan hetaz plazer duena.

Baiñan zuk delibera zazu atsekabeen hartzerat konsolazionek bali-re bezaiñ bozkario handirekiñ. *Ezen mundu huntako sofrikariak (guziak pai-ratzen bazintu-ere), ez dire konparatzeko agintzen zaizun loriarekiñ.*

11. Ardietsi dukezunean estatu hura, zeiañetan penak ezti idurituko baitzaizkitzu, eta atsekabeak gozo Jesu-Kristoren amoreagatik; orduanxe idukazu zure burua dohatsu, aurkhitu dukezu munduan parabisua.

Baiñan sofrikarien ihesi zabiltaiañ, edo hek fastikurekiñ pairatzen ditutzuiño; dohakabe izañen zare, eta ihesi egiñ nahi diozun gaitza bethi iarraikiko zaitzu.

12. Ematen bazare behar zaren bezala pairatzeko, eta hilltzeko esta-tuan, kausituko zare berehala hobeki, eta ardietsiko duzu bihotzeko bakea.

Iondoni Paulo bezala baziñe ere altxatua hirurgarren zeruraiño, etzinduke segurantzarik ez duzula deus pairatuko. Ezen Jesu-Kristo berak hanbat fagoreen ondoan erran du Apostolu hartaz: *Nik erakusiko diot zen-bat beharko duen pairatu ene izenaren ohoretan.*

Zure egiteko bakharra da beraz pairatzea, nahi baduzu Jesus maita-tu, eta zure bizi guzian zerbitzatu.

13. Oxala bai baziñe Jesus izenean zerbaiten pairatzeko! Oi nolako ohorea liteken zuretzat! Nolako bozkarioa Sainduentzat; eta exenplu ona zure laguntzat! Ezen guziek laudatzen dute pazientzia, nihork gutik hartu nahi badu ere.

Ez liteke bada iustu zenbait pena xume har ziñezan Jesu-Kristogatik, hanbat iendeek munduagatik hagitzez dorpheagoak hartzen dituztenaz geroztik?

14. Siñhetsazu zure biziak behar duela izan heriotze kontinual bat, eta zenbatenaz gure buruari hilltzen baitzaizko gehiago, hanbatenaz gehiago hasten zarela Jainkoarentzat bizitzen.

Nihor ez da gai zeruko gauzen ezagutzeko, ez bada iartzen atseka-been sofritzerat Jesu-Kristoren amoreagatik.

Deusere ez da Jainkoaren gogarago denik, eta gure salbamendukotz hoberik, nola Jesu-Kristogatik gogo onez pairatzea.

Eta hautua ematen balitzaitzu, hobeki behar gintuzke hartu atseka-beak ezen ez bozkarioak; zeren horla iduri gehiago baikinduke Jesu-Kristorekin, eta haren sailduekiñ.

Ezen gure merezimendua, eta aitzinamendua ez dago hañitz konso-lazioneen, eta estitasunen igatean, baiñan hañitz altaramenduen eta penen iasatean.

15. Izan batitz sofrikariak baiño deus hoberik, eta progotxosagorik gizonentzat, Jesu-Kristok erakutxiko zarokun bere hitzez eta exenpluz.

Bizkitartean bere diszipuluak eta bere iarraikun guziak ez ditu exhortatu pairatzerat baizen, eta ez diote erran bertzerik, lekhat: *Nihork ethorri nahi badu ene ondotik uko egñ bioza bere buruari, ekhar beza bere gurutzea, eta iarraiki bekit.*

Hala gauza guziak ungi konsideratu eta examinatu ondoan, huntan-txe zarratzen

dire: Hañitz atsekabetarik eta hañitz sofrikaritarik iragan behar dela zeru-ko erresuman sartzeko.

Jesu-Kristoren Imitazioea
HIRUGARREN LIBURUA
 Barneko Konsolazioneaz

I. KAPITULUA

Nola behar den preparatu Jainkoaren aditzerat.

ARIMAK

1. Adituko dut Jainko iaunak ene bihotzaren barrenean erranen darotana.

Dohatsu arima, Jainkoa mintzo zaionean aditzen duena, eta haren-ganik konsolazionezko hitzak hartzen dituena!

Dohatsu beharriak, Jainkozko hitzen soñua enzuten dutenak, eta munduko habarrotsentzat zarratuak direnak.

Berriz ere diot dohatsu beharriak, kanpotik heldu zaioten boza aditu nahi ez tutenak; baiñan bihotzari minzo zaion egia entzuten dutenak.

Dohatsu, bere barrenaren berri dakitenak, eta egun oroz debozio-
nezko pratika sainduz gerotik gerora gehiago zeruko sekretuen ezagutze-
rat preparatzen direnak.

Dohatsu gizona, munduko traba guzietarik libratu-
rik Jaink xoilla baithan gogoia duena.

Gaudezen erne o ene arima, eta hertsatzigun gure sensuen atheak
aditzeko zer erranen darokun gure Jainko iaunak, huna zer dioen zure
guziz maiteak.

JESU-KRISTOK

2. *Ni naiz zure salbamendua*, zure bakea, eta zure bizia; zaude enekiñ,
eta kausituko duzu egiazko sosegua.

Utzatzu gauza iragankorrek, eta iarraik zakizkote bethi iraun behar
dutenei.

Zer dire denborak daramatzen gauzak, doidoia lilluramendu banoak.

Eta zertako tutzu kreaturak, kreatzailleak uzten bazaitu.

Beraz gauza guziei ukho egiozute iaunaren gogarako, eta haren zerbi-
tzari leial izan zaitezentzat, eta egiazko dohatsutasuna ardiets dezazuntzat.

II. KAPITULUA

Arimak Jainkoari galde egiten dio arren minza dakion bihotzerat.

1. *Minza zaite iauna ezen zure zerbitzariak adituko zaitu, ni naiz zure zer-
bitzaria indazu argia ezagut dezadan zer manatzen darotazun.*

*Susta zazu ene bihotza eta gai egizu zure ahoko hitzen entzuteko, eta isur bei-
tez hitz saindu hek ihintza bezala ene bihotzera.*

Lehenago israeldarrek erraten zioten Moiseri: *minza zakizkigu zu
zerorri, eta adituko zaitugu; baiñan ez bekigu Jainkoa minza, hill ez gaitzentzat.*

Eztarotzut nik hori galdegiten, o ene Jainkoa; aitzitik atrebizten naiz
humiltasunekiñ, eta debiozionerekiñ zuri erraterat Samuel profetak beza-
la: *minza zaite iauna ezen zure zerbitzariak entzuten zaitu.*

Ez bekiz mintza Moise, ez bertze profetarik, baiñan zu minza zakiz-
kit, o ene iauna eta ene Jainkoa: zu zeñak inspiratzen, eta argitzen baiti-
tutzu profetak; ezen zuk bakharririk hek gabe perfekiki argi nazazuke, eta
hek zu gabe eziñ dagikete deus.

2. Egia da, hitzak adiaraz detzakete; baiñan ezin eman dezakete, espi-
ritua eta grazia.

Ungi minzo dire: ordean zu gabe bihotza eziñ uki dezakete.

Hek ematen dute letraren axala; baiñan zuk agertzen duzu eta adia-
razten sensua.

Hek predikatzen tuzte misterioak, baiñan hekin ezagutza zuk ema-
ten duzu.

Hek adiarazten darozkigute zure manuak; baiñan eziñ konpli detza-
kegu zure lagunza gabe.

Hek irakasten darokute bidea: ordean zuk ematen han ibiltzeko
indarra.

Hek ematen tuzte kanpoko argiak; baiñan zuk argitzen tutzu barne-
tik gure espirituak, eta bihotzak.

Hek kanpotik ihinstatzen dute arbola; ordean zuk erakhartzen dio-
tzotzu fruituak.

Fiñean bere bozaren oihua adiarazten dute, baiñan zuk idekitzen
bihotzeko beharriak.

3. Ez bekit beraz niri Moise mintza; baiñan zu minza zakizkit, ene Jainkoa, zeñia baitzare egia eternala.

Hill ez nadintzat, eta agor, eta fruitu gabe egon ez nadintzat; ezen hori gerthatuko zait kanpotik xoillki banaiz abisatua; eta ez barnetik ukitua eta sustatua.

Beldurrez zure iuiamenduan kondemna nadiñ zeren enzun dudan zure hitza, eta ez begiratu; ezagutu, eta ez maitatu; sinhetsi, eta ez konplitu. *Mintza zaitte beraz, iauna ezen zure zerbitzariak aditzen zaitu, eta zuk dituztu hizitze eternalaren hitzak.*

Mintza zakizkit ene arimaren konsolazionekotz; mintza zakizkit ene biziaren onera ganbiatzekotz: fiñean mintza zakizkit zure izen sainduaren ohore loria, eta laudorio eternalakotz.

III. KAPITULUA

Jainkoaren hitzak humiltasunekiñ entzun behar direla, eta hanitzek eztituztela hek aski pisatzen.

1. Ene semea adi zatzu ene hitzak hitz eztitasunez betherikakoak, ziñek ixitzen baitute infinituki munduko zuhurren iakintasun guzia.

Ene hitzak espirtu eta bizitze dire, eta ez tute sensu humanoaren arabera neurthuak izan behar.

Etzazula hetan bilha konplazenzia bano bat: baiñan entzun zatzu ixiltasun handi batean, eta har zatzu berotasun eta zelo hañitzekiñ.

2. Dohatsua da, zuk argitzen duzuna, o ene Jainkoa, eta zeronek zure legea irakasten diozuna bere atsekabezko egunetan deskansuak emateko, eta mundu huntuako miserietarik atheratzeko.

JESU-KRISTOK

3. Nik argitu ditut hatsetik profetak, eta orai ere ni bethi mintzo natzaiote gizonei.

Baiñan gehienak gor dire, eta sentimendu gabe ene bozarentzat.

Jainkoa baiño gogotikago aditzen dute mundua, et hobeki behatzen diote bere haragiaren gutiziei, ezen ez Jainkoaren nahiei.

Munduak agintzen tu ontasun iragankorrek, eta mesprezagarriak, eta zerbitzatua da beroki; nik agintzen ditut ontasun soberanoki handiak, eta bethi iraunen dutenak, eta gizonak nagi dire, eta hotz enetzat.

Nork hanbat artharekiñ, eta kharrekiñ obeditzen, eta zerbitzatzen nau ni, nola mundua, eta munduko handiak egiten baitire?

Gorri zaitte Sidon, dio itsasoak, edo hobeki ahalka zaitte arima giristiñozkoa, dio munduak; arrazoiña galdetzen baduzu, huna non den.

Bide haiñitz egiten da benefizio xume baten izteagatik; eta urhats bat ere doidoia nihork egiñ nahi du bizitze eternalagatik?

Hañitz nekhez bilhatzen da gauza txar bat; ezdeusgatik altxatzen dire hauzi ahalkagarriak; airezko esparantza batek, edo agintza bano batek gabak, eta egunak iraganarazten darozkigu nekhe eta borroketa.

4. Baiñan oi gure laidoa, uzkur gare den nekherik xumeenaren harterat ontasun eternal batengatik, golarde eziñ aski estimatuzko batengatik, ohore soberano, eta loria neurri gabe batengatik.

Ahalka zaitte beraz zerbiztari laxo, eta errenkuratia ikhustez hanbat iende bere kaltetako gauzentzat lehia gehiago dutenak, zuk zure salbamendukoentzat baiño; eta itxurapenezko ontasunetan atsegiñ gehiago hartzen dutenak zuk egiazkoetan baiño.

Bizkitartean maiz enganatuak gerhatzen dire bere esparantzetan, baiñan ene agintzak eziñ salatuzkoak dire, eta ene baitan esperantza eman duena ezttut hutsik egorri egundaiño.

Emanen dut agindu dudana, erran dudana konplituko dut; baldiñ ene zerbiztariak fiñeraiño irauten badu ene amudioan.

Nik onak handiroki sariztatzen ditut: Ordean lehenago frogantza dorphetan ezartzen ditut.

5. Eskriba zatzu ene hitzak zure bihotzean, eta maiz gogoan erabill zatzu, behartuko zaizkitzu tentazioneko denboran.

Ezpaditutzu aditzen irakurtzean, adituko ditutzu nik bisitatuko zai-tudan denboran.

Bi maneraz bisitatzen ohi ditut neure hautetsiak, tentazioneez, eta konsolazioneez: eta egunoroz bi lekziona fuerte ematen diotzatet: bata utz dezatenztat bere eskasak: bertzea berthuteak ardiets dezatenztat.

Lekziona horiek hartu ondoan: arbuiatu dituen, hekien gaiñean kondenatuko da azken egunean.

OTHOITZA

Debozionearen grazia adieraztekoztat

6. Ene Jauna eta ene Jainkoa, zure baithan dire ene ontasun guziak, eta ni zer naiz ausartatzeko zuri mintzatzera?

Ni naiz zure zerbiztarietan den mendreena, eta on guziez gabetue-na, ezteusago lureko harra baiño, nerorrek dakidan, eta erran ahal deza-kegan baiño milletan dohakabeagoa, eta mezprezagarriagoa.

Guziarekiñ ere orhoit zaitte Jauna, ez naizela deus, eta eziñ deus dagi-kedala.

Zu zare baxharrik ona, iustua, eta saindua, zuk dakizkitzu guziak, zuk ematen tutzu guziak, zuk bethetzen tutzu guziak, lekat bekhatorea, zeña uzten baituzu zure ontasunez gabetua.

Orhoit zaitte zure miserikordiez, bethe zazu ene bihotza zure graziez zuk zeñak ezpaituzu nahi zure obrak izan ditezen eskasak.

7. Nola neure burua iasan dezaket bizitze dohakabe hunetan? zure graziak, eta miserikordiak ezpanaute borthizten.

Etzazula itzul eneganik zure bisaia, eta eztezazula luza zure bisita, ez nazazula gabe zure konsolazioneez, ene arima zure aitzieñean egiñ ezadintzat *lur agor, eta idor baten pare*.

Jauna irakats *diezadazu zure nahiaren egiten*, irakats diezadazu zure aitzieñean humilki eta dignei ibiltzen; ezen zu zare ene zuhurtzia zuk eza-gutzen nauzu egiazki naizen bezala, zuk ezagutzen nauzu nintzen baiño leheango, bai eta ere mundua kreatu baiño lehenago.

IV. KAPITULUA

Egaren eta humiltasunaren arabear ibilli behar dela Jainkoaren aitzinean.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea zure bizia xuxen zazu ene egaren arabera, eta bihotz simple, eta xuxen batekin bethi bilha nazazu.

Ene aitzinean egaren arabera dabillana gerizatuko dut etsaiaren kolpetarik, eta egia hark berak beiratuko du gaixtagiñen atakada eta enganamenduetarik.

Egiak libratzen bazaitu, egiazki libro izanen zare, eta kontu guti hariko zare zure kontrako erasia guziez.

ARIMAK

2. Egia da Jauna, egizu ene baithan diozun guzia, zure egia argi benaza, gida benaza, eta begira fiñ dohatsu batetarañño.

Libra beza ene bihotza amudio lohi, eta gutizia desordenatu guzietarik, zurekin ibill nadintzat bihotzeko libertate handi batean.

JESU-KRISTOK

3. Egia bera naiz ni, eta nik irakatsiko darotzut zein den bide xuxena, eta nola izan ahal zaitezken ene gogarako.

Gogoan erabillatzu zure bekhatuak damu eta bihotz miñ handirekin, eta zure obra onek ez biezazute eman buruperik.

Hortaz bekhatore bat zare milla pasioneez, eta gutizia gaixtoz gathe batzuez bezala herstua, eta tratatua.

Zure buruz ezdeusera duzu zure pendura guzia; bethi erorka hari zare, berehala zare garhaitua, den gauzarik xumeenak ere altaritzen zaitu ezdeusek bihotza erorarazten darotzu.

Eztuzu nondik preza zure burua, aitzitik zure baithan diren gauza guziek humiliatu behar zaituzte; ezen zure flakezia handiago da zerorrek ezagut ahal dezakezun baiño.

4. Ez dezazula beraz deus preza egiten duzun gauzetarik.

Etzazula deus itxek handi, balios, miragarri, gora, laudagarri, edo gutziagarri bethi iraun behar duena baizen.

Bilha zazu gauza guzien gaiñetik egia soberanoa: mepreza zazu deus ere baiño gehiago zure beheratasun eziñ gehiagokoa.

Deusi ere ez diozozula hanbat ihes egiñ nola zure bizioei, ez bekizu deus iduri haiñ izigarri, eta kondenagarri, nola zure bekhatuak, zeñiek aborrimendu gehiago eman behar baitarotzute munduko gaitz guziek baiño.

Hañitz presuna eztabiltza ene aitzinean simpleki, eta xuxenki; baiñan arroganziazo, eta kuriostasunezko espirituz nahi tuzte iakiñ ene sekretu gordeak, eta zundatu ene misterioak bere buruen, eta bere, salbamenduren artha utzirik.

Baiñan nola ni halakoen etsaia bainaiz, kuriostasun, eta arroganzia hark erorarazten ditu haiñak tentazione eta bekhatu handitara.

5. Zutaz denaz bezanbatean zaren Jainkoaren iuiamenduen beldur, ikhara bekaitza guziz podoroaren kolerak.

Etzazula zunda Jaunaren obren barrentsuna; baiñan bai zureen malezia, eta gaixtotasuna, konda zatzu zenbat bekhatu egiñ dituzun, eta zenbat obra on utzi egiñ gabe.

Batzuek bere debozione guzia liburuetan darabillate, bertze batzuek imajinetan; edo kanpoko seiñale edo itxurapenetan.

Batzuek bethi dute Jainkoa bere mihitan, eta hurren behin ere bere bihotzean.

Baiñan badire bertze batzuk zeñien espiritua argitua baita, eta bihotza egiazki xahutua zeñiek ezpaitute bertzerik gogoan, eta xedean, ontasun eternalak baizen, zeñiek eziñ bertzez aditzen badituzte munduko gauzak, eta gogoaren bortxa iarraitzen baitzaizko bere bizi beharrari, haiñek sentitzen, eta aditzen dute Jainkoaren spirituak bihotz barrenerat erraten diotena.

Espiritu hark erakuxten diote lurraren arbuaitzen, zeruaren maitatzen; mundutik desamarratzen, eta gabaz eta egunaz zeruko dohtsutasuna desiratzen.

V. KAPITULUA

Jainkoaren amudioaren efetu miragarriez.

ARIMAK

1. Benedikatzen zaitut, Aitazerukoa, ene Jesus Jaunaren aita zeren ni bezalako bekhatore dohakabeaz orhoitu zaren.

Esker darotzut *o miserikordien Aita*, eta konsolazione *guzien Jainkoa* zeren nahi nauzun noizik behiñ konsolatu zure graziez, haiñ guti merezi dudalarik.

Laudatzen zaitut, eta lorifikatzen bethi Jesu-Kristo zure seme bak-hotxarekiñ, eta espiritu saindu konsolatzallearekiñ, zeñek erregiñatzen baitute zurekiñ mendako mende guzietan.

O ene Jaun, eta ene Jainkoa ene maitatzaille saindua, ene ganat iaus-ten zarenean boztuko da ene bihotz guzia.

Zu zare ene loria, eta ene arimaren bozkario guzia. Zu zare ene esparrantza, eta ihes lekhuia atsekabezko denboran.

2. Baiñan nola oraiño zure amudioan flako bainaiz, eta berthutez eskaz, zure lgunzten, indarren eta konsolazioneen beharrean naiz.

Bisita nazazu berazko ene Jainkoa, eta irakats dietzakidatzu zure manu sainduak.

Libra nazazu ene pasine gaixtoetarik, eta senda zazu ene bihotza afekziorie desordenatu guzietarik, ene barna sendo, eta garbi dela, gai izan nadintzat zure maitatzeko, indrtsu pairatzeko, eta fermu fineraiño irauteko.

3. Egiaz amudioa guza handi, eta miragarri bat da, hark arintzen du pisu dena, hark behiñere altaratzten ezten sosegu batekiñ iasaten tu bizitze huntako mudantza diferentak.

Pena gabe iasaten tu penak, nekhe gabe nekheak, eta ezirat ganbiantzen tu khiratsik miñenak Jesusen amudioa genorosa da, hertxatzen gaitu gauzarik handienetarat, eta lehiarazten berthuterik perfetenetarat.

Amudioak goiti du iaidura, eta eziñ geldi daiteke gauza beheetan.

Amudio saindu hark libro nahi du, eta hastantzen da lurreko gauzen gutizietarik, beldurrez haren barreneko argia ilhun dadiñ, eta beldurrez munduk onek traba dezaten edo garai munduko gaitzek.

Ezta deus ere zeruan, ez lurrean eztiagorik, eta borthitzagorik amudioa baiño, deus ere altxatuagorik, edo hedatuagorik, nahikarazkoagorik, perfetagorik, eta exzelentagorik hura baiño; zeren amudioa Jainkoaganik heldu baita, eta kreatura guziez gorago altxatzen dela Jainko xoilla baitan kausitzen baitu bere sosegua.

4. Amudio duena bethi da boz, lausterka, eta airetan dabilla den kheñurik xumeenean libro da, deusek eztu trabatzen ez gibelatzen.

Gauza guziak ematen tu Jainkoagatik, zeña baita harenztat guzia, eta haren baitan guziak kausitzen tu, zeren pausatzen baita ontasun soberano hartan, zeña guziez gorago baita, eta zeñaganik heldu baitire bertze guziak.

Dohaiñei baiño gehiago behatzen dio hekien emalleari, eta hura ontasun guziak baiño maiteago du bethiere.

Maiz amudioak eztu ezagutzen neurrik, eta bere kharrak badarama mugarri guziez urrunago.

Amudioak eztu karga sentitzen, hura eztu nekheak izitzen, lan garaia ere lotzen zaio, eztu alegatzen ahal eskasa; zeren uste baitu gauza guziak badakizkiela, eta zillegi zaizkola.

Hala amudioa duena gai da guzietako; halakoak egiten tu, eta obretan atheratzen millia gauza, zeñei ezpailtzaiote lothuko amudiorik eztena.

5. Amudioa ezta loakhartzen, loan ere atzarria dago.

Ezta unhatzen nekheetan, libro gelditzen da hersturetan, ezta altaratzten izialduretan, khar bizi, eta suzko bat bezala altxatzen da zerurat traba guziak ixiturik.

Maite duenak aditzen du boz ixill hura, suzko hasbeherapen hek, plaiñu samur hek, zeñak arima batek egortzen baitiotza Jainkoari, erraten dioenean: O ene Jainkoa, ene amudio bakharra, guzia enea zare, eta ni zurea naiz guzia.

6. Zabal zazu ene bihotza gehiago maita zaitzantzat, gusta dezadantzat ene baitan zeñ on den zure maitatzea, eta igeri ibil nadintzat amudio saindu hartan, itsaso batean bezala, edo hobeki han urth eta nabazta nadintzat.

Oxala posedi banintza osoki amudio hark, eta haren kharraz goriturik, eta gorputzeko sentimenduez gabeturik altxa banendi neure buruaz gorago zurekiñ bat egiteko.

Ene arimak kanta beza amudiozko kanta, iarraik bekizu, eta airetan ibill bedi zure ondotik, o ene guziz onetsia, zu laudatuaren podorez flaka bedi, eta honda bedi bere bozkarioaren ezitasunean, eta gozoan.

Maita zaitzadan neure burua baiño gehiago, eztezadan maita neure burua zure amoregatik baizen, eta maita dezantzat zure baithan zu maite zaituzten guziak.

Hala manatzen du amudiozko lege hark zeña zure argiaren arraio bat baita.

7. Amudioak eztu luzamendurik, egiatia da, eztia, agradagarria, prudenta, pairakorra, bihotzduna, leiala, desintresatua; ezen nihork bere burua bilhatzen duen ponturik galtzen du amudioa.

Amudioa gauza guzietan goardiakor da, humilla da eta xuxena, ezta laxoa, ez gauza banotarat emana, sobrea da, garbia, fermua, pausatua, bere sensuak hertsiki begiarzten dituena.

Hark egiten gaitu obedient gure aitzin gidarien alderat, et mezprezagarri geure begietan.

Zeloz eta ezagutzaz bethea da Jainkoaren alderat, hark inspiratzen daroku esparantza fermu bat agortasunik handienen artean, ezen amudio hura hazten da atsekabeen erdian ere.

8. Hala gauza guzien pairatzerat, eta gauza guzietan bere maitearen borondatearen konplitzerat prest eztagoenak eztu merezi haren adiskidearen izena.

Jainkoa maite duena gogotik lothu behar zaiote gauzarik gaitzenei, eta gogorenei, eta zeñ nahi den trebesia gertha dadiñ, eztute behar apartatu bere amudiotik.

VI. KAPITULUA

Nola amudioa eztagoen atsegñi espiritualetan; baiñan bai gudutan leial izatean.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, ez nauzu aski borthizki, eta aski prudenki oraiño maitatzen.

ARIMAK

Nola bada ene Jauna?

JESU-KRISTOK

Zeren den kontrastarik xumenak utzarazten baitarotzu hasi duzun gauza, eta sobra lehiarekiñ baiztabiltza konsolazioneen bilha.

Ni zin-zinez maite nauena fermu dago tentazioneen erdian, eta ez tute haiña etsaiaren agintzek enganatzen.

Eta maite banau ene ontasunez bethetzen dudanean, ez nau gutiago maite atsekabeez frogatzen dudanean.

2. Amudio argituak ezti behatzen hanbat dohaiñaren balioari, nola emaillearen amudioari.

Amudio heren eredura prezatzen tu emaitzak, ez hetarik heldu zaion progotxuaren arabera: eta bere maitea baiño beherago ematen tu haren emaitza guziak.

Amudio jenerosak ene baithan ematen du bere bozkarioa, eta e eneganik dituen onetan, eta on hek guziak baiño gorago ni altxatzen nau.

Halere eztuzu uste behar galdu zarela ez baduzu batzuetan enetzat, edo ene sainduentzat nahi zindukeen bezanbat berotasun sentitzen.

Noizik behiñ sentitzen duzun samurtasun ezti hura ene grazia zure baithan denaren efetu bat da, eta oraidanik parabisuko bozkarioen dastatze suerte bat; baiñan etzaitzela hartan sobra pausa; ezen gustu horiek heldu dire, eta badoaz lauster nik nahi dudana bezala.

Baiñan berthute egiazko, eta merezimendu handi baten seiñalea da gure bihotzeko gutizia gaixtoei kontra egitea, eta deabruak eman nahi darozkigun enganioen arbuiatzea.

3. Etzaitzela beraz altara zure espiriturat heldu diren imagina banoek, zer nahi den gisetakoak ahal ditezten.

Zaude fermu zure deliberazione onetan, eta zure xedea xuxen idekazu Jainkoaren alderat.

Zure burua sentitzen duzunean betan zeruraino altxatua, eta handik berehala erortzen bazare zure espirituzko flakezia, eta imajinazione banotara; eztuzu hrgatik uste behar lilluramenduzko, eta enganiozko estatuan zarela.

Ezen eztire horiek zure nahitik heldu, aitzitik gogoaren bortxa pairatzen ditutzu; bada gaitzesten tutzuiño, eta kontra egiten diozuteiño merezimendukotz ditutzu, eta ez zure galtzeko.

4. Orhoit zaitte zure etsai zaharrak bere ahal guziak egiten dituela zure gutizia onen debekatzeko eta obra on guzietarik zu gibelatzeko: hala nola baitire, sainduen ohoratzea ene pasionea maiz gogoan erabiltzea, zure bekhatuez urrikirekiñ orhoitzea, zure bihotzaren goardian egotea, eta berthutean aitziañatzeko deliberazionean fermuki irautea.

Erraintzen tu zure spirituan gogoeta gaixtoak zuri deskustu, eta higuintza emateko, eta zu othoitzetik, eta liburu sainduen irakurtzetik gibelatzeko.

Higuindu xoill zure bekhatuez egiten duzun aithor humilla; eta (ahal balegi) gibela zintzake alde batera komunione saindutik.

Eztzazula sinhets, eta, eztuzun hartaz ansiarik, maiz arteak hedatzen badarozkitzu ere.

Egoratzu harenganat heldu zaizkitzun gogoeta gaixtoak, eta errozu: Hoa espiritu lizuna; ahalka adi dohakabea.

Hagitz behar haiz lohia horlako haskeriak ene gogorat ekhartzeko.

Aparta akit enganari gaixtoa, eztuk ene gaiñean deus irabaziko. Ez niauk Jesusek utziko, ene alde gudu egiñen dik, eta laidorekiñ geldituko aiz.

Nahiago tiat sofritu supliziorik handienak, eta heriotzea ere ezen ez hire nahi gaixtora erori.

Ago ixillik, ez akidala mintza gehiago, ezen ez haut hemendik harat adituko zer nahi erranik ere.

Jauna da ene argi, eta ene salbamendua noren beldur niteke.

Etsaiezko oste bat ene kontra altxa baledi ere ezlite izi ene bihotza.

Jainkoa da ene habea, eta ene salbatzaillea.

5. Gudu egizu soldadu fexo batek bezala, eta noizik behiñ flakeziaz erortzen bazarte, altxa zaitte lehen baiño indar gehiagorekiñ, seguraturik grazia sendoago batez lagunduko zarela, guziz begira zaitte konplazenzia banotik, eta orgilleriatik.

Handik hañitz presuna erortzen dire enganiorat, eta hurren eziñ sendatzeko itsutasun batetarat.

Halako supherbioen, eta bere baithan erhoki fidatzen direnen erorikoa balia bekizu humillago, eta goardiakorrago izateko.

VII. KAPITULUA

Arimako agortasunetan begiratu behar dela humiltasuna, eta bakea.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea ezta deus zuretzat hobeagorik, eta seguragorik, nola debozionarioen grazia gordetzea; harengatik buruperik ez izatea; hartaz guti minztatzea, zure buruaren mezprezatzea; eta grazia haren beraren beldur izatea, sinhetsirik merezi gabe duzula.

Eztuzu sobra fidatu behar bihotzeko sentimendu samur horietan, hiñ lauster kontrarat ganbia daitekenaz geroztik.

Grazia hura duzuiño orhoit zaite zeñ urrikaltzeko zaren hura eztuzunean.

Bizitze espiritualeko aitzinamendua eztatza bihotzeko konsolazioen izatean; baiñan nork bere buruari ukho egiñik, humilki hekien gabetasuna pairatzean, zure othoitzak, eta bertze debozionariozko praktikak uzten ez ditutzula.

Aitzitik zure ahal guzia egiten duzula berthutean laxatu gabe zure bihotzeko agortasun, eta nahastura guziengatik.

2. Haiñtzi erorzen zaie bihotza, eta eskasten pazientzia den trabarik xumeena aurllhitzen duten bezaiñ sarri.

Baiñan gizonaren bidea eztago bethi gizonaren ahalean. Jainko xoillak bere graziak eta konsolazionarioak ematen diotzate plazer dutenei, eta plazer duen denboran, eta neurrian.

Bertze batzuk goardia eskasez galdu dire bere debozionarioen: zeren ahala baiño gehiago egiñ nahi izan baitute bere flakotasunari behatu gabe, eta gehiago sinhetsi baitute bere bihotzeko zela, eta khara, ezen ez bere arrazoiñaren argia.

Eta zeren Jainkoak galdegiten zioten baiño gehiago egiñ nahi izatu duten, galdu dute lauster grazia.

Hegaldatu nahi zuten zeruetan gora, eta erori dire pobreziarat, eta mezpreziar; humildurik, eta pobreturik ikhas dezatentzat ez abiatzen fidoski airetan gora; baiñan bere esparantza, eta indarra ene hegalean itzalean ematen.

Jaunaren bidean sarthu berriak, eta oraiño ungi ikhasi gabeak errebelatuko dire falta gabe, eta tulunbiorat eroriko, presuna zuhurren, eta iakinsunen argiez ezpadire gidatzen.

3. Haiñek bere buruak gehiago sinhesten baituzte presuna ungi ikhasiak eta argituak baiño, hekien salbamendua hirrisku handitan dabilla, baldiñ ezpadiote ukho egiten bere sentimendu propioari.

Gutitan gerthatzen da bere buruak zuhur daduzkatenak bertzeez gidatzea.

Hobeago da argi guti, eta humiltasun haiñtzi izatea, ezen ez zuhurziakoz tresor guziak bere buruaren konplezientzia bano batekiñ.

Hobeago da gutia, ezen ez orgilleria eman dezakeen haiñtza.

Prudenziarik ez izatea da bere bihotza bozkarioari osoki ematea, orhoitu gabe bere leheneko gabeaz, eta ahantzirik Jainkoaren beldurtasuna, zeñak bethi goardian baikaduzka, izatu dugun grazia gal eztezagun.

Baiñan berthute guti izatea da halaber penak, eta nahi gabeak ditugun denboran bihotza galtzea etsimendurat erortzea, eta ene ontasunean behar den esparantza ez izatea.

4. Bake denboran bere burua sobra seguratu dadukanak laxo, eta beldurti izanen da gerla denboran.

Bethi humill baziñe, etaxume zure begietan, eta baziñaki zure bihotzeko mobimenduen bridatzen, eta xuxentzen, etzintezke haiñ lauster eror tentazionarioen hirriskutarat.

Graziaz gozatzen zarenean on da pensatzea, nola izanen zaren hura eztuzunean: goaten zaitzunean orhoit zaite berriz ere bihur daitekela argi saindu hura, zeñna khendu baitarotzut denbora batekotz zure hobeago-gatik, eta ene loriagatik.

5. Frogantza suerte hori hobeago duzu maiz, ezen ez ene graziak, eta fagoreak bethi zure gogara bazintu.

Ezen merezimendua eztatza zeruko bisioenen, eta konsolazionarioen izatean; ez datza halaber eskritura sainduaren ungi aditzean, ez eta kargu goretarat altxatua izatean; baiñan egiazko humilatsunean finkatua izatean, Jainkoaren amudioz, eta haren loriaren zeloz bethea izatean, nori bere burua ezdeus estimatzean, fiñean nahiago izatean bertzeez izan mezpreziatua ezen ez ohoratua.

VIII. KAPITULUA

Nola behar dugun gure burua ezeztatu Jainkoaren aitziñean.

ARIMAK

1. *Mintzatuko othe natzaio ene Jaunari, ni hautsa eta herrautsa baizen ez naizena?*

Zerbait gehiago naizela uste badut, altxatuko zare ene orgilleriaren kontra, eta ene hobenek egiñen dute ene kontra lekhukotasun bat zeñari eziñ deusik ihardetsiko baitiot.

Baiñan ene burua mezprezatzan badut; ezeztatzen banaiz; eta fama bano guziei ihes egiñik ene herrautserat bihurtzen banaiz; orduan zure grazia alde izanen dut, eta zure graziak ene bihotzean distiatuko du.

Eta ene ezteustasunaren tulunbioak iraungituko ditu bethikotz ene amudio, eta estimu prpioaren iñhar guziak.

Estatu hartan erakuxten darotazu zer naizen, eta zer billhakatu naizen. *Zeren eta ezpainaz egjazki deus, eta hori ez nakien.*

Neure ganat uzten nauzunean ez naiz flakeziarik baizen; baiñan zure begitartea ene ganat itzultzen duzun bezaiñ sarri bethetzen naiz indarrez, eta bozkarioz.

Oi gauza miragarria horla betan altxatzen bainauzu, eta haiñ samurki besarkatzen, ni zeñia ene pisutasun propioak ezdeusera bainarama.

2. Horra zer egiten duen zure amudioak, nik merezi gabe hasten da ontasunez ene bethetzen; laguntzen nau ene beharretan, beiratzen nau hurriskurik handienetan, eta atheratzen nau milla gaitz suertean artetik.

Ene burua galdu dut sobera maitatuz; eta zu baxharra bilhatutik, eta maitaturik kausitu zaitut, baita halaber neure burua, eta zure amudioa baliatu zait ene ezteustasunean barrenago sartzeko.

Hala, o Jesus, guziz mansoa egiten darotazu ez solamente nik merezi baiño grazia gehiago; baiñan oraiño zureganik igurikitzen, eta galdeztzerat atrebi naiteken baiño gehiago.

3. Zaren bethiere benedikatua, o Jainkoa! Zeren grazia guzientzat indigne naizelarik, halere zure jenerostasun, eta ontasun infinitua ezpaita gelditzen niri ungi egitetik, hala nola hañitz bertze esker gabeie, eta zureztat higuintzarik baizen ez dutenei.

Jauna osoki zure ganat itzularaz gaitzazu izan gaitzentzat esker emaille, humill, jainkotiar; ezen zu zare gure salbamendua, gure indarra, eta berthutea.

IX. KAPITULUA

Nola Jainkoa baita guzien fiña, eta azken xedea, hari behaturik egiñ behar direla gauza guziak.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, dohatsu izan nahi baduzu, nik behar dut izan zure xede azkena, eta soberanoa; xede horrek xahutuko ditu zure bihotzeko afekzio-neak, zeñiak maizegi zure baitharat, eta kreaturetarat baitaramatzate.

Ezen zerbaitetan zure burua bilhatzen baduzu eroriko zare berehala flakeziarat, eta agortasunerat.

Niri behar darotazu beraz gauza guzietan behatu gauza guzien xede prinzipalari bezala; ezen nik gauza guziak eman darozkitzut.

Ontasun guziak idukatzu ontasun soberanotik ethorriak bezala, eta ene ganat bere ethorkira gisa bihurtu beharrak bezala.

2. Eneganik ithurburu bizi batetik bezala, xumeek, eta handiek, pobreek, eta aberatsek hartzen tuzte graziaren urak, eta grazia bat brtze grazia baten saria da ni bihotz onez zerbitzatzen nautenentzat.

Baiñan nork ere nitaz kanpoko ontasun batean eman nahiko baitu bere loria, eta atsegiña, ezta izanen behiñere bozkario ungi finkaturik, ez sosegu egiazkorik bere bihotzean; aitzitik, haren trabak, eta hersturak berretuko dire gerorat gehiago.

Ez beraz eman zure kontuan, edo bertzenean ungirik edo berthutetik, baiñan gauza guziak bihur Jainkoari, zeñia gabe gizonak ezpaitu deus.

Nik eman darozkitzut guziak, eta nik nahi dut guziak posedi dezaizun; baiñan halaber nahi dut hertsiki bihur dietzakidatzun, zor zaizkidan eskerrak.

3. Horra egia bat, banaloria guziak sunsitu behar dituen.

Jainkoaren grazia eta egiazko amudioa zure bihotzean sartzen badiere, ezta han gehiago izanen ez inbidiarik, ez tristeziarik, ez amudio propiorik.

Ezen Jainkoaren amudioak garaitzen tu gauza guziak, eta berretzen arimaren indarrak.

Egiazki zuhurra bazare emanen duzu ene baithan zure bozkario, eta esparantza guzia, zeren ezpaita nihor onik Jainko xoilla baizen, zeñiak behar baitu izan gauza guzien gaiñetik laudatua, et guzietan benedikatua.

X. KAPITULUA

Zeñ on den Jainkoaren maitatzea, eta munduaren meziprezatzea.

ARIMAK

1. Ez naiz ixillik egonen atrebituko natzaio berriz ere mintzatzerat ene Jainkoari, ene iabeari, ene erregeari, zeñia baitago zerurik gorenean.

Oi ala zuk ontasun, eta gozotasun handia gorde baituzu zure beldur direnentzat o ene Jainkoa!

Baiñan zenbatez zare eztiago, eta gozoago zu maitatzen zaituztenentzat, eta bere bihotz guzietan zerbitzatzen zaituztenentzat.

Egiaz nihor ezta gai esplikatzeke zuk zure maitatzailleei kontenplazionean ematen diotzotzuten atsegiñak.

Nintzen biño lehenago eman darozkidatzu zure amudioaren seiñale handiak, zeren ezteusetik athera bainauzu ni egiteko, eta formatzeko: gero zureganik hastandu naizenean ene errebelamendutik erakharri nauzu zure zerbitzatzeko; eta zenbat higuñgarria banaiz ere manatu darotazu maita zaitzadala.

2. O amudiozko ithurburu eternala, zer erranen dut zutaz, nola zu ahantz zaitzaket, nitaz orhoitu zarenaz geroztik galdua nindabillanean?

Ni zure zerbitzaria bethe nauzu miserikordiaz, graziez, eta samurtasunez, ez solamente merezitu baiño gehiago; baiñan oraiño esparantza guzietan gorago.

Hanbat ontasunen orde zer bihurtuko darotzut ene Jainkoa?

Ezen ezta guziei egiten diozuten dohaiña munduari ukho egitea, eta guziak utzirik relijioneko bizitzean sartzea.

Gauza handia da bada nik zu zerbitzatzea, kreatura guziak hortara obligatu direnaz geroztik?

Ez ezta handia, aitzitik handi eta miragarri dena zuk ni zenbat guti gaia, eta dohakabea banaiz ere hartzen bainauzu zure zerbitzaritzat, eta ematen bainauzu zure adiskideen nonbrean.

3. Nik dudan guzia zurea da, nik zu zerbitzatzea ere zuk niri egiten darotazun dohaiñ bat da.

Baiñan zer egiten darotzut? Hobeki erran diteke zuk ni zerbitzaten nauzula, ezen ez nik zu.

Horra non zerua, eta lurra kreatu tutzun gizonaren zerbitzuketan, konplitzen tuzte arthozki zuk gure progotxuketan eman diotzotzuten manuak.

Eta hori gauza gutia balitz egiñ ditutzu aingeruak gizonen zaiñ, eta defendatzaile izateko.

Baiñan fagore horiek guziak ixitzen dituen da zrorri beheratu baitzare gizonaren zerbitzerañ, eta agindu baitiozu emanen zaizkola zure lorian.

4. Millaka ontasuenn orde zer bihurtuko darotzut?

Oxala ene biziko egunetan zerbitza ahal bazintzat!

Helaz, egun batez bederen digneki zerbitza bazintzak!

Ezen zuk ditutzu merezi zerbitzu guziak ohore, eta loria guziak.

Zu zare ene nausi egiazkoa, eta ni zure zerbitzaria, zerbitzatu behar zaitut ene indar guziez, eta laudatu behin-ere unhatu gabe. Hori nahi dut, hori da ene gutizia, konpli zazu othoi ene ahal eskasa.

5. Ohorerik, eta loriarik handiena balinba zure zerbitzatzea da, eta zure amoreagatik gauza guziak arbuiatzea.

Ezen zure graziez betheko tutzu zure zerbitzuan bihotz onez ematen diren guziak.

Zuregatik munduko atsegiñ banoak uzten dituztenek izanen tuzte espiritu sainduaren konsolazione gozoak; eta munduko arthak utzirik zure loriagatik bizitze hertsuari lotzen zaizkonak bihotzeko libertateaz gozatuko dire.

6. Oi gathibusan ezti eta maitagarria! zeñiak ardiesten baitio ari-mari libertatea, eta saindutasuna.

O relijioneko bizitze saindua, zeñiak egiten baitu gizona aingeruen berdiñ, Jainkoarenzat maitagarri, eta giristiño guzientzat xoragarri.

O esklabotasun eziñ aski desira, eta bilha daitekera haren bidez irabazten dugunaz geroztik ontasun guzien gaiñeko ontasuna, eta bethi irau-nen duen bozkarioa.

XI. KAPITULUA

Gutizia onak ere behar ditugula bridatu espirituaren azpian eman haraga, eta espiritua Jainkoaren azpian.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea nahi darozkitzut irakatsi hañitz gauza oraiño ungi ezta-kizkitzunak.

ARIMAK

Zer bada ene Jainkoa?

JESU-KRISTOK

Zure borondatea eman behar baituzu enearen azpian, ezpaituzu zure burua maitatu behar ez bilhatu bertzerik ene nahiaren konplitzia bai-zen.

Maiz zure gutziek borthizki zarabiltzate; ordean ikhusazu ungi, ea gutizia hekien xedea ene loria den, ala zure aisia.

Enegatik hari bazare, zer nahi den ene ordenuz gerha dadiñ kontent izanen zare; baiñan zure xedetan estaliki sartzen bada zure buruaren amu-dioa, gauza horrek nahasiko zaitu, eta altaratuko.

2. Etzaitzela beraz sobra fida ni konsultatu gabe hartu tutzun deli-berazionetan beldurrez urriki dakizun, eta higuin dezazun lehen on zitzaizuna.

Ezen eztire berehala konplitu behar gure bihotzeko gutizia on diru-ditenak, eta halaber etzaiote bere berehala ihes egiñ behar gaixto dirudi-tenei.

On da maiz desira onen ere bridatzea beldurrez lehia sobrak barraia dezan gure espiritua, edo zelo gaizki neurthu batez bertzei eskandala eman diozoguten, edo fiñean bertzeren kontrestak altara gaitzan.

3. Maiz behar da borthaxa hari, eta borthizki kontra egiñ bear zaie sensuen gutziei, eta beiratu gabe zer nahi duen, edo zer ez haragiak, artha behar da xoillki espiritua haren nausi egiteaz.

Hari behar dugu haren garaitzen eta zenzatzen gauza guzietara prest izan dadiñ arteraiño, gutiz konetnta dadiñ arteraiño, eta den errenkurarik xumeena nahi gabeetan itzur eztakion arteraiño.

XII. KAPITULUA

*Pairakor izan behar dela gaitzetan,
eta arbuiatu behar direla atsegiñak.*

ARIMAK

1. Ene Jauna, eta ene Jainkoa, ikhusten dut pazienziaren behar handian naizela: ezen bizitze hau bethea da hañitz atsekabez.

Zer nahi egiñ dezadan bakean bizitzeko eziñ naiteke gudu eta pena gabe.

JESU-KRISTOK

2. Egia da, ene semea; baiñan eztut nahi billa dezazun bake bat tentazione, eta ondiko gabekoa.

Aitzitik nahi dut zure bakea eman dezazun zure indarra, eta pazientzia frogatzen duten atsekabetan.

Erraten badarotazu eziñ hanbat paira dezakezula; nola bada pairatu-ko duzu purgatorioko sua?

Bi gaitzetarik bethi xumeena hautatu behar da.

Hala nahi duzu ez erori sekulako supliziotarat? iasan zatzu pazienki oraiko gaitzak Jainkoaren amoreagatik.

Uste duzu munduko presunek eztutela deus sofritzen?

Eztuzu hori kausituko munduko dohatsuenetan ere.

3. Erranen duzu baituztela hek hañitz atsegiñ, bere nahiaren egiten hari direla, hala bere penak arintzen zaizkotela.

4. Baiñan emagun hala dela, eta gauza guziak bere gogara dituztela; horiek guziek zenbat iraunen dute?

Munduko handi hek guziak iraganen dire khea bezala, hekien atsegiñen orhoitzapenik ere gelditzen eztela.

Eta mundu huntan bizi direiño ere eztire atsegiñ hetaz gozatzen khi-rats, beldur, eta deskustu gabe. Eta maiz zerk ere egiñ baitu hekien boz-kariorik handiena hark kausatzen ere du hekien dolorerik miñena.

Eta iustu da ene nahiaren kontra atsegiñak bilhatu dituztenek, ez detzaten dasta laido eta behazun gabe.

Oi ala atsegiñ hek guziak laburrak baitire, falsoak, desordenatuak, eta ahalkagarriak.

Baiñan gizonek eztute hori ikhusten munduak itsutu, eta horditu dituenean, aitzitik iduri bestia adimendu gabekoak bere arima ematen dute heriotzeko hurriskuan memen batez iragaten den atsegiñagatik.

Zu beraz ene semea etzabiltzala zure pasioeen ondotik, ukho egozute zure gutizia desordenatuei.

Emazu iauna baithan zure bozkarioa, eta zure bihotzeko galdeak, eta desirak konplituko darozkitzu.

5. Nahi baduzu betheki gozatu egiazko bozkarioez eta konsolazio-nee, mundua meziprezaturik, eta atsegiñei ukho egiñik aurkhituko duzu ene benedikzioeene eta faboreen gaididura.

Zenbatenaz gehiago hastanduko baitzare munduko konsolazioe-tarik; hanbatenaz aurkhituko duzu deskansu gehiago Jainkozko konsola-zionetan.

Egia da eztuzu hartarat ardietsiko pena gabe, nekhe, eta gudu gabe.

Zure haztura gaixtoak traba egiñen darotzu; baiñan hobeago batez garaituko duzu.

Haragia altxatuko da zure kontra, baiñan zure espirituaren kharrak heziko du.

Fiñean suge zaharrak armatuko ditu zure kontra bere malezia, eta indar guziak; baiñan othoitzak ihesi egorriko du, eta gero zenbait lan on eta progotxosek zarratuko diote zure bihotzeko athea.

XIII. KAPITULUA

Obedienziatz.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, obedienezatik aldaratzen dena hastantzen da graziatik; eta bere gisa bizi nahi duena gabetzen da baltsan egiten den ungiarekin.

Bere aitzin gidariak, gogotik, eta bihotz onez obeditzen eztituenak erakusten du ezuela haragia ungi hezia; baiñan muthiria, eta maiz espirituaren kontra altxatzen dena.

Ikhasazu beraz berehala obeditzen zure gidariei, baldiñ nahi baduzu zure haragiak obedi zaitzan.

Kanpoko etsaia lauster da garaitu barneko gerla iraungitu denean.

Eztuzu zure arimaren etsai handiagorik, eta gaixtoagorik zeroni baiño, baldiñ zure espirituarekin bakean ezpazare.

Behar duzu zure burua zin zinez meziprezatu, nahi baduzu zure haragia eta odola osoki garaitu.

Herabe duzu bertzeren borondateari osoki arrimatzeraz zeren sobra maite baituzu oraiño zure burua.

2. Zer da miresteko zuk Jainkoagatik obeditzea gizon bati, etzarenaz geroztik herrauts, eta ezdeus baizen? Ni egin naiz bada zuregatik gizonen obedient, naizelarik guziz gora, eta guziz podoroso.

Guzietako humillen eta azken egiñ naiz, ene humiltasuna balia daki-zuntzat zure orguilleriaren garaitzeko.

Herrautsa ikhasazu beraz obeditzen; lurra humilia zaite, ongarrria uztazu zure burua ostikatzerat.

Ikhasazu zure nahi guziei ukho egiten, eta obediencia guzietarat arri-matzen.

3. Aserra zaite sainduki zure buruaren kontra, eta etzazula utz orguilleria zure baithan bizitzerat.

Egizu zure burua haiñ xume, emazu haiñ behera non bapederaz baitabilke zure gaiñean karrikako, basaren gaiñean bezala.

Gizon banoa zertaz errenkura zaitzeko?

Bekhatoroz hanbat maneraz lizundua, nola atrebitzen zare mintzatzerat, zuri egiten zaizkitzun hirriez? Hanbatetan zure kreatzaillea ofentsatu, eta ifernua merezitu duzun ondoan.

Bizkitartean ene miseriak barkatu darotzu zeren zure arima preziatu izatu baita ene begietan.

Eta ene amudioaren seiñale horiek eman darozkitzut eneganik izatu tutzun ontasunez bethiere ezagutza izan dezazuntzat, eta zutazko meziprezio guziak mansoki paira detzazuntzat.

XIV. KAPITULUA

ARIMAK

Jainkoaren iuiamenduetan pensatu behar dugula begiratu obra onen banaloriatik.

1. Jauna, zure iuiamenduen ihurtzuria aditzen dudanean, beldurrak, eta ikharak iharosten tu ene hezurak, eta ene arima tranzitzen du izialdurak.

Harritua gelditzen naiz, eta nahasia ikhustean zeruak ere eztirela garbi zure begietan.

Baldiñ kausitu baduzu korupzioea aingeruetan ere, eta ezpadiozute barkhatu helaz! Zer izanen da nitaz?

Izar diztiant hek erori dire zerutik, eta nik herrautsa baizen ez naizenak zer burupe duket?

Hañitz presuna zeñen obrek laudagarriak baitziruditen erori dire, eziñ erran bezañiñ behera, eta aingeruen ogiaz hazten zirenek egiñ dute bere atsegiña urdeen bazka lizunaz.

2. Ezta beraz saindutasunik zuk urruntzen baduzu zure eskua gureganik.

Ezta zuhurtziarik zure argiaz ezpada gidatua.

Ezta indarrrik zure laguntza gabe.

Ezta garbitasunik segurean, zure grazia gabe.

Eta fiñean gizonen ernetasun guzia ezta deus baliatzen zure artha gabe.

Zu gureganik hasantzen zarenean erortzen gare, eta galtzen gare; zu bihurtzen zaizkigunean altxatzen gare, bixten gare.

Kordokan gare bethi; xoillki zuk borthizten gaitutzu; bethi gare ephel zuk berotzen gaitutzu.

3. Oi ala nik arrazoin baitut neure buruaren mezprezatzeko! Ala nik hagitx behar baitut humiliatu, eta guti prezatu ene baithan on diruriena.

Zertaraiño behar dut ezeztatu zure iuiamenduen tulunbiotan barna sartzen naizenean, zeñiek irakasten baitarotet ezdeusetik heldu naizela, eta ezdeus baizen ez naizela.

O pisutasun neurri gabekoa, karga eziñ iasanezkoa! O itsaso ondo eta bazter gabekoa, zeñetan kausitzen bainaiz hondatua, eta zeñetan nondik nahi mira nadiñ ezpaitut kausitzen ezteustasunik baizen neure baithan.

4. Non gordeko da beraz ene baithan, orguilleriaren erroa, eta ene berthute aphurraz dudan burupea.

Ene banaloria guzia galtzen da, eta hondatzen zure iuiamenduen tulunbio barrenean.

5. Zer da gizona zure aitzinean? *Lurrezko iarroa atrebituko da bada altxatzera bere moldatzaillearen kontra?* Laudorio banoek nola haunt ahal dezakete bihotz bat Jainkoaren aitzinean humiliatua, eta beheitua?

Munduko lausengu guziek eziñ altxa dezakete bihotz bat egia berak azpiratu duena, ez eta aldara laudorio guziet Jainkoa bere esparantza finkatu duena.

Ezen lausengari hek eztire deus; sunsituko dire bere hitzen soiñuarakiñ, *baiñan egia badago eternitate guzian.*

XV. KAPITULUA

Eztugula nahi behar Jainkoak nahi duenik baizen.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea huna aldi guzian itxeki behar duzun solasa. Jauna, hauxe egiñ bedi baldiñ zure nahiaren arabera bada. Jauna, gauza hau zure loriarakotz balin bada gertha bedi zure izen sainduaren ohoretan.

Jauna ikhusten baduzu nik nahi dudana on dela ene arimakotz, eta progotxos ene salbamendukotz arren egidazu balia nadiñ zure ohoretan.

Baiñan ezagutzen baduzu kaltiar nukela, khen diezadazu othoi gutizia hura.

Ezen eztire espiritu sainduaganik heldu gutizia guziak, ez eta on eta probetxos diruditenak ere.

Gaitz ere da xuxenki iakitea ea gure desirak heldu diren espiritu onaganik, ala gaixtoaganik, ala eztiren heldu gure espiritu propialetik.

Hañitz presuna azkenerat enganatuak gerthatu dire, zeiñek baitziduriten hastean espiritu onaz gidatuak zirela.

2. Hala beraz gogorat heldu zaizkigun gauzetarik eztugu behar deus desiratu edo galdetu humiltasunekiñ, eta Jainkoaren beldurtasunekiñ bai-zen: eta beregaiñki orduan behar tugu utzi guziak Jainkoaren nahirat, eta eran behar diogu errespetu handirekiñ:

Jauna zuk dakizu zer den hobe: egiñ bedi hau edo hori zure nahi sainduaren arabera.

Indazu plazer duzuna, plazer duzun maneran, eta plazer duzun denboran.

Egizu nitaz behar dela dakizuna: zuk nahien duzuna, eta zure loriarentzat hoberen dena.

Eman nazazu nahi duzun lekhuana, eta gauza guzietan konpli bedi ene baithan zure borondatea.

Zure eskuan naiz, jira nazazu, eta erabill plazer duzun bezala.

Bai Jauna huna non naizen zure zerbitzaria prest gauza guzietarat, ezen eztut enetzat bizi nahi; baiñan bai zuretzat; oxala egiñ baneza digneki eta perfetki.

OTHOITZA

3. O Jesus guziz ona, eta mansoa, egizu arren zure grazia bethi *enekiñ izan* dadiñ, *enekiñ trabailla* dadiñ, eta fiñeraiño bethi enekiñ egon dadiñ.

Desiraraz diezadazu bethi gehienik zure gogara dena zure borondatea den bethi enea; enea iarraik bekio bethiere zureari, eta enea bethi iunta bedi zurearekiñ.

Nahi izatea, eta ez nahi izatea diren osoki zure baithan, eta ene baithan halako fazoiñez non ezpaituket ahalik nahi izateko zuk nahi eztuzuna, edo ez nahi izateko zuk nahi eztuzuna.

4. Arren egizu naizen hilla munduko gauza guzientzat, eta dudan lakhet munduaz ahantzia, eta arbuiatua izatea zure amoreagatik.

Egizu arren zure baithan kausi dezadan neure sosegua, eta ene bihotzak gauza guzietan baiño hobeki zure baithan kausi dezan bere bakea, eta bozkarioa.

Zu zare egiazki bihotzeko bakea: zu bakharrik zare gure arimako sosegua.

Zutaz kanpoan ezta penarik, eta kexadurarik baizen.

Beraz ene loa, eta pausua hartuko dut bake soberano hartan, zeiña baitzare zu zeroni, o ene Jainkoa ene ontasun guziz handia, eta eternala, halabiz.

XVI. KAPITULUA

*Jainko xoilla baithan bilhatu behar dugula gure konsolazionea,
eta sosegua.*

ARIMAK

1. Ene Jainkoa, eztitut hemen igurikitzen; baiñan eternitatean ene deskansukotz desira edo pensa ahal detzakedan gauza guziak.

Munduko konsolazione guziak neronek banitu ere; eta lurreko atsegiñ guziez goza banendi ere, segur da ez litezkela hek guziak denbora luzetako.

Beraz o ene arima eziñ kausi dezakezu bozkario oso, eta perfetik zure Jainkoa baithan baizen, zeña baita pobreen konsolatzaillea, eta humillen habea.

Idurikazu aphur bat ene arima igurikazu konpli daitezen Jainkoaren agintzak, eta ontasun guzien bethetasuna izanen duzu zeruan.

Jainkoaren ordenuen kontra oraingo ontasunak desiratzen baitutzu ontasun eternalak galduko tutzu.

Munduko ontasunez balia zaite eta zerukoak desira zatzu.

Ontasun iragankorrek etzaitzakete osoki kontenta, zeren ezpaizare egiña hetaz gozatzeko.

2. Munduko ontasun guziak bazintu ere etzintezke hargatik dohatsu, ezen Jainko gauza guzien kreatzaillea baithan datza zure egiazko zoriona.

Bai Jainko xoillak egiten du gure dohatsutasuna, ez munduaren maitatzailleak preztzen duten bezalakoa; baiñan Jesu-Kristoren zerbitzari leialek igurikitzen duten bezalakoa, eta arima garbiek, eta bere gogo, eta desira guziak zeruan dituztenek noizik behiñ mundu huntan berean gusatzen duten bezalakoa.

Mundu huntako konsolazioneak falsoak dire, eta laburrak.

Ezta atsegiñ egiazkotik, eta iraupenekorik Jainkoak bihotzaren barrenean sentiarazten darokuna baizen.

Gizon iainkotiarrak berekiñ darabilla lekhu guzietarat Jesus-Kristo bere konsolatzaillea, eta erraten dio aldi guzian: Jauna lagun zakizkit denbora, eta lekhu guzietan.

Den ene konsolazionea gizonen konsolazionerik ez nahi izatea.

Eta zure konsolazionea faltatzen bazait ere, zure borondatea, eta zure frogatzak balia dakizkit.

Ezen zure kolerak eztu bethi iraunen, eta zure dixiduak eztire eternalak izanen.

XVII. KAPITULUA

Gure buruazko artha guziak eman behar tugula Jainkoa baithan.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, utz nazazu zure alderat nahi dudanaren egiterat, nik badakit zer den on zuretzat.

Zuk gizon gisa gauzez iuiatzen duzu, eta zure gogoetak, hala nola zure gutiziak humanoak dire.

ARIMAK

2. Horiek guziak egiak dire, o ene Jainkoa, zuk artha gehiago duzu nitaz nerorrek ahal dukedan baiño.

Zure gaiñean bere artha guziez pausatzen eztena hirrisku handitan dabilla.

Jauna, baldiñ ene borondatea bethi zure baithan fermu badago, egizu nitaz plazer duzuna.

Ezen nitaz egiten duzun guzia eziñ diteke ona baizen.

Nahi duzu izan nadiñ illunbean? zaren benedikatua. Nahi duzu izan nadiñ argian? zaren halaber benedikatua.

Plazer nauzu konsolatu, zaren laudatua; plazer nauzu aflijitu, zaren orobat laudatua.

JESU-KRISTOK

3. Ene semea estatu hortan behar duzu eman zure burua, nahi baduzu enekiñ ibilli.

Haiñ ungi egon behar duzu atsekabeei paratua nola bozkarioei.

Haiñ gogotik izan behar duzu pobre nola aberats.

ARIMAK

4. Jauna zure amoreagatik bihotz onez pairatuko tut zuk egorriko darozkidatzun sofrikari guziak.

Zure eskutik orobat nahi dut hartu ona, eta gaitza, eztia, eta khiratsa, bozkarioa, eta tristezia, eta orobat bethi eskerrak bihurtuko darozkitzut zer nahi den gertha dakidan.

Beira nazazu solamente bekhatutik, eta ez tut heriotzearen ez ifernuaren beldurrik izanen.

Baldiñ ezpanauzu bethikotz khentzen zureganik; ezpanauzu urratzen bizitzearen liburitik deusek eziñ kalterik egiñen darot.

XVIII. KAPITULUA

Pazienki behar tugula sofritu munduko lazeriai Jesus-Kristok bezala.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, zure salbamenduagatik zerutik iautsi naiz, eta kargatu naiz zure miseriez, ez baitezpada hala beharrez; baiñan zure ganako amudio phuruz, ikhas dezazuntzat pairatzen, eta bihotz onez mundu huntako atsekabeen iasaten.

Ezen sortu nintzen pontutik gurutzean hil naizen oreneraiño ez naiz izatu dolore gabe.

Bizi izatu naiz gauza guzieren beharrean, aditu ditut maiz ene kontra-ko iroi, eta errenkura iniustuak, eztiki pairatu ditut desohoreak, eta laidoak.

Ene ungi egiñak esker gaitzez pagatuak izatu dire.

Ene mirakuilluak blasfemioz, eta ene doktrina afruntuz eta mehatxuz.

ARIMAK

2. Jauna zure bizitzean haiñ pazient izatu zarenaz geroztik, eta puntu hortan guziz zure aitaren, ordenuak konplitu tutzunaz geroztik; iustu da nik zeiaña bainaiz bekhatore dohakabe bat pazienki iasan detzadan atseka-beak eta zuk nahi duzun bezanbat denboraz garraia dezadan ene salbamendukotz bizitze flako, eta galkor hunen karga pisua.

Ezen bizitze hau pisu eta penagarri delarik zure graziak egiten du merezidun, eta zure sindu guzieren exenpluak etsitzen tu, eta ohoragarri errendatzen mundu huntako sofrikariak.

Konsolazione gehiago ere dugu orai lege zaharrea baiño, zeinñetan zeruko athea hertsia baitzen, eta harako bidea gutiago ezagutua noiz eta ere haiñ gutik baitzuten artha bide haren bilhatzeko.

Orduan iustu zirenak ere eziñ sar zitezken zeruko erresuman, zeren hango athea eziñ idek baitziteken zure pasioneko doloreez, eta zure heriotzearen merezimenduez baizen.

3. Zer esker eta ezagutza eztarotzut beraz zor niri, eta fidel guziei egiñ darokuzun graziaz zure erresuman sartzeko haiñ bide zuzena, eta segura erakutxi darokunaz geroz.

Ezen zure bizitzea gure bidea da, eta pazienziaren medioz goaz zure ganat, zeiaña baitzare gure khoroa, eta golardo.

Zu zeroni ezpaziñe abiatu gure aitzinean, zuk ezpaziñaroku erakutxi bide hura nor sartuko zen sofrikarien bidean.

Zenbat lagozke gibelat, eta hagitz urrun zure exenplu ederrak ezpailutze begien aitzinean.

Eta hanbat mirakuillu, eta instrukzioeen ondoan ephel, eta nagi bagare; zer liteke bada argi diztiant haren laguntza ezpagindu zuri irraitzeko.

XIX. KAPITULUA

Nola behar tugun pairatu afruntuak, eta meziprezoak.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea zer duzu errateko? utz atzu errenkurak beiratu ondoan ene pasioneari, eta sailduen sofrikariei.

Eztuzu oraiño odolaren isurtzeraiño sofritu.

Zure pena guziak deus gutiak dire hañitz bertzen aldean, zeñek pairatu baitituzte haiñ tentazione borthitzak, haiñ atsekabe gogorak, haiñ frogantza husuak eta luzeak.

Zure gogoan erabil zatzu hekiñ sofrikari handiak, eta zure xumeak errexkiago pairatuko tutzu.

Eta xumeak iduritzen ezpazaizkitzu ikhusazu ea eztituen zure pairu eskasak handitzen.

Baiñan nahiz diren handiak, edo xumeak esaia zaite hekien eztiki pairatzerat.

2. Zenbatenaz baizare sofritzerat emanago, hanbatenaz duzu zuhurtzia eta merezimendu gehiago; eta gaitzak ariñago idurituko zaizkitzu deliberazione fermuez, eta usantza saildu batez borthiztua bazare.

Ezterrazula eziñ paira dezaket han, edo hori hunelakorenganik; ezta hori gauza bat sofritu behar dudana; kalte handi bat egiñ arot; egundaiño orhoitu ez naizen gauzez iroi egiten darot.

Bertze batenganik sofri nezake gogotik; bada gauzarik aski eztiki paira nezakenik.

Solas horiek arrazoin gabekoak dire, eta horla mintzo denak eztu konsideratzen, ez pazienziaren merezimendua ez hura khoroatu behar duen Jainkoa; baiñan bai xoilki nolakoa den egiñ zaion ofensa, eta nor den ofensatzaillea.

3. Nahi duenaganik, eta nahi duen bezanbategan baizen sofritu nahi eztuenak eztu egiatzko pazienza.

Egiatzko pazienziak eztu behatzen norenganik heldu zaion, ala heldu zaion goragokoaganik, ala berdiñekoaganik, ala prestuaganik, ala gaixtoaganik.

Baiñan nor nahi denek ofensa dezan, zeñ nahi den denboraz, edo zer nahi den maneraz gertha dakion atsekabe hura hartzen du bethiere esker onez Jainkoaren eskutik, eta uste du abantail handi bat dela harenzat, zeren eta Jainkoagatik pairatzen den gauzarik xumeena ezpaita merezimendu gabe.

4. Zaude beraz bethi gudurat prest nahi baduzu izan biktorios. Pazienziaren khoroa eziñ dukezu gudu gabe; ezpaduzu nahi pairatu, eztu-zu nahi khoroatu.

Khoroa ardietsi nahi baduzu, egizu gudu borthizki, paira zazu pazienki.

Nekhearen saria da sosegua, eta guduaren golardoa biktoria.

ARIMAK

5. Ene Jainkoa zure graziaz errex diezadazu ene baithan naturalezak eziñ daikeena.

Badakizu ez naizela gai hañitz sofritzeko, eta den gaitzik xumeenak bihotza erorarazten darotala.

Ene Jainkoa, egidazu othoi grazia desira, eta maita detzadan zure ohoretan ene frogatzeko egorzen darozkidatzun sofrikari guziak; ezen abantail handi bat da enetzat zure amoreagatik pairatzea, eta persekutatu izatea.

XX. KAPITULUA

*Ezagutu behar tugula gure flakezia propioak,
eta mundu huntako miseriak.*

ARIMAK

1. *Aithortuko dut ene buruaren kontra ene injustutasuna*, bai ene Jainkoa, aithortuko darotzut ene flakotasuna.

Maiz den gauzarik xumeenak egozten nau, eta tristatzen. Maiz deliberatzen dut borthitz izanen naizela; baiñan tentazioea heldu da bai, erortzen naiz nahasmendurat.

Batzuetan ezteuskeria batek etxatzen nau tentazioe handitarat.

Eta noiz ere uste baitut segurean naizela, zeren eztudan hirriskua aitzinean ikhusten betan kausitzen dut neure burua den haizerik xumeenaz etxatua.

2. Urrikal bekizu, Jauna, ene beheratasuna, ene flakotasuna, zutaz ungi ezagutua.

Nauzun urrikari, eta athera nazazu *basatik han sarthua ez nagoen, ezin nihoiz ilkhizko maneran*.

Horrek bada doloratzen nau, eta ahalkatzen zure aitzinean, ikhustez zuei erorkor naizen, eta zuei indar guti dudanez pasioeen garaitzeko.

Eta ez osoki kontenitu arren, halere bethiereko gudu horrek penatzen nau hagitz, et xoil unhatzen naiz ene bizi guzia barneko gerla hortan iragateaz.

Eta oraino ene flakezia gehiago ezagutarazten darotana da gogoeta lohi, eta ahalkagarriak errexkiago ene ariman sartzen baitire handik ilkhitzen diren baiño.

3. O Israelgo Jainko podoroso, giristiñoen arimak haiñ samurki maite ditutzuna, ikhusatu zure zerbitzariaren penak, eta nekheak, eta eztiozozula falta zure laguntza bere behar guzietan.

Zeruko indarrak borthitz nazazu; beldurrez naussi dakidan gizon zaharra, haragi dohakabe hau, zeina oraino ezpaita espirituaz ungi garaitua, eta zeinaren kontra bethiereko gudu baitugu.

Helaz! zer da dohakabe hau! Atsekabez, eta lazeriaz guzia kargatua, artez, eta etsaiez alde guzietarik inguratua.

Tentazioe bat iragan deneko bertzea heldu da, eta lehenbiziko guduak oraino dirauela haiñitz bertze ageertzen dire betan ustekaberik.

4. Eta nola maita ahal dezakeguke bizitze bat hanbat behazunez bethea, hanbat atzekabeei, eta miseriei paratua.

Nola ere deith ahal daiteke bizitzea, hanbat izurri, eta heriotzeren ithurburu pozoatua.

Guztiarekiñ ere maite dute haiñitzek, eta bizitze huntan bere atsegiñak bilhatzen dituzte, haiñitz iende errenkuratzen dire mundua gezurtia, eta banoa dela, halere nekhez uzten dute, zeren gure pasioeak gure arimetan sobra baitire nausi.

Hala badire munduan gauza batzuk hura maitarazten darokutenak, eta badire bertze batzuk higuizarazten darokutenak.

Alde batetik *haragiaren gutzirik, begietako atsegiñek, bizitzeko orgulleriak* maitarazten darokute mundua, bertze aldetik nekheek penek, eta miseriek (zeiñak baitire bekhatuaren gaztigu iustuak) higuinarazten darokute.

5. Baiñan helaz! munduaren amudioa garaitzen da haiñitzen arimegan, eta munduarekiñ iosiak direnek billatzen tuzte beroki sensuen atsegiñak.

Zeren haiñek ezpaitute egundaino ikhusi berthutearen edertasuna, ez gustatu Jainkozko gozotasunak eta atsegiñak.

Baiñan mundua zin zinez arbuiatzen dutenek, eta Jainko xoillarentzat erregela sainduen azpian bizi nahi dutenek ezagutzen tuzte ungi Jainkoak mundua uzten dutenei agintzen diotzaten gozoak, eta deskantsuak, eta ikhusten klarki, zertaraino mundanoak enganatzen diren berak, eta zertaraino, bertzeak enganatzen dituzten.

XXI. KAPITULUA

Jainko xoilla baithan kausitu behar dugula gure sosegua.

ARIMAK

1. Ene arima, gauza guzietan, eta gauza guzien gaiñetik pausa zait zure iauna baithan, ezen hura da saindu guzien sosegu eternala.

O Jesus guziz ezti, eta maitagarria, egidazu grazia zure baithan bake, eta sosegu gehiago kausi dezadan kreatura guzietan baiño, osasunaren, eta edertasunaren abantailtan baiño; ohorean, eta lorian baiño; argietan, eta jakintasunetan baiño; aberastasunetan, eta anzean baiño; bozkario, eta atsegiñetan baiño; fama onean, eta laudorietan baiño; eztitasun, eta konsoalzione guzietan baiño; munduko esparantza, eta agintza guzietan baiño; guk ahal dituzkegun merezimendu, eta nahi saindu guzietan baiño.

Egidazu grazia, ene Jainkoa, gehiago preza zaitzadan zu zerorri zureganik errezihi ahal detzakedan dohaiñ, eta fabore guziak baiño; ene arimak zureganik izan ahal detzaken plazer, eta bozkario guziak baiño; fiñean egidazu fabore gehiago estima dezadan zure baithako pausu saindua; ezen ez aingeruak arkhanueluak, eta espiritu dohatsuen armadak; ezen ez ontasun ageri direnak, eta eztirenak; eta hitz batez zutaz bertze guziak, o ene Jainkoa.

2. Ezen iauna, zu zerorri zare ona, eta guziz ona gauza guzien gaiñetik zu zerorri zare guziz gora, eta guziz podoroso, zu zerorri zare zuretzat eta bertze guzientzat asko zarena deusen, edo nihoren beharrik ez duzuna.

Zuk zerorrek ematen tutzu egiazko konsolazioneak, eta gozoak.

Zu zerorri zare edertasuna bera, ontasun eta amudio bera: zu zare maiestate, eta loria bera; zu zare ithurburu bakharra, zeñetan baitire, izatu eta eta izanen baitire bethan ontasun guziak bere perfekzionerik handieñean.

Hala zutaz bertze ematen darozkidatzun guziak xume zaizkit, eta eztire asko enetzat, zure buruaz ematen darozkidatzun ezagutzak eta argiak, eta zure loriaz egiten darozkidatzun agintzek ez naute kontentatzen, ezipazaitut zerrori ikhusten, eta ezipanaz zure baithan deskansatzen.

Hortaz non ene bihotzak kausi dezake egiazko sosegurik, eta kontentamendu osorik, ezipada kreatura guziak baiño, eta dohaiñ guziak baiño gorago altxatzen zurekiñ bat egiteko.

3. Ene arimaren espos maitea, Jesus amudio garbiaren ithurburua, mundu guziaren iaun eta iabea, *nork libratuko nau, eta nork emanen darozkit hegalk zure ganaraiño hegaldatzeko, eta zure baithan pausatzeke*

Helaz! noiz ethorriko da momento dohatsu hura zeñetan bertze lan guziak utzirik ez baitut izanen bertze egitekorik lekat ikhustea eta gustatzea zeñ ezitia eta gozoa zaren, o ene iauna eta ene Jainkoa.

Noiz izanen naiz haiñ barna sarthua zure bithan, haiñ sustatua zure amudioz non ezipaitut neure burua sentituko, eta zu bakarrik gustatuko baitzaitut sensuez goragoko manera batean, zeñia ez baitute guziek ezagutzen!

Orai bizi naiz plaiñuen, eta hasbeherapenen erdian, eta ene bizitze dohakabea dolorez iasaten dut.

Ezen miseriakko haran hunetan gerthatzen dire milla gaitz, zeñiek ene espiritua altaraten, nahasten, eta ilhuntsen baitute, eta ene bihotza trabatzen dute, barriatzen, thirutzen, kargatzen, halako maneraz non eziñ baitoake zure ganaraiño, eta eziñ goza baititeke zure arraiziez, zeñiek egiten baitute dohatsuen bethiereko bozkarioa zeruan.

Ene Jainkoa uki bezaitzate ene hasbeherapenek, eta nik lurraren gaiñean pairatzen tudan hanbat gaitz diferentek.

4. O Jesus *loria eternalaren diztiadura* arima desterratuaren konsolamendua. Ene ahoa mutu da zure aitzieñean. Baiñan ene bihotza mintzo zaitzu ene ixiltasunaz.

Noiz arteraiño ene iaunak beranduko du ene ganat ethorri gabe.

Bethor ene ganat ene pobrezian ene konsolaterat.

Heda biezat eskua, eta athera benaza ene lzeria guzien artetik.

Zato Jauna zu gabe eztenaz geroz, bizitzean bozkariozko ez egunik, ez orenik, eta zu zarenaz geroz ene neurrimendua, eta habea.

Hagorandua naiz, mundu huntan presondegi beltz batean bezala gaitzez kargatua, burdiñez herstua, zure presenziaren argiak konsola nazakeen arteraiño, eta zure begitarte arraiak libertatean eman nazan arteraiño.

5. Bertzeek galde bezate zure orde, eta bilha bezate nahi dutena, nik eziñ deus bertzerik maita dutena, nik eziñ deus bertzerik maita dezaket,

ezta, eta ezta izanen ene gogarakorik zu baizen, o ene Jainkoa, ene esparantza, eta dohatsutasun eternala.

Ez ez naiz ixilduko; ez naiz behiñere geldituko othoitz egitetik; zure grazia bihur diezadazu arteraiño, eta barrenean ene bihotari mintza zakizkon arteraiño.

JESU-KRISTOK

6. Huna non naizen bada, ene semea, heldu naiz zure ganat, zeren deithu bainauzu.

Zure begietako nigarrek, zure arimako desirek zure bihotzeko humiltasunak, eta urrikiak iautsarazi naute zerutik, eta erakharri zure ganat.

ARIMAK

Egia da Jauna; deithu zaitut; zutaz gozatzea desiratu dut, eta delibe-ratu dut gauza guziei ukho egiterat xoillki zurekiñ iuntatzeagatik.

7. Baiñan zuk lehenbizirik hertxatu nauzu zure bilhatzerat. Zaren beraz benedikatua, ene Jainkoa, zeren zure zerbitzariarentzat hanbat ontasun izatu duzun zure miseriordia infinituaren arabera.

Zer erran dezake beraz gehiago gathibu pobre batek zure aitziñean humiliatzea baizen, behin ere bere bekhatuen, eta beheratasunaren orhoi-tzapena galdu gabe.

Ezen zeruan, eta lur-rean egiñ tutzun gauza miragarri guzietan ezta zure parerik.

Zure obra guziak perfetak dire, zure iuiamenduak zuzentasunez betheak, eta kreatura guziak zure probidenzia guziz zuhurraz gobernatuak dire.

Zaren beraz laudatua, eta lorifikatua o Jesus aita eternalaren zuhur-tzia.

Ene mihiak, ene arimak, eta kreatura guziek elkharrekiñ lauda, eta benedika bezaitzate eternitate guzian.

XXII. KAPITULUA

Orhoitu behar dugula bethi, Jainkoaganik izatu ditugun ungiez.

ARIMAK

1. *Jauna idek diozozu ene bihotza zure lege sainduari eta irakats diezadazu zure manamenduen bidean ibiltzen.*

Egidazu othoi grazia ezagut dezadan zure borondate saindua, eta errespetu, eta atenzione handirekiñ gogoan erabil detzadan zureganik izatu ditudan ontasun jeneralak, eta partikularrak: hetaz orhoiturik bihur dietzakitzudantzat zor darozkitzudan eskerrak.

Egia da eta aithortzen dut, ez naizela gai zure foborerik xumeenaz ere behar bezala zuri eskerren bihurtzeko.

Infinutuki urrun naiz egiñ darozkidatzun ungien merezitetik, eta ausartatzen naizenean zure jainkozko maiestateraiño begien altxatzerat haren diztiadurak erorarazten nau lilluramendurat, et flakezarat.

2. Arimako eta gorputzeko abantail guziak barnean eta kanpoan ditugun dohaiñak, nahiz naturazkoak, nahiz graziazkoak, guziak dire zureganik ditugun ungiak, zeiiñek ezagutarazten baitute zure manifizenzia; miseriordia, eta ontasuna.

Batzuek gehigo dute, bertzeek gutiago, baiñan guziak zureak dire; eta nihork eziñ duke den xumeena ere zureganik baizen.

Gehiago errezipitu duenak ezta hargtik burupe gehiago behar, gehiago merezi balu bezala, ezta behar altxatu bertzeak baiño gorago, eta ez arbuiatu gutiago duena; ezen guzietako handiena, eta hoberena da bereganik deus ezuela uste duena, humillen dena, eta zuri eskerren bihur-zeko arthosena.

Egiakzi nork ere baitaroka bere buru mezprezagarrientzat, eta dohaiñen errezipitzeko gutienik gaitzat, haiña egiten da gai handienen errezipitzeko.

3. Dohaiñ gutiago errezipitu duenak ezta behar tristatu, eta etzaio behar gehiago errezipitu duenari bekhaitzu.

Hobeki behar du miretsi, eta laudatu zure ontasun infinitua, zeiiñak haiñ liberalki dohaiñik, eta gogotik, isurtzen baititu bere ontasunak gure gaiñerat; presunen handitasunari, edo xumetasunari behatu gabe.

Gauza guzietan zu behar zare laudatu, ene Jainkoa; ezen gauza guziak zureganik heldu dire.

Zuk dakizu zer behar zaion bapederari, eta zertako behar zaion eman batari gutiago, eta bertzeari gehiago, eztagoku guri diferentzia horren egitea, baiñan bai zuri Jauna, zeñiak markatu baituzu gizon bakhotxaren merezimenduen neurria.

Hargatik, ene Jainkoa, fabore handi batentzat dagozat ez izatea dohaiñ ditziantik gizonen laudorioak, eta ohoreak ene ganat erakhar dezakenik.

Eta nork ere bere burua pobre, eta bilhuz baitakusa eztu hargatik behar tristatu, eta doloratu, aitzitik boztu behar du; zeren eta zuk, o ene Jainkoa, humillena, eta munduaren arabera meziprezagarrienak hautatu baitituztu zure zerbitzarizat, eta maitetzat.

Lekhuko dire zure apostoluak, zeñiak egiñ *baitituztu zu mundu guziko prinze*.

Bizi izatu dire munduan errenkura gabe.

Haiñ ziren humillak, haiñ malezia, eta enganio gabeak: non hekien boztario guzia baitzen *afrenturik handienen zuregatik pairatzea*, eta zer munduak higuintzen baitu, eta hura gogo onez besarkatzea.

5. Hargatik zu maite zaituenak, eta zure ungi egiñez behar den eza-gutza duenak bere atsegiñik handiena behar du izan zure borondatearen egitea, eta desiratzea konpli daitezen haren baithan zure ordenu eternalak.

Hori behar da izan haren bozkario guzia; eta nahi behar du haiñ gogotik izan xumeena, nola bertze batek nahi bailuke izan handiena; hain kontent behar du izan azkeneko herrunka hortaz, nola bertze batek lehenbizikoaz.

Fiñean hanbat bozkario behar du izan beheratua meziprezatua, eta fama gabe izateaz nola bertzeek bailukete ohoreen, eta loriaren erdian izateaz.

Guziak baiño gehiago estimatu behar duguna da zure loriaren maitatzea, eta hartan bozkario, eta konsolazione gehiago behar dugu kausitu gureganik errezibitu ditugun, eta errezibituko ditugun ontasun guzietan baiño.

XXIII. KAPITULUA

Lau abisu probetxos bihotzeko bakearen izateko.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea orai irakatsi nahi darotzut bakearen, bidea, eta egiazko libertatearena.

ARIMAK

2. Egidazu grazia hori, iauna, atsegiñekiñ adituko zaitut.

JESU-KRISTOK

3. Ene semea eman zaite zure nahia baiño hobeki bertzeenaren egitera. Hauta zazu hobeki gutia, ezen ez hañitza.

Bilha zazu bethiere azkeneko lekhua, eta eman zaite bertzeak baiño beherago.

Desira zazu, eta othoitz egizu zure baithan egiñ dadiñ Jainkoaren borondatea.

Horra nolako behar duen gizonak bakean, eta soseguan sartzeko.

ARIMAK

4. Iauna, solas labur horrek perfekzione handi bat zarratzen du.

Hitz baiño sensu gehiago da hor eta manu baiño fruitu gehiago.

Erregela horiek leialki beira ahal banetza ez ninteko errexki eror altaramendurat.

Hortaz ezagutzen dut bakea, eta sosegua galdu dudan guzian; zori gaitz hura gerthatu zaitala; zeren maxima saindu horietarik hastandu naitzen.

Baiñan zuk ene Jainkoa, zeñiak gauza guziak egiñ ahal baitezaketzu, berret diotzadatzu zure graziak, zure manuak konpli detzadantzat, eta egiñ dezadantzat, ene salbamendua.

Gogoeta gaixtoen kontrako othoitz

5. *Ene Jauna, eta ene Jainkoa, etzaitzela urren eneganik, zato othoi ene lagunzerat*, ezen hañitz gogoeta gaixto altxatu dire ene kontra eta izialdura handiek altaritzen dute ene arima.

Hanbat etsaien artetik nola iraganen naiz zaurthu gabe, eta nola nik hek garhaituko ditut?

6. Iauna, zuk erran darokuzu zure profetaren ahoz: *Ni zure aitzinean ibilliko naiz, eta munduko podorosen orgulleria beheratuko dut. Presondegitako atheak idekiko ditut, eta agertuko ditut gauzarik gordeenak.*

7. Beraz, Iauna, konpli zazu agindu darokuzuna, *eta ni nahasten nauten gogoeta gaixto guziak suntsi bitez zure aitzinean.*

Ene esparantza, eta konsolazione bakharra ene atsekabe guzietan da zure ganat ihes egitea, zure baithan fidantzia osoaren ematea, zure deitzea, eta othoiztea, zureganikako konsolazioneak pazienziarekiñ igurikitzea.

Jainkoaren argien galdetzeko othoizta

8. Jesus guziz ona, eta maitagarria, argi nazazu, othoi, barreneko argiaren arraoez, eta khenzatu ene arimatik ilhunbe guziak.

Eztezazula utz ene espiritua errebelatzerat, eta ez atzu ene tentazio-ne muthiriak.

Egizu gudu ene alde, egor atzu ihesi bestia kruel hek, pasione gaixto hek, zeinek gure galtzeko lausengatzen baikaituzte, *zure bothereak bakea eman diezadantzat*, eta ene arima garbiturik egiñ dadintzat tenplu saindu bat, zeinetan kontu gabe adituko baitire zure laudoriozko kantak.

Mana diozozute haizeei, eta tenpestei, errozu itsasoari pausa adi, eta haizeari geldi adi, eta berehala egiñen da kalma handi bat ene ariman.

9. *Egorazu zure argia, eta zure egia lurraren gainean ditzia dezatentzat; ezen ni naiz lur hura ilhun, eta agor dagoena*, zuk argi dezakezun arteraiño.

Zure graziak isur atzu ene gainerat, zeruko ihinz hartaz; busti zazu ene arima, egor atzu debozior samur baten uriak lurraren ihinzatzeko, eta hari erakartzeko fruitu onak, eta exzelentak.

Altxa zazu ene arima bere bekhatuen karga pisuaz zapatua, ene desirak itxek atzu zeruko gauzei lothuak, dohatsutasun soberanoaren goztasuna dastatu ondoan ahalka nadintzat lurrerat gogoaren dedatzeaz.

O thira nazazu, ene Jainkoa, eta osoki aparta nazazu kreaturen iragaitzazko konsolamendu guzietarik, ezen ezta kreaturarik ene bihotza osoki sosega, eta deskantsa dezakenik.

Bat egiñ nazazu zurekiñ bethikotz zure amudioaren lokharri ezin urratuzkoaz; ezen zu zare bakharra zure maitatzailleentzat asko zarena, eta zu gabe alfer dire bertze guziak.

XXIV. KAPITULUA

Eztugula behar kuriostasunik bertzeren berrien iakiteko

JESU-KRISTOK

1. Ene semea etzaren kurios, eta eztezazula traba zure espiritua behar gabeko arthez.

Hunelako, edo halako egitekotan zer dohatzu zuri, xoilki iarraik zakizkit niri.

Batak duen hunelako, edo halako umore; bertzeak egiñ dezan hau, erran dezan hori, edo hura zuk zer axola behar duzu.

Ez duzu zuk bertzeentzat ihardetsiko; baiñan zure buruaz kontu eman beharko duzu; zergatik beraz horla khexatzen zare, zuri eztoazkitzun egitekoez.

Nik ezagutzen tut gizon guziak, ikhusten tut iguzki azpian iragaten diren guziak, badakit bapadera zer den, zer darabillan gogoan, zer nahi duen, zer xedez hari den.

Niri behar zaizkit utzi artha horiek; zu zaude soseguan, eta utzatzu khexosak khexa ditezela nahi duten bezanbat.

Zer ere egiñen baitu, edo erranen gizonak bere kontuko izanen du; ni eziñ enganatuko nau.

2. Etzabilzala fama handi bat ardietsi beharrez hañitz adiskide egiñ nahiz, edo handien estimua merezitu beharrez.

Horiek guziak eztire espirituaren barriatzeko, eta bihotza ilhunbeez bethetzeko baizen.

Adiaraz niezazuke gogotik ene hitz, eta ager sekretu gordeak; begira baziñaudez noiz heldu naizen zure ganat; eta idokitzen baziñarot zure bihotzeko athea.

Zaren beraz goardiakor, atzarria othoiztean, eta humill gauza guzietan.

XXV. KAPITULUA

Zertan dagoen bihotzeko bakea, eta aitziñamendu espiritualak.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea erran diotet ene dizipuluei: *uzten darotzuet ene bakea, ematen darotzuet ene bakea, eta ezdarotzuet ematen munduk ematen duen bezala.*

Guziek nahi dute bakea: ordean guziek eztituzte bilhatzen bake egiazkoaren ardiesteko bideak.

Ene bakea bihotzez humill, eta ezti direnentzat da.

Kausituko duzu bakea, baldiñ pazienza handia baduzu.

Baldiñ aditzen banauzu, eta ene manuak beiratzen baitutzu sosegu handi batez gozatuko zare.

ARIMAK

2. Zer beraz egiñen dut, Iauna?

JESU-KRISTOK

3. Goardia hersi bat idukazu erraten, eta egiten tutzun gauza guzien gaiñean.

Eztuzun bertze xederik ene gogara egitea baizen, eta nitaz kanpoan ez dezazula deus ere ez billha, ez desira.

Eztezazula temerarioki iuia bertzeen erranez, eta egiñez, eta ezteazula traba zure burua zure egiteko eztirenez. Manera hortan gutitan izanen zare altaratu, edo zure altaramenduak guti iraunen du.

Ezen bihotza bethi soseguan izatea eta gorputzean, edo espirituan penarik ez sentitzea, hori eziñ daiteke bizitze huntan, eta aurkhituko da solamente eternitateko posuan.

Ez duzun beraz uste bake egiazkoa ediren duzula, zeren ez duzun gaitzik pairatzen; edo osoki ona zarella, zeren ez duzun etsaiik; edo guzia perfeta zarella, zeren gauza guziak zure gogara doazkitzun.

Etzazula halaber iduk zure burua berthute handitakotzat, eta Jainkoaz bereziki maitatutzat, debozione, eta fermutasun hañitz zure bait-han sentitzen duzunean.

Ezta seiñale horietan ezagutzen berthutearen maitatzaille egiazkoa, eta eztago hortan gure aitziñamendu espiritualak, eta perfekzioea.

ARIMAK

4. Zertan bada Iauna?

JESU-KRISTOK

5. Perfekzioea dago zure burua Jainkoari zure bihotz guziaz sakrifikatzean, eta zure abantaillak niholere ez billhatzean, ez gauza xumetan, ez handitan, ez denboran, ez eternitatean. Halako maneraz bai non bisaia bethi kontent duzula zure eskerrak bihurtuko baitiotzozu Jainkoari, haiñ ungi zorigaitzetan, nola zori-onean, guziak zuretzat orobat idukirik.

Baldiñ baduzu indarrik, eta bihotzik asko, barreneko konsolazioneak galdu ondoan gaitz handiagoen ere pairatzera preparatzeko; baldiñ ezpaduzu zure burua iustificatzen, allegaturik merezitu gabe gaitzigu gogor hek pairatzen tutzula, aitzitik ene probidenzia, eta saindutasuna adoratzen badituztu gerthatzen zaizkitzun gaitz guzietan. Orduan ibilliko zare bakearen bidean, eta esparantza ahal dukezu *berriz ere izanen duzula ene ikhusteko bozkarioa.*

Baiñan zure buruaren meziprezio oso baterat hel ahal bazaite gozatu zure bakezko abundanziarik handienaz; bederen mundu huntako desterruan ahal daiteken bezanbat.

XXVI. KAPITULUA

Espirituko libertatea ardiesten dela, irakurtzez baiño hobeki othoitzez.

ARIMAK

1. Ezagutzen dut, Iauna, gizon perfet bati daokala, zeruko gauzeta-rik espiritua ez apartatzea, mundu huntako arthen erdien artha gabe iza-tea, ez tontotasuneko indiferentzia batez, baiñan arima libro, eta kreatu-retarik lexatuaren pribilejio berezi batez.

2. Othoizten zaitut, o ene Iauna, begira nazazun mundu huntako artha sobretarik, beldurrez hetan traba nadiñ, gorputzeko beharretarik, beldurrez hekien konplitzen hari naizela, atsegiñak atzaman nazan; fiñean ene salbamenduko traba guzietarik beldurrez trebesiez unhatu eta flakatu ondoan eror nadiñ.

Eztarotzut galdegiten solamente beira nazazu mundanoek lehia han-direkiñ bilhatzen dituzten gauzetarik, baiñan oraiño libra nazazun miseria hetarik zeñak baitire gizon guzien pena, eta maledikziona komunak, zeñek ene arima pisatzen baitute, eta debekatzen nahi luken bezanbat libertaterekiñ espirituaren bidean ibiltzetik.

3. O ene Jainkoa atsegiñ egiazkoen ithurburua ganbia dietzadatzu behazunetarat haragiaren gezurrezko konsolaziona guziak, zeñek onta-sun eternalen amudiotik gibelatzen baikaituzte, eta bere ganat thirutzen presenteko atsegiñ iragankor baten itxurapen enganiosez.

Haragiak, eta odolak ene Jainkoa ez nazaten garai, munduak, eta haren loria falsoak ez nazaten lilura, deabruak, eta haren malezia guziak ez nazaten engana.

Indazu indarra gudu egiteko, pazientzia pairatzeko, eta konstanzia fiñeraiño irauteko.

Munduko konsolamendu banoak ganbia zatzu zure spirituaren ganzuduru guziz eztirat, eta haragiaren amudioa zure izen sinduaren amu-diorat.

4. Oi ala iatea, edatea, eta bertze gorputzaren beharrak karga bai-tzaizko zu maite zaituen arima bati.

Egidazu grazia, ene Jainkoa, gure flakeziaren erremedio horiez balia nadiñ sobreaki, eta ez atsegiñagatik, edo sobraniaz.

Ezen hek osoki utz detzakegu zeren naturaleza hagoan itxeki behar baitugu, baiñan zure lege sainduak debekatzen daroku hetarik behar baiño, gehiago hartzea, edo hetan sensuen bilhatzea, zeren bertzela hara-gia altxa bailiteke espirituaren kontra.

Zure esku botheretsuak, ene Jainkoa, gida benaza, eta goarda sobra-nia guzietarik.

XXVII. KAPITULUA

*Gure buruentzat dugun amudioak gibelatzen gaituela ontasun
soberanoaren amudiotik.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, eman behar duzu guzia, guziagatik, eman behar zaizkit guzia; nahi banauzu izan osoki.

Jakiñ zazu deusek ere eziñ hanbat kalte egiñ diezazukela nola zure buruarentzat duzun amudioak.

Zenbatenez baituzu amudio propio gehiago, hanbatenez, zare kreaturekiñ iosiogo.

Zure amudioa simplea, garbia, eta xuxena balin bada, etzare munduko gauzen gethibu izanen.

Etzazula desira, iatea zillhegi etzaitzuna. Eta etzazula izan deus ere traba zaitzakenik, edo espirituko libertateaz gabe zaitzakenik.

Mirestekoa da nola eztuzun bihotzaren barnetik uzten ene ganat zure burua, zuk desira, edo izan ahal detzakezun guziakiñ.

2. Zergatik tristezia banoez ahitzen zare, eta nekhatzen artha sobraniazkoez?

Zatzazko fermuki ene borondateari, eta deusek eziñ kalterik egiñen darotzu.

Lotzen bazaizko gauza bati baiño hobeki bertze bati; lekhu bat hautatzen baduzu, eta uzten bertze bat zure aisiagatik, eta zure kontentamendu propialagatik; etzare behiñ ere izanen griña eta khexagune gabe, zeren kausituko baituzu gauza guzietan eskasak, eta kontrastak lekhu guzietan.

3. Ezta beraz heldu bihotzeko bakea munduko gauzen izatetik, ez eta hek nombre handian izatetik ere, baiñan hek arbuizatzetik, eta bihotzez uztezik.

Eta gauza hori erran behar da ez solamente aberastasunez, baiñan oraiño ohoreen, eta laudorioen gutiziaz ere, ezen iragaten da mundua, eta munduarekiñ gauza horiek guziak.

Lekhuaren saindutasuna guti baliatzen da espirituaren kharra eskas denean, eta kanpotik bilhatzen dugun bakeak guti iraunen du: ezpalin badu bere zimendua bihotzeko bakean.

Erran nahi da ezpazare enekiñ borthizki lothua, alda bezaitezke; baiñan hobe eziñ zaitezke.

Ezen lehenbiziko aldian kausituko tutzu zureganik hastandu nahi izan ditutzun gaitz guziak, eta menturaz, gehiago ere.

Othoitza bihotzeko garbitasuna Jainkoari galdetzeko

4. Ene Jainkoa borthitz nazazu spiritu sainduaren graziaz.

Borthitz zazu ene baithan gizon barrenekoa.

Libra zazu ene bihotza munduko artha, eta griña guzietarik.

Etzazula utz ene bihotza thira dezan bere ganat zer nahi den gauza txar, edo baliosen gutiziak.

Egidazu grazia munduko gauza guziei beha diozotedan gauza iragankorrei bezala, eta orhoit nadiñ neroni ere hekiekiñ batean lauster iraganen naizela; *zeren ezpaita iguzkiaren azpian deus iraupenekorik; eta guziak baitire banitate, eta espirituko atsekabe.*

Oi ala dohatsu baita gauzei manera hortan behatzen diotena.

5. Indazu, Iauna, Jainkozko zuhurtzia hori; ikhas dezadantzat zu gauza guzien gaiñetik bilhatzen, kausitzen, gustatzen, eta maitatzen. Eta gauza guziez iuiatzen bere baithan direnaren arabera, eta zure probidenziak eman dioten berrunkaren arabera.

Indazu behar den prudenzia lausenguen eneganik urruntzeko, et kontrasten mansoki iasateko.

Ezen zuhurtzia handi bat da gizonen hitz banoen mezprezatzea, eta sirena perillosen kanta ezteie, eta lausengu xarmagarriei beharria tapatzea. Manera hortan ibilliko gare seguranzarekiñ Jainkoaren bideetan.

XXVIII. KAPITULUA

Eztugula izan behar mihi gaixtoen beldur.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, paira zazu asarratu gabe zure kontra nihork gogoan iragaten badu, edo erraten zerbait.

Ezen zenbait estimu guti zutaz iendeek egiten badute ere: zerorrek oraiño gutiago behar duzu zure burua prezatu, eta uste behar duzu ezte-la flakeziarik zurearen parerik.

Barrenkoia, eta espirituala bazare kontu guti egiñen duzu haizeak daramatzen hitzez.

Prudenzia handi bat da, gerthatzen zaizkigun gaizetan, eta nahi gabeetan ixillik egotea, ene ganat bihotzez itzultzea, eta gizonen iuiamen-duez ez altaratzea.

2. Zure bakearen izateak edo ez izateak ez du egon behar gizonen errankizunetan; ezen nahiz iendeak zutaz mintzat ditezen ungi edo gaizki, etzare hargatik zarenetik bertze bat.

Non da zure ustez bake egiazkoa, eta egiazko loria? Ez othe dago ene baithan?

Bai segur, eta nork ere ezpaitu gizonen desgogarako izateko beldurrik, haiña gozatuko da bake handi batez.

Eta kontrara, bihotzeko khexagune, eta espirituko barriadura guziak sortzen dire amudio desordenatutik eta gizonentzat dugun beldur-tasun banotik.

XXIX. KAPITULUA

Othoiztu, eta laudatu behar dela Jainkoa atsekabetan.

ARIMAK

1. Iauna, zuk nahi izatu duzu tentazione edo atsekabe hau gertha zekidan, den zure izena benedikatua eternitate guzian.

Nola eziñ itzur bainakioke, zure ganat behar dut ihes egiñ; zuk lagun nazazuntat haren iasaten, eta ene progotxukotz gertharaz dezazuntzat.

Iauna altaratua naiz guzia ene bihotzak eziñ kausi dezake sosegurik, pasione hunek banarabilla: eta tormentatzen nau.

Zer erranen darotzut, o ene aita guziz onetsia, orai ni naizen hersturan.

Hau da guduko orena, khexa zaite ene laguntzerat.

Baiñan denbora hau ethorri da ene ganat, zu gehiago lorifika zaitentzat, ni libaturik hanbateraiño humiliatu nauzun ondoan.

Iauna beraz othoi heda dioezadazu eskua, eta athera nazazu hirris-kutik.

Ezen naizen bezalako gaxoa, zer daiket, eta norat noake zu gabe?

Iauna indazu aldi huntan ere pazienza.

Lagun nazazu ene Jainkoa, eta zenbat herstua banaiz ere ez naiz beldur izanen.

2. Baiñan arte hortan zer erran ahal diezazuket lekat? *Iauna zure borondatea konpli dedillala.*

Ungi merezituak ditut iasaten tudan penak.

Pairatu behar ditut Jainkoa nahi duela pazienziarekiñ iasan detzadan, tenpesta iragan, eta kalma bihur daiteken arteraiño.

Zure esku guziz botheretsuak athera nazake tentazione huntarik, edo ema dezake atsekabe hau, ni erortzetik gibelatzeke lehenetan asko aldiz egiñ nauzun bezala, o miserikordiazko Jainkoa.

Ezen zenbatenez baitzait niri gaitzago, hanbatenez da ene librantza errexago Jainko guziz goraren eskuarentzat.

XXX. KAPITULUA

*Nola behar dugun Jainkoaren laguntza galdetu, esparantarekiñ
grazia bihurtuko zaizula.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, *ni naiz Jauna atsekabetan arimak borthizten ditudana*. Zato ene ganat penatua zarenean.

Badakizu zergatik eztutzun lauster izaten zeruko konsolazioneak? Hori heldu da zeren nekhezegi galdegiten baitituztu orazionean.

Ezen othoitz khartsu batez baliatu baiño lehen, kanpoko konsoalzioeen ondoan abiatzen zare, eta enplegatzen tutzu gizonen erremedio banoak.

Hargatik hek guziak guti baliatzen zaizkitzu, ezagut dezakezun arte-raiño, *Ni naizela bakharra ene baithan esparantza dutenak*, hurriskutik athera detzakedana, eta nitaz kanpoan eztela asko den laguntzarik, on den konseillurik, probetxos den erremediorik.

Baiñan orai tenpesta gelditu denaz geroztik, eta gure espiritua sosegatuago denaz geroztik har zatzu zure lehenagoko indarrak ene miseri-kordien argiak dirabeiño.

Ezen hurbill naiz zureganik ez xoillki gauza guziak leheneko estatu-
an ezartzeko baiñan oraiño zu grazia berriez bethetzeko.

2. *Bada enetzat deus gaitzik?* ala izanen naiz erraten duena, eta egiten eztuena bezalako?

Non da zure fedea? zaude fermu, eta iraun zazu ungian.

Zaren pairukor, eta indartsu bere denboran ethorriko da konsolzio-
nea.

Zaude ene beira, igurik nazazu, *ethorriko naiz segur, eia sendatuko zaitu*.

Tentazione iragankor batek penatzen zaitu, izialdura bano batek al-
taratzen zaitu.

Zer probetxu duzu zure buruaren khexatzea, eta nahastea, ethorki-
zuneko gauza segur eztirenengatik? Hori da zure gaitzen berretzea, eta
zure buruari tristeziaren gaiñerat ematea. *Egun bakhotxak asko du bere pena*.

Gauza bano, eta alfer bat da ethorkizuneko gauzez, eta nioiz men-
turaz gertatuko eztirenez tristatzea, edo bozteia.

3. Gizonen arintasunaren marka bat da bere burua halako gogoeta
banoez enganatzerat uztea, eta arima flako baten seiñalea da haiñ errexki
gure etsaiak gogoratzen darokuna sinhestea.

Ezen hari orobat zaio baliatzea gezurraz edo egiaz, baldiñ heltzen
bada gure enganatzerat.

Eztu axolarik ala eroraraz gaitzan oraingo gauzen amudioaz, ala
gerokoan beldurraz.

Etzaitzela beraz altara; ez bedi izi zure bihotza.

Sinhetsazu ene baithan, eta emazu zure esparantza ene miseri-kordian.

Noiz ere uste baituzu urrun naizela zureganik, orduan maiz zure
hurbillean naiz.

Eta uste duzunean guziak zuretzat galdu direla; orduan duzu maiz
merezitzekotz paradarik hoberena.

Gauzak gure nahien kontra direnean eztire hargatik bethi zure bide-
gabetan.

Eztuzu zure buruaz iuiatu behar barrenean duzun khexagunearen
arabera, eta nondik nahi den ethor dakizun atsekabea etzaitzu bihotza
erori behar, handik ilkhitzeko esparantza guziak galdu bazintu bezala.

4. Zerbait damu noizik behiñ egortzen darotzudan arren, edo zerbait
konsoalzioez gabetzen zaitudan arren eztuzu uste behar bethikotz utzia;
ezen bide hortaz ardiesten da zeruko erresuma.

Duda gabe hobeago da zuretzat, eta ni zerbitzatzen nauten guzien-
tzat atsekabez frogatuak izan zaitezten ezen ez gauza guziak zuen goga-
ra doazen.

Ezagutzen tut zure gogoetarik gordeenak, eta badakit on dela zure
salbamendukotz utz zaitzadan noizik behiñ, agortasunean: beldurrez zure
nahira gauzak izateak eroraraz zaitzan orguilleriarat, eta zure burua lau-
senga dezazun sinhetsirik etzarena bazarela.

Eman dudana khen dezaket, eta bihur ere plazer dudanean.

5. Ematen badut, enea ematen dut; eramaten badut, eztut zurea har-
tzen; zeren eneak baitire ontasun, eta dohaiñ perfet guziak.

Beraz zerbait pena, edo atsekabe egortzen darotzudanean, ez beki-
zu hargatik eror bihotza; ezen zure gaitzak ariñ detzaket berehala, eta gan-
bia detzaket bozkariorat zure nahi gabeak.

Eta horla egiten dudanean, ez naiz hargatik gutiago iustu, eta eztut
laudorio gutiago merezi.

6. Zuhurra bazare, eta gauzei egiaren arabera behatzen badiozute, eztuzu behar atsekabeetan hanbat tristatu; aitzitik boztu, eta niri eskerrak bihurtu.

Zure bozkario baxharra behar liteke, *nik zuri mundu huntan guphidetsi gabe atsekabeak egortzea*.

Noizpait erran diotet ene dizipulu guziz onetsiei: *Aitak ni maitatu nauen bezala zaituztet maite*.

Bizkitartean eztitut egorri mundurat hango atsegiñez gozaterat; baiñan gudu handien pairatzerat, ez ohoratuak; baiñan meziprezatuak izaterat, ez pausuan egoterat; baiñan pazienziaren bidez fruitu hañitzen ekhartzerat.

Ene semea orhoit zaite bethi hitz horiez.

XXXI. KAPITULUA

*Kreatura guziak arbuiaitu behar ditugula,
nahi badugu kreatzaillea kausitu.*

ARIMAK

1. Iauna haiñitz grazien beharra dut oraiño, ardietsiko badut estatu hura zeñetan kreatura batek ere ezpanau trabatuko.

Ezen zerbaitek itxekiten darotaiño eziñ zureganat libroki hegaldan naiteke.

Hala nahi zuen altxatu profetak, zionean: *Nork emanen darozkit hegala lak uso bati bezala, hegaldan nadintzat, airean noan, eta aurkhi dezadan pausa lekhubat*.

Zer da bakezkoagorik *begi simplea baiño?* eta libroagorik mundu huntan deus desiratzen eztuena baiño?

Altxatu behar da beraz gauza kreatu guziez gorago, utzi osoki nork bere burua, eta goratasun hartan ezagutu zu zarella gauza guzien kreatzaillea, eta zure obra guzietan eztela zure parerik.

Orduan arima ezpada osoki lurreko gauzetarik lexatua, ezta nihoiz ere gai izanen zeruko gauzetan gogoa finkatzeko.

Hargatik dire baxhanak kontenplazionekotz gai diren presunak, zeren gutiak baitire ontasun irankorretarik osoki apartatzen direnak.

2. Hortakotz behar da grazia handi bat arima altxa dezakena bere buruaz gorago.

Eta gizona ezpada ematen espirituaren goratasun hortan, eta kreatura guziez billhuzirik, ezpada Jainkoarekiñ osoki iuntatzen, ez dire deus kondatu behar haren iakiñ, eta izan guziak.

Nork ere uste baitu badela deus handirik ontasun soberanoaz, neurri gabeaz, eta eternalaz kanpoan, haina apha egonen da, eta herrestan ibilliko da luzaro.

Jainko ez den guzia ezta deus, eta ezdeus behar da estimatu.

Diferenzia handia da gizon prestu Jainkoak argitzen duen baten zuhurtziaren, eta theologo batek liburutarik atheratzen duen iakintasunaren artean.

Zerutik heldu diren argiak, eta graziak gure bihotzetarar isurtzen dituenak hagitzez dire baliosagoak, ezen ez gizonaren espirituak bere nekhez, eta estudioz ardiesten dituenak.

3. Haiñitzek nahi lukete altxatu zeruko gauzen kontenplazionerat; ordean ez tute egiñ nahi haiñ ontasun handiaren ardiesteko behar dena.

Gu estatu dohatsu hartarik gehienik gibelatzen gaituena da, zeren gauza kanpokoei, eta sensuen gogarakoei lotzen baikaizkote, eta zeren artha guti baitugu gure buruaren mortifikatzeko.

Eztakit zer den, edo zer espirituk garabiltzan, edo zer nahi dugun guk espiritualtatz pasatu nahi dugunok.

Nekhe, eta artha haiñitz hartzen dugu ontasun ezteus, eta iragankorrenzat, eta eztugu hurren behiñ-ere pensatzen nola xuxen ahal dezakegun gure barrena, eta itxek bilduak gure sensuak.

4. Helaz! ez gare haiñ lauster gure barrenean sartzen, non ez garen berehala ilkhitzen, eta ez titugu behiñere behar bezaiñ hersiki gure obrak pisatzen.

Eztugu ikhusten zeñ behera dabilzan gure gutziak, eta eztugu nigarririk egiten ikhustez ez gareliz lizuntasunik baizen.

Jainkoak *egorri zuen uholde handia lurrerat, zeren haragi guziak lohitu baitzuen bere bidea.*

Hala gure bihotzeko afekziorak gaixtatuak direnean, eta gure arima bere indarrez gabetua edireten denean, baitezpada gure kanpoko akzio-neek ere sentitu behar dute barreneko flakezia, eta korrupzio hura.

Ezen bititze onaren fruitua bihotz garbitik sortzen da.

5. Galdetzen da maiz zer nihork egiten duen; baiñan guti kntutan hartzen da zer xedez hari den.

Galdegiten da gizon batez, ea balenta den, aberatsa, edo ungi eskribatzen, edo kantatzen duen, ea bere ofizioan fexoa den.

Orduan ea espirituzkoa, pobrea den, ea pairukorra, mansoa, barrenkoa den. Nihor ezta mintzo.

Naturaleza, eta grazia hagitze dire diferent, hark ez tio behatzen kanpoari baizen, hau berriz barrenera dago beira.

Naturaleza maiz enganatzen da, graziak ez enganatzeko Jainkoa baithan ematen du bere esparantza.

XXXII. KAPITULUA

Bapederak ukho egiñ behar dioela bere buruari, eta bere gutiziei.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, zure buruari alde baterat ukho egiten ezpadiozu, libertate oso bat eziñ ardietsiko duzu.

Badire batzuek bere eskuko izan nahi dutenak, bere buruen maitzailleak, gutiziosak, kuriosak, horrat, hunat bethi dabilzanak, bere aisiak bilhatzen dituztenak eta, ez Jesu-Kristoren gogarako gauak; bethi gogoe-ta berritan dabilzanak, eta deseñu iraupenezkorik behiñ ere hartzen ez tutenak; eta hek guziak gathibu dire, eta amarratuak daduzkate haragiak, eta deabruak.

Ezen Jainkoaganik heldu eztena desegiten da, eta erortzen da lauster ezdeusetarat.

Orhoit zaite bethi hitz labur, eta perfekzioe guzia zarratzen duen huntaz.

Utzatu guziak, eta kausituko tutzu guziak.

Ukho egiozute zure pasioeei, eta edirenen duzu egiazko sosegua.

Egia hori erabillazu maiz zure gogoan, eta obratzen baduzu, gauza guziak iakiñen tuzketzu.

ARIMAK

2. Iauna ezta hori egun bateko lana, eta ez haur dosteta, hitz labur horiek zarratzen dute relijiorako perfekzioe guzia.

JESU-KRISTOK

Ene semea eztuzu gibela goan behar, eta bihotza galdu behar perfekzioe bidea erakuxten zaitzunean, aitzitik altxatu behar duzu zure arima estatu gora hartarat, edo bederen ensaiatu zure desirez, harat igaterat.

Oxala hartan baziñe, eta ethorri baziñe zeure buruaren ez gehiago maitatzeraiño; baiñan onesteraiño solamente ene borondate saindua, zeñia markatzen baizatzu zure aitzindarien ordenuez.

Oi ala orduan ene gogarako baitzintezke! eta zure bizia bakez, eta bozkarioz bethea bailiteke.

Haiñtz gauzez behar duzu oraiño billhuzi; zeñiak ezpaditut osoki negatik utzi nahi ezpadituzu sekulan ardietsiko galdetzen duzuna.

Beraz abisu ematen darotzut aberastekotz eros dezazun eneganik urre suan gori hura, zeña agindu baitut, erran nahi da zeruko zuhurtzia mundu guziaz oiñen azpian ostikatzen duena.

Haren izteko arbuia zazu lurreko zuhurtzia guziaz, eta utz atzu zure buruaren amudio, eta estimu guziaz.

3. Badirudi hitz horiez ertxatzen zaitudala gauzarik baliosenen despendioz, txarrenen, eta meziprezagarrienen erosterat.

Ezen zeruko zuhurtzia hura bere buruarentzat estimurik ez tuena iduriz xumea da hagitz, meziprezagarria, eta hurren ahanzmendurat eroria, eta zenbaitek hitzez ohoratzen badute ere akzioenez kontra egiten diote.

Hura da bizkitartean perla preziatua, zeña hañitzentzat estalia baita; eta haren balioa gutiz ezagutua.

XXXIII. KAPITULUA

Gizonaren bihotzeko ariñtasuna eziñ pausa daitekeela Jainkoa baithan baizen.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, etzaitzela sobra fida oraiko zure dispositionean, ezen bertze kontrakorat lauster muda daiteke.

Mundu huntan bizi zareño nahi eztuzularik ere ganbiakor izanen zare.

Hala batean alegera izanen zare, tea bertzean triste, batean bakean eta bertzean altaramenduan, egun jainkotiar, eta debozionatean bero, bihar ephel, eta deboziona gabe.

Orai fexo gero nagi, batean serios, eta goardiakor, eta bertzean ariñ, eta goardia gabeko.

Baiñan zuhurra fermu dago mudantza horien guzian erdian.

Nola gauza espiritualez argitua baita, ez tu konturik egiten bere baitan zer sentitzen duen, eta ez zeñ partetarik heldu den inkonstanziaren haizea.

Haren gogo guziaz da gerotik gerora gehiago hurbiltzea markatua duen xederat, zeña ezpaitu behiñ-ere bixtatik galtzen.

Manera hortan dago bethi bat, eta bethi fermu zeren haren xede xuzen, eta garbia gerthakari diferentien erdian bethi baita ene zerbitzatzea, eta ene gogara egitea.

2. Zenbatenez gure xedea, zeña baita gure arimako begia, garbiago eta xuxenago baita, hanbatenez gabiltza seguratukiago hirrisku diferentien artean.

Baiñan intenzione garbi hura lohitzten da haiñitzen baithan, zeren lauster bixta arthikitzen baitute aitzinera heldu zaizkoten sensuen gogarako gauzen gaiñerat.

Gaitz da hagitz kausitzea bihotz bat osoki libroa, eta amudio propioaren notha guzietarik garbia.

Hala juduak lehenago ethorri ziren Bethanariat, Martharen, eta Mariaren etxerat ez xoilki Jesusengatik; baiñan hobeki Lazaro bixtuak ikhustegatik.

Behar da beraz garbitu intenzionearen begia xuxena, eta sinplea izan dadintzat, eta moian guzian artetik bethi-ere xedea ene ganat heda dezantzat.

XXXIV. KAPITULUA

Zein gozo den Jainkoa maite dutenentzat.

ARIMAK

1. Huna ene Jainkoa, eta ene guzia, zer gehiago nahi dut, zer zori-on desira dezaket handiagorik?

Jainkoa da ene guzia, o hitz ezti eta gozoa.

Ordean hitz eternala maite duenarentzat, eta ez mundua, eta munduko ontasanak maite dituenarenzatt.

Ene Jainkoa da ene guzia! aski erratea da hori amudioa duenarentzat.

Aditzen tu errexki hitz horiek, eta ezta unhatzen horien maiz ahoan izateaz.

Zure aitzinean gauza guziak on eta gustos dire, khiratsdun, eta unharri, zu estalia zarenean.

Zuk ematen diozu bihotzari bere sosegua, eta bethetzen duzu bakez eta bozkarioz.

Zuk gauza guzietan ungi iuiarazten darokuzu, eta laudarazten gauza guzietan zure maiestatea.

Deusek ere zu gabe eziñ luzaro atsegiñ daike, deus ere ezta gozo, eta gustos zure graziak, eta zure zuhurziaren gatzak ezpadio gustu ona ematen.

2. Zu gustatzen zaituenak gustatzen tu zure baithan gauza guziak; eta zu gozo kausitzen etzaituenarentzat khiratsa dute gauza guziek.

Munduko zuhurrek ezte gozo kausitzen zure zuhurtzia, ezte gusturik haragiarentzat baizen; bizkitartean zer han kausitzen dute? Banitatea, eta herioa.

Kontrarat egiazko zuhurak ddira mundua mezprezaturik, eta haragia mortifikaturik, zuri darraizkitzunak; zeren iragaten baitire gezurretik egiarat, eta haragitik espirituarat.

Hei zaie gozo Jainkoa, hek ematen diote Jainkoari kreaturretan kausitzen den on guziaren ohorea, eta burupea.

Hekien gustu fiñ, eta delikatuak ezagutzen du zer diferentzia den kreatzaillearen, eta kreaturen artean; eternitatearen, eta denboraren artean, argi kreatua eztenaren, eta argi hartarik kreatu diren arraioen artean.

3. O argi eternala, argi kreatu guzietan gorago infinituki altxatua, artikatzu zeru goratik zure xismixtak, eta zure khara sar bedi ene bihotzeko xokolu, eta goardia guzietan.

Garbi zazu, allegera zazu, argi zazu, bitx zazu ene arima; haren puxantza guziak zuri hertsiki iunta dakizkitzuntzat.

Oi noiz ethorriko da oren dohatsu, oren hanbat desiratu hura: zeine-tan zure prezentiaz sasiatuko bainauzu, eta *zu izanen baitzaitut guzien orde?*

Fagore hura egiten eztautazuñio, ezta izanen egiazko bozkarioz.

Baiñan helaz! gizon zaharra bizi da oraiño ene baithan, ezta oraiño guzia gurutzefikatu, ezta osoki hill oraiño.

Enzarratzen zaio muthiriki espirituari, bixten ditu gerlak, eta guduak gure barrenean, eta ezta uzten arima bakean erregiñatzerat.

4. Baiñan zu ene Jainkoa, *itsasoaren furia guziaren nausi zarena, eta haren uhiñ aserreak kalmatzen dituztuna altxa zaitte, etya lagun zakizkit.*

Sunsi zazu niri gerla egiten darotatenak: korroska zatzu zure beso guziz bot-heretsuaz.

Erakutx zatzu zure obra mirakuillozkoak, zure botherea ohora, eta lorfika dadintzat; ezen zu zare ene ihes lekhua, eta ene esparantza bakharra, o ene Jainkoa.

XXXV. KAPITULUA

*Nihor eztela tentazionetarik segurantzán mundu huntan bizi
deiña.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, mundu huntan zareño etzare nihoiz ere segurantzán izanen; baiñan bethi arma espiritualen beharra izanen duzu.

Etsaiez alde guzietarik inguratua zare, zeñek ematen baitarotzute gudu eskuiñ, eta ezker.

Baldiñ ezpadiozute paratzen hekien kolpe guziei pazienziaren erre-dola, etare haiñitz egonen zenbait zauri hartu gabe.

Zure bihotza ezpaduzu ene baithan finkatzen, enegatik gauza guzien pairatzeko borondate fermu batekiñ, hanbat gudu borthitz eziñ iasanen tutzu, eta eziñ ardietsiko duzu dohatsuen khoroa.

Iragan behar tutzu beraz hirrisku guziak, bihotz handirekiñ; eta indarka garaitu traba hek guziak.

Ezen biktoriosentzat dagõ manna, bihotz gabeentzat lazera handia.

2. Mundu huntako bakearen ondoan bazabiltza, nola ardietsiko duzu sosegu eternala?

Etzaudezila pausuaren uztean; baiñan egon zaite sofrikarien beira.

Billha zazu bake egiazkoa, ez lurrean: baiñan bai zeruan, ez gizonen, eta kreaturen artean, baiñan Jainko xoilla baithan.

Munduko gaitz guziak iasan behar tutzu, nekheak, doloreak, tentazioneak, persekuzioeak, beharrak, errasunak, afruntuak, erran gaixtoak, hiroiak, humiliazioeak, ahalkeriak, mehatxuak, mezprezioak; guziak behar tutzu pairatu Jainkoaren amoreagatik.

Horiez aitzinatzan gare berthutean, horiez frogatzen gare, horiek egiten da zeruan errezebituko dugun khoroa preziatua.

Ezen agindu dut golardo bethi iraunen duen bat nekhe laburrentzat, eta loria fin gabeko bat berehala iragaten den ahalkeriarentzat.

3. Uste duzu bethi nahiaren arabera izanen tutzula konsolazione espiritualak?

Ene sainduak eztute bethi halakoak iztu, egorri diotet pena penaren gaiñean, tentazionea tentazionearen gaiñean.

Baiñan gaitz horiek guziak pairatu tuzte pazienza handi batekiñ bere esparantza guzia ematen zutela ez bere baithan, baiñan Jainkoa baithan; baitzakiten *bizitze huntako sofrikariak eztirela deus loria haren aldean, zeñia izanen baita hekien pagua eterniatte guzian.*

Nahi zinduke eman niezazun berehala hanbat sainduak haiñ nekhe, eta nigarren ondoan izatu dutena?

Zaude ene laguntaren beira; eztuzun inpazienziarik: zaren fermu eta animotsu, fida zaite ene baithan, egon zaite finkatua berthutean, eta hirrisku zatzu zure arima, eta gorputza, ene ohoretan.

Nik emanen darotzut konpliki golardo, eta *izanen naiz bethi zurekiñ zure atsekabetan.*

XXXVI. KAPITULUA

Mezprezatu behar ditugula gizonen iuiamendu banoak.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, emazu segurantzarekiñ ene eskuetan zure bihotza, eta eztuzun beldurrik gizonen iuiamenduentzat, zure konzienziak deusez akusatzen etzaitueiño.

Zorion bat da horla pairatzea; eta hori etzaio gaitz, eta penagarri iduritu bihotz humillari, eta bere baitan baiño Jainkoa baithan fidatzenago denari.

Gizon gehienak sobra mintzo dire, eta siñheste guti eman behar zaie hekien hizkuntzikeriei.

Bertze alde eziñ guziak kontenta detzakeguke.

Ezen Jandoni Paulok bere ahal guziak egiñ dituelarik jainkozko xedez guzien gogarako izatekotz, eta haratakotz *guzia guzientzat egiñ delarik*, hale-re erakutxi du *eztela kontu hari gizonen iuiamenduz kondenatua izateaz*.

2. Bere ahal guziak egiñ ditu arimen onekotz, eta salbamendukotz; eta halere eziñ egotu da bertzeez iuiatua, eta mezprezaturia izan gabe.

Gauza guziak utzi zituen Jainkoa ganat, zeñiak guziak ezagutzen baititu, eta etzen baliatu bere pazienziak, eta humiltasunaz baizen gizonen errankizun, eta suspitxa falsoen kontra.

Eta noizik behiñ ihardetsi badiote bertzeen gaxtakeriei, hori egiñ du beldurrez haren ixilatsuna behaztopa harri balia zediñ flakoentzat.

3. Zaren bezalakorik zergatik zare beldur gizon hilkor batenzat. Egun bada, bihar ezta.

Zaren Jainkoaren beldur, eta etzare gizonen beldur izanen.

Zer bidegabe egiñ diezazuke gizon batek bere solasez, eta hitz gaix-toez? Bere buruari kalte gehiago egiten dio zuri baiño; ezen nor nahi den eziñ itzuriko zaio Jainkoaren iuiamenduari.

Duzun beraz iuie iustu hura bethi begien aitzinean, etzaitzela balia errenkurez, eta ihardukitzez iendeen erasia gaixtoen kontra.

Baldiñ orai garaitua badirudizu, bertzeen gaixtakeriaz, eta estalia bazare merezitu eztitutzun laidoz, eta ahalkeriaz, beira zaite zure merezimendua guttietik, eta zure khora mendratzetik zure pairu eskasez.

Itzul zatzu zure begiak ene ganat, zeñiak baitut ahala zeru goratik zure libratzeko laidu, eta afruntu guzietarik, eta bapederari bihurtzeko bero obren arabera.

XXXVII. KAPITULUA

Utzi behar dugula osoki gure burua Jainkoaren nahirat bihotzeko libertatearen izateko.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, utzazu zure burua, eta edirenen nauzu.

Ez duzun zerenez, ez hauturik ez iabetasunik, eta haiñitz irabaziko duzu.

Ezen ene borondaterat uzten baduzu zure burua bethikotz, bethi grazia berriak emanen darozkitzut.

ARIMAK

2. Iauna zenbat aldiz behar dut manera hortan utzi neure burua.

JESU-KRISTOK

3. Denbora guziez, lekhu guzietan, gauza xumetan handitan bezala; ez dut deus-ere berezten, eta nahi zaitut gauza guziez billhuzia kausitu.

Bertzela nola zaitezke enea, eta ni zurea; ezpazare kanpoan, eta barnean osoki hustua nahi propio guzietarik.

Zenbatenaz hori egiñen baituzu lausterrago, hanbatenaz hobeki kausituko zare. Eta zebnatenaz osokiago, eta ziñezago utziko baituzu zure burua; hanbatenaz gehiago merezituko duzu ene amudioa, eta ene graziak.

4. Haiñitz niri ematen zazkit, baiñan ez osoki eta ene probidenzian ezture hanbat fidatzen, non ezpaitute berek ere zerbait artha bere buruez itxekitzen.

Batzuek ematen zaizkit osoki; baiñan gero tentazionez herstuak direnean hartzen dute eman dutena, eta hala ezture garabik berthutean aitziniñatzen.

Batzuek, eta bertzeek eztute behiñ-ere ardietsiko bihotz garbien libertatea, eta ene adiskidetasunaren fagore eztiak.

Ezen eziñ daiteke enekiñ gozamenezko amudiorik, eta batasun mistikorik presuna ezpada lehenago ene ganat osoki uzten, eta ezpadarot egun oroz bere iate guzia sakrifikatzen.

5. Erran darotzut maiz, eta berriz ere erraten darotzut ukho egiozu zure buruari; eman zakizkit osoki, eta zure arima gozatuko da barreneko bake handi batez.

Emazu guzia, guzia izateagatik, etzazula deus desira, etzazula galde iadanik eman duzuna.

Zaude enekiñ phuruki, eta fermuki lothua, eta ni izanen nauzu.

Orduan izanen da zure bihotza egiazki libro, eta illunbe guzietarik kanpoan.

Zure egiñ guzien, zure othoizten, zure desiren xedean behar da izn iabetasun guziez billhuzirik Jesus-Kristo billhuziari iarraitzea, eta zure buruari hillik enetzat etarnitate guzian bizitzea.

Orduan goanen dire zureganik beldurtasun humanoak, eta hillen dire zure bihotzean amudio desordenatu guziak.

XXXVIII. KAPITULUA

Nola behar dugun kanpoko gauzetan konportatu, eta Jainkoaganat ihesi egiñ hirriskuetan.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, lekhu, okasione, eta lan guzietan duzun artha handi bat libro izateaz zure barrenean, eta zure kanpoaren nausi.

Gauza guziak diren zure azpioko, eta zu ez baten ere; izn zaitezentzat zure akzioenen nausi, eta ez esklabo.

Manera hortan gathibutasun guzietarik libratu, israeldar egiazko bat bezala iraganen zare Jainkoaren umeen kondizionerat, eta libertaterat.

Zeiñak altxatzen baitire denbora huntako gauzez gorago, ontasun eternaletan gogoia finkatzeko.

Zeiñek ezkerreko begiaz behatzen baitiote ontasun iragankorrei, eta eskuñaz zerukoei.

Zeiñak haiñ guti kreaturen esklabo iartzen baitire, non kontrarat hek arrimatzen baitituzte kreaturak Jainkoaren zerbitzuan, berak kreatoretan eman duen ordenuaren arabera, zeñietan ezpaita deus makhurrik; baiñan gauza guziak egiñak baitire kreatzaillaren ohoreko.

2. Baldiñ fermu bazaude munduko gerthakari guzietan; ezpaduzu iuiatzen ikhusten, edo aditzen ditutzun gauzez kanpoko idurien arabera, eta haragizko begiz.

Aitzitik okasione guzietan sartzen bazara Moise bezala tabernaklean barna, Jainkoari konseillu galdetzerat, maiz adituko ditutzu haren errepusta dibinoak, eta handik ilkiko zare haiñitz gauza oraiñgoez, eta gero-koez argitua.

Ezen Moise bethi tabernaklerat zioan argi, eta konseillu billha gauza gaitz, eta dudazkoetan; othoizterat egiten zuen bere ihesa gizonen maleziak hirriskutan ematen zuenean.

Zuk ere manera berean sarthu behar duzu zure bihotzeko tabernaklean, Jainkoari mintkiago bere laguntza galdegiteko.

Ezen irakurtzen dugu eskritura sainduan Josue, eta Israelgo umeak Gabaondarrez enganatuak izatu zirela, *zere ezpaitzuten artha izatu gauza guziak baiño lehen Jainkoari konseillu galdetzeko*, zeren errexxiegi siñhetsi baitzituzten hekien hitz eztiak, eta urrikalmendu falso batez ukitzerat utzi baitzituzten bere buruak.

XXXIX. KAPITULUA

*Jainkoari uzti behar diogula gure egitekoen artha,
eta harenganik iguriki gauza guziak.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, utzazu ene gainean zure egitekoen artha, nik burutan atheratuko ditut zein bere denboran.
Zaude ene ordenuaren beira, eta progotxu izanen duzu.

ARIMAK

2. Iauna, gogotik uzten ditut zure ganat ene egiteko guziak, ezen ikhusten dut berdin ene arthek deus guti daiketela.
Oxala ezpanu griñarik geroko gauzez, eta osoki zure nahirat arrimatzan baninz.

JESU-KRISTOK

3. Ene semea, gizona bada billa, eta khexatzen da hagitz desiratzen duenaren izateko, eta ardietsi duen bezain sarri higitzen zaio, eta hartaz bertzela iuiatzen du, zeren gizonaren gutziak ganbiakorrak baitire, eta errexki iragaten baitire gauza batetik bertzerat.
Ezta beraz berthute xumea gauzarik xumeenetan nork bere buruari ukho egitea.

4. Gizonaren aitzinamendu egiazkoa bizitze espiritualetan datza bere buruari ukho egitean; hartarat ardietsi duena gozatzen da libertateaz, eta soseguz.
Guziarekin ere deabruak ungi guzien etsaiak ezkaitu behiñere uzten tentazione gabe; gabaz, eta egunaz heatzen tu sareak, hetan atzamateko bero buruen guardian ez daudezenak.

Hargatik erran diotet ene apostoluei: *zaudete atzarririk, eta egizue othoitz tentazionean sar etzaitzentzat.*

XL. KAPITULUA

*Gizonak eztuela berenez onik, eta eziñ dukela
deusez ere buruperik.*

ARIMAK

1. Iauna zer da gizona zu hartaz orhoitzeko, edo zer da gizonaren semea zuk hura zure bisitaz ohoratzeko?
Nondik merezitu ditu zuk hari egiten diotzotzun grazia guziak.
Uzten baninduzu ere, o ene Jainkoa, zer zuzen nuke errenkuratzeko?

Eta zer kausi dezaket errateko ez badarotazu ematen galdetzen darotzudana.

Eziñ neure buruaz deus pensa, eta erran dezaket egiagorik hauxe baiño, Iauna, ez naizela deus, ez daikedala deus, eneganik eztudala deus onik; ez naizela flakeziarik baizen, eta bethiere neure iaidura guzia ezteusera dudala.

Halako maneraz bai non ezpanauzu kanpotik laguntzen, eta barnetik borthizten, laxatzen bainaiz berehala, eta erortzen epheltasunerat.

2. *Baiñan zu, Iauna, bethi orobat zare* eternitate guzian, bethi on, iustu, saindu.

Gauza guziak ordenatzen, eta arrimatzen ditutzula ontasunekiñ, istutasunekiñ, zuhurtziarekiñ, eta saindutasunekiñ.

Baiñan ni zeina aitzina baiño gehiago bainoa gibela berthutearen bidean ez nago denbora luzez estatu batean, zeren ganbiatzen bainaiz denboaren arabera.

Halere lauster altxatzen naiz plazer duzunean hedatu zure eskua ene laguntzeko.

Ezen zu zerrori nihoren laguntzarik gabe asko zare ene laguntzeko, eta ene borthizteko halako fazioñez non ezpainaiz haiñ ganbiakor izanen, baiñan ene bihotza osoki zure ganat itzuliko baita, eta zure baithan baiizen ezpaitu billhatuko bere sosegua.

3. Baldiñ banaki munduko konsolazioneen uzten, nahiz deboziornean aitzina goateko, nahiz zure baithan kausitzeko gizonen artean eziñ tuzkedan laguntzak, eta solejimenduak.

Orduan arrazoiñekiñ uste behar nuke betheko nintekela zure graziaz, eta zerutikako dohaiñez, eta konsolamenduez.

4. Esker darotzut, o ene Jainkoa, ene ganat heldu diren ontasun guziak zureganik heldu direnaz geroztik.

Ezen ezdeus naiz, eta banitate huts zure aitzinean guzia naiz ganiakorra herbala, eta flakoa.

Zertaz duket beraz ene baithan burupe, eta zergatik nahi dut izan prezatua bertzeez?

Ene ezteustasunagatik? Hori liteke azkeneko banitatea.

Egiaz banaloria izurri perillos bat da, eta lilluramendu handi bat egiazko loriaz gabetzen, eta zure graziaz billhuzten gaituenaz geroztik.

Ezen nihor bere buruaz kontent denean zure desgogara egiten da, eta gizonen laudorioen ondoan dabillanean galtzen tu egiazko berthuteak.

5. Arimaren egiazko loria, eta bozkario saildua da zure baithan bere atsegiña ematea, eta ez bere baithan zure handitasunean boztea, eta ez bere berthuteaz, eta kreatoretaz gure gogarako diren gauza guziez zuri ohore ematea.

Hala beraz, Iauna, gizonek lauda bezaitzate zu, eta ahantz ni; glori-fika betzate zure obrak, eta ez eneak; laudorio guziak diren zuretzat, eta nik ez dezadan enetzat geldit batere.

Zu zare ene loria, eta ene bihotzeko bozkarioa.

Eztut nahi loriarik, eta bozkariarik hartu zure baithan baizen, ene bizi guzian, ezen nitaz denaz bezanbatean eztut deus loria, eta burupe eman diezakedanik ene flakeziak, eta ezdeustasuna baizen.

6. Juduek eta mondanoek *billha bezate elkhari ematen dioten loria: nik behintzat eztut nahi billhatu Jainkoaganik heldu dena baizen.*

Ezen mundu huntako loria, ohore, eta handitasun guziak eztire banitaterik, eta erhokeriarik baizen zure eternitateko loriaren aldean.

O ene Jainkoa, zeñña baitzare ene miserikordia, eta ene egia; Trinitate dohatsua! zuri xoilki zor zaizkitzu laudoriak, ohoreak, berthuteak, eta loria mende guzietako mendetan.

XLI. KAPITULUA

Mundu huntako ohoreak meprezatu behar ditugula.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, etzaitzela trista ikhustez bertzeak ohoretarat altxatuak, eta zu arbuiatua, eta behekatua.

Altxa zazu zure bihotza ene ganat zerurat, eta eztuzu izaren damurik gizonez lurrean meprezatua izateaz.

ARIMAK

2. Iauna, haiñitsuak bagare non banitateak erreki enganatzen baiditu.

Neure buruari ungi behatzen badiot, ezagutuko dut egundaiño nihork ezarotala bidegaberik egiñ, eta hala eztudala arrazoiñik zutaz errenkuratzeko.

Ezen kreatura guziek zuzen dute ene kontra altxatzeko, hanbateraiño egun oroz ofensatzen zaitudanaz geroztik.

Hala desohorea, eta arbuioa haiñ iustuki daoikit niri, nola zuri laudorioa, ohorea, eta loria.

Eta ezpanago gogotik kreatura guziez meprezatua, utzia eta ezteustatzat idukia izaterat, eziñ duket ene barrenean bakerik, eta fermutasunik, ez zure graziaren argirik, ez zurekiñ batasun osorik.

XLII. KAPITULUA

Bizitze huntako bakea eztugula gizonen baithan ezarri behar.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, zure bakea ematen baduzu zeñ nahi den presunaren baithan, zeren den zure gogarakoa, eta zeren lakhet zaitzun harekiñ bizi-zea; bethi izaren zare khexos, eta trabatua.

Baiñan lotzen bazaizkit niri zeña bainaiz egia eternala, eta nihoiz ere ganbiatzen ez naizena, etzare tristatuko zure adiskidea hiltzen zaitzunean, edi bertze manieraz uzten zaituenean.

Nik behar dut izan zure adiskideentzat duzun amudioaren zimendua, eta enegatik behar tutzu maitatu berthutetsu iduritzen zaizkitzun guziak, eta mundu huntan maiteen ditutzunak.

Ni gabe ezta adiskidetasun egiazkorik, ez iraupenekorik, eta bi presunen arteko amudioa ezta garbia, baldiñ ni ezpanaiz hek elkharrekiñ lotzen tuen korapilloa.

Halako manieraz behar duzu izan hilla maite tutzun presunen afekzioeneri, non zure baithan dagoen bezanbatean nahi behar baituzu izan gizonen konpafiñarik gabe.

Zenbatenez gizona lurreko konsolazione guzietarik urruntzen baita, hanbatenez hurbiltzen da Jainkoa ganat.

Eta hanbatenez gorago altxatzen da Jainkoa ganat, zenbatenez behe-rago iausten baita bere ezteustasunerat, eta bere begietan agertzen meziprezagarriago.

2. Zerbait on bere baitharik duela uste duenak debekatzen du bere burupeaz Jainkoaren grazia bere ganat iaustetik, zeren espiritu sainduaren graziak bethi bihotz humilla billatzen baitu.

Baziñaki zure buruareb osoki ezeztatzen, eta kreaturen alderako amudio guzietarik billhuzten, ikhus ninzakezu zureganat iausten ene grazien abundanziarekiñ.

Ordean kreaturei beha iartzen zaizkotenean, , galtzen duzu bixtatik kreatzaillea.

Ikhasazu gauza guzietan zure buruaren garaitzen Jainkoaren amo-reatatik, eta altxatuko zare baratxe baratxe Jainkozko gauzen ezagutzarat.

Gauza bat xumea izan arren Jainkoaren ordenuaren kontra maitatzen baduzu lizuntzen du zure bihotza, eta hastantzen zaitu ontasun soberanoganik.

XLIII. KAPITULUA

Zeiñ banoa den munduko iakintasuna.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, eztezazula utz zure burua xarmatzerat gizonen solas ederrez: *ezen Jainkoaren erresuma eztago hitzetan; baiñan bai Jainkozko berthutean, eta indarrean.*

Zaude erne erne hitzen aditzeko, hek berotzen dute bihotza, hek agitze espiritua, ariman urtikimendua bixten, eta konsolazione fuerte guziak ematen.

Eztezazula behiñ-ere hitza irakur, zuhurrago, eta iakinsunago gizonen artean agertzeko.

Ikhasazu zure pasioneen hesteko antzea; hura gehiago baliatuko zaitzu gauzarik gaitzenen ezagutza baiño.

2. Irakurazu nahi duzun bezanbat; izan zaite nahi bezañ zuhur, eta iakinsun; bethiere ethorri behar da prinzipiorat; nik irakasten diotedala gizonei iakintasun guzia.

Nik ematen diotedala haurrei, eta sinpleei argi, eta intelijenzia gehiago gizon guziek elkarrekiñ eman ahal dezaketen baiño.

Ni mintzo natzaiona lauster izanen dela iakinsun, eta hagitz aiñ-tziñatuko dela zuhurtzian.

Zorigaitz haiñitz gauza kurios ikhasten hari direnentzat, eta ene ungi zerbizatzeke moldearen ikhasteaz artharik eztutenentzat.

Ezen ethorriko da egun bat, zeñetan Jesus-Kristo doktoren dokto-
rak, eta aingeruen nausiak examinatuko baitu bapederaren estudioak, erran nahi du miratuko bihotzak, eta konzienzia.

Orduan *miratuko du Jerusalem flanben argiz, illhunbean gordeak daudezen gauzak agertuko dire, eta ahalkeriak mututuko ditu hitz ederretako mihiak.*

3. Nik momento batez altxatzen dut espiritu humilla, eta gaiago egi-ten dut egia eternalaren arrazoiñamenduan aditzeko, hamar urthez eskolan estudiatu dutenki baiño.

Nik irakhasten dut hitzeko habarrotsik gabe; opinione diferenten nahasmendurik gabe, iakintasunak ematen duen haunturarik, eta burupe-rik gabe, ihardukitzeen gudukarik gabe.

Nik irakasten dut lurreko gauzen arbuiazen, oraiko ontasun iragan-korren uzten, eternitatekoen billhatzen, eta gustatzen; ohoreei ihes egiten, laidoen pairatzen, Jainko xolla baithan esparantza ematen, hura baizen ez desiratzen; eta hura maitatzen gauza guziak baiño gehiago.

4. Presuna batzuek ni bere bihotz guziaz maitatuz ikhasi tuzte eneganik Jainkozko gauza handiak, eta hetaz mintzatu dire miragarriki.

Haiñek zuhurtzia gehiago ardietsi dute gauza guziei ukho egiñik, gauza ederrak, eta gorak estudiaturik ikhasiko zuten baiño.

Batzuei gauza ardurazkoak erraten diotzatet, bertzeei irakasten diotzatet goragoak; batzuri agertzen natzaiote itzalen. eta figuren azpian, eta bertze batzuei ene misterioak argi handian erakuxten diotzatet.

Liburuek gauaa bera erraten diote guziei; baiñan eztituzte guziak orobat argitzen, zeren ni barrenean bainaiz egiaren irakatzaillea, eta nik bapederari partitzen baitiotzat argiak merezi duela iuiatzen dudan bezala.

XLIV. KAPITULUA

Eztugula behar kanpoko gauzez espiritua trahatu.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, on da haiñitz gauzen gaiñean etzaitezen izan iakinsun, eta zure burua iduk zazun munduari hilzat, *eta mundua zuri hill, eta gurutze-fikatutzat.*

Gor izan ere behar duzu haiñitz solasentzat, eta erne hagitz bakea eman ahal diezazuketen gauzentzat.

Hobeago da begiak zure gogarako eztiren gauzetarik apartatzea, eta bapederari nahi duenaren egiterat uztea; ezen ez kontrestetan, eta ihardukitzetan sartzea.

Jainkoarekiñ ungi lothua bazaude, eta haren iuiamenduari bhatzen badiozu axola guti izanzen duzu gizonen iuiamenduan garaitua izateaz.

ARIMAK

2. Helaz! ene Jainkoa, zertara billhakatuak gare? Auhendatzen dugu kalte tenporal bat; intres xume batek nekharazten gaitu, eta bagarabiltza lausterka; eta galtzen dugu gure arima, hurren nola eztakigula antisia gabe, eta haiñ kalte izigarriaz ukituak izan gabe.

Artha handi dugu progotxu gbeko, edo gutitako gauzentzat, eta ansikabeki lrgatzen tugu baitezpada behar ditugunak, zeren gure pendurak kanporat baikaramatza; eta hetan gogotik baikaudez, ezpagare seriozki sartzen gure barnetan.

XLV. KAPITULUA

Eztela edozein siñhetsi behar, eta guti behar dela mintzatu.

JESU-KRISTOK

1. Jauna lagun zakizkit ene atsekabea, ezen gizonaren laguntza ezta deusetako.

Oi zenbatetan gerthatu zait leilatasunik ez kausitzea gehien uste nuen lekhuari; eta zenbatetan kausitu dut gutienik uste nuen presunetan.

Alferrik ematen dugu beraz gure esparantza gizoenn baithan, ius-tuen salbamendua ezta kausitzen zure baithan baizen, o ene Jainkoa.

Zaren benedikatua, o ene Jauna, gerthatzen zaizkigun gauza guzietan.

Flakoak gare, eta ganbiakorrak; enganatzen gare, eta mudatzen aldi guzian.

2. Nor dago bere buruaren gainean haiñ erne, eta haiñ atzarria non ezpaita noizik behiñ errortzen ustekabeko faltetarar, eta espirituko penetarar.

Baiñan zure baithan bere esparantza ematen duena, eta bihotz sinple, eta xuzen batekiñ zu billhatzen zaituena, ezta haiñ erreki hetarat eroriko.

Eta atsekabetarat erortzen bada, hetaz alde guzietarik inguratua balitz ere, lauster hetarik atherako duzu, eta konsolatuko, zeren ezpaitutzu uzten behiñ-ere zure baithan fiñeraiño esparantza dutenak.

Bakharra dire hagitz adiskide leialak, bere adiskideen herstura, eta zorigaitz guziengatik ganbiatzen eztirenak.

Zu bakharrik zare, o ene Jainkoa, adiskide guziz leiala, eta ezta zure adiskidetanaren, eta leialtasunaren parerik.

3. Oi, ala birjina saindu batek zuhurki erran baitzuen tormentarik handienak ikhustean: *Ene arima finkatua da, eta fermuki zimendatua Kristo baithan!*

Hala baninz ni ere gizonen beldurra ez nintzake haiñ erreki altara, eta enetzake haiñ minki senti mihi gaixtoen kolpeak.

Nor da gaitz guziak aitzinietik ikhus ahal detzakena, edo heldu detzakena, edo heldu zaizkigun zorigaitz guziei itzur ahal dakieketena?

Eta aitzinietik ikhusirik heldu zaizkigunak ere haiñ miñ bazaizkigu, zein dorpheak dire bada ustekaberik zaurtzen gaituzten kolpeak.

Ene dohakabea! zergatik ez diyut gaitz horiek guzien kontra segurantzarik handienak hartzen, eta zergatik fidatzen naiz gizonen hitzetan?

Helaz! gizonak gare eta gizon flakoak haiñitzek aiñgerutzat bagaduzkate ere.

Nor beraz siñhetsiko dut baizen zu, o ene Jainkoa, zeinba baitzare egia, eta zeinba eziñ nihor engana baitezakegu, ez zu ere nihork?

Gizon guziak gezurtiak dire flakoak, ganbiakorrak, eta erorkorrak, bere gainki hitzetan: hala eztire erexki sinhetsi behar, zenbat hekien hitzek egia badirudite ere.

4. Ala zu Jauna, zuhurki abisatu baikaitutzu: *ez gaitzela fida gizonetan, gizonaren etsiak haren etxeokak direla*, eta nihork erraten badarotzu *Hemen da*, edo *Han da Kristo*, eztugula behar siñhetsi.

Hori frogatu dut ene gastuz. Oxala frogantza hark egiñ baiñindu goardiakorraro, eta zuhurrago ethorkizunekat.

Presuna batek gomendatzen darot sekretu bat; itxekazu gorderik, diotsa, nik erraten darotzudana, eta nik gauza hura sekretu datxekat, eta estalitzat dadukadala; bera eziñ daoke ixillik, eta erraten du nik erran dezadan nahi eztuena; badoa eneganik, eta denbora berean bere buruari, eta niri hitza faltatzen daroku.

Othoi ene Jainkoa, beira nazazu jende hitzuntzi, eta ariñetarik; ez nadiñ error hekien eskuetarar, ez nadiñ izan hekien iduriko.

Ematzu ene ahoan hitz egiazkoak, eta ziñezkoak; urrun zazu eneganik mihi enganaria; ezen eztut behar ene baithan onetsi bertzeen baithan gaitzesten dudana.

5. Oi nolako bakea, eta abantaila den bertzeez ez mintzatzea; erraten diren guziak ez siñhetea, hek bertzeei ez ondatzea, gutiri bere barrena agertzea, gure bihotzeko lekhuako, eta iuieari bezala zuri bethi behatzea, gizonen haizezko solasen arabera ez jiratzea, eta nahi izatea gauza guziak iragan ditezen gure barnean, eta kanpoan zure borondate sainduaren arabera.

Ala on baita, grazia segurean beiratzeko, ihe egitea gizonen begietan distiatzen duten gauza guziei; ez desiratzea munduaren estimua, eta admirazionea gure ganat erakhar dezaketan gauzarik, eta artha handirekiñ billhatzea gure eskasak guti, eta gure berthuteak berret detzaketen guziak.

Ezen berthute distiantegiak, eta sobra prezatuak haiñituz galdu ditu.

Eta kontrarat progotxos izatu da bethi, ixilltasun handi batean grazia gordetzea bizitze huntan, zeinnetan bethi tentazionez, eta etsaiez inguratua baikare.

XLVI. KAPITULUA

Jainkoa baithan eman behar dugula gure fidantzia mihi gaixtoz zaurthuak garenean.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, zaude fermu, eta emazu ene baithan zure esparantza; ezen zer dire gizonen solasak; baizen hitz airean galtzen direnak; eta harriak hausten eztutenak.

Egia bada zutaz erraten dena, libra zaitte lehen bai lehen eskas har-tarik.

Ezpaduzu zure burua faltiar kausitzen; paira zazu gogo onez, erran gaixto hura Jainkoaren amoreagatik.

Etzare gai tormenta handien iasateko; eztuzu bada bederen zenbait hitz gogor pairatu behar?

Zergatik haiñ gauza xumeak min egiten darotzu bihotzean? Zeren oraiño haragizkoa baitzare, eta behar baiño gehiago gizoni behatzen batiozute.

Arbuiatua izateko beldurrez, eztuzu hiroik aditu nahi zure eskasen gaiñean, eta zabilta zure buruaren edertatzeko aitzekia billha.

2. Baiñan sar zaitte barnagi buruaren ezagutzan, eta ikhusiko duzu mundua oraiño zure bihotzean bizi dela, eta gizonen gogara egiñ nahizko gutizia banoak zure baithan badirauela.

Ezen zure faltengatik beheratua, eta mezprezatua izateko duzun bel-durrak erakuxten du ageriki etzarella egiazko humilla, ez egiazki *mundua-rentzat hilla*, eta eztela *halaber mundua hilla, eta gurutzefikatua zuretzat*.

Baiñan adi zazu ene hitza, eta gizonen solaz guziez etzare kontu hariko.

Gizonen gaixtakeriak asma ahal detzakeen guziak zure kontra eras-ten balire ere, zer bidegabe zinduke? Uzten bazintu erran hek guziak antsia gabe aireko fixa bezala, gai othe litezke zure burutik ille baten athe-ratzeko ere?

3. Presuna bat eztenean bere barrenean sarthua; bihotza kanporat barraitua duenean, eta Jainkoa begien aitzinean eztuenean hitz moko bat asko da haren zaurtzeko, eta minki ofensatzeko.

Baiñan ene baithan bere esparantza ematen duenean, bere iuiamen-du propioa trikatu gabe; gizonen iuiamenduentzat ezta beldur izanen.

Ezen ni naiz Juiea, eta bihotzen barrenak ezagutzen ditudana; nik badakit er maneraz gauzak iragaten diren; badakit nork egiñ duen ofensa, eta nori egiten zaion.

Nik permetiturik egiñ da hunelako gauza, edo erran halako hitz, eta hori gerthatu da *argitarat atheratzeko haiñitzen bihotzetan gordiak zaudezen gogotak*.

Inozenta, eta faltaduna nik iuiatuko ditut mundu guziaren aitzinean; baiñan nahi izatu ditut bata, eta bertzea lehenago frogatu iuiamendu gorde batez.

4. Gizonen lekhukotasuna maiz enganioa da; baiñan ene iuiamendua egiazkoa da, fermua, eta deusek eziñ ganbiatuko du.

Maiz gordea da, eta nihor gutik ezagutzen ditu haren sekretuak.

Eta ez bethi iustua iduritu arren presuna zuhurziaz gabetuei, hargatik xuxena da, eta eziñ nihor engana dezake.

Niri utzi behar zait beraz gauza guzien iuiamendua, nork bere burua siñhetsi gabe.

Ezen iustua ezta altaramendurat ereriko, zer nahi den gaitz gertha dakion Jainkoak permetiturik.

Damu guti izanen du, iende batzuek haren kontra gaizki, eta iniustu-tuki mintzatzen badire; eta halaber bozkario guti bertze batzuek haren alde iarririk iustuki defendatzen badute.

Zeren baitaki *nik zundatzen ditudala bihotzen, eta erraiñen barrenak*, eztudala iuiatzen kanpoko idurien arabera, et maiz gizonen begietn on, eta laudagarri dena, gaixto dela eta kriminel ene iuiamenduan.

ARIMAK

5. Ene Jauna, eta ene Jainkoa zeña baitzare iuie iustu, borthitz, eta pairakorra, zeñak ezagutzen baituzu gizonen flakezia, eta gaixtotasuna; zaren othoi ene indarra, eta ene habe bakharra.

Ezta asko ni neure begietan hobenduri ez izatea; zureek ikhusten dute ene baithan nik eziñ ezagut dezakedana, eta mehatxatu nauten aldi guzietan behar izatu dut humiliatu, eta hiroi guziak eztiki hartu.

Barkha dietzakidatzu, ene Jainkoa, bertzela konportatuz egiñ ditu-dan hutsak, eta egidazu grazia ethorkizunean humillago, eta pairakorrago izateko.

Hobeago dut othoiztu zure miserikordia guziz handia ene barkhamenduaren ardiesteko; ezen ez fidatu, ene baithan dela uste dudan iustasunean: ezen ene konzienziaren xokoluak, eta gordairak eztitut eza gutzen.

Ezen deusetan ere faltiar neure burua kausitzen ez tudalarik halare eziñ neure burua iustificat dazaket, zeren eta zure miserikordia gabe gizon batere ezpaita iustu edirenen zure aitziñean.

XLVII. KAPITULUA

*Munduko pena guziak gogotik behar direla pairatu
bititze eternalaren ardiesteko.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, etzaitzela unha ene amoreagatik hartu ditutzun lan gaitz, eta penagarritan; ez bekizu bihotza error atsekabetan; baiñan ene agintzak borthitz bezaitza, eta konsola zer nahi gertha dadiñ.

Aski podorosa naiz neurri gabeko sari bat hekien orde zuri emateko.

Etzare hemen denbora luzez nekhatuko, eta etzare bethi nahi gabetan izanen.

Igurikazu aphur bat, eta lauster ikhusiko duzu zure gaitz guzien akhabantza.

Ethorriko da momento bat zeinñetan zure pena et altaramendu guziak fiñatuko baitire.

Denborarekiñ iragaten direnk ariñak dire bethi, eta laburrak.

2. Egizu bethi egiñ behar duzuna; hari zaitte leialki lanean ene mahastian, eta neroni izanen naiz zure golardoa.

Eskriba zazu, irakur, kanta psalmuak; maita zazu penitentzia, ixiltasuna, othoitza, eta paira zatzu animoski gerthatzen zaizkitzun atsekabe eta kontresta guziak.

Bititze eternalak merezitzen ditu gudu horiek guziak, eta handiagoak ere.

Egun batez ethorriko da bakea, eta egun hura eztaki nihork Iaunak baizen, ezta hura izanen oraikoa bezalako eguna, zeinñaren ondoan gaba baita; baiñan izanen da egun eternal bat klaritate fin gabeko bat, bake fermu bat, eta sosegu seguratu bat.

Eztuzu orduan erranen: *nork libratuko nau heriotzeko gorputz huntarik?* eta etzare gehiago oihuz egonen. *Helaz! ene desterruaren luzea!*

Ezen heriotzea deseginñen da, eta ezeztatuko, zure dohatsutasuna eziñ altaratzuko izanen da, eta gozatuko zare griñarik gabe zeruko bozkario guziez, Jainkoaren konpaiñiaz, eta loriaren edertasunez.

3. Oi! ikhusten bazintu zeruan ene sainduen khoroa eternalak, eta nolakoa den orai haiñen loria zeñei munduak leheango mezpreziorekiñ behatzen baitzieten, bizitzea ere merezitu ezpalute bezala! Duda gabe humilia zintezke lurreraño, eta nahiago zinduke gizon guziei obeditu, ezen ez bti ere manatu.

Nahiago zintuzke Jainkoagatik atsekabeak pairatu, ezen ez bizitze huntako egunak atsegiñetan iragan; eta abantail handitzat estima ziñeza-ke gizonen aitzíñean ezteustzat idukia izatea.

4. Oi! egia hauk gusta baziñetza, eta zure bihotzaren barreneraño sar balitez nola atrebi zintezke zure gaitz guzietan errenkura xume baten ere egiterat?

Zer da hiñ gaitz handirik, gogotik pairatu behar eztenik bizitze dohatsu, eta eternal baten ardiesteko?

Ezta gauza gutia Jainkoaren erresumaren galtzea, edo irabaztea.

Altxa zatu beraz zure begiak zerurat; han ikhus nazazu ene saindu guziez inguratua; hek gudu handiak izan tuzte munduan; baiñan orai boz-karioan dire, konsoalzionean, bakean, eta egonen dire enekiñ eternitate guzian, ene aitaren erresuman.

XLVIII. KAPITULUA

Zeruko dohatsutasunaz, eta mundu huntako miserez.

ARIMAK

1. Oi Jerusalem zeruko egoitza gozo, eta dohatsua! O eternitateko egun ditziosa, gbak illhuntzen eztuena baiñan egia soberanoak bethi argitzen duena!

Egun zori onekoa! zeñetan gustatzen bita bethiereko bozkarioa, segurantza osoa, eta eztitasun eziñ altaratzukoa!

Oxala ethorria balitz egun hura, eta oraingo egun hauk guziak akhabatuak balire!

Orai danik egun hark argitzen du sainduentzat bere diztiadura guzian: baiñan urrundik hagitz, eta haiñitz itzalen artetik bere arraioak arthkitzen ditu lurreko bideanteen gaiñerat.

2. Zeruan daudezenek gustatzen dute atsegiñekiñ egun dohatsu hura; Ebaren ume desterratuek frogatzen dute bihotz miñekiñ zenbat khiratsez betheak diren hemengo egun dohakabeak.

Ezen denbora huntako egunak laburrak dire, gaixtoak, atsekabez, eta behazenez betheak.

Hemen gizona bekhatuek lizuntzen dute pasioneek amarratzen dute; beldurrak altaratzen du; arthek khexatzen dute; kuriostasuna barriatzen du, banitateak tratatzen du; enganioak itsutzen du; nekheak ahitzen du; tentazioneeek penatzen dute, atsegiñek flkatzen, eta gabekak tormentatzen.

3. Oi! noiz ethorriko da gaitz hauk guzien fiña! noiz libratuko naiz bizioen gathibusasun dohakabetik?

Noiz ez naiz zutaz baizen orhoituko, ene Jainkoa; noiz osoki zure baithan boztuko naiz.

Noiz gorputzeko, eta espirituko traba guzietarik ilkhirik manera guziez libro izanen naiz.

Noiz gozatuko naiz bake fermu eta nahasmendu gabeko hartaz, bake seguratu, barneko, eta kanpoko bake deusek eziñ altaratzuko hartaz?

O Jesus ona, eta maitagarria! noiz izanen naiz estatu hartan zeinetan nik zu bekhoz bekho ikhusiko baitzaitut, zeinetan zure eresumako loria kontenplatuko baitut! noiz izanen zaitut zu gauza guzien orde?

Noiz izanen naiz zurekiñ erresuma hartan, *zeiña preparatu baituzu maite zaituztenentat eternitate guzitik.*

Helaz! utzia naiz hemen desterratu dohakabe bat bezala etsaien lurrean, zeinetan bethiereko gerlak baitire, eta lazeria eziñ gehiagokoak.

4. Iauna konsola nazazu ene desterruan, goza zatzu ene atsekabeak; ezen ene bihotzak eztu zuretzat baizen hasbeherapenik.

Munduak ene gaitzen arinzeko eman nahi darozkidan konsolamendu guziak nekha garri, eta penagarri dire enetzat.

Ene gutizia miña da zurekiñ hertsiki lothua iztea, eta eziñ hartarat hel naiteke.

Ene desirak altxatzen naute zeruko gauzetarat, baiñan ene pasioenen kargak pisatzen nau, eta lurreko gauzek lurerrat thirutzen naute.

Espirituak eman nahi nau gauza guziez gorago, baiñan haragiak nahi badut, eta ez beheratzen nau.

Eta hala ni dohakabea, ene buruaren kontra guduan hari naiz, *ene buruaren etsai naiz*, eta kontresta neure buruarentzat karga eziñ iasanezko bat, ene spirituak goiti, eta haragik beheiti naramanaz geroztik.

5. Oi zer bihotz miñ ezut pairatzen, noiz eta ere othoitzean nagoeanean, eta zeruko gauzetan gogoa dudanean, haragiak milla fantasma, eta lilluramendu gogoratzen baitarozkit!

O ene Jainkoa etzaitzela othoi hastan eneganik, etzaitzela zure zerbitzarianik itzul zure koleran.

Arthik atzu zure ihurtzuriak, eta zure xismistak, eta sunsi zatzu zure fletxak, eta egor atzu ihesi ene etsaiak bere artifizio guziekiñ.

Biribilla zatzu zure ganat ene sensu guziak ahantsaraz dietzakidatzu munduko gauzak, egidazu grazia hei ukho egiteko, eta bizioen fantasma banoak arbuiatzeko.

O egia eternala! hel zakizkit, eztezazula sofri banitateak egiñ diezadan daiñurik.

O zeruko ezttasuna! zato ene ganat, eta khen zatzu ene bihotzetik lohitasun guziak.

Zure miseriak infinituak barkha bietzakit othoitzean nagoenean zureganik ene gogoa hantzen duten errebelamendu guziak.

Aithortzen dut ardura dudala bertzetan gogoa, eta maiz gutiago naitzela ene gorputza den lekhuan, ezen ez ene gogoeta airatuek naramaten lekhutan.

Eta egiazki ene gogoa den lekhuan naiz, eta da ene gogoa nik maite dudana den lekhuan.

Eta naturalki atsegiñ egiten darokun gauzak usantzak gure gogarako egiten duena lauster heldu zaiku espiriturat.

6. Hori zeronek erran darokuzu klarki, o egia eternala! *zure bihotza den lekhuan da zure tresora.*

Zerua maite badut zeruko gauzak atsegiñekiñ gogoan erabiliko ditut, mundua maite badut munduko onez boztuko naiz, eta tristatuko munduko gaitzez.

Haragia maite badut haragiari daozkan gauzak ethorriko zazizkit gogorat, espiritua maite badut spirituaren araberako gauzetan hrtzen dut atsegiñ .

Fiñean gogotik mintzo naiz maite ditudan gauzez, eta halakoez mintzatzen bertzeak gogotik aditzen ditut, eta bihurtzen naiz etxerat halako gauzen orhoitzapenez, eta imajinez burua betherik.

Baiñan dohatsu da, ene Jainkoa, zuregatik kreatura guziak bere bihotzetik hantzen dituena, bere naturalezari bortxa egiten dioena, eta haragiaren gutziak spirituaren kharraz hersten, eta mortifikatzen dituena.

Manera hortan bere konzienzia soseguan emanik othoitz garbia ofrenda diezazuntzat; lurreko gauzak kanpoan, eta barnean bereganik hastandurik gai kausi dadintzat aingeruen baltsan egoteko.

XLIX. KAPITULUA

Dohatsutasunaren gutiziaz, eta bertze munduko golardeez.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, sentitzen duzunean ematen dudala zure baithan berotasun saindu bat eternitateko zorionarentzat; desiratzen duzunean zure gorpuzteko presondegitik ilkhitzea ene argien kontenplazteko; orduan zabal zazu zure bihotza, eta har zazu espirazione hori zure arimaren hedadura guziaz.

Eskerrak bihur diotzotzu Jainkoaren miseriardiari, ziña haiñ eztiki heldu baita zureganat, zeñak haiñ samurki atzartzen baizaitu; zeñak haiñ sendoki sustengatzen baizaitu, beldurrez zure pisutasun propioak eroraz zaitzan lurreko gauzen amudiorat.

Ezta hori heldu zure gogoetarik, eta ez zure ahaletarik: baiñan ene graziaren faboretik, eta ene miseriardiako begitartetik berthutean aitziaña zaitezen, humiltasunean bortitz zaitezentzat, ethorriko zaizkitzun gudutarat prepara zaitezentzat; zure bihotz guziaz niri lot zakizkidantzat, eta zure borondate guziaz zerbitza nazazuntzat.

2. Ene semea, sua bixten da erreki; baiñan khe gabe ezta kharra altxatzen.

Hala badire presuna batzuk zerukotz desira beroak dituztenak; ordean eztire osoki garbi afekziona humanoen zikhiñetik.

Handik heldu da zenbat khar handirekiñ zeruko ontasanak galdeztzen badarozkidate ere ezpaitutuzte phuruki ene loria xoillagatik galdeztzen.

Halakoak dire maiz zure gutiziak, eta hargatik dire hanbat griñez nahastuak.

Ezen intres, eta amudio propioz nothatua dena, eziñ daiteke ez xahua, ez perfeta.

3. Galde diezadazu beraz ez zure nahiaren, eta aisiaren arabera dena, baiñan ene loriari daokana, eta ene gogara dena: ezen gauzez ungi iuiatzen baduzu behar duzu ene ordenuak zure gutizia baiño gehiago preza-tu, eta zure nahia utzirik enea konplitu.

Ezagutzen ditut zure nahiak, eta maiz entzunen ditut zure hasbera-penak.

Nahi zinduke orai danik gozatu Jainkoaren umeen libertateaz, eta loriaz; atsegiñekiñ darabillazu gogoan etxez eternal hura, eta herri bozkarioz bethe hura.

Baiñan ezta oraiño zure orena ethorri: iguriki behar duzu zenbait denboraz, eta denbora hura gerlaren, nekhearen, eta frogantzen denbora da.

Nahi duzu izan bethea ontasun soberanoaz; baiñan eziñ dukezu orai.

Ni naiz ontasun guzien gaiñeko ontasun hura: zaude ene beira, dio launak, Jainkoaren erresuma ethor dadiñ artheraiño.

Asko atsekabe behar duzu lurraren gaiñean pairatu, eta haiñitz frogantzarik iragan.

Konsoalzioneak ere izanen tutzu batzuetan: ordean eztuzu izanen bozkario perfeta.

Eztuzun beraz beldurrik, eta prepara zaite animorekiñ egiterat, eta airatzerat naturaleza gehienik kontrestatzen duten gauza guziak.

Gizon berriaz bezitu behar duzu, eta behar duzu bertze gizon batetarat kanbiatu.

Maiz egiñ behar duzu nahi eztuzuna, eta utzi behar duzu nahi duzuna.

Bertzeak helduko dire bere xede guzietan, eta zu ez batetan ere.

Hek diotena adituko da, eta zuk diozuna arbuatuko.

Bertzeen othoitzak entzunen dire, zureez ezta kasurik egiñen.

5. Bertzeak laudatuko dire, eta zu ahantziko.

Bertzeei emanen zaizte karguak, eta zu etare deusetako gai idukiko.

Orduan naturalezak pairatuko du, eta handia daikezu horlakoak ixillik, eta errenkura gabe pairatzen baitutzu.

Manera hortan frogatzen da Jainkoaren zerbitzari leiala, ikhusteko nola dakien gauza guzietan bere buruari ukho egiten, eta bere pasioneen garaitzen.

Nihoiz ere eztuzu beharrago zure buruari billa izatea, nola gutien nahi zinduken gauza ikhusi edo pairatu behar duzunean; eta guziz manatzen darozkitzuteanean gaua batzuk arrazonik, eta progotxurik gabeko iduritzen zaizkitzunak.

Eta nola buruzagi baten azpian baitzare, eta eziñ kontra egiñ baitio-tzokezu haren podoreari, garratz iduritzen zaitzu zure nahi propioak utzi-rik haren ordenuen konplitzea.

6. Baiñan, ene semea, konsidera zazu nolakoa izanen den nekhe hau- kien fruitua, ziñ guti iraunen duten, eta zeñ sari handia darraioten: eta etzaituzte tristatuko, aitzitik borthiztuko dute zure pazientzia.

Ezen zure nahiei zeren zerbait bortxa hemen egiñ diozuten zure nahi guziak konplitutako dire zeruan.

Han kausituko duzu plazer duzun guzia, eta desira ahal dezakezun guzia.

Han ontasun guzien iabe izanen zare hekien galtzeko beldurrik gabe.

Han zure borondatea enerekiñ bat izanen da, eta eztu berzerik deu- sere nitaz lekhora desiratuko.

Han nihork ezta rotzu kontrarik egiñen, nihor ezta zutaz errenkura- tuko, nihork ez tütü zure xedeak debekatuko, ez trabatuko; baiñan nola ontasun guziak aitzinean izanen baitituztu zure desira guziak konplituak izanen dire, eta betheko dute bihotzaren hedadura guzia.

Orduan emanen darotzut loria fiñ gabeko bat pairatu duzun afrun- tu baten orde; bozkario guzien bilduma zenbait nigarren orde; eta zeren eman zaren bethi azkeneko herrunkan, iarriko zare bethikotz zeruko lorian.

Han ageriko da nolakoa den obedienciaren fruitua, zer bozkario darraion penitenziari, eta zeñ handia den humiltasunaren balioa.

7. Orai beraz humilioa zaite, eman zaite guzien azpian, eta etzaitzeze- la kontu hari noren ganik heldu den zuri eman zaitzun manua.

Duzun artha solamente gogo onez hartzeko, eta puntualki konpli- tzeko zureganik galdetzen dutena; nahiz den galdetzaillea zure aitzindaria, nahiz den zure azpikoa edo zure kidea.

Batak bilha bea hau, bertzeak hori; haiñak eman beza bere loria gauza batean, eta hark bertzean; izan beitez laudatuak ehun milla presu- nez.

Zuk etzazula eman zure bozkarioa, edo ohorea gauzetan; baiñan zure mezpreatzean, ene loriaren bilhatzean, eta ene loriaren konplitzean.

Zuk izan behar duzun gutizia bakharra da *Jainkoa izan dadiñ bethiere loriafikatua nahiz zure biziaz, nahiz zure heriotzeaz.*

L. KAPITULUA

Nola arima alijituak eman behar duen Jainkoaren eskuetan bere burua.

ARIMAK

1. Ene Iauna, eta ene Jainkoa, eta guziz saildua, zaren benedikatua orai, eta mende guzietan, zeren zuk nahi izatu duzun guzia egiñ baita, eta zuk egiten duzun guzia bethi ona baita.

Zure zerbitzaria boz bedi ez bere baithan, edo berze nor nahi denen baithan; baiñan xoillki zure baithan; zu zarenaz geroz ene egiazko bozka- rioa, bai, ene Jainkoa, zu zare ene eparantza, ene khoroa, ene kontenta- mendua, eta ene loria.

Eta egiazki, Iauna, *zer du zure zerbitzariak zureganik izatu duena baizen,* eta halere oraiño merezitu gabe.

Gauza guziak zureak dire, zuk egiñ ditutzu, eta zuk eman ditutzu.

Ni probea naiz, eta nekhatua ene gatzetasuneko denboratik, ene arima dolo- ratzen da, eta batzuetan nigarretaraiño; *altaratzen da* maiz ene pasionez garaitua izateko beldurrez.

2. Zure bakearen bozkarioa nahi dut; zuk zure umeei ematen diozuten bakea galdegiten dut, eta khartsuki desiratzen dut zure konsoazioneen argia zeña baita ume hekien bazka.

Bake hura ematen badarotazu, eta isurtzen baduzu bozkario saildua hura zure zerbitzariaren arimarat, allegriazko kantez betheko da guzia, eta zelorekiñ hariko da zure laudatzen.

Baiñan hastantzaen bazare hareganik, maiz egiten zaren bezala *ezii ibilliko da lausterka zure mandamenduko bidean;* belhaunak aldi guzian flaka- tuko zaizko, eta haren eskuek eztute indarririk izanen bere bulharren iotze- ko baizen, ikhusirik erori dela lehen zuen estatu dohatsutik: *Noiz eta ere zure argiak haren brnaren gainean diztiantzen baitzuten, eta gerizatzen baitzinduen* tentazione muthirien kontra *zure hegalean itzalaz.*

3. Aita iustu, saildu, eta bethi laudatzekoa, ethorri da zure zerbitza- riaren frogatzeko orena.

Aita guziz maitagarria, iustu da zure zerbitzariak oren huntan zerbait paira dezan zure amoreagatik.

Aita bethi adoragarria, huna non den ordua zeñetan zuk eternitate guzitik ikhusi duzun bezala zure zerbitzariak kanpotik garaitua behar baitu izan aphur batekotz zurekiñ bethi bizitzekotz bizitze barreneko batez.

Den beraz arbuiatua, den humiliatua, den gizonen begietan eroria, eta garaitua, sofrikariz kargatua, ahiduraz flakatua, zurekiñ batean argi berri baten alban bitz dadintzat, eta fiñean dohatsuen zorionaz zeruan goza dadintzat.

Aita guziz saildua zuk horla manatu duzu, zuk horla nahi izatu duzu, eta zure ordenuen arabera garthatu da gauza.

4. Ezen zuk zure maiteei egiten diozuten grazia da, hei indarra ematea guzien gogo onez pairatzeko zure amoreagatik, eta hei atsekabeak egortzea, plazer duzun aldi guzietan, eta plazer duzun presuna guzien bidez.

Ezen lurrean ezta deus gerthutzen zure probidenziaren ordenuz, eta konseilluz baizen: deus ezta egiten bere ethorkia zure borondate soberanoaren eztenen.

On izatu da enetzat, Iauna, humiliatu bainauzu, iakiñ dezadantzat, bide hortaz iustu egiten ditutzula gizonak, eta ene bihotzetik supherbiazko goratzapen guziak, eta burupe bano guziak khi detzadantzat.

Progotxos da enetzat zeren *ene bisaia ahalkeriaz estalia izatu baita.* Ene konsolazioneak bilha detzadantzat hobeki zure baithan, ezen ez gizonen baithan.

Hortik ikhasi ere dut zure iuiamendu gordeen beldur izaten: ikhusririk gaztigatzen duzula gaixtagiña bezala iustua ere; baiñan bethi iustuki, eta zuzenki.

3. Esker darozut, o ene Jainkoa, zeren eztaozkidatzun gupidetsi zure gaztiguak; aitzitik zeren zure kolpeez porroskatu bainauzu, niri dolorea dolorearen gaiñean egorririk, eta barneko penei gorputzeko sofrikariak ere iuntaturik.

Ezta deus ere ez zeruan ez lurrean ni konsola nazakenik baizen, zu. O, ene Iauna, eta ene Jainkoa, arimen miriku zerutik ethorria, *zeiñak zaurtzen baigaituzu, eta sendatzen eramaten thonbaraiño, eta handik bihurarazten.*

Hedatu duzu zure besoa ene gaiñert eta zure zigorrada instrukzionetzat baliatuko zait.

6. Huna non naizen esk aita guziz maitagarria; humiliatzen naiz, eta ematen dut neure burua bihotz onez zure gaztiguen azpian.

Jazar zazu ene bizkarraren gaiñean, behera zazu ene buru superbioa; xuzen zazu ene borondate makhurra zurearen arabera.

Egiñ nazazu zure dizipulu humill, eta jainkotiar, hala nola baitakizu egiten plazer duzunean, zu obedi zaitzadantzat den kheñurik xumeanean.

Neure burua, eta nik ditudan guziak ematen ditut zure gaztiguako xigorren azpian; hobeago dut mundu huntan gaztigatu bertzean baiño.

Zuk ezagutzen ditutzu gauza guziak, jeneralean, eta partikularrean, eta ezta gure konzienzia barrenean deus estalirik zuretzat.

Ethorkizuneko gauzak zure ezagutzan dire, ethor ditezen baiño lehenago; eta nihork eztaotzu irakatsi behar, zer lurrean iragaten den.

Zuk badakizu zer dudan on berthutean aitzina goateko, eta zeñ progotxos diren atsekabeak bizioen herdoilldura khentzeko.

Egizu nitaz plazer duzun guzia, eta eztezazula arbuia ene arima bere bekhatuengatik, zeñiak nihork baiño hobeki zuk ezagutzen baituzu.

7. Indazu grazia ez dezadan ikhas, iakiñ behar dudana baizen, ez dezadan maita maitatu behar dena baizen, ez dezadan lauda zure gogara denik baizen, eta ez dezadan arbuia zure desgogara denik baizen.

Egidazu grazia ez dezadan gauzez iuia *kanpoko itxurapenen arabera, eta ez nadiñ mintza iendeenganik aditzen ditudan hitz ariñen arabera;* baiñan iuia dezadan gauza ageri direnez, eta espiritualez xuxenki, eta egiaren arabera, eta gauza guzien gaiñetik billha dezadan zure borondate sailduaren konplitea.

8. Gizonak enganatzen dire maiz bere sensuen arabera iuiaturik. Munduaren maitatzailleak enganatzen dire, halaber gauza ageri direnak eta iragankorrak baizen ez maitaturik.

Gizon bat hobeagotzen othe da, zeren den handiagotzat idukia?

Ez segur; eta gizon bat bertze batez laudatua, ezta bertzerik, baizen enganari bat enganatua bertze enganari batez: superbio bat bertze superbio batez, itu bat bertze itu batez, eri bat bertze eri batez: eta laudorio bano horiek baliatzen dire hobeki ohoratzeke baiño desohoratzeke, eta konfunditzeke.

Ezen St. Franzes humillak erran duen bezala gizona hanbat da bere baithan zenbat baita zure begietan, o ene Jainkoa.

LI. KAPITULUA

Gauza humilletan hari behar dela; handiagorik eziñ egiñ ditekenean, guziz agortasuneko denboran.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, eziñ bethi iraun dezakezu zure berotasunean, eta bethi eziñ zaudezke kontenplazioeko gradu gora batean, ezen naturaleza haiñ da gaixtua, eta flakatur, non baitezpada behar baituzu iausi beheragorat, eta ikhasi bortxaz bederen bizitze huntako lazerien iasaten.

Izanen ditutzu bethi haiñitz khirats, eta barneko pena pairatzeko, gorputz hilkor batean bizi zareino.

Behar duzu beraz haragian zareino maiz auhendatu haragiaren karga pisua zeinak gibelatzen baitzaitu bizitze espiritalari zure burua osoki ematetik, eta Jainkozko gauzen kontenplatzetik.

2. Orduan egiñ dezakezun hoberena da zure unhaduraren arintzea kanpoko zerbait obra humillez ene baithan zure esparantza ematea eta ene begira egotea; zure agortasuna eta zure desterrua pazienziarekiñ iasatea, zure ganat bihur nadiñ arteraino zure konsolatzerat, eta zure pena guzietarik libratzerat.

Ezen ahantziriko darozkizut zure nekhe guziak, eta gozaraziko zaitut barreneko bakeaz.

Idekiko darotzut ene eskrituren atsegiñezko baratzea, zure bihotza bozkarioak zabalduko du, eta *abiatuko zure lausterka ene manamenduen bidean.*

Orduan ezagutuko duzu *bizitze huntako sofrikaioak eztirela deus, bertze-kotz zureztat dagoen loriaren aldean.*

LII. KAPITULUA

Batbedrak uste behar duela gaztiguak hobeki dituela merezi konsolazioneak baiño.

ARIMAK

1. Iauna, eztut merezi ethor zaitezzen ene konsolatzerat. Iustuki tratatzen nauzu miserian, eta atsekabeen uzten nauzunean.

Ezen itsasoan ur den bezanbat nigar egiten banu ere, ez netzake merezi zure konsolazioneak.

Ezen haiñ handizki, hanbat aldiz, eta hanbat maneraz ofensatu zaitudan ondoan, eztut iguriki behar gaztigutik, eta punizionerik baizen.

Hala gauza guziak ungi pisatu ondoan, eztut merezi den konsolazionerik xumeena.

Baiñan zuk Jainko guziz ona, zure obrak desegiñ nahi eztitutzuna, eta *zure graziazko tresorak miserikordiazko iarrotan erakutxi nahi ditutzuna*, ematen diotzotzu zure zerbitzariari merezitu gabe Jainkozko konsolazioneak, gizonen konsolazioneak ez bezalakoak.

Ezen zure konsoalazioneak munduko solasen konsolazionetarik hagitz dire diferentak.

2. Zer egiñ dut, Iauna, zuk niri zeruko konsolamendurik emateko.

Helaz! eztut kausitzen deus onik ene bizitze guzian, eztut deus ikhusten ene baithan, baizen bethiereko pendura bat biziorat, eta nagitasun handi bat ene eskasen uzterat.

Egia da gazua hori, eta eziñ ukha dezaket, bertzela erraten banu ene kontra altxa zintezke, eta nihor ez ene alde.

Zer beraz merezitu dut ene bekhatuez baizen ifernua, eta eternitateko sua.

Aithortzen dut zin ziñez ene Jainkoa, merezi dudala manera guziez trufatua, eta arbiatua izatea, eta ez naizela gai zure zerbitzarien artean kondatua izateko.

Heraberekiñ egiten dut aithor hori, halere erranen dut egia ene buruaren kontra; ene bekhatuez akusatuko naiz zureganik errexkiago miserikordiaren, eta barkhamenduaren ardiesteko.

3. Zer erranen dut ene bekhatuen orhoitzapenak ematen darotan ahalkeria, eta nahasmenduan.

Eziñ ahoa idek dezaket baizen errateko hitz hauk bekhatu egiñ dut, Iauna, bekhatu egiñ dut, urrikal nakizu, eta barkha diezadazu.

Utz nazazu aphur bat ene atsekabea, auben, eta nigar egjiterat, iauts nadiñ baiño lehenago illhunbezko lur hartarat, zeña baita herioaren egoitza.

Eta zer galdegiten duzu bekhatore kriminel, eta dohakabeaganik, baizen ean dezan bihotza humiliatua, eta bere bekhatuen urrikiak erdiratua.

Egiazko urrikiak, eta bihotzeko humiliazioak sor-arazten du barkhamenduaren esparantza; hark sosegatzen du konzienzia altaratuak kobrazten grazia galdua, libratzen gizona Jainkoaren koleratik, eta iuntatzen musu saildu batez arima penitenta bere Jaunarekiñ.

4. Bekhatore baten urrikimendu humilla zure gogarako sakrifizio bat da, zeñaren urriña hobeago baitzaitzu insensu, eta bertze usain on guziena baiño.

Urriki hura konpara daiteke *usain on preziatu harekiñ, zeña isuria izatu baitzen zure oin sakratuen gainerat: ezen eztuzu egundaiño arbiatu bihotz egjazki urrikitu, eta humiliatu bat.*

Urrikimendu hura da ihes lekhua gure arimako etsaien kontra.

Hark eramaten tu bertzetan hartu ditugun notha, lohidura, eta khutsu gaixto guziak.

LIII. KAPITULUA

Munduko ontasunekiñ iosiak direnei eztiotzatela Jainkoak ematen bere graziak.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, deus ezta haiñ baliosik, nola ene grazia, eztu nahi izan bertze gauzekiñ belsatua, ez nahastatua munduko konsolazioneekiñ.

Nahi baduzu beraz hura eman diezazudan hastan zatzu zureganik traba guziak.

Billha zazu erretiramendua, lakhet bekizu bakharrik zure buruarekiñ egoten.

Ihes egiozute solas alferrei, iarraik zakizko othoitzari, duzun artha zure konzienzia garbi idukitzeaz, eta zure bihotza bethi zure bekhatuen urrikiak zaurtua izateaz.

Munduari ez balitz bezala behatu behar diozu, eta lothu behar zaizko Jainkoari hertsikiago lurreko gauza guziei baiño.

Ezen eziñ dukezu gogoa ene baithan finkatua, munduko atsegiñ iragankorren ondoan zabilzala.

Hastandu behar duzu zure ezagunetarik, eta maitetarik, eta iduki behar duzu zure arima munduko konsolazione guziez gabetua.

Hartarakotz Iondoni Petri Apostoluak othoizten ditu hertsiki giristiño guziak, bizi daitezen lurraren *gainean lehortar, eta bideante bezala.*

Oi nolako segurantzarekiñ hilzen den gizona deusi ere mundu huntu amudioz ezatxakona!

Ordean arima eri eta flakoa eziñ daoke gauza guzietarik horla hastandua, eta lurreko gauzekiñ iosia denak eztaki zer den gizon barrenkoi, eta espiritualaren libertatea.

Bada nahi badu izan espiritual, behar diote ukho egiñ, atzei bezala hurkoei ere; eta bere buruaren beldur izan behar du nihoren ere baiño gehiago.

Zure burua osoki garai ahal badezazu errekiago gero bertzeak eginen tutzu.

Biktoriarik handiena nork bere burua garaitzea da. Nork ere bere burua hezi baitu halako maneraz non haren sensuek arrazoiñari obeditzen baitiote, eta haren arrazoiñak gauza guzietan ene borondateari hura da bere buruaren garaitzaille, eta munduaren nausi.

3. Nahi baduzu perfekzione gora hura ardietsi, lothu behar zaizko lan hari zure indar guziez, hari behar duzu zuhaitza errotik pikatzen, athera behar duzu zure bihotzetik zeure buruarentzat zure aisientzat, eta zeñi nahi den munduko ontasunentzat duzun amudio desordenatua.

Nork ere bere amudio propioa garaitu baitu, haiñak egiñ du hurren guzia, ezen ebaki du bizio guzien erroa.

Eta biktoria haren fruitua da bake bat deusere eziñ altara dezakena.

Baiñan nola gutiak baitire bere buruei hiltzera ensaiatzen direnak: hala gehienak bere pasioeen gathibu gelditzen dire, halako maneraz non espirituak eziñ garai baitetzake haragia.

Bada enekiñ libertate osoan ibiltzeko hezi behar dire gutizia desordenatuak eta ez lothu kreatura bati ere pasioez, edo amudio propioz.

LIV. KAPITULUA

Graziaren, eta naturalezaren mobimendu diferentz.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, artha handirekiñ hari zaite zure baithan berezten naturalezaren, eta graziaren mobimenduak, ezen hagitz dire gaitzak ezagutzen, eta presunarik argitueneke ere nekhez ikhasten dute hekien artean difernziaren egiten.

Guziak ungiari darraizko: guziek zerbait ontasun dute bere hitzen, eta obren xedetzat; baiñan ungiaren itxurak haiñitz enganatzen ditu.

2. Naturaleza siñeziosa da, gizon gehienak irabazten ditu, eta bereganatzen, enganatzen, eta bere saretarat erorazten, eta eztu bertze xederik bere buruaren kontentatzea baizen.

Kontrarat graziak eztu nihor enganatzen, simplea da, eta artifizio guzien etsaia: hastantzen da gaizkiaren iduri guzietarik, guziak egiten ditu phuruki Jainkoagatik, zeñia baita haren egjazko sosegua, eta haren xede bakharra.

3. Naturalezak eztu hil nhi, eztu nahi izan zapatua, ez garaitua, nekhez obeditzen du, eta gaitzi zaio azpiko izatea.

Baiñan graziak darabillan arimak artha daoka bere buruaren mortifikatzeaz, eta atsegiñen gutiziei kontra egiteaz, nahi du garai dezaten, libertateaz gabe dezaten, erregela hertsien azpian emendatzen.

Urrun da nausitasuna billhatzetik edo desiratzetik; aitzitik bethi nahi du izan Jainkoaren manuko, eta egon haren azpian, *eta bethi prest dago bere burua* Jainkoaren amoreagatik *gizon guzien azpian ematerat.*

4. Naturaleza bere intresak darabilla, hura bere abantailen ondoan dabilla.

Graziak berriz eztio beiratzten bere aisiari, eta probetxuari; baiñan bai bertzeren onari.

5. Naturalezak nahi du izan ohoratua, eta errespetatua.

Graziak eztu nahi ohore, eta loriarik Jainkoarentzat baizen.

6. Naturaleza ahalkerian, eta mezprezioaren beldur da.
Graziak *pairatzen ditu afruntuak bozkariorekiñ Jesus-Kristoren amoreagatik.*

7. Naturalezak maite du pausua, eta gorputzaren aisia.
Grazia eziñ daoke alferrrik, eta gogotik lanari lotzen zaio.

8. Naturaleza gauza ederren, eta kuriosen ondoan dabilla, higuin ditu gauza txarrak, lodiak, eta latzak.
Graziak billhatzen tu gauza lanoak, eta guti baliosak; harroak, eta gogorak eztitu arbuiatzen; gogotik iausten tu tresna zahar, eta ihetzeak.

9. Naturaleza lurreko gauzei darraiote, bozten da irbaziaz, tistatzen kalteaz, asarratzen; eta sumintzen hitz ofensagarri batez.
Grazia lotzen zaie zeruko ontasunei haiñ borthizki non munduko kalteek ezpaitute altaratzen, ez ukitzen bidegabeek, ez asarratzen ofendek; zeren bere tresora, eta bozkarioa eman baitu zeruan deusik galtzen ezten lekhuana.

10. Naturaleza abariziosa da, eta hirritsez bethea gogotikago dago ematerat baiño hartzerat, bereak ditu maite, et iabetu nahi du gauza guziez.

Grazia liberala da, hark eztu nahi iabetasunik, balsan nahi ditu gauzak; gutiz kontentatzen da, eta *atsegiñago zaio hartzea baiño ematea.*

11. Naturalezak emten daroku amudio munduarentzat, eta kreatu-
rentzat billharazten darozkigu gorputzaren nahikarak; eta erabiltzen gaitu banitatean ondoan; galarazten daroku denbora solas, eta goan ethorri alferretan.

Graziak ematen du Jainkoaren amudioa, eta berthuteena; hark ukho egiten diote kreatuei, ihes munduari, higuin ditu haragiaren gutizia lohiak; uzten ditu pasaieta inutillak, eta ahalke da iende artean agertzeaz ere.

12. Naturalezari on zaio kanpoko konsoalzioeen izatea, eta sensuen atsegiñez gozatzea.

Graziak gure konsolazionea billhatzen daroku Jainkoa baithan, eta ontasun soberanoan, gure atsegiñ guzia.

13. Naturaleza bethi hari da bere progotxu, edo aisiagatik, eztu deus egiten dohaiñik, baiñan haiñbertze, edo gehiago izateagatik, eta bederen fagorez, eta laudorioz pagatua izateagatik, eta haiñitz baliarazten ere du egiten, edo ematen duena.

Baiñan graziak eztu billhatzen deus iragankorrik, eztu nahi bertze irabazirik edo sririk Jainkoa bera baizen, eta lurreko ontasunetarik eztu nahi zeruko ontasunen ardiesteko behar dena baizen.

14. Naturaleza bozten da ahaide, eta adiskide haiñitzen izateaz, loriatzen da bere sortze diztiantaz, eta kasta nobleaz, handiei gorthe egiten diote, lausengatzen ditu aberatsak, eta bere idutakoei egiten diote besta, eta begitarte.

Graziak maite ditu bere etsaiak, eta adiskide haiñitz izateak ezti buruperik ematen, ezta supherbiatzen bere sortzeaz, eztu prezatzen bere aitziiñekoen noblezia, berthuteak ezpadio prezarazten.

Pobrei gehiago behatzen diote aberatsei baiño, eztitu handiak lausengatzen; baiñan inozent doloratua urrikaltzen zaio. Presuna sinpleak, eta egiatiak ditu maite, eta ez dobleak, eta artifiziosak.

Presuna prestuak hertxatzen ditu *gerotik gerorat perfekzioanean aitziiña gaterat*, eta Jesus- Kristoren berthuteak obretan emanik haren iduriko egiterat.

15. Naturaleza lauster errenkuratzen da penaz, eta gabeaz.

Graziak konstanki pairatzen du pobrezia.

16. Naturaleza beretzat hari da, ihardukitzen badu, gudu egiten badu, beretzat egiten du.

Graziak gauza guziak bihurtzen diotza Jainkoari, zeiiñaganik heldu baitire: eztu uste baduela deus onik, eztu deusez ere buruperik eztu ihardukitzen, eta eztaoka bere burua bertzeak baiño argituago; baiñan bere adimendua, eta argi guziak ematen ditu Jainkoaren zuhurziaren, eta haren iuiamenduen azpian.

17. Naturalezak iakiñ nahi tu gauza gordeak, eta sekretuak; aditu berriak, ilkhi kanporat, eta dastatu gauza guzietatik. Nahi du izan ezagutua, eta zerbait egiñ, bederen, laudorioak, eta estimua erakhar diozoketetik.

Grzaia ezta kontu hari berriez, eta kuriostasun banoez; ezen horietan eztu ikhusten gure korrupzione zaharraren markarik baizen, eta ber-

tze alde egia errateko ezta deus berririk, hala nola ezpaita deus iraupe-
nezkorik lurraren gaiñean.

Hark irakasten du sensuen gutizien hersten, banaloriari, eta gure
buruaz dugun kontentamenduari ihes egiten, gure baithan laudagarri, eta
miragarri direnak humiltasunaz gordetzen, gauza guzietan, eta iakintasu-
naren argi guzietan arimaren progotxua, eta Jainkoaren loria billhatzen.

Eztu nahi izan laudatua, baiñan Jainkoa nahi du lauda dadiñ bere
dohaiñ guzietan, zeren hark bere liberalitate phuruz ematen baititu gauza
guziak.

18. Grazia hura naturaz goragoko argi bat da, Jainkoaren dohaiñ
berezi bat.

Hura da ungi mintzatzeko hautetsien marka, eta zigillua, eta salba-
mendu eternalaren bahia. Hark arima altxatzen du lurreko gauzen amu-
diotik zeruko gauzen amudiorat, eta lehen guzia haragizko zena guzia
espiritual egiten du.

Hala zenbatenaz naturaleza heziago eta zapatuago baita hanbatenaz
grazia isurtzen da bethekiago arimarat; eta gizon barrenkoia egunetik egu-
nerat Jainkozko isuri husuez perfekzioean aitziañatzen da, eta hurbiltzen
Jainkoarekiñ behar duen idurirat.

LV. KAPITULUA

*Naturelezaren korrupzioez, graziaren beharraz,
eta hark arimetan egiten dituen efektuez.*

ARIMAK

1. Ene Iauna, eta ene Jainkoa, zure imajinarat, eta idurirat kreatu
nauzuna, indazu bada zure grazia hura zeiañaren handitasuna, eta beharra
haiñ ungi erakutxi baitarotazu; garai dezadantzat ene naturaleza gaixtoa,
zeiañak bethiere bekhaturat, eta heriotzerat bainarama.

*Ezen sentitzen dut ene haragan bekhatuaren legea, espirituaren legari kontra
egiten dioena zeiañak gathibu itxekitzen bainau, eta maiz ergiten baitaokit sensuen
nahikarak.*

Hala eziñ garai deaket ene pasioneen indarra zure grazia ezpada
ethortzen ene bihotzerat, ene laguntzerat, eta borthizterat.

2. Zure graziaren, eta grazia handiaren beharra dut hezteko natura-
leza bat, *haste hastetik gaitzerat ekharria.*

Ezen naturaleza hura lehenbiziko gizonaren bekhatuaz gaixtatua, eta
pozoatua izatu da, eta bekhatu haren pena iausti da Adamen ume guzie-
tarat.

Halako maneraz bai non naturaleza ona, eta eskas gabea zelarik zuk
kreatu zinduenean, orai haren izena ematen baizaio bizioari, eta flakezia-
ri; zeren eta naturaleza hark graziaz ezpada lagundua lurrerat, eta bekha-
turat baikaramatza.

Hark orai duen indar aphurrak su iñar bat dirudi hautsaz estalia, eta
su iñar hura arrazoin naturala da illhunbeez estalia, ziañaren artetik egiten
baita oraiño ungiaren; eta gaizkiaren, egiaren, eta gezurraren artean
berezkoa, eta diferenzia; ezteularik arren ahala ungi zaiionaren egiteko,
gabetua delarik egiaren ezagutza osoaz, eta haren desirak eztiarelarik ius-
tuak, eta inozentak.

3. Hargatik, ene Jainkoa, zure *legan lakhetzen zait, eta maitatzen dut barre-
neko gizonaren arabera*, baitakit, *ona dela, iustua, eta saindua dela*, kondenatzen
dituela gaizki guziak, eta irakasten darokula bekhatuaren higuintzen.

Baiñan haragiak bekhatuaren legearen azpian ematen nau; eta sensuen
gutuziak hobekiago egiten ditu arrazoinarenak baiño.

Handik heldu da, *kausitzen baitut ene baitan ungiaren egiteko nahia, eta ezpaitut kausitzen haren konplitzeko ahala.*

Deliberazione onak hartzen ditut: baiñan nola ene flakotasunean eskasten baitzait hagoan egoteko behar dudan grazia, den trabarik xumeena edireten dudanean flakutzen naiz, eta bihotza erortzen zait.

Hala ezagutzen dut perfekzioarean bidea, eta badakit zer behar dudan egiñ haren ardiesteko; baiñan ene korrupzioarean karga pisuak zapaturik eziñ harat hel naiteke.

4. Oi, ene Jainkoa, ala zure graziaren behar bainaiz ungiaren hasteko, hartan aitziñatzeko, eta haren osoki akhabatzeko.

Ezen hura gabe eziñ deus dakiket; *baiñan gauza guzien egiteko gai naiz hartaz borthiztua naizenean.*

O grazia zeruko dohaiñ egiazkoa, zeña gabe ezpaita merezimendu propiorik, eta zeña gabe naturalezaren dohaiñ guziak ezpaitire deus.

Hura gabe gizonaren iakintasuna, eta antzea, aberastasuna eta edertasuna, indarraren, eta bihotzaren handitasuna, espiritua, eta hitz ederrak, eztire deus zure begietan, o ene Jainkoa.

Ezen naturalezaren abantaill horiek ematen zaizkote onei bezala gaixtoei ere, grazia, eta Jainkoaren amudioa da hautetsien dohaiña berezia, hartaz merezitzen dute bizitze eternala.

Haiñ gauza handia da grazia, non profeziazko espiritua, mirakuiilluen obratzeko dohaiña, eta kontenplazionerik gorena ere ezpaitire hura gabe prezatze.

Fedea bera, esparantza, eta bertze berthuteak eziñ daitezke zure gogarako, o ene Jainkoa, grazia, eta kharitatea gabe.

5. O grazia dohatsua, ziñak espirituz pobre direnak berthutez aberats egiten baititutzu, eta zeruko dohaiñez betheak direnak humill baitaduzkatzu!

Iauts zaitte ene arimarat, zato ene ganat, eta goizetik betje nazazu zure konsoalzioeez, beldurrez nekheak, eta agortasunak flakaturik eroraz nazaten.

Othoizten zaitut, o ene Jainkoa, bethi kausaraz nazazu zure grazian zure aitziñean.

Ezen *asko dut zure grazia*, naturalezak desiratzen dituen bertze gauza guzietarik izaten ezpanu ere.

Zer nahi den tentazione, edo atsekabe gertha dakidan *ez naiz deusen ere beldur izanen zure grazia enekiñ deiño.*

Hark borthizten nau, gidatzen, eta laguntzen nau.

Ene etsai guziek baiño indar gehiago du, eta argi gehiago munduko zuhur guziek baiño.

6. Hark irakasten du egia, hark xuxentzen bizitzea, hark argitzen bihotza, arintzen penak, eta atsekabeak, khentzen tristezia, eta beldurra, hazten debozioea, eta isu penitenziazko nigar sainduak.

Zer naiz ni hura gabe, egur ihar bat sukoz baizen on eztena?

Beraz, ene Jainkoa, zure graziaz prepara nazazu aitziñetik, eta grazia hura lagun bekit bethi, eta atzarria iduk benaza kontiño obra onen egiterat. Jesus-Kristo zure semea launaren merezimenduak gtik. Halabiz.

LVI. KAPITULUA

*Gure buruari ukho egiñ behar diogula, eta iasan gurutzea
Jesus-Kristok bezala.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, zenbatenaz gehiago higuinduko baituzu zure burua, hanbatenaz hertsikiago enekiñ lothuko zare.

Eta nola kanpoko deus ez desiratzeak egiten baitu barreneko bakea, hala gure buruei ukho egiteak egiten du Jainkoarekiñ gure batasuna.

Nahi dut ikhas detzazun gauza guziak ene nahirat uzten konrestarik, eta errankizunik batere gabe.

Niri iarraik zakizkit, ni naiz bidea, egia, eta bizitzea; biderik gabe nihor eziñ dabilke, egia gabe ezta ezagutza segurik, bizitzea gabe ezta nihor bizi.

Ni naiz zuk hartu behar duzun *bidea*; zuk sinhetsi behar duzun *egia*, zuk desiratu, eta iguriki behar duzun *bizitzea*.

Ni naiz *bide* segura, *egia* eziñ enganatuzkoa, *bizitze* fiñ gabekoa.

Ni naiz *bide* xuxenena, *egia* lehena, *bizitze* egiazkoa, dohatsua eternala.

Ene bidean bazaude, ezagutuko duzu egia, *egjak salbatuko zaitu*, eta bizi araziko zaitu eternitate guzian.

2. *Bizitzea ardietsi nahi baduzu begira zatzu ene manamenduak.*

Nahi baduzu egia ezagutu, sinhetsazu ene baithan.

Perfet izan nahi baduzu sal zatzu dituzun guziak.

Ene dizipulu izan nahi baduzu ukho egjozu zure buruari.

Bizitze dohatsua irabazi nahi baduzu, mezipreza zazu oraiko bizitze hau.

Nahi baduzu zerurat altxatu, behera zaite, eta humilia lurrean.

Ene erregetasunaean partale nahi baduzu, iasan zazu enekiñ gurutzea.

Ezen gurutzearen maitatzailleek baizen eztute kausituko dohatsutaren, eta egiazko argiaren bidea.

ARIMAK

3. Ene Iauna, eta ene Jainkoa zure bizitzea haiñ nekhatua, eta munduaz arbuaiatua izatu denaz geroztik, egidazu grazia zure imitatze, eta munduaren mezipreziaren desiratze.

Ezen zerbitzaria ezta handiago bere iauna baiñ, ez eta dizipulua bere nausia baiñ.

Usa zazu beraz zure zerbitzaria zu bezala bizitzen, ezen hortan dago ene salbamendua, eta saindutasun egiazkoa.

Zure bizitzeaz mintzo eztiren liburuek edo solasek ez naute konso-latzen, ez naute osoki kontentatzen.

JESU-KRISTOK

4. Ene semea, dakizunaz geroztik, et irakurri duzunaz geroztik nik zer egiñ, eta irakatsi dudana, *dohatsu izanen zare hek obretan ematen badituzu.*

Nork ere baitakizki, eta begiratzen baititu ene manamenduak hark ni maitatzen nau, eta nik ere hura maitatuko dut; eta hura iararaziko dut ene aitaren truan.

ARIMAK

5. Jesus ene Iauna, egiñ bedi zuk erran eta agindu duzun bezala, eta othoi gai errenda nazazu grazia haren ardiesteko.

Hartu dut gurutzea zure eskutik, iasanen dut gurutze hartu dudana, eta garraiatuko dut heriotzeraiño darotazun bezala.

Fraide saindu baten bizitzea gurutzea da baiñan gurutze hura zeruko bidea da.

Sarthu naiz bide hartan, etzait zillhegi gibelat bihurtzea, are gutiago bide haren uztea.

6. Ea beraz anaiak, goazen elkharrekiñ Jesus gurekiñ izanen dugu.

Jesusen amoreagatik hartu dugu gurutzea: haren amoreagatik iasan zagun fiñeraiño.

Hura izanen da gure laguntzaille, gidari, aitzindari.

Horra gure erregea non doan gure aitzinean, hark gure alde nahi du gudukatu.

Jarraik gakizkon bihotz handirekiñ, eztugun etsaien beldurrik.

Hill gaitezen behar bada gerla hortan, eta gure laidotan etzagula erranaraz gai izatu garel gurutzearen banderaren uzteko.

LVII. KAPITULUA

Etzaizula bihotza erori behar gure eskasengatik.

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, nahiago zaitut ikhusi humill, et pazient atsekabetan; ezen ez debozinez, eta konsolazione espiritualez bethea gauzak zure gogara doazkitzunean.

Zergatik horla khexatzen zare zure kontra egiñ edo erran den gauza xume batez.

Handiagoa balitz ere, etzinduke hargatik altaratu behar.

Utz atzu gizonen solas bano horiek, ezta gauza berri bat halakoen aditzea, ezta lehen aldia horla zure kontra mintzatu direna; ez eta azkena ere haiñitz bizi bazare.

Bihotz haiñitz duzu deus pairatzekorik eztzunean, bertzeei konseillu onak ematen diotzotzute, eta zure hitz onez borthizten ditutzu; baiñan ustekabeko zerbait gaitz gerthatzen zaitzunean, berehala eskasten zaitzu konseillua, eta indarra.

Ezagut zazu beraz zure flakotasun eziñ gehiagokoa; frogatzen duzu maiz den gauzarik xumeenetan. Halere iakiñ zazu pena horiek, eta horla-koak zerutik egortzen zaizkitzula zure salbamendukotz.

2. Khen zatzu lehen bai lehen pena hek zure bihotzetik; eta eziñ bazaozke hek sentitu gabe, bederen etzaitezela khexa, eta hekiengatik ez bekizu bihotza eror.

Paira zazu bederen pazienziarekiñ eziñ egiñ badiezakezu bozkario-rekiñ.

Pena baduzu zure kontra mintzaten aditzeaz, eta orduan kolera bixten bada zure bihotzean, fazega zazu berehala, eta ezpedi athera zure aho-tik hitz behar gabekorik, eta flakoak eskandala detzakenenik.

Kalma bihurtuko da lauster graziarekiñ batean, eta grazia hark sosegatuko du zure bihotzeko altaramendua, eta erresumiñ guzia gozatuko.

Bizi naiz oraiño, dio Jainko Iaunak, bethi prest zure laguntzerat, eta zuri egundaiño baiño konsolazione gehiagoren ematerat, baldiñ zure esparantza guzia ene baithan emanik othoizten banauzu khar handirekiñ.

3. Zaren fermu, eta prepara zaite egundaiño baiño gehiago pairatzeraty.

Ez dezazula etsi gerthatzen bazare atsekabeez maizago penatua, edo borthizkiago tentatua.

Alabaiñan gizon zare, eta ez Jainko: baduzu gorputz bat, eta etzare espiritu huts aingeruak bezala.

Nola ziñagozke beti berthutezko, eta indarrezko estatu batean, hala egotu eztirenaz geroztik ez aingeruak, zeruan ez eta gizona parabisu lurrekoan.

Nik plaiñuz daudezenak konsolatzen ditut, eta atheratzen bere penetarik, nik jainkotasuneraño altxatzen ditut bere flakotasuna ezagutzen dutenak.

ARIMAK

4. Ene Iauna den bethiere benedikatua zure hitza: *gozoago da ene bihotzarentzat eztirik hoberena ene ahoarentzat baiño.*

Zer egiñ nezake hanbat atsekabe, eta hersturen erdian, zuk ezpaniduzu borthizten zure hitz sainduez?

Baiñan zer antzia dut nik zer nahi den pairaturik ere, ardiesten badut salbamenduko porturat?

Iauna inazu fiñ on bat, eta mundu huntarik bertzerat iragate dohatu bat.

Ene Jainkoa orhoit zaite nitaz, eta gida nazazu biderik xuxenenaz zure erresumarat. Halabiz.

LVIII. KAPITULUA

*Ez ditugula zundatu behar Jainkoaren iuiamenduak,
eta gutaz gorago diren gauzak. Zer manieraz behar ditugun
ohoratu sailduak.*

JESU-KRISTOK

1. Ene semea, begira zaitte sartzetik gauza goregitan, eta zundatzetik Jainkoaren iuiamendu gordeak.

Ea zergatik Jainkoak bat uzten duen, eta bertze bati grazia handiak egiten diotzon, zergatik den bat humiliatua, eta bertze bat altxatua.

Gauza horiek ixitzen dituzte gizonen argi guziak, eta hekien espiritu eta arrazoiñamendu guziak ez tire gai Jainkoaren ezagutzeko.

Hala beraz deabruak horlako gogoetak egortzen darozkitzunean, edo gizon kuriosek horlako galde suerterik egiten darozkitzutenean; ihardets diozozute profetaren hitz hautaz: *Justua zare launa eta zure manamenduak zuzenak dire*.

Edo bertze hautaz: *Iaunaren iuiamenduak egiazkoak dire, eta berenez dire iustuak.*

Gizonak izialdura behar dute ene iuiamenduentzat, eta ez dute hari behar hekien zundatzen, ezen gizonaren adimendua ezta gai hekien eza gutzan sartzeko.

2. Etzaitzela halaber iar ihardukitzen sailduen merezimenduz, hea bata sailduago den bertzea baiño, nor den handiago edo gorago zeruko erresuman.

Horlako gauzek bixten tuzte maiz behar gabeko eskatimak, hazten supherbiontasuna, eta banaloria, eta bat bedera banitate gorde batez bere sailduaren bertzeak baiño gorago haltatzen hari dela, egiten dire banderizak, eta hetan sartzen herrak eta inbidiak.

Ihardukitze horiek ez tire behiñ ere on eta probetxos gizonentzat, eta bethi dire higuigarri sailduentzat, *zere ezpainaz ni eskatimetako Jainkoa baiñan bai bakezkoa*, eta bake hura eztago nork bere burua egiazki haltatzean: aitzitik nork bere burua egiazki humiliatzean.

3. Batzuek debozione gehiago dute saildu batentzat bertze batentzat baiño, ordean afekzione hori maizago da humanoa, eta naturala ezen ez naturaz goragokoa, eta jainkozkoa.

Saildu guziak nik egiñ ditut, nik eman diotet grazia, nik loriaz sariztatu ditut.

Nik ezagutzen tut bakhotxaren merezimenduak, *nik eman diotzet ene eztitasunaren, eta ontasunaren markak*, hek enetzat deus egiñ baiño lehen.

Nik ezagutu ditut mende guziak baiño lehenago nerrorek maitatu, eta predestinatu ditudanak, ez naute hek ni lehenik hautatu, *nik hek hautatu ditut, eta berezi mundutik.*

Nik deithu ditut ene graziaz, ene ganat thiratu ditut ene mierikor-diaz, nik munduko tentazione diferentean artean gidatu ditut.

Nik bethe ditut ene konsolazione sailduz, nik eman diotet onean iraupena, eta perseberanzia, nik fiñean khoroatu dut hekien pazientzia.

4. Nik guziak ezagutzen ditut, guziak lehenbizikotik azkeneraiño, eta maitatzen amudio infinitu batez.

Nik behar dut beraz izan laudatua gauza guzietan, eta gauza guzien gaiñetik, nik behar dut izan ohoratua ene sailduetan; ezen nik predestinatu ditut; eta altxatu haiñ loria handirat, merezimendu propiorik aitziziñetik izan gabe.

Hargatikan nork ere meziprezatzen baitu xumea, haiñak eztu ohoratzen handiena, *ezen nik egiñ ditut handia, eta xumea.*

Eta nork ere ofensatzen baitu saildu hetarik bat, haiñak ni ofensatzen nau, eta zeruan diren bertze guziak.

Ezen guziak karitateaz iuntatuak, eta bat egiñak dire.

Eztute gogo bat, borondate bat, eta amudio bat baizen.

5. Baiñan guziz miragarri dena da, maiteago bainaute ni bere buruak, eta bere merezimendu guziak baiño.

Ezen bere buruaz gorago altxaturik, bere amudio propiotik ilkhirik maitatzen naute ni soberanoki, eta bere indar guziez, eta hartan kausitzen dute bere pausua, eta dohatsutasuna.

Deusek eziñ gibela detzake ene maitatzetik, eta eiñ iauts ditezke ni baiño deus beheragoren maitatzerat, zeren nola baitire egia eternalaz betheak sekulan iraungituko ezten amudiaren suaz erretzen hari baitire.

Hala beraz gizon haragizko lurrera bihotza penditua dutenak, eta bere atsegiñak baizen maitatzen ezta kitenak ez bitez atrebi sailduen dohatsutasunaz mintzatzerat.

Berretzen, edo gutitzen dute hekien loria bere nahiaren arabera, eta ez egia eternalak ematen duenaren arabera.

6. Hetarik haiñitzen baithan bada inoranzia, guziz haiñen baithan, zeina argi eskasez ezpaitakite zer den amudio phuiru, eta espiritual batez nihoren maitatzea.

Nihoren maitatzean amudio naturalak, eta adiskidetasun humanoak darabiltza; eta uste dute lurreko gauzez bezala dela zeruko ez ere.

Baiñan diferentzia hagitz handia da, presuna inperfetek uste duenaren, eta presuna zerutik argituek ezagutzen dutenaren artean.

7. Begira zaitte beraz, ene semea, mintzatzetik gauza goregiez, eta zure iakiña ixitzen dutenez.

Baiñan zure egiñ ahal guziak egitzu zeruko erresuman lekhu batean iateko, azkena behar balitz ere.

Hortaz nihork baleaki ere nor den handiago, edo sailduago zeruan, zertako luke ezagutza hura? baldiñ ezpada hortaz baliatzen bere buruaren ene aitziñean humiliatzeko, eta ene gehiago ohoratzeke, eta laudatzeko.

Nihor pensatzen dagoenean zein handiak diren haren bekhatuak, zein xumeak haren berthuteak, zein urrun den sailduen perfekzionetik, hobekiago, eta Jainkoaren gogarago egiten du, sailduak elkarrekiñ konparatzen, eta hekien handitasunaz, edo xumetasunaz ihardukitzen hari denak baiño.

Hagitzez hobeago da sailduak ohoratzea, eta othoiztea, eta hekien laguntza humiltasunekiñ, eta nigarrekiñ galdetzea; ezen ez hekien sekretu gordeen kuriostasun alfer batez miratzen, eta zundatzen haritzea.

8. Hek osoki kontent dire, gizonek balakite kontentatzen, eta solas, eta ihardukitze bano horiek bereganik hastantzen.

Eztute loriarik thiratzten bere merezimendu propiotarik, eztute hartzen deus onik dutela bereganik, guziez niri egiten darotate ohore; hortaz nik guziak eman diotzatet hekientzat izatu dudana amudio soberanoaz.

Haiñ betheak dire Jainkozko amudioz, eta zeruko atsegiñez, non eziñ baituke deus eskasik hekien loriak, eta dohatsutasunak.

Zenbatenez baitire sailduak lorian gorago altxatuak, hanbatenez dire bere baithan humillago, eta arrazoin hartaz dire eneganik gehiago hurbilduak, eta enekiñ hertsikiago iuntatuak.

Hargatik da errana eskritura sailduan: *Ematen dituztela bere khoruak Jainkoaren oiñetan, ahuspez iarraitzen direla bildotxaren aitziñean, eta adoratzten dutela mendetako mendetan bizi dena.*

9. Haiñitzek galdetzen dute, *nor den handiena zeruko erresuman*, eta ezpaitakite hea berak gai izanen diren kondatuak izateko xumeenen artean.

Gauza handi bat da xumeen ere zeruan izatea, zeinñetan guziak handiak baitire; guziak deithuak direnaz geroztik Jainkoaren umeak, eta egiazki guziak hala direnaz geroztik.

Ezen xumeak altxatuko dire millen artean, biziko dire millaka mendez, eta bekhatoreak bizitzerik luzeenaren ondoan hillen dire sekulakotz.

Apostoluek gldetu zuten egun batez nor izanen zen *handiena zeruko erresuman*, eta aditu zuten errepusta hau, *ezpazaitte konbertitzen, eta egiten haurren iduriko, etzaitte sarthuko zeruko erresuman. Nor ere beraz humiliatuko baita haurto bat bezala, hura izanen da handiena zeruko erresuman.*

10. Zori gaitz xumeekiñ batean humiliatu nahi eztutenentzat; ezen nola baita zeruko athea behera eziñ han sarthuko dire.

Zori gaitz halaber aberatsentzat zeinek baitituzte mundu huntan bere atsegiñak, eta nahikarak: ezen pobreak zeruan sartzen direnean hek egonen dire kanpoan oihuz eta nigarrez.

Humiliak boz zaitetze; *boz zaitetze pobreak; ezeñ zuena da zeruko erresuma*; baldiñ Jainkoaren bidean xuxen ibiltzen bazaite.

LIX. KAPITULUA

Jainko xoilla baithan behar dugula eman gure esparantza guzia.

ARIMAK

1. Iauna, noren baithan eman behar dut ene fidanzia hemen nai-zeiño? eta norenganik igurik ahal dezaket konsolamendurik mundu hontan?

Eztut deus uste zureganik baizen, o ene Jainkoa, zeinaren miseri-kordia infinitua baita.

Non ungi izatu naiz zu gabe, edo non gaizki kausitu naiz zurekiñ?

Nahiago dut gauza guzien eskasean bizi zure amoreagatik, ezen ez aberastasunen erdian zu gabe.

Nahiago nuke lurreko desterrua baldiñ zu han baziñe enekiñ, ezen ez zeruko erresuma zu han ezpaziñe.

Ezen zu zaren lekhan da zerua, eta heriotzea, eta ifernua zu etza-ren lekhan.

Zu zare ene gutizia guzien xedea, zure ganat egon behar dut bethi plainuz, oihuz, eta hatsbeherapenez.

Fiñean ene beharretan eziñ bertze nihori fida nakiok zuri baizen, o ene Jainkoa, eta nihor eztago zu bezain prest ene laguntzerat.

Zu zare ene esparantza, ene habea, ene konsolatzaillea, eta ene adis-kide guziz leiala.

2. *Guziak bere progotxuaren ondoan dabilta.* Zuk eztuzu billhatten ene salbamendua baizen, eta gauza guzian ene progotxukotz baliarazten tutzu.

Tentazione, eta atsekabeen hirriskuan zuk ni maiz utzi arren, guziak ene progotxutan egiten ditutzu, ezen usatu ohi duzu zure maiteen milla maneraz frogatzen.

Hargatik etzaitut gutiago maitatu, eta laudatu behar atsekabe, eta frogantza horietan naizenean, zeruko konsolazionerik handienez bethe-tzen nauzunean baiño.

3. Hargatik, ene Iauna, eta ene Jainkoa, zure baithan ematen dut neure esparantza guzia, zure ganat egiten dut ene ihesa, zure oiñ sakra-

tuetan ematen tut neure penak, eta atsekabe guziak, zeren ezpaitut kausi-tzen zutaz lekhora deus flakorik, eta ganbiakorrik baizen.

Ez ene adiskiden nonbreak, ez ene beiratzailleen indarrak eziñ lagunduko nau; zuhurrenek ere eziñ emanen dautet konseillu probetxo-sik; eziñ kausituko dut konsolazionerik, gizon iakiñsunen liburutan, ez laguntzarik aberastasunetan, ez segurantzarik lekhu batetan ere zeroni ezpazare adiskidea, ene laguntzaillea, habea, sustengatzaillea, irakatsaillea, ene argitzaillea, ene aberasteko tresora, eta ene segurean emateko ihes lekhu.

4. Iduriz gure bakekotz, eta zorionekotz diren gauzak eztire deus zu gabe, eta eztire baliatzen garabik gure dohatsutasunekotz.

Zure baithan da beraz ontasun guzien gaididura, biritzearen gozoa, zuhurziako tulunbioa; eta zure zerbitzariak zure baithan duten esparantzak egiten du hekieñ konsoalzioea, eta indarra.

Zure ganat daduzkat ene begiak altxatuak, o ene Jainkoa, zure bait-han da ene esparantza, gureganik igurikitzen tut guziak, o miseri-kordien aita.

Benedika nazazu, santifika nazazu, ene baitharat isur atzu zure zeruko benedikzioeak, egizu ene arimaz tenplu saindu bat, eta zure loriaren tronua, eta ezpedi kausi tenplu hartan deus ere zure Jainkozko maiestatea ofensa dezakenik.

Begira dietzadazu, ene Jainkoa, zure ontasun, eta miseri-kordia infinituaren arabera.

Entzun zazu zure zerbitzari gaxoa, gauza guzien eskasean dena, des-terratua, eta hastandua bere herri dohatsutik, eta ehortzia herioaren itza-lean.

Defenda zazu ene arima. eta garbi idukazu biritze huntako hirris-kuen, eta korrupzioearen erdian: eta zure graziaz gida zazu sekulako loriarat bakearen bidetik.

HIRUGARREN LIBURUAREN AKHABANTZA

Jesu-Kristoren Imitazioea
LAUGARREN LIBURUA

Aldareko sakramendu adoragarriaz

Amudiozko deiha mahaiñ saindurat.

JESU-KRISTOK

Zatozte enegant, penatuak eta kargatuak zareten guziak, eta nik arinduko darozkitzuet zuen penak, eta nekheak.

Nik agintzen dudan ogia ene haragia da, munduari bizitzea emanen zioena.

Harzakue, eta ian zazue; hau da ene gorphutza, zeñia tradituko baita eta lar-gatuko heriotzerat zuentzat, egizue hau ene orhoitzapenetan.

Ene haragia iaten duena, eta ene odola edaten duena ene baitan dago, eta ni haren baitan.

Nik erraten darozkitzuedan hitzak espiritu, eta bizitze dire.

I. KAPITULUA

Zenbat errespeturekiñ behar den errezibitu sakramendu saindua.

ARIMAK

1. O Jesus, egia eternala! hitz horiek guziak zureak dire, eta zureganik ilkhiak, ez izan arren guziak denbora berean erranak, ez lekhu berean eskribatuak.

Eta zeren diren gureak, eta egiazkoak, hartu behar ditut ezagutzarekiñ, eta federekiñ.

Zureak dire hitz horiek, zeren zuk erranak baitire, eta halaber eneak dire, zeren enetzat, eta ene salbamendukotz erran baititutzu.

Gogotik hartzen ditut gure ahotik lekhora, ene bihotzean barnago sar ditezentzat.

Ene bihotza animatua sentitzen dut hitz samur ezti, eta amultsu horiez; baiñan ene bekhatuek izitzen naute, eta ene konzienziaren lohita-sunak hastantzen nau misterio handi hortarik.

Zure gonbidatze eztiak thirutzen nau; baiñan ene bekatuen non-break, eta pisutasunak gibelatzen nau.

2. Manatzen darotazu fidanziarekiñ zureganat hurbill nadillala, baldiñ nahi badut zure primezan parterik, ian dezadala Jainkozko ogi hura nahi badut bethi bizi eta ardietsi loria eternala.

Zatozte enegant, diozu, penez eta nekhez kargatuak zareten guziak, eta nik zuen penetarik arinduko zaituztet.

O hitz maitagarria, eta bekhatore batentzat guziz konsolagarria, zuk ene Iauna eta ene Jainkoa, gonbida dezazun kreatura pobre bat, gauza guziez gabe bat, lazeriaz bethe bat, zure gorphutz guziz sainduaren komunioerat!

Baiñan, ene Iauna, nor naiz ni atrebitzeko zureganat hurbiltzerat?

Zeruen hedadura zabalak eziñ itxek zaitzake, eta diozu, zatozte guziak enegant.

3. Nondik heldu da karitate sobraniazko hori, eta gonbidatze guziz samur hori?

Nondik duket ausartzia zureganat ethortzeko ni, zeñiak ez baitut ene baitan sentitzen deus onik, zerbait burupe, edo segurantzaz eman ahal diezakedanik?

Nola atrebituko naiz zu ene bihotzean errebitzerat, hanbat bekhatu zure begietan egiñ dudan ondoan?

Aingeruak eta arxanjeluak ikharan daude zure aitzinean, iustuak, eta sailduak beldur dire zuretzat, eta diozute halere *zatozte guziak enegant*.

Zerorrek ez bazindu erraten, Iauna, nork sinhets lekake? nor hurbiltzerat ausarta liteke, zeronek ez bazindu manatzen?

4. Noe, haiñ gizon iustua, ehun urthez haritu zen arkha baten egiten, zeñetan berak iende gutirekiñ behar baitzuen salbatu.

Nola bada ni prepara ahal naiteke oren batez munduaren kretzaillea errebitzerat hari zor kaion errespetuarekiñ?

Moise zure zerbitzari handia, eta zure adiskide bereziak egiñ zuen arkha bat eziñ bustelduzko zurez, eta estali zuen urrerik phuruena, han barna emateko legearen bi thaulak; eta nik kreatura bustel, eta korronpi-tuak izanen dut ausartzia haiñ errexki errebitzeko lege emaille soberanoa, eta bizitzearen nausi eta autora?

Salomon, Israelgo errege guzien zuhurrenak, kazpi urthe eman zituen zure ohoretan tenplu guziz magnifiko baten egiten, zortzi egunez egiñ zuen haren dedikazioneko besta, millaka sakrifizioak ofrendatu zituen, eta alienziako arkha tronpetak soñuz, eta pobluaren bozkariozko oihuen erdian, eraman zuen harenzat preparatua zen lekhurat.

Eta ni gaxo, eta dohakabea, nola atrebituko naiz zu ene baitan errebitzerat, ni zeñiak oren erdi batez eziñ gogoia othoitzean iduk baiteka-ket?

Eta oxala behiñ bederen oren erdi bat behar den bezala eman banu!

5. O ene Jainkoa, zer ez tute saildu hek egin zuri atsegiñ egiteko!

Helaz! ala nik egiten dudana, deus gutia baita, eta hala nik denbora guti ematen baitut komunione saildurat preparatzen!

Gutitan kausitzen naiz ene baitan beribillatua, eta sarthua; gutiagotan gogoaren barraadura guzietarik libratua.

Arrazoiñ liteke bada zure maiestate adoragarriaren aitzinean, ez nezan izan gogoeta saildurik baizen, eta urrun litezen ene bihotzetik kreatura guziak.

Zeren nik errebitu behar dudana ez baita solamente aingeru bat, baiñan dingeruen nausia eta Jainkoa.

6. Hortaz diferentzia handia da alienziako arkhaen alde batetik, eta bertetik zure gorputz guziz garbiaren artean, arkha hartan barna ziren gauzen, eta zure graziaren artean.

Lege zaharreko sakrifizio guziak ere figura batzuk ziren, eta etziren konparatzeko zure gorputzarekiñ, zeñia baita biktima egiazkoa sakrifizio zaharren figurak bethetzen dituen.

7. Zergatik bada ez naiz khartsuago zure prezentiara adoragarrian?

Zergatik ez naiz preparatzen arta gehiagorekiñ zure gorputz preziantuaren errebitzerat? Patriarka eta Profeta zahar hek, Errege eta Prinze hek populu guziarekiñ, hanbat zelo eta amudio erakutxi dutenez geroz zuri zor zaitzun Jainkozko, ohorearen ernateko?

8. Dabid Errege Jainkotiar hura, *dantzatu zen bere indar guziez* arkhaen aitzinean, Jainkoak haren aitei egin ziotzaten ungien orhoitzapeneran.

Eragiñ zituen haiñtz musikako instrumentu suerte, salmuak kantarazi zituen bozkarioarekiñ, kantatu zituen berak ere harpa soñuz espiritu sailduaren graziaz betherik.

Irakatsi zioten Israeldarrei bere bihotz guziak Jainkoaren laudatzen, eta boz batez, haren egun oro benedikatzeko eta lorifikatzeko.

Bada Testamentu zaharreko arkha hambat debozionarekiñ ohoratzen bazen, eta hanbat artharekiñ Jainkoa laudatzen bazen haren aitzinean muga suerte batzuez; zenbat errespetu eta debozione girstiñoek eta nik eztugu behar izan gure aldarerako Sakramendu adoragarriaren aitzinean, eta Jesu-Kristoren gorputz preziantua errebitzen dugunean?

9. Badabilta iendeak haiñtz lekhu suertetaraino sailduen erlekien ikhusterat eta ohoratzerat, espanturekiñ aditzen tuzte hekien berthute eta obra handiak: miretsirik dakusate hekien ohoretan egiñ diren elizen edertasuna eta majnifizenzia, errespeturekiñ musu ematen diote hekien hezurrei urrez eta zirrikuz estaliei.

Baiñan, ene Jainkoa, zu zeroni zare gure hurbillean, eta aitzinean gure aldareen gainean.

Zu, ene Iauna, zeñia baitzare saildutako saildua gizonen kretzaillea eta aingeruen nausia.

Horlako erromeriak maiz kuriostasunez egiten dire zerbait gauza berri-ikhusteagatik; hortaz nihor guti hetarik prestuago bihurtzen da,

guziz goan ethorri horiek arintasunez egiten direnean, bizitzearen, ganiatzeaz konturik egiñ gabe.

Baiñan egiazki zare eta errealki aldareko Sakramenduan, eta zare han osoki, o Jesus dibinoa, han zare; eta nork han digneki errezipitzen baitzaitu, haiña santifikatzen da eta bethetzen graziez.

Ez gaitu arintasunak, ez kuriostasunak ez sensuen atsegiñak zure ganat erakhartzen, baiñan fede bizi batek, esparantza fermu batek, eta karitate phuru eta egiazko batek.

10. O Jainko, ikhusten etzarena eta mundua kreatu duzuna, ala zure konportamendua miragarria baita gure alderat! ala zure eztitasuna, eta zure samurtasuna handia agertzen baita zure hautetsien alderat, hei zure gorphutza sakramendu huntan iaterat ematen diogutenean!

Gauza horrek ixitzen tu gizonen adimenduak, horrek gehienik fide-len arimak zureganat thirutzen tu, horrek amudioz sustatzen ditu zure zerbitzarien bihotzak.

Ezen gure zerbitzari egiazkoei, eta bere bizi guzia bere arimen garbitzen daramatenei sakramendu adoragarri hortarik debozionezko khar handi bat heldu zaie, eta bethi berri den amudio bat berthutearentzat.

11. O misterio handi hunen grazia miragarria! baiñan gordea giristiño egiazkoek baizen sentitzen eztutena, eta siñhets gorrek, eta bekhatuaren gathibuek eziñ errezipi deketena!

Sakramendu hunek isurtzen du gure baitharat espiritu sainduaren grazia; bihurtzen diotza gure arimari galdu zituen indarrak, eta kobratzen dio bere edertasuna bekhatuaren itsutasunak khendu zioena.

Eta grazia hura haiñ handia bada batzuetan non arimatik gorphutza flako huntarat iraganik osasuna, eta indarrak ere ematen baitiotza.

12. Baiñan, auhendatzeko dena da zeren garen haiñ ephel, haiñ antsi-kabe, eta dugun haiñ debozione guti Jesu-Kristoren errezipitzeko, zeña baita hautetsien esparantza bakharra; eta zeñak egiten baitu hekien merezimendu guzia.

Jesusek santifikatzen gaitu, eta hark erosi gaitu, Jesus da gure konsolatzaillea: desterru huntan, eta sainduen dohatsutasuna bertze bizi-tzean.

Baiñan lastimagarri da zeren hañitz iendek haiñ guti ezagutzen duten sakramentu hunen handitasuna, eta exzelenzia, zeñak egiten baitu zeruaren bozkarioa, eta munduaren salbamendua.

O gizonen bihotzaren gogortasun estrañoa! O itsutasun handia haiñ dohaiñ baliosa haiñ guti prezatzea, eta zeren egun oroz errezipitzen dugun ansikabetasunerat erortzea!

13. Ezen sakramendu handi hori ez balitz ematen, eta errezipitzen lekhu batean baizen, eta ez balitz mundu guzian aphez bat baizen konfesatzeko podorea lukenik; zer debozionezko kharrekiñ ezlioazke iendek lekhu hartarat, eta Jainkoaren aphez harenganat misterio sainduen zelebratzen ikhusterat?

Orai hañitz aphezek hañitz lekhutan Jesu-Kristoren sakrifizioa ofrendatzen dutenean, zergatik ez progotxa fagore horraz? Ezen Jainkoak manera hortan bere grazia eta amudioa hobeki erakuxten daroku; zeren munduaren parte guzietarat bere gorphutz sakratuaren komunionea hedatu duenean, eman baitiote gizon guziei haren errezipitzeko erretxasun gehiago.

O Jesus, artzaiñ eternala! esker darotzut zeren pobreak, lazeriatuak, eta gure herritik desterratuak garelarik, halere zure gorphutza eta odol preziatuaz hasten baikaitutzu, eta sakramendu handi horren errezipitzerat gonbidatzen zure ahoko hitzez erraten darokuzula: *zatozte enegnat, penatuak eta kargatuak zareten guziak, eta nik arinduko darozkitzuet zuen penak eta nekheak.*

II. KAPITULUA

*Jainkoak sakramendu huntan gizonari miragarriki
erakuxten dioela bere ontasuna eta amudioa.*

ARIMAK

1. Ene Jainkoa, ene esparantza guzia zure ontasun, eta miseriakordia infinituan emanik, heldu naiz zureganat eria bere mirikuaganat bezala, gose eta egarri dena biziaren ithurrirat bezala, pobrea zeruko Erregeaganat bezala, zerbitzaria bere nausiaganat bezala, kreatura bere kreatzailleaganat bezala, atsekabez bethea bere konsolatzaille podorosogaganat bezala.

Baiñan nola merezitu dut zu ethor zaitezen eneganat? Nor naiz ni zuk niri zure buruaren emateko?

Nola bekhatore bat atrebitzen da zure aitzine agertzerat? eta zu, Iauna, nola beheitzen zare bekhatore batenganat ethortzeraiño?

Zuk ezagutzen duzu ungi zure zerbitzaria, eta badakizu ezteula bere baitan deus onik zure bisita merezi dezakenik.

Aithortzen dut ene ezdeustasuna, ezagutzen dut zure ontasuna, laudatzen dut zure miseriakordia, eta esker darotzut zure amudio eziñ gehiagokoagatik.

Ezen ontasunez bethetzen banauzu, hori egiten duzu zure bihotzeko penduraz, eta ez ene baitan den merezimendu baten ere gatik niri zure ontasuna hobeki ezagunarazteko, zure amudioa ene bihotzean handiagoko emateko, eta ni humiltasunean gehiago finkatzeko.

Beraz horla nahi duzunaz geroz errebitzen ditut bozkariorekiñ zure fagoreak: oxala ene indijinitateak ez baliote trabarik ematen!

2. O Jesus, guziz ona, guziz ezta! zenbat errespetu, ezagutza eta laudorio eztarozkitzute guizonek zor zure gorputz sakratuaz egiten diozuten dohaiñagatik?

Ezta guzienik munduan sakramendu hunen exzellenzia bere hitzez ezagutaraz dezakenik.

Baiñan nolakoak izanen dire ene gogoetak komunione sainduan ene Iaunaganat hurbiltzen naizenean, zeinarentzat eziñ baituket errespeturik aski, eta zeina nahi bainuke halere digneki errebitu?

Zer gogoeta ahal duket hobeagorik, eta ene salbamendukotz progotxosoagorik zure aitzinean neure burua ahalik beherena humiliatzea baiño, eta zure ontasun infinituki nitaz gorago altxatua laudatzea eta adoratzea baiño?

Laudatzen zaitut, ene Jainkoa, eta ez naiz nihoiz ere geldituko zure laudatzerik.

Arbuiatzen dut neure ezteustasuna, ematen naiz zure manu guzien azpian, eta iausten naiz ene beheratasunaren tulunbioraiño.

3. Zu zare saindutako saindua, eta ni bekhatore guzietarik dohaka-beena.

Iausten zare eneganaraiño, eta ni ez naiz gai ene begien zureganat altxatzeko.

Heldu zare eneganat, enekiñ nahi duzu egon, deitzen nauzu zure banket sakraturat, eman nahi darotazu zeruko ianaria *aingeruen oga*, zeina ez baita bertzerik, zu zeroni baizen. *Zerutik iaitsirikako ogi bizi hura, zeinäk ematen baitio munduari bizitzea.*

4. Horra nola erakuxten duzun zertaraiño maitatzen, eta ohoratzen gaituzun.

Zer esker, zer laudorio eztarotzugu zor haiñ fagore handiarentzat?

Oi ala zure xedeak gure salbamendukotz onak eta progotxosak izatu baitziren sakramendu hau ordenatu zinduean!

Oi zein gozoa den, eta gustosa banket hura, zeinetan zure burua ianarizat ematen baitarokuzu! Oi ala zure obrak miragarriak baitire! Iauna, ala zure botherea handia baita, eta infinitua; zure egia eziñ explikatuzkoa!

Mintzatua zare, eta gauza guziak egiñ dire, eta guziak egiñ dire zure bitzaren arabera.

5. Gauza miragarria, eta fedearen argiak gabe siñhetz ez daitekera, zu, Iauna, egiazko Jainko eta egiazko gizona, estalia zare ogi pixka baten, eta arno xorta baten idurien azpian; han zare guzia osorik, eta errebitzen zaituenak iaten zaitu behiñ ere konsumitu gabe!

Zu zare mundu unibersoaren nausi, eta iabea, deusen ere beharrik eztuzuna, eta halere egiñ duzu sakramendu hori gure baitan egoteagatik.

Ene arima, eta gorputza idukatzu garbitik, bihotz xahu, eta bozkarioz bethe batekiñ maiz parte har dezadantzat zure misterio sainduetan, eta errebitu dezadantzat ene arimaren salbamendukotz sakramendu ado-

ragarri hori, zeña ordenatu baituzu bere gainki zure loriakotz, eta zureganik izatu ditugun ontasunez gu bethi ere orhoitarazteko.

6. Boz zaitte ene arima, eta eskerrak emotzu Jainkoari hañi dohañi baliosaz, eta nigarrezko haren huntan utzi darokun hañi konsolazione bereziaz.

Ezen misterio hau zebratzen, eta Jesusen gorputza errezibitzen duzun aldi guzian zure erresketamenduko obra handia errezibitzen duzu, eta zure salbatzailearen merezimendu guzietan partale egiten zare.

Jesu-Kristoren karitatea ezta behiñ ere gutitzen, eta haren merezimenduen tresora ezta ahitzen.

Hala behar duzu bethi ere disposatu barreneko errezibitnendu handi batez grazia hartarat, eta konsideratu misterio handi hura errespetu, eta amudio bethi berri den batekiñ.

Bai, Mezako sakrifizioa nahiz ofrenda dezazun nahiz entzun dezazun, hañi handi, hañi berri, hañi miragarri, iduritu behar zaitzu nola egun hartan berean Jainkoaren semea birjinaren sabel garbian, gizon egiten balitz, edo gurutzean itzaturik gure salbamenduagatik pairatzen balu pasioea, eta heriotzea.

III. KAPITULUA

Probetxos dela maiz komuniatzea.

ARIMAK

1. Huna non heldu naizen, Iauna, zure dohañiaz prorgotxatzeagatik; eta zurekin bozteagatik pobreaki preparatudiosunatssegit egko banket hortan.

Zure baitan kausitzen ditut nik desira ahal detzakedan, eta desiratu behar ditudan gauza guziak.

Zu zare ene salbamendua, ene erresketamendua, zu zare ene esparrantza, eta ene indarra, zu zare ene ohorea, eta loria.

Isurazu beraz egun botzarioa zure zerbitzariaren bihotzerat, o Jesus adoragarria; ezen zureganat altxatua dut ene arima.

Orai nik gehienik desiratzen dudana da zu ene baitan errezibitzera behar den debozione, eta errespetu guziarekiñ; zu ene baitan sararaztea, zakeo bezala ni ere benedika nazazuntzat, eta eman nazazuntzat Abrahamen umeen nonbrea.

Ene arimak borthitzki desiratzen du zure gorputzaren errezibitzea, ene bihotzeko gutiziarik handiena da zurekiñ bat egitea.

2. Eman zakizkit, eta kontent naiz, ezen zutaz lekhora ezta egiazko konsolazionerik.

Eziñ naiteke zu gabe; eziñ bizi naiteke zutaz bisitatua izan gabe.

Hargatik behar dut maiz hurbildu zureganat; eta errezibitu behar zaitut ene gaitzen erremediotzat, beldurrez bidean flaka nadin, zeruko ianari hortaz gabetua banaiz.

Pobluei predikatzen ziñoten denboran, eta hekien eritasun diferentak sendatzen zintuenean, erran zinduen egun batez: *Eztitut iende hauk egorri nahi bere etxerarat, iatera eman gabe, beldurrez flakaturik geldi ditezen.*

Hori bera egizu ene alderat, Iauna, zure burua eman duzunaz geroztik sakramendu hortan, zure zerbitzari leialen konsolamendukotz.

Ezen zu zare arimaren ianari gustosa, eta zu digneki errezibitzen zaituenak izanen du primezatzat, eta saritzat loria eternala.

Nola ni maiz erortzen bainaiz, eta bekhatu hañitz egiten baitut; nola laster laxatzen bainaiz, eta errexki flakatzen naiz behar dut baliatu othoitaz, eta maiz hurbildu konfesionerat eta komunione saindurat.

Horla behar dut erreberritu, garbitu eta berotu, beldurrez komunio-
netik sobra urruntzen banaiz; ahantz detzadan ene deliberazioe onak.

3. *Ezen gizonaren sensuak, gogotak eta desirak haren gatzetasunetik ekharriak dire gaitzerat, eta haren gaixotasuna berretuko da bethi, zerbait Jainkozko laguntzak ez badu sendatzen.*

Eta komunione sailduak gaizkitik gibelatzen gaitu, eta ungiaren bortizien.

Orai beraz maiz haiñ laxo, eta haiñ ephel banaiz komunitatzen, edo meza zelebratzen dudalarik; zer liteke bada erremedio hura hartzen ez banu, eta ez banu bilhatzen laguntza handi hura?

Hala gai ez naizen arren egun guzietan misterio saildueri zelebratzeko, artha izanen dut denboratik denborarat bederen komunione sailduaren errebitzeko, eta haiñ grazia handian parte hartzeko.

Ezen arima leial batek zureganik urrundu deñe, eta gorphutz *hilkor huntan desterratu dagoen*, ahal duen konsolazionerik handiena da zutaz orhoitzea, eta bere nautsi guzietan maitea debozioe khartsu batekin maiz errebitzea.

4. O amudiozko mirakuillua! O beheramendu ezin gehiagokoa! Zu, ene Iauna ete ene Jainkoa, espiritu guziei izatea, eta bizia eman diozute-na; zu iautz zaitezen arima pobre baterat, eta zure Jainkotasuna eta gizon-tasuna enplega detzatzun haren gabearen bethetzen, haren beharren koinplizen!

Ala zorionezkoa baita arima, dohatsua bihotza, bere Iauna eta bere Jainkoa errebitzeko gai duena, eta hura errebitzean bozkario saildu batez bethetzen dena!

Oi zein handia den harengat heldu den Iauna! Zein maitagarria den hark errebitzen duen arrotza, eta zein xarmagarria haren konpañia! Zein leiala haren bisitatzerat heldu den adiskidea! Zein ederra harekin iuntatu nahi duen esosa! Zein handia eta maitatzea merezi duena, lurra-ren gainean maita, eta desira daitezken guziak infinituki ixitzen ditzeenaz geroztik.

O Jesus mansoa eta ene guzietan maitea! zerua eta lurra bere edertasun guziarekin ixil beitez, behera beitez, zure aitzinean; ezen deus badute laudagarrikerik, deus ederrik, guziak heldu zaizte zure ontasunetik eta manifestaziotatik; eta hekien edertasunak ezte deus zure izenaren loriarekin konpara ditekenerik, zeinak distiatzen baitu, zure zuhurtzia infinituak egin tuen obra guzietan.

IV. KAPITULUA

Komunione sailduaren abantailak.

ARIMAK

1. O ene Iauna eta ene Jainkoa. isurazu zure grazia ene arimat: *emadazu parte zure benedikzioe eztiatan*, egin nazazu gai zu digneki errebitzeko sakramendu handi hortan, atzar nazazu ene lokhuma pisutik, thira zazu ene bihotza zureganat, bisita zazu ene arima, eta *bisita hartaz saildu zazu* espirituz gusta dezadan zeruko eztiatasun hura, zeinaren bethetasuna zarratua baita sakramendu hortan bere ithurburuan bezala.

Argi zatzu ene begiak misterio handi hori kontenpla dezadantzat, borthitz zazu ene fedea fermuki sinhetz dezadantzat.

Ezen misterio hori zure obra da Jainkoak ordenatua, eta ez gizonen asmatua.

Hala gizona ezta gai haren konprenitzeko, eta ungi ezagutzeko, zeren ixitzen baititu aingeruen ezagutzarik eta argirik bizienak.

Nola bada nik zundatuko dut, eta ezagutuko haiñ sekretu barrena, nik zeina ez bainaiz lurrik, eta herrautsik baizen korruptzionerik, eta behaturik baizen?

2. Heldu naiz zureganat, o ene Jainkoa, bihotz simple batekin, fede fermu batekin, esparantza, eta errespeturekin, zure obeditezagatik, eta zeren manatzen darotazun.

Sinhesten dut egiazki, eta errealki present zarela sakramendu huntan Jainko bezala, eta gizon bezala.

Nahi duzu, ene Jainkoa, errebiti zaitzadan, eta zurekin amudioz her-tiki iunta nadin.

Beraz zure ontasuna othoizten dut eta galdegiten darotzut hortakotz grazia bat, zeina baita ene arima urth dadin amudioz eta samurtasunez isur dadin guzia zuretzat, eta eztezadan gehiago zutaz kanpoan bilha konsolazionerik.

Ezen sakramendu guzietan handi hau arimako, eta gorphutzeko salbamendua da, eta eritasun espiritual guzietan erremedio soberanoa.

Horrek gure bizioak sendatzen tu, gure pasioneak bridatzen, gure tentazioneak garaitzen, edo bederen flakatzen, haren bidez isurtzen dire grazia handiak gure arimetar, berretzen da doi-doia hasten den berthua-

tea, fiñkatzen da fedea, borthitzten esparantza, sustatzen, eta hedatzen karitatea.

3. Ezen zuk eman diozute, eta orai ere maiz ematen diotzotzute sakramendu handi hortan hañitz grazia zure maiteei, eta behar bezala errebitzen zaituztenei.

Hortaz, ene Jainkoa, zu ezagutzen zaitut ene arimaren salbatzailletzat, flakezia humanoen sendatzailletzat, eta barneko konsolazione guzien emailletzat.

Ezen hañitz konsolazione ematen diozute bere atsekabe diferententan, altxatzen diozute bihotza eroria dutenei, ematen diozute zure laguntzaren esparantza handi bat, eta grazia berriez bixten tutzu, eta berotzen.

Halako fazoiñez bai non komuniatu baiho lehen khexos, ephel, eta antsikabe zirenak, kausitzen baitire onerak ganbiatuak, eta hobeki disposituak zeruko ianari hura hartu ondoan.

Manera hortan konportatzen zare zure hautetziengandik, o ene Jainkoa, bere flakezia frogaturik, eta ezaguturik hobeki aithor dezatentzat zureganik dutela bere berthute guzia.

Hortaz bereganik hotzak dire gogorak, eta debozinezko sentimendu gabeak, baiñan zuk egiten tutzu, bero, khartsu Jainkotiar.

Ezen nor doake humillki ezitasunen ithurritat, handik eztiago bihurtu gabe?

Nor dagoke berotu gabe su handi baten aldean?

Zu zare, ene Jainkoa, ithurri ahitzen eztiengandik, zu zare sua bethi bixtua dagoena, eta behiñ ere iraungitzen eztena.

4. Beraz eziñ aski hurbill banaiteke ithurritat ene egarriaren osoki hiltzeko zeruko ur hekien kanalerat, hurbillduko dut ahoa handik zenbait xortaren hartzeko, eta moian hortaz ene agortasuna hezatzeko, eta ene egartsua aphur bat bederen freskatzeko.

Eta eziñ banaiteke guzia zerukoa, eta amudios sustatua kerubiñak, eta serafiñak bezala, guziarekiñ esaiatuko naiz egiazko debozinearen ardietserat, eta ahalaz ene bihotza preparatuko dut humiltasunekiñ aingeruen ogiaren errebitzerat, zeruko su haren zenbait iñhar bederen ene baitan sentitzeko.

Konpli zazu zure ontasunaz, eta zure graziaz ene baitan eskas den guzia, Jesus dibinoa, ene salbatzaille guziz ona, eta mansoa, zeinak erran

baitarokuz: *zatozte enegandik, penatuak eta kargatuak zareten guziak, eta nik arinduko darozkitzuet zuen penak eta nekheak.*

5. Ikhusazu, Iauna, nekhatzen naizela, eta ene bekhokia izertzen dela, bihotz miñez herstua naizela bekhaturez kargatua, tentazioneez khexatua, ene pasioneez trabatua eta penatua, eta ezteela nihor ere zu baizen ni lagun nazakenik, libra nazakenik, salba nazakenik.

Zure eskuetan beraz ematen naiz osoki eta ematen dut dudan guzia, beira nazazuntzat bizitze iragankor huntan, eta bizitze eternalerat gida nazazuntzat.

Har nazazu beraz zure artharen azpian zure izen sainduaren ohorean, eman nahi izatu darotazunaz geroztik zure gorputz saindua ianarritzat, eta odol preziatua edaritzat.

Ene Jainkoa eta ene salbatzaillea, egidazu grazia zenbatenaz maizago hurbillduko bainaiz sakramendu handi hortarat, hanbatenaz ene baitan berret ditezen gehiago zure alderat amudiosko eta debozinezko sentimenduak.

V. KAPITULUA

Aldareko sakramendu sainduaren exzelentzia, eta apheztasunari daokan garbitasunaz.

JESU-KRISTOK

1. Bazindu ere aingeruen garbitaruna, eta Iondoni Iauni Batistaren saindutasuna, halere, etzintezke gai, eta digne sakramendu handi horren ofrendatzeko, edo errebitzeko.

Ezen zer nahi den merezimendu duken gizonak eztu behiñ ere aski ene gorphutzaren konsekratzeko, eta aingeruen ogia berak iateko, edo bertzei partitzeko.

Misterio handia! dignitate ikharagarria! zeñiak ematen baitiote aphezzei podore bat aingeruei eman etzaiotena.

Ezen xoillki aphez Elizaz lejitimoki ordenatuei eman zaie podorea misterio saindu hunen zebratzeko, eta ene gorphutzaren konsekratzeko.

Egia da aphezak sakramendu huntan Jainkoaren ministre, eta instrumenten dire, haren izenean hari dire, haren hitzez baliatzen dire, eta hark manatzen diotena egiten dute; baiñan sakramendu haren egille nausia, eta buruzagia Jainkoa bera da.

Hark obratzen du estaliki, zeren baitu podore nahi duen guziaren egiteko, eta gauza guziak prest baitaudez haren obeditzerat.

2. Beraz sakramendu handi huntan hobeki behar dugu siñhetsi Jainko bothere guzia duena ezen ez gure sensuak, eta gauzen kanpoko iduripenak.

Hala errespeturekiñ, eta ikhararekiñ behar duzu bethi ere hurbildu misterio handi hortarat.

Ikhusazu zer zaren, eta zer ministerio, edo kargu eman zaitzun Ipizpikuak gure gaiñean eskuak pausatu dituenan.

Egiñ zare aphez, eta sakratu zare misterio handi horren zebratzeko.

Duzun beraz artha behar denean Jainkoari sakrifizioaren ofrendatzeko leialtasun, eta debozione handi batekiñ; eta bizitzeko bethi ere zutaz erreakorik izanen ezten maneran.

Aphez egiñ zarenean etzaizkitzu obligazioneak gutitu, aitzitik hartu ditutzu egiñbide berriak obligazione berriak sainduki bizitzeko, eta persekuzione handiago baten ardiesteko.

Aphezak berthute guziez beregindua behar du izan, eta eman behar diote guziei bizitze onaren exenplua.

Berezia behar du izan poblutik, eta eztu bizi behar gizon komunek bezala; bizi behar du aingeruak zeruan, eta presuna perfetak lurrean bizi diren bezala.

3. Aphez batek iaunkura sakratuez beztitua denean Jesu-Kristoren lekhu daoka, bere othoitzza humilki Jainkoari ofrendatzeko, beretzat, eta populu guziarentzat.

Bere kasolaren gaiñean markatua darabilla nahiz aitzinean, nahiz gibelean salbatzailearen gurutzea, bethi erreberitzeko haren pasionearen orhoitzapena.

Ekhartzen du aitzinean Jesu-Kristoren exenpluak behiñ ere bixtatik ez galtzeko, eta hei zelorekiñ iarraitzeko.

Ekhartzen du gibelean bertzeenganik heldu zaizkon gaitzak eztiki, eta pazienki iasateko.

Aitzinean dakharke bere bekhatuez nigar egiñ dezantzat; eta gibelean bertzeren hobenak ere auhenda detzantzat era iakiñ detzantzat ararteko bezala dela Jainkoaren, eta bekhatoreen artean.

Hargatik bethi behar diotza ofrendatu bere othoitzak, eta sakrifizioak Jainkoari ardiets dezakeen arteraiño hekientzat galdetzen duen grazia, eta miserikordia.

Fiñean aphezak sakrifizioa zebratzen duenean ohoratzen du Jainkoa, bozten aingeruak, poblu girstiñoari ematen sentimendu onak, laguntzen ditu biziak, ematen hillak soseguan, eta bere burua ontasun hetan guzietan partale egiten du.

VI. KAPITULUA

Komunionetik urruntzen denak bizitzeari ihes egiten dioela, eta indignekei hurbiltzen denak heriotzea ematen dioela bere buruari.

ARIMAK

1. Iauna, behatzen diodanean alde batetik zure goratasunari, eta bertzetik ene beheratasunari, ikharatzen naiz, eta konfunditzen ene baitan.

Ezen ez banaiz zureganat hurbiltzen bizitzetik urruntzen naiz, eta indignekei hurbiltzen banaiz heriotzerat noa.

Zer egiñen dut beraz, o ene Jainkoa, ene habea, ene laguntzaillea, duda, eta pena guzietan ene argitzaillea?

2. Irakats dazu bide xuxena, eta indazu molde labur bat komunio-nearen sailduki egiteko.

Ezen abantail handi bat da enetzat iakitea zer manieraz behar dudanez ene bihotza preparatu progotxoski sakramendu horren errezibitzeko, edo sakrifizio handi horren ofrendatzeko zor darotzudan, errespetu, eta debozionerekiñ.

VII. KAPITULUA

Nork bere burua examinatut behar duela mahaiñ saildurat hurbildu baiño lehen, eta hartu bere eskasen uzteko deliberazione fermu bat.

JESU-KRISTOK

1. Apezak, dignekei misterio sailduen zelebratzeko eta errezibitzeko, behar duen lehenbiziko artha da, hetarat hurbiltzea humiltasun egiazko batekiñ, errespetu handi batekiñ, fede oso batekiñ, eta Jainkoaren ohoratzeko xede phuru, eta xuxen batekiñ.

Examina zazu beraz ungi zure konzienzia, eta ahal guziaz garbi zazu kontrizione, eta konfesionen humill baten bidez; halako manieraz non ez bailaiteke zure baitan gelditu notharik, zu haiñ ontasun handitik hastan ahal zaitzakenez.

Duzun urriki miñ bat jeneralean zure bekhatu guziez; baiñan duzun damu berezi bat egun oroz egiten dituzun hutsez.

Eta denborarik asko baduzu, konfesa diotzotzu Jainkoari zure bihotzaren barrenean zure pasioneek zure baitan kausatzen dituzten miseria guziak.

2. Duzun damu handi bat zure burua ikhustez oraiño sensuen plazererarat haiñ emana, eta munduarekiñ haiñ iosia, haiñ guti mortifikatua eta, gutizia desordenatuez haiñ bethea.

Haiñ guardia gabea zure sensuen gaiñean, imajinazione banoez haiñ nahasia.

Haiñ errexa zure baitharik ilkhitzerat, eta kanpoko gauzetan barraia-zterat, haiñ antsikabea zure barnearentzat.

Haiñ ekharria hirri egiterat eta dostatzerat haiñ gogorra urrikiarentzat, eta nigarrarentzat.

Haiñ laster gorphutzeko aisiak, eta atsegiñak billhatzen dituenak; haiñ nekhez penitenziaren garratzasunak hartzen dituenak.

Haiñ kurios berrien aditzeko, eta gauza ederren ikhusteko; haiñ etsai humiliazione guzientzat.

Haiñ gosea ontasunen biltzeko; ematez doanean haiñ beiratua; haiñ hertsia hekiñ itxekitzeko.

Haiñ guti beiratua mintzatzean, ixillik egoten haiñ guti usatua.

Haiñ guti erregelatua bizitzean, haiñ inperfeta manera guzietan.

Haiñ emana ian edanerat, haiñ gorra Jainkoaren hitzaren aditzerat.

Pausuaren haiñ maitatzaillea, haiñ lanaren etsaia.

Haiñ etzarria elkheen aditzeko; haiñ lotia khoroan kantatzeko.

Haiñ khexatua fiñkatzeko, haiñ gogo barriatua othoitzeko.

Haiñ antsikabea Elizako ofiziotan, haiñ ephela mezan, haiñ agorra komunionean.

Haiñ errexa zure baitharik ilkhitzeko, haiñ gaitza zure barnerat bihurtzeko.

Haiñ lasterra asarratzeko, haiñ errexa bertzeen ofensatzeko.

Haiñ ariña zure iuiamendutan, haiñ dorphea zure mehatxutan.

Haiñ lorios, eta alegera gauzak ungi doazkitzunean, flako, eta bihotz eroria zure nahigabetan.

Haiñ franko, eta jeneros deliberazione hartzean, haiñ laxo, eta agor hiekien konplitzean.

3. Eskas horiek, eta horlako bertzeak Jainkoaren aitzinean auhendatu, eta konfesatu ondoan, eta zure flakotasunaz behar den dolorea konzebitu ondoan, har zazu deliberazione fermu bat zure bizitzearen xuxentzeko, eta ethorkizunerat berthutean aitzina goateko.

Egizu gero zure bihotzaz aldare bat, eta han ofrenda zakizkit osoki bethiereko sakrifizio, edo holokostatzat: utzatu ene eskuetarat zure gorputza, eta zure arima ene zerbitzatzeko borondate fermu batekiñ.

Manera hortan egiñen zare gai Jaiknkozko misterioen zebratzeko, eta ene gorputzaren sakramendua zure arimaren probetxu handitan errezibitzeko.

4. Ezen ezta ofrendarik Jainkoarentzat digneagorik, eta nahikarazkoagorik, ez eta, satisfakzionerik gare bekhathuen urratzeko hobeagorik, eta probetxosagorik, nola nork bere burua phuruki, eta osoki ofrendatzea Jesu-Kristoren gorputzarekiñ batean mezako sakrifizioan, eta komunio-ne sainduan.

Gizonak egiten badu bere egiñahala, eta bere bekhathuez egiazko urrikimendu bat harturik heldu bazait barkhamendu galdetzerat: *Iuramentu egiten dut neure buruaz*, dio Jainko launak, *eztudala nahi bekhathorearen heriotzea, nahiago dudala, konberti dadiñ, eta bizi dadiñ; eta konbertitzen bada ahantziko ditudala osoki haren bekhathuak, eta jeneralki guziak barkhatuko dituzadala.*

VIII. KAPITULUA

Jesu-Kristori osoki eman behar gaizkola, hark bere burua guretzat eman duen bezala.

JESU-KRISTOK

1. Nola nik ene nahiz ofrendatu baitiot neure burua ene aitari zure bekhathuentzat gurutzean, eskuak hedaturik eta gorputza billhuzirik; eta ez baita deus ene baitan gelditu gizonak Jainkoarekiñ baketzeko, eta erre-konziliatzeko sakrifikatu eztudanik.

Hala egun guziez meza entzutean behar zaizkit ofrendatu osoki ofrenda garbi, eta saindu bat bezala zure amudio guziaz, zure indar guziez, eta zure bihotzeko hedadura guziaz.

Zer nahi dut gehiago zureganik, baizen zaren guzia niri eman zakizkidan?

Zuk zure burua eman gabe ematen darotazun guzia, eztut deus estimatzen, ezen ez nabilla zure gauzen, eta emaitzen billha; baiñan zure.

2. Ezen nola zuk gauza guziak ere ez baitzintuzke asko ni gabe; hala niri ere etzait zurerik deus on zu gabe.

Ofrenda zakizkit beraz, eta eman zakizkit osoki, eta errezibituko dut atsegiñekiñ zure ofrenda.

Nik ofrendatu diot osoki neure burua ene aitari zurezat; zure ianaritzat egiñ dut ene gorputza, eta ene odola: ni guzia zuretzat, eta zu guzia enetzat izateko.

Baiñan zuk zure burutik gelditzen baduzu. Zerbait eman gabe, balin baduzu oraiño zuretzat zenbait amarradura, eta ez baduzu zure burua osoki, eta gogotik ene nahirat largatzen, zure ofrenda ez liteke osoa, ez perfeta gure arteko batasuna.

Nahi baduzu beraz ardietsi egiazko libertatea eta grazia, behar duzu gauza guziak, baiño lehenago zure burua gogo onez ofrendatu, eta Jainkoaganat alde baterat largatu.

Ezen guziak badire presuna argituak, egiazko espiritualak, eta bere pasioneen nausi direnak hori heldu da zeren gutiak baitire bere buruei osoki ukho egiten dakitenak.

Bethi egia izanen da nik erran dudana, *Nork ez baitiote ukho egiten dituen guziei eziñ daiteke ene diszipulu.*

Beraz nahi baduzu izan ene diszipulu, egidazu sakrifizio bat zure buruaz, eta zure afekzione guziez.

IX. KAPITULUA

Gure buruak, eta gure guziak behar diotzagula Jainkoari ofrendatu, eta othoit egiñ behar dela guzientzat.

ARIMAK

1. Ene Jainkoa, zeruan eta lurrean diren gauza guziak zureak dire.

Eta eztu deus bertzerik nahi baizen zuri neure buruaren ematea, eta eternitate guzian zure izatea.

Egun beraz, ene Iauna, ofrendatzen natzaitzu bihotz xuxen, eta sinple batekiñ zure gathibu bezala zure bethi obeditzeko, eta laudoriozko sakrifizio bat bethi zuri ofrendatzeko.

Har zazu neure buruaz egiten darotzudan ofrenda, zure gorphutz sakratuaren sakrifizioarekiñ batean, zeña egun ofrendatzen baitarotzut ene eta poblu guziaren salbamendukotz aingeru sainduen aitziane, zeñak aldarearen inguruan baitire ageri ez badire ere.

2. Iauna, ematen ditut zure miseriakozko aldarearen gainean zure ofensatzen hasi nintzen egunetik orai arteraño aingeruen, eta zure aitziane egiñ ditudan hoben, eta bekhatu guziak, zure amudioaren suak erre, eta suntsi detzantzatzat.

Urta zatzu ene bizioan nothak, garbi zazu ene konzienzia bekhatu guzietarik.

Bihur dazu ene hobenez galdu dudana grazia, indazu ene hutsen barkhamendu osoa, miseriakoz egiten darotazula, eta ematen bakezko musua, errekonziliazioaren seinalea.

3. Zer egiñ dezaket ene bekhatuen desegiteko, baizen hek auhendatzea, eta konsesatzea, eta miseriakoz zuri galdegitea?

Othoizten zaitut, ene Jainkoa, duzun bada nitaz miseriakoz, huna non naizen zure oiñetan, othoi entzun zazu ene plainua.

Damurik handiena dut neure bekhatuez; ez tut nahi gehiago hetarat bihurtu.

Auhendatzen ditut, eta auhendatuko bizi naizeño, prest naiz penitentzia, eta satisfakzioe ene ahal guziak egiterat.

Barkha dietzakidatzu ene falta guziak, ene Jainkoa, barkha dietzakidatzu, zure izen sainduaren ohoretan.

Salba zazu ene arima zure odol preziatuaz erosi duzuna.

Largatzen dut neure burua zure miseriakoz, naizen guzia zure eskuetan ematen naiz.

Zure ontasunaren arabera trata nazazu, eta ez ene maleziaren, eta gaixtakeriaren arabera.

4. Ofrendatzen darotzut halaber ene baitan den ungia, hagitz aphurra, eta inperfeta izan arren; zuk garbi, eta eskas guzietarik libra dezazantzatzat. Errezibi zazu arren, ene Jainkoa, eta emozu behar duen merezimen-dua, zure begietan eder, eta nahikarazko izan dadintzat, eta emozu bere azkeneko persekzioea, fiñ dohatsu bateterat gida nazazu, ez naizen arren zerbitzari alfer, inutill, eta kreatura ezteuz bat baizen.

5. Ofrendatzen darozkitzut halaber arima onen gutizia sainduak, ene ahaideen beharrak, ene adiskideenak, ahainenak, arribenak, maiteenak, eta zure amoreagatik, niri, edo bertzeei ungi egiñ darokuten guzienak.

Othoizten zaitut halaber hañentzat zeñek ene othoiztak galdetu baitituzte beretzat, edo bere iendeentzat, nahiz diren biziak, edo hillak.

Guziez ardietz dezatentzat zure graziaren laguntza zure konsolazio-reen ezitasuna, heriskutan zure sustengua; eta librantza bere gaitz guzietarik; manera hortan bere pena guzietarik ilkhirik bere eskerrak bozkario-reakiñ bihur dietzakitzutentzat.

6. Ofrendatzen darozkitzut halaber ene othoiztak, eta errekonziliazioezko sakrifizio hau bereziki niri zerbait ofensa, damu, afruntu, bidegabe, edo pena egiñ darotanentzat.

Fiñean othoizt berak egiten darozkitzut zerbait damu, altaramendu, gaitz edo eskandala eman diotedan guzientzat, nahiz hitzez, edo obraz, nahiz ustekabez, edo maleziaz.

Iauna, khen zazu gure bihotzetik suspitxak, despitak, herrak, asarradurak, eskatimak, eta zerk ere karitatea zaurt, eta girstiñoen arteko amudioa guti baitezake, eta hura guzia.

Barkha diozozute, Iauna, barkha diozozute miseriakoz galdetzen darotzuteiei, emozute zure grazia, haren beharra dutenei, eta egiñ gaitzatzu gai grazia hartaz gozatzeko mundu huntan; eta bizitze eternalaz nolaz bertzean.

X. KAPITULUA

Komunione saindutik eztela arrazoin gutiz gibelatu behar.

JESU-KRISTOK

1. Maiz hurbill du behar duzu grazien, eta miserikordien eztitasun, eta garbitasun guzien ithurbururat, senda zaitzentzat zure biziotarik, eta pasione desordenatutarik; eta borthitzago izan zaitzentzat, eta erneago deabruaren tentazioneen, eta enganio gaixtoen kontra.

Ezen nola baitaki etsaiak zein probetxu, eta laguntza handiak kausitzen diren komunione sainduan, bere egin ahal guziak egiten tu presuna Jainkotiarrek handik gibelatzeko, eta urruntzeko.

2. Handik heldu da zenbaitek komuniatzerat preparatzeaz baitituzte tentazionerik borthitzenak.

Maliziazko espiritu hura, zeina kausitzen baita Jainkoaren umeen artean ere Iopen liburuaren errana den bezala, heldu da hekien nahasterat bere siñezia ardurazkoez, hekien altaraterat beldurtasun banoez, duda, eta eskrupula arrazoin gabekoez hekien debozioea hozteko, eta fedea gutitzeko, agian gibelatuko direla alde baterat komunioetik, edo komuniatzen badute bederen egiñen dutela ephelki, eta antsikabeki.

Baiñan ezta konturik egiñ behar haren artifizioez, eta hark egortzen dituen gogoetaz zenbat izigarriak, eta ahalkagarriak badire ere, behar da garaitu bere arma propioez, eta egorri behar zaizko berari bere inspirazione lohiak.

Arbuiatu behar da doakabe hura, eta burlatu behar da haren ahal guziez: zer nahi den atakada egiñ diezazun, zer nahi den nahasmendu altxa dezan zure baitan, eztuzu hargatik hastandu behar komunione saindutik.

3. Maiz halaber debozioearen izateko lehia handiak, eta ungi konfesat nahizko khexagune sobraniazkoak penatzen du espiritua, eta tratatzen komunione saindua.

Segi zazu beraz zuhurren konseillua, khen zatzu zureganik khexaguneak, eta eskrupuluak, ezen hek apartatzen dute Jainkoaren grazia, eta agortzen debozioea.

Etezazula komunione saindua utz zenbait altaramendu ariñ, edo espirituko pena xumegatik; baiñan zoaz berehala konfesatzerat, eta barkaha diozozute bertzeei bihotz onez zuri egiñ darozkitzuten ofensak.

Zeronek nihor ofensatu baduzu humilki barkhamendu eska zakizko, eta Jainkoak barkhatuko darozkitzu zure bekhatuak.

4. Zer progotxu duzu konfesionearen horla luzatzeaz, eta komunioearen gibelatzeaz?

Lehia zaite zure arimaren purgaterat penitenziaz; arthikazu lehen bai lehen pozoiña kanporat, har zazu kontrapozoiña, gehiago irabaziko duzu horla, ezen ez luzamendutan ibilliz.

Egun arrazoiñ batek gibelatzen bazaitu komuniatzetik, bihar benturaz handiago bat sorthuko zaitzu: manera hortan hañitz ziñaudezke komuniatu gabe, eta luzamendu horien ondoan kausi zintezke benturaz gutiago gai sakramenduaren errezibitzeko.

Khen zatzu ahalik lasterrera beldurkhunde, eta gogo urritasun horiek, ezen ezta deusetakotz on khexagunetan egotea, egunak altaramendutan iragatea; eta sakramendutarik urruntzea, egun oroz gertha ditezken traba xumengatik.

Aitzitik kaltiar da hagitz komunioearen hanbat gibelatzea, ezen luzamendu horiek epheltzen dute, pisatzen, eta lohakartzen gure arima.

Helaz! badire presuna laxo, eta antsikabe batzuk, zeinen atsegiña baita bakhan konfesatzea, eta zeinek gogotik gibelatzen baitute komunioe saindua, bere buruen haiñ goardia hertsian egoterat obligatuak ez izateko.

5. Oi ala Jainkoaren amudio, eta debozioe guti baitute haiñ errexki komunione saindutik gibelatzen direnek!

Oi ala dohatsua baita, eta Jainkoaren gogarakoa haiñ ungi bizi dena, eta bere konzienzia haiñ garbi dadukana, non gai bailiteke egun guziez ere komuniatzeko zillhegi balitzaio, eta egiñ ahal baleza begietan hartua izan gabe.

Baldiñ norbait hastantzen bada noizik behiñ mahaiñ saindutik errespetuz, humilltasunez, edo bertze zenbait arrazoiñ onez, laudatzeko da.

Baiñan epheltasunerat erortzen bada, behar du bere debozioea bixtu, eta bere ahalak egiñ, eta Jainkoak borondate ona maite duenak egiñen du gaiñerakoa.

6. Zenbait arrazoiñ iustuk komuniaterik gibelatzen badu, eta halere balin badu egjazko desira, eta xedea komuniatzeko, ezta gabetua izanen komunione onaren fruituez, eta progotxuez.

Ezen arima onek egun guziet, eta oren guziet ere trabarik batere gabe komunia dezakete espiritualki, eta progotxurekiñ.

Ordean badire denbora batzuk, eta egun berezi batzuk, zeñetan behar baitute sakramentalki ere komuniatu amudio, eta errespetu handirekiñ, ene loria hobeki billhatzen dutela, ezen ez bere konsolazione propioa.

Ezen salbatzaillearen inkarnazionea, eta pasionea debozionerekiñ gogoan darabillhagun guzian, eta harekiñ bat egiterat esaiatzen garen guzian espiritualki komuniatzen dugu, eta haren gorphutza errezibitzen begiek ikhusten eztuten manera batean.

7. Baiñan beztagatik xoilki, edo usantzagatik komuniaterat hurbiltzen dena, gutitan, izanen da gai ungi komuniatzeko.

Dohatsu bere burua Jainkoari ofrendatzen dioena holokautzazko sakrfsizio bat bezala meza erratan edo komuniatzen duen aldi guzian!

Meza erratean etzaitzela izan ez luzegi ez laburregi, begira zazu neurri arrazoiñezko bat eta segi zazu zurekiñ bizi direnen usantza ona, eta laudatzekoa.

Etzaitzela izan bertzeentzat nekharri, edo penagarri, zabilta bide komunaz, segi zazu zure aitzinekoek eman darotzuten exenplua, eta hobeki beha diozozu bertzeren progotxuari, ezen ez zure gutiziari, eta debozione propialari.

XI. KAPITULUA

Arimak Jesu-Kristoren gorphutzaren, eta eskritura sainduaren behar handia duela.

ARIMAK

1. O Jesus, guziz ona eta mantsoa! nolako atsegiña duen arima Jainkotiarak iaten hari denean zure mahaiñean, zeñetan ez baitzaio ematen bertze inaririk zu zeroni baizen, zeña baitzare hark maitatzen duen guzia, haren gutzieren xede bakharra, eta ontasun guzietan den maitagarriena?

Oi ala gozo bailitzaiket ene bihotza nigarretan urtzea zure aitzinean isurtzeko, eta zure oiñen bustitzeko, Madalena dohatsuak bezala!

Baiñan non kausituko dut debozione samur hura, eta nork egiñen tu ene begiez nigarrezko ithurriak?

Egiatz zure aitzinean naizenean zure aingeruez guzia inguratua ene bihotzak sustatu behar luke, eta bozkarioz urthu nigarretan.

Ezen ogiaren, eta mahatz arnoaren iduriñ azpian estalia izan arren halere badakit egiazki zarela sakramenduan.

2. Ene begiak ez litezke gai zuri behatzeko agertzen baziñe zure argi propialean, eta zure Jainkozko distiaduran; eta mundu guzia eziñ laoke ezdeusetarat billhatzatu gabe zure loriaren, eta maiestateaten aitzinean.

Beraz ene flakotasunagatik estaltzen gare, eta gerizatzen sakramendu hortan.

Halere badut, egiazki, eta adoratzen dut lurraren gaiñean aingeruek zeruan adoratzen dutena, baiñan nik fedeaz ikhusten dut, eta hek ageriki, eta belo gabe.

Halere kontentatu behar dut fedeaz, eta argi haren laguntzarekiñ ibilli behar dut, *eternitateko egun handia ager dadiñ arteraiño, zeinak sunsituko baititu itzalak, eta argituko figura guziak.*

Estatu perfet hura ethor daitekenean, etzare gehiago baliatuko sakramenduz, zeren dohatsuek zeruko lorian ez baitute horlako erremedioen beharrik.

Gozatzen dire fiñ gabeko bozkario batez Jainkoaren aitzinean; ikhusle dute bekhoz bekho; han argi xumeago batetik iraganik Jainkotasunaren argizko tulunbiorat gustatzen dute berbo eternala, ez

hartu duen haragiaren arabera; baiñan mende guziak baiño lehenago zen bezala, eta eternitate guzian izanen den bezala.

3. Gauza miragarri hauk gogoan iragaten tudanean, konsolazione espiritualak ere unhagarri zaizkit, ezen ene Jainkoa bere lorian ageriki ikhuiten eztudaño, ezdeus zaizkit munduan aditzen, eta ikhusten tudan gauza guziak.

Zuk badakizu, ene Jainkoa, deus eztela gai ene kontentatzeko, eta konsolatzeko zu baizen, hortaz eztut ere deus bertzerik desiratzen zu eternitate guzian kontenplatzea baizen.

Orduan ene gutizia eziñ konpli dezaket gorphutz hilkor huntan nai-zeiño; hala iarri behar naiz pairatzerat, eta zure nahi sailduaren azpian eman behar dut neure burua ene gutizia guziekiñ.

Ezen zure sailduiek zeruko erresuman bozkarioz betherik zurekiñ daudezenak mundu huntan zirenean fede, eta esparantza handirekiñ idurikitzen zuten egun dohatsu hura, zeinetan behar baitzintuen hek hartu zure loriarat.

Hek sinñetsi dutena sinñheten dut nik ere; hek zuten esparantza bera dut; eta segurantzaz humill batekiñ uste dut helduko naizela zure graziarekiñ batean hek iadanik ardietsi duten zorionerat.

Bizkitartean fedearan argiz ibilli behar dut hemen bizi naizeño sailduen exenpluz borthizturik.

Izanen dut ene konsolazione, eta ene argitzeko liburu sailduak ere, eta guzien gaiñekoa izanen dut zure gorphutz guziz sakratua, erremedioztat ene flakezietan, eta ihes lekhatzat ene atsekabetan.

4. Ezen ikhusten dut bi gauza baitezpada ditudala behar mundu huntan, eta hek gabe eziñ garraia dezakedala bizitze dohakabe hau.

Ene gorphutzeko presondegi huntan naizeño bi gauzen beharra dut, ianariaren, eta argiaren.

Hartarakotz nahi izatu nauzu ene flakotasunean hagoan iduki zure gorphutz sakratuaz zeña baliatzen baitzaio ianaritzat ene arimari; eta gorphutzari, *eta bertze alde, zure Jainkoko hitzaz egiñ duzu falñbeu bat ene argitzeko neure bide guzietan.*

Bi gauza horiek gabe eziñ bizi naiteke, ezen Jainkoaren hitza da ene arimaren argia, eta zure gorphutzaren sakramendua da bizitzearen ogia.

Erran daiteke oraiño bi gauza horiek direla bi mahaiñ bezala, zeinäk eman baitituztu zure Elizan, bata alde batean, eta bertzea bertzean.

Bata da aldare sakratuaren mahaiña, zeinären gaiñean baita ainge-ruen ogia zure gorphutz preziatua.

Bertzea da Jainkoaren legearen mahaiña, zeinäk zarratzen baititu relijioneko egarik sailduenak, zeinäk irakasten baitu: fede xuxena, eta zeinäk sarrarazten baikaitu beloaz barnago saildutako saildua den lekhatat.

O Jesus, argi eternalaren arraiño saildua, dituzun eskerrak, zeren eman darokuzun zure lege sailduaren mahaiña zeña preparatu baitarokuzu zure Profetez, Aposoluez, eta Elizako bertze doktozez.

5. Bethiereko eskerrak darozkitzut, o gizonen kreatzaillea eta erresketatzaillea, zeinäk munduari erakuxteko harenzat duzun amudioa, preparatu baitarokuzu banket handi bat, zeinentan ematen baitarokuzu iaterat, ez bazkoko bildotxa, zeña baitzen figura bat, baiñan zure gorphutzaz bera, zure odolarekiñ.

Banket sakratu hartan bethetzen tutzu bozkarioz zure zerbitzari leialak, *eta horditzen tutzu sailduki hei edanarazirik salbamenduko khalitzean, zeinentan baitire, zeruko atsegñ guziak*, han sasiatzen dire gurekiñ aingeru sailduak; baiñan manera eztiago, eta dohatsuago batez.

6. Oi ala Aphezen dijnitatea handia baita, eta ohoragarria, hek xoillki dutenaz geroztik podore maiestatzeko Jainkoaren gorphutzaz konsekratzeko, hitz sailduen berthutez, bere ez baiñez haren laudatzeko, bere eskuetan haren itxekitzeko, bere ahotan haren errezi-bitzeko, eta ianaritzat fidelei partitzeko!

Oi ala haiñ maiz garbitasun guzien Jainkoa errezi-bitzen dutenek eskuak garbi behar baitituzte, ahoa xahu, bihotza notha gabe!

Ala aphez batek bildotx notha gabearan haragia errezi-bitzen usatuak gordian egon behar baitu beldurrez itzur dakion hitzik onest, saildu, probetxos eztenik.

7. Haren begiek Jesu-Kristoren gorphutz adoragarria egun guziez ikhusten dutenek modest, simple, eta garbi behar dute.

Haren eskuek xahuak behar dute izan, eta bethi ere zerurat altxatuak zeruaren, eta lurraren kreatzaillea haiñ maiz ukitzen dutenaz geroz.

Aphezei guziz erratan zaizte legean eskribatuak diren hitz hauk, *zaretan saildu zeren saildu bainaiz ni, zeña bainaiz zuen launa eta, Jainkoa.*

8. O Jainko boheretsua, lagun gaitzatu zure graziaz gu zeñak aphezetasunaz ohoratu baikaitutzu, gure karakterari daokan garbitasunarekin, eta debozionearekin zerbitza zaitzaguntzat.

Eta eziñ bizi bagaitezke behar bezan bat inozentzia, eta saindutasunekin, igutzu nigarrak gure bekhatuen zin-ziñez auhendatzeko; eta egigutzu grazia zerbitza zaitzagun gerorat fermutasun, berotasun, eta humiltasun gehiagorekin.

XII. KAPITULUA

Artha handirekin behar dugula preparata komunione saindurat.

JESU-KRISTOK

1. Ni naiz garbitasunaren maitatzaillea, eta arimen saindutzaillea.

Bihotz garbi baten billha nabillha, hartaz egiteko ene pausa lekhua.

Prepara diezadazu sala bandi bat, ungi mublatua, han ianen dut ene dizipuluekin bazkoko bildotxa.

Nahi baduzu ethor nadiñ zureganat, eta gurekin egon nadiñ, *garbi zaitte lemami zaharretik*, eta xahu zazu zure bihotzeko egoitza, khen zatzu handik munduaren khutsu guziak, eta bizioen habarrotsak, *egon zaitte zure bakhartasunean karraioa hegaztegan bakharrik dagoen bezala, eta erabill zatzu zure espirituan bihotz miñekin zure biziko errebelamendu guziak.*

Ezen adiskide samur batek bethi ere lekhurik hoberena, eta ederrena aphaintzen du bere maitearentzat, zeren hortan erakuxten baitu zeñ maite duen harenganat heldu dena.

2. Iakiñ behar duzu halere zer nahi den egiñ zazun eziñ aski ungi prepara zaitzekela ene errezibitzerat; ez eta deus bertzerik gogoan izan gabe urthe batez zure artha guziak hortan ematen baizintu ere.

Graziaz eta miserikordiaz uzten zaitut ene mahaiñerat, gizon aberatz batek bere mahaiñerat, gonbidatzen balu bezala pobre eskaille bat, zeñak eziñ bere ezagutza erakutx bailiozake bere miseriaren aithorrez, eta bere esker xoillez baizen.

Egizu zure baitan dagoen guzia, eta egizu arthoski, ez usantzaz, edo eziñ bertzez.

Errezibi zazu errespetu handi batekin, eta beldurtasun amudiozko batekin zure Iaunaren eta Jainkoaren gorphutza, zeñak maite baitzaitu, eta nahi baitu zureganat ethorri.

Nik deitzen zaitut ene mahaiñerat, nik nahi dut ethor zaitezen, nik konplituko dut zuk eskas duzuna, zu zato, eta errezibi nazazu.

3. Debozinezko sentimendu samurrak ematen darozkitzudanean eskerrak emotzu Jainkoari, zeñak egiten baitarotzu grazia bat, eta miserikordia bat merezi eztuzuna.

Kontrarat zure burua sentitzen baduzu agortasunean, egizu othoitz, plaiñu, nigar, io zazu athea, etzaitzela unha, iraun zazu grazia salbagarri haren papur bat, edo ihintz bat merezi dezakezun arteraiño.

Zuk ene beharra duzu, nik eztut zure beharrik.

Zu etzare eneganat heldu ene santifikatzeko, baiñan ni heldu naiz zureganat zure hobetzeko, eta saindutzeko.

Eneganat heldu zare saindutzerat enekiñ bat egiñik grazia berrien errebitzerat, eta gerotik gerorat perfetago egiterat.

Etzazula har antsikabeki; haiñ grazia handia, zure bihotza arthoski prepara zazu, han sararazteko zure maitea.

4. Orduan ezta asko gure debozionearen bixtea, eta gure arimen pre-paratzea komuniatu baino lehen; komuniatu ondoan ere artha behar duzu debozionezko sentimendu hetan irauteko.

Ezea sakramenduan errebitu dugun graziaren ez galtzeko hanbat artha behar da nola haren errebitzerat preparatzeko; eta artha hura bera moian bat da grazia berrien ardietseko.

Kontrarat bere Jainkoa errebitu ondoan kanpoko konsolazioneta-rat barraiatzen denak galtzen du dispozioinea, eta gaitasuna haren erre-bitzeko.

Ebak orduan solas alferrak, zoaz aparterat, goza zaite pausuan zure Jainkoaz.

Ezen egiazki zurekiñ duzu, eta mundu guziak ere eziñ idek dietza-kezu.

Niri eman behar zaizkit zaren guzia, ene baitan behar duzu bizi, zure baitan baiño hobeki; ene baitan behar duzu hemendik harat gauza guziez pausatu deusen ere griñarik gabe.

XIII. KAPITULUA

*Gauza guziez billhuzi behar dela Jesu-Kristorekin perfetki
komunione saindu bat egiteko.*

ARIMAK

1. Noiz izanen naiz aski dohatsu, oi ene Jainkoa, zu bakharrik, kau-sitzeko, zuri neure bihotza idukitzeko, eta zutaz gozatzeko ene arimak desiratzen duen bezala; halako fazoiñez non nihork ez bainau gehiago arbutatuko, eta kreatuere ez binaute mobituko, eta ez baitarotet behatu-ko ere?

Baiñan mintzatuko baitzaizkit zu niri, eta ni ere zuri buruz buruan adiskide bat bere adiskidearekiñ mahaiñean mintzo den bezala.

Nik desiratzen dudau guzia, nik zuri galdetzen darotzudan guzia da, o ene Jainkoa, zurekiñ bat egiñ nadiñ osoki, laxa dezadan ene bihotza kreaturen amudiotik, misterio saindu hau maizago ofrendatuz, eta erre-zibituz ikhas dezadan zeruko gauza eternalen gerotik gerorat gehiago gustatzen.

Helaz! ene Jainkoa, noiz izanen naiz haiñ hertsiki zurekiñ bat egiña, eta zure baitan hondatua; non ene burua ere ahantziko baitzait osoki?

Zaren enekiñ, ni zurekiñ izan nadintzat, eta hemendik harat bat bai-zen izan ez gaitezentzat.

2. Zu zare egiazko ene maitea *millen artean hautatua*, zure baitan nahi dut pausatu bizi naizeiño.

Zu zare Jainko baketierra; zuk dakharkezu lekhu guzietarat bakea, eta sosegua; zu etzaren lekhuana ezta penarik, oiñhazerik, eta miseria eziñ akhabatuzkorik baizen.

Zu zare egiazko Jainko gordea komunioean, zuk eztuzu ariarik, eta egiteko-rik gaiztaginekiñ, sinpleekiñ, eta humillekiñ dire zure solasak.

Oi ala zure espiritua ezta baita, launa, zure amudioaren samurtasuna zure umei irakuxteko hasten ditutzunak geroztik ogi gozo, gustoz, eta zerutik iaitsiri-kako batez.

Egiazki ezta poblurik den handienik ere bere Jainkoak haiñ hurbill dituenik, nola zu baitzare hurbill zure zerbitzari leialetarik, nahi duzunaz geroz izan hekien egunorozko ogia, hekien konsolatzeko, eta hekien bihotzak zeru-rat altxatzeko.

3. Zein *poblu da munduan* girstiñoen *pobluarekiñ konpara ditekenik?*

Non kausituko da zeruaren azpian kreaturarik haiñ Jainkoaz maitaturik, nola arima saindu bat, zeinētan sartzen baita Jainkoa, haren hazteko bere haragi loriosaz?

O grazia eziñ esplikatzukoa, fagore berezia, amudio neurri gabekoa Jainkoak gizonari bereziki markatzen dioena!

Zer bihurtuko diot Jainkoari hainbat grazia, fagore, eta amudiotentzat?

Eztut deus haren gogarakoago denik ene bihotza baiño, zeina ematen baitiot alde baterat bere bihotzarekiñ hertsiki bat egiñ dezantzat.

Oi ene arima Jainkoarekiñ osoki iuntatua balitz, orduan ene barren guzia bozkarioz bethe liteke!

Orduan Iaunak erran liezaket: Enekiñ egon nahi baduzu, nik ere nahi dut zurekiñ egon: eta nik ihardets niozoke: Ah! Iauna, gogotik, egidazu fagorea enekiñ egoteko, nik nahi dut zurekiñ egon ene bihotz guziaz.

Ene nahi guzia da ene bihotza izan dadiñ osoki, eta bethikotz zurekiñ bat egiña.

XIV. KAPITULUA

Arima saindu batzuk komuniatzeko duten gutiziaz.

ARIMAK

1. *O ene Jainkoa, zein handiak, zein hanitzak diren zure beldur direnentzat gordeak daoskatzun ontasunak, eta ezitasunak!*

Orhoitzen naizenean zenbat kharrekiñ, eta debozionerekiñ arima on batzuek hurbiltzen diren zure sakramendurat, gorritzen naiz ahalkez ikhustea zenbat epheltasunekiñ, eta antsikabetasunekiñ ni hurbiltzen naizen mahaiñ saindu hartarat.

Ahalkatzen naiz zeren agor, eta gustu gabe gelditzen naizen; zeren eztudan barnea samurtua, eta sustatua zure aitzinean; zeren eztudan sentitzen komunionearentzat hanbat amudio, eta khar nola bertze hañitzek, zeinak eziñ baitzaozken nigarrak isuri gabe bere desiren, eta berotasunaren podorez.

Bere kharrak idek arazten zioten bere bihotzeko, eta gorphutzeko ahoa zure errezibitzeko urbizien ithurria bezala, eta zure aragia ianik bere gosearen sasiatzeko.

Hargatik hurbiltzen ziren zure mahaiñerat bozkario handi batekiñ, eta apetitu, hirritz, eta gosete espiritual batekiñ.

2. *Oi ala hekien fedea beroa baitzen, eta bizia ala hark ungi frogatzen baitu errealki present zarela sakramendu hortan!*

Arima *hek ezagutu dute egiazki Iauna ogjaren haustean, eta erakuxten dute Emausko diszipuluek* bezala Jesus hekiekiñ dabilhala; hekien bihotzak haren amudioz haiñ sustatuak direnaz geroztik.

Helaz, ala urrun bainaiz ni haiñ debozione samurretik, eta haiñ amudio khartsutik!

Jesus ona, eta ezta, othoi nauzun urrikari pobre lazeriatu bat naiz zure aitzinean.

Indazu othoi zure amudiotik zenbait indar bederen komunione sainduan ene fedea handi dadintzat gerotik gerorat gehiago, ene esparantza borthitz dadintzat, eta ene bihotza behiñ zure amudioz sustatua zeruko manna hor dastatu ondoan behiñ ere ephel eztadintzat.

3. Zure miseriak, Iauna, eman diezaket errexki hanbat desiratzeko dudak grazia hori, zein baina enegana ethortzen zarenean isurtzea ene bihotzerat saizko, eta kharrezko; amudiozko eta ezitasuneko espiritu hura.

Ezen arima berezi hekiek afekzioe, eta desira khartsuak sentitzen ezituda arren, ematen darotazu bederen afekzioe bero hekiek gutzia.

Desiratzen dut handizki, eta othoizten zaitut partale egiñ nazazun haiñ beroki maite zaituzten arimen merezimendutan bai eta oraiño hekiek lorian.

XV. KAPITULUA

Debozioea ardiesten dela humiliatuz, eta nork bere buruari ukho egiñez.

JESU-KRISTOK

1. Debozioeiko grazia behar duzu galdegiñ zin-ziñez; desiratu, beroki, iguriki pazienziarekiñ, eta esparantzarekiñ, eskerrekiñ errezibitu; humiltasunekiñ beiratu; arthoski hari ihardetsi, eta hartaz baliatu, eta utzi Jainkoari hautua har dezantzat berak plazer duen manera, eta denbora zure bisitatzeko.

Humiliatu behar duzu hagitz debozionerik batere, edo guti baizen sentitzen, ez duzuean; baiñan etzaitzu hargatik bihotza erori behar, eta eztuzu behar sobera tristatu.

Maiz Jainkoak kolpe batez, eta ahantz orduan ematen du denbora luzez eman nahi izatu ezteua, eta othoiztaren hastean eman ezteua akhabantzian ematen du batzuetan.

2. Haiñ flakoa bada gizona, non Jainkoak egortzen baliotza graziak hark galdegiten diotzan bezaiñ sarri, eta bere nahien arabera eziñ iasan bailatzake.

Idurikazu beraz debozioe bero baten grazia esparantza fermu, eta pazienza humill batekiñ baiñan ez badarotzu Jainkoak eman nahi, edo eman ondoan ezarian khentzen badarotzu zure gaiñ egizu, eta siñhetzazu eskas hori zure bekhatutarik heldu dela.

Ezen maiz graziaren debekatzeko edo hastantzeko gureganik; asko da deus guti, baldiñ deus guti behar bada deithu, eta ez eskas handi batenzat iduki haiñ ontasun handia debekatzeko asko handi dena.

Zer ere baina traba hura dela handia, edo xumea garaitzen baduzu, eta khentzen alde baterat, galdetzen duzuna ardietsiko duzu.

3. Ezen noiz eta ere bihotz guziaz emanen baitzaizko Jainkoari, eta zure fantasiaren arabera ez baituzu hau edo hori galdegiten, baiñan haren eskuetan alde baterat emanen baitzare kausituko gare bake handi batean, eta Jainkoarekiñ hertsiki iuntatua, zeren zure kontentamendu guzia izaten baita Jainkoaren nahiaren konplitzea.

Hala nork ere bere xedea Jainkoaganat altxatuko baitu bihotz simple, eta xuxen batekiñ, eta bere burua garbituko baitu kreaturen amudio desordenatu, edo herra guzietarik, haiña gai izanen da graziaren errezibitzeko, eta ardietsteko Jainkoaganik debozionearen dohaiña.

Ezen Jainkoak ez ditu bere benedikzioeak isurtzen toki hutsetarat baizen, eta zenbatenaz nihork gehiago ukho egiten baitiote behere hunktako gauzei, eta hiltzen baitzaio bere buruari, bere burua meziprezatuz, hanbatenaz graziak heldu zaizko lasterrago, eta hañitzago, eta da libroago zeruko gauzetarat bihotzaren altxatzeko.

4. Orduan haren espirituko begiak idekiko dire, kausituko du bere burua aberatz zeruko ontasunez; eta berak ere miretsiko du bere zoriona, haren bihotza idekiko da, eta zabalduko bozkarioz, eta emanen du bethikotz bere burua haren eskuetan.

Manera hortan bethetzen da beriedikzioez Jainkoa bere bihotz guziaz billhatzen duena, eta bere arimaz gaizki baliatzen eztena, hura munduko gauza banotan enplegaturik.

Halakoari ematen zaio komunione sainduan Jainkoarekiñ hertsiki bat egiteko grazia, zeren haiñak ez baitio behatzen bere debozioneari, eta bere konsolazioneari, aitzitik sakrifikatzen baitiotza debozione, eta konsolazione guziak Jainkoaren ohoreari, eta loriari, zeñiak hobeki billhatzen baititu sakramendu hortan kausitzen duen gustu espiritual guzian baiño.

XVI. KAPITULUA

*Agertu behar diotzogula gure beharrak Jesu-Kristori,
eta galdetu bere grazia.*

ARIMAK

1. Ene Salbatzaille, guziz ez tia, eta maitagarria, zeñaren orai errezi bitzea desiratzen baitut egiazko debozione batekiñ.

Ezagutzen ditutzu ene flakeziak, eta ene beharrak.

Badakizu nolakoak diren ene gaitzak eta bizioak, eta zeñ maiz naitzen penatua, tentatua, altaratua, khexatua, eta bekhatuz ere lizundua.

Heldu naiz zureganat erremedio bakharrerat bezala, othoitzten zaitut, konsola nazazu, eta ariñ dietzakidatzu ene penak.

Gauza guziak dakizkienari mintzo natzaio, ene barren guzia ikhusten duenari ene perfetki konsolatzeko, eta laguntzeko bakharririk gai denari.

Zuk badakizu ez tala nihor ere, ni baiño on beharragorik, eta berthute guziez gabetuagorik.

2. Huna non naizen, ene Jainkoa, pobrea, eta billhuza zure aitzinean grazia galdegiten darotzut, miserikordia eske nagotzu.

Ene gosearen sasiatzeko indazu bizitzearen ogia, ene epheltasunaren khentzeko, susta nazazu zure amudioaz; ene itsutasunaren sendatzeko argi nazazu zure bisaiako arraioez.

Ganzia diezadazu gostua halako maneraz non munduko atsegiñak kausituko baititut khiratsez betheak, bizitze huntako penak, eta gaitz guziak ariñak; eta munduan laudatzen diren gauza guziak meziprezagarriak, eta ahanztekoak.

Itzulazu ene bihotza zureganat, altxa zazu zerurat, eta ez nazazula utz basatua, eta errebelatua lurrean ibiltzerat.

Eztezadan kausi, ez orai ez nihoiz, gozorik zure baitan baizen; zeren zu baitzare ene ianaria eta edaria, ene amudioa eta ene bozkarioa, ene atsegiña eta ene on guzia.

3. Oi oxala zure presenziaz sustatzen baninduzu, erretzen, eta zure baitharat osoki ganbiatzen; halako fazoiñez non amudioz zurekiñ bat egiñik eta su sakratu hartaz nolaz baitere urthurik, ez baininteki zurekiñ espiritu bat baizen.

Eztezazula permeti ene arima doan zureganik gose hutz eta agor; baiñan balia zaitte ene alderat miserikordia hartaz beraz, eziñaz haiñ miragarriki baliatu baitzare zure sainduen alderat.

Nork behar luke miretsi zu errezebitzean guzia suzko egiten baninz ere, eta samurtasunez zuretzat urtzen baninz ere; zu zeroni zarenaz geroztik su bat bethi bixtua, eta nihoiz iraungitzen etzarena, khar bizi bat bihotzak garbitzen, eta espirituak argitzen ditutzuna.

XVII. KAPITULUA

*Nolako amudio eta debozionearekiñ behar dugun desiratu
Jesu-Kristoren errezebitzea sakramendu sainduan.*

ARIMAK

1. Iauna, nahi zaitut errezebitu debozione handi batekiñ amudio bero, eta gutizia khartsu batekiñ, hala nola egiñ baitute zure sainduak, eta hañitz presuna prestuk, zeñen debozionea zure gogarakoa izatu baita, eta zeñiak hagitz Jainkotiarki bizi izatu baitire.

O ene Jainkoa, amudio eternala, ene ontasun baxharra, ene dohatsutasun fiñ gabekoa, nahi zaitut errezebitu egundaiño sainduk izatu duen, edo izatu ahal duken gutiziarik borthitzenarekiñ, eta errespeturik handienarekiñ.

2. Eta gai ez naizen arren debozionezko sentimendu horien ene baitan izateko, halere ofrendatzen darozkitzut ene bihotzeko afekzione guziak, neronek gutizia khartsu hek guziak banitu bezala.

Ofrendatzen darozkitzut halaber ene bihotz guziaz humilltasun handirekiñ arimarik Jainkotiarenak ahal tuzken desirarik khartsuenak.

Ez dut deus ere enetzat itxeki nahi; baiñan neure burua, eta neure ontasun guziak nahi ditut bihotz onez zuretzat sakrifikatu, eta guziak zure zerbitzukotz enplegatu, eta kosumitu.

Ene Iauna, eta ene Jainkoa, ene kreatzaillea, eta erresketatzaillea, nahi zintuzket egun errezebitu zuri dagotzun bezalako samurtasun, errespetu, ohore, ezagutza, amudio, eta saindutasun guziarekiñ; fede, esparantz, eta garbitasun guziarekiñ, hala nola errezebitu baitzintuen Birjina loriosak zure ama sainduak, noiz eta ere Inkarnazioneko misterioaren berria ekhartzen zioen, aingeruari ihardetsi baitzioen errespetu, eta humilltasun handirekiñ: *Huna Iaunaren neskatoa, konpli bedi ene baitan zure errana.*

3. Nahi nuke gai baninz zure aitziñean agertzeko bihotza desira sainduz betherik, eta zure amudioz sustaturik dispozizione saindu hekiekiñ, zeñetan baitzen Joanis Baptista sainduetan den handiena, eta zure aitzindari dohatsua, noiz eta ere Espiritu sainduaren mobimenduz iauzi baitzen bere amaren sabelean, eta noiz eta ere iendartean zeñia biltzala ikhusirik

erran baitzuen zutaz humilltasun, eta zelo handirekiñ: *Esposaren adiskidea bozkario handitan da esposarekiñ denean, zeren aditzen baitu haren boza.*

Ofrendatzen darozkitzut halaber zure saildui eman diotzotzuten bozkario Jainkozkoak, afekzione khartsuak, espirituen bere baitharik ilkhitzeak, argi naturaz goragokoak, eta zeruko bisioneak.

Hek ofrendatzen darozkitzut kreatura guziak zeruan, eta lurrean egundaino eman, eta sekulan emanen darozkitzuten laudorio guziekiñ.

Ofrendatzen darozkitzut nahiz enetzat, nahiz ene othoitzetan gomendatu behar darozkitzudan guzientzat, guziez behar bezala laudatua, eta lorifikatua izan zaitezentzat eternitatean.

4. Ene Iauna eta ene Jainkoa, errezibi zatzu nik zuri laudorio infinituen emateko dudan desira, eta zure perfekzione neurri gabekoen arabera ohoratua ikhusteko dudan nahia, eta gutizia.

Ohore hori bihurtzen darotzut, eta nahi darotzut bihurtu egun guziez, eta momentu guziez ere.

Eta gonbidatzen ditut, othoizten tut ene bihotz guziaz zeruko espirituak, eta giristiño leial guziak lagun nazatela zure laudatzen, eta zuri eskerren emanen.

5. Lauda bezaitzate Iauna, lurreko populu, kasta eta erdara guziek, lorifika bezate zure izen adoragarria bozkario saildu, eta zelo khartsu batez bere baitarik ilkhirik.

Misterio saildu hau debozionerekiñ, eta errespeturekiñ zelebratzen dutenek, eta fede bizi batekiñ errezibitzen dutenek ardietz bezate zureganik ene bekhatu barkhamendua.

Orhoit beitez othoi ni naizen bezalako bekhatore dohakabeaz mahaiñ saildutik ilkhitzen direnean, zurekiñ miñki bat egiñak, debozionez ukituak, eta samurtuak, bozkarioz, eta konsolazionez betheak, eta osoki sasiatuak.

XVIII. KAPITULUA

Eztela sobera kuriostasunekiñ zundatu behar misterio hau; baiñan hurnillki arrazoiña eman behar dela fedearen azpian.

JESU-KRISTOK

1. Ene Semea, begira zaitte kuriostasun alfer batez misterio handi hunen zundatzen haritzetik, beldurrez eror zaitezen dudazko, eta siñhetz gortasunezko tulunbio barrenerat.

Jainko guziz goraren maiestatea zundatu nahi duena, haren loriak egotziko, eta azpiratuko du, karga garaiak bezala.

Gizonaren spirituak asma dezakena baiño gehiago daike Jainkoaren eskuak.

Ezta debekutzen egiaren billhatze humill, eta sinplea nihor prest dagoenean argien errezibitzerat, eta Elizako aitek irakasten darokutena siñhesterat.

2. Dohatsu da sinpleki, eta lanoki dabilhana, gauka gaitz, eta espirtua nahaz dezaketenei ihes egiten diotena, eta Jainkoaren manamenduen bide xuxenean segurantzarekiñ ibiltzen dena.

Hanitzek galdu dute deboziona gauza illhunak, eta bere ezagutzaz goragokoak iakiñ, eta zundatu nahiz.

Eztarotzut galdegiten espirtu gora bat, eta misterioen ezagutza barren bat; baiñan fede sinple, eta bizitze xahu bat.

Zutaz beherago diren gauzek ere ixitzen badute zure ezagutza, nola bada iakiñen tutzu zutaz gorago direnak?

Humilia zaitte Jainkoaren aitzinean, emazu zure arrazoiña fedearen azpian, eta izanen tutzu zerutik zure espirtua soseguan emateko beharko ditutzun argi guziak.

3. Badire misterio hunen siñhestearen gaiñean tentazione borthitzak dituztenak, baiñan hori heldu da hobeki etsaiaren maleziatik, ezen ez hekien fede eskasetik.

Zu etzaitzela penetan eman, etzazula iharduk zure gogoetekiñ; eztiozotzela ihardetz hark ematen darozkitzun dudei, baiñan siñhetz zazu Jainkoaren hitza; entzun zatzu Sailduak eta Profetak; eta zureganik ihesi egorriko duzu espirtu maleziatzko hura.

Horlako tentazioeak progotxos dire maiz Jainkoaren zerbitzarien-tzat.

Ezen deabruak eztitu tentatzen siñhetzgorrak, eta gaixtagiñak; hek osoki beretuak daoza; baiñan leialei, eta Jainkotiarrei milla tentazione, eta atsekabe egortzen diotzate.

4. Zoaz beraz mahaiñ saindurat fede fermu, eta garbi batekiñ, eta errespetu humill batekiñ.

Eta zure espiritua ixitzen duten gauza guziez pausa zaitte Jainkoaren gaiñean.

Etzaitu enganatuko siñhesten baduzu; baiñan enganatuko zare zure burua siñhesten baduzu.

Jainkoa sinpleekiñ, eta bihotz xuxenekiñ dabillha: humillei agertzen zaiote: xumeei ematen diote intelijenzia, eta argia: Arima garbiei ematen diotzate haiñitz ezagutza; baiñan bere grazia gordetzen diote espiritu kuriosei, eta supherbioei.

Gizonaren arrazoiña flakoa da, eta engana diteke; baiñan fedea bethi egiazkoa da, eta eziñ enganatuzkoa.

5. Hala arrazoiña, eta argi naturala fedeari behar zaio iarraiki; eztu behar haren aitzaiñean ibilli; ez hura desegiñ, eta irauli.

Ezen sakramendu handi huntan fedeak, eta amudioak, daoka lehen-biziko herunka berthute guzien artean, eta efetu handiak egiten tuzte manera gorde, eta eziñ erran bezalako batez.

Jainko eternalak izate, eta podore infinitua duenak egiten tu zeruan, eta lurrean gauza handiak, eta gure ezagutzaz goragokoak; eta haren obra miragarriek ixitzen dute gure spirituen hedadura guzia.

Hortaz obra hek ez balire gizonaren spirituaz goragokoak, eta errexxi ezagut ahal balitez, ez litezke deithu behar mirakulluzkoak, ezin erran, eta esplikatuzkoak.

AKHABANTZA